

A9-0260/2023

7.9.2023

*****I**

PRANEŠIMAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus svarbiausių žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 ir (ES) 2019/1020
(COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas

Pranešėja: Nicola Beer

Susijusių komitetų pagal Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnį nuomonės referentai:

Hildegard Bentele, Vystymosi komitetas

Anna Michelle Asimakopoulou, Tarptautinės prekybos komitetas

Jessica Polfjärd, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto projekto pakeitimai

Parlamento pakeitimai, išdėstomi dviejuose stulpeliuose

Išbrauktos teksto dalys žymimos *pusjuodžiu kursyvu* kairiajame stulpelyje. Pakeitimai žymimi *pusjuodžiu kursyvu* abiejuose stulpeliuose. Naujas tekstas žymimas *pusjuodžiu kursyvu* dešiniajame stulpelyje.

Kiekvieno pakeitimo antraštės pirmoje ir antroje eilutėse nurodoma atitinkama svarstomo teisės akto projekto dalis. Jei pakeitimas susijęs su esamu teisės aktu, kurį siekiama pakeisti teisės akto projektu, antraštėje pridedamos trečia ir ketvirta eilutės, kuriose atitinkamai nurodomas esamas teisės aktas ir keičiama šio teisės akto dalis.

Parlamento pakeitimai, pateikiami konsoliduoto teksto forma

Naujos teksto dalys žymimos *pusjuodžiu kursyvu*. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu „**■**“ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint *pusjuodžiu kursyvu*, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant. Nežymimi tik grynai techninio pobūdžio pakeitimai, kuriuos daro tarnybos, siekdamas parengti galutinį tekstą.

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS	5
AIŠKINAMOJI DALIS	125
TARPTAUTINĖS PREKYBOS KOMITETO NUOMONĖ.....	128
APLINKOS, VISUOMENĖS SVEIKATOS IR MAISTO SAUGOS KOMITETO NUOMONĖ	156
UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ	216
EKONOMIKOS IR PINIGŲ POLITIKOS KOMITETO NUOMONĖ	279
REGIONINĖS PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ.....	294
ATSAKINGO KOMITETO PROCEDŪRA	375
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE	376

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus svarbiausių žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 ir (ES) 2019/1020 (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2023)0160),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 114 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0061/2023),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į ... Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto, Vystymosi komiteto, Tarptautinės prekybos komiteto, Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto ir Regioninės plėtros komiteto nuomones,
 - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą (A9-0260/2023),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

¹ OL C ... / Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

Pakeitimas 1

EUROPOS PARLAMENTO PAKEITIMAI*

Komisijos pasiūlymas

2023/0079(COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus svarbiausių žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 ir (ES) 2019/1020

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
perdavus teisėkūros procedūra priimamo akto projektą nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) galimybės naudoti žaliavas yra labai svarbios Sąjungos ekonomikai, *skaitmeninei ir žaliajai pertvarkai, saugumui ir gynybai*, taip pat vidaus rinkos veikimui. Yra tam tikrų neenergetinių, ne žemės ūkio žaliavų, kurios dėl savo didelės ekonominės svarbos ir didelės tiekimo rizikos, kurią dažnai lemia didelė pasiūlos keliose trečiosiose šalyse koncentracija, laikomos itin svarbiomis. Dėl svarbaus daugelio tokių

* Daliniai pakeitimai naujos arba iš dalies pakeistos teksto dalys žymimos pusjuodžiu kursyvu; išbrauktas tekstas nurodomas simboliu ■.

² O L C , , p . .

svarbiausių žaliavų vaidmens įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką *vadovaujantis Europos žaliuoju kursu* ir atsižvelgiant į tai, kad jos naudojamos gynybos bei *orlaivių ir erdvėlaivių* srityse, šių žaliavų paklausa ateinančiais dešimtmečiais proporcingai didės, *todėl būtina įgyvendinti priemones šiam augimui mažinti ir ES apsaugoti nuo didėjančio paklausos ir pasiūlos atotrūkio pasauliniu lygmeniu. Kitoms kituose sektoriuose, pavyzdžiui, žemės ūkio, sveikatos ar statybos, naudojamoms žaliavoms ateityje gali kilti didelė tiekimo rizika.* Didėjant geopolitinei įtampai ir konkurencijai dėl išteklių didėja tiekimo sutrikimų rizika. Be to, jeigu padidėjusi svarbiausių žaliavų paklausa nebus tinkamai valdoma, ji gali turėti neigiamą poveikį aplinkai ir socialinį poveikį. Atsižvelgiant į šias tendencijas, būtina imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrinamas saugus ir tvarus svarbiausių žaliavų tiekimas *apribojant paklausos augimą*, skatinant pakaitinių medžiagų naudojimą ir didesnę veiksmingumą siekiant sumažinti *prognozuojamo eksponentinio paklausos augimo Sąjungoje kritinį mastą, siekiant užtikrinti* Sąjungos ekonominį atsparumą ir atvirą strateginį savarankiškumą;

- (1a) *didėja ne tik pirminių ir antrinių žaliavų paklausa, bet ir kvalifikuotų darbuotojų poreikis. Kvalifikuotų darbuotojų trūkumas Sąjungoje jau pasiekė pavojingą ribą, taip pat ir žaliavų sektoriuje, kuriame iki 2030 m. vien tik elektromobilumo ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių sektoriuje reikės papildomai 1,2 mln. kvalifikuotų darbuotojų. Todėl Sąjunga turėtų padėti valstybėms narėms rengiant mokymus ir ugdant įgūdžius ir apsvarstyti galimybę imtis konkrečių veiksmų Sąjungos lygmeniu, pvz., įsteigti Europos žaliavų akademiją, kad žaliavų ir pažangiųjų medžiagų sektoriams būtų parengta specialistų, o esama darbo jėga persikvalifikuotų ir patobulintų įgūdžius;*
- (1b) *dėl saugumo padėties Europoje ir visame pasaulyje reikia skubiai apsvarstyti, kaip sustiprinti tiekimo grandinės atsparumą, taip pat ir gynybos sektoriuje;*
- (2) atsižvelgiant į svarbiausių žaliavų vertės grandinių sudėtingumą ir tarpvalstybinį pobūdį, nesuderintos nacionalinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausių žaliavų tiekimą, gali labai iškraipyti konkurenciją ir suskaidyti vidaus rinką. Todėl, siekiant užtikrinti vidaus rinkos veikimą ir vientisumą, turėtų būti sukurta bendra Sąjungos sistema, skirta bendrai, sąžiningai ir teisingai spręsti šią pagrindinę problemą, *visapusiškai laikantis taikomų Sąjungos konkurencijos ir*

valstybės pagalbos taisyklių;

- (3) pirma, siekiant veiksmingai užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausiųjų žaliavų tiekimą Sąjungai, į tą sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų siekiama sumažinti didėjančią Sąjungos pasiūlos riziką stiprinant Sąjungos pajėgumus visais strateginių žaliavų vertės grandinės etapais, įskaitant gavybą, apdorojimą ir grąžinamąjį perdirbimą, siekiant nustatyti kiekvienai strateginei žaliavai taikomus orientacinius kriterijus. ***Kalbant apie grąžinamąjį perdirbimą, turėtų būti siekiama pagerinti kiekvienos strateginės žaliavos perdirbimo pajėgumus, jei tai techniškai ir ekonomiškai įmanoma.*** Antra, kadangi Sąjunga ir toliau bus priklausoma nuo importo, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų didinamas ***Sąjungos*** strateginių žaliavų išorės pasiūlos įvairinimas, ***visų pirma siekiant sumažinti tiesioginę ir netiesioginę nepriklausomybę nuo nepatikimų partnerių,*** kartu ***skatinant naudoti šių svarbiausiųjų žaliavų alternatyvas ir pakaitalus, siekiant užtikrinti mažesnę aplinkosauginį pėdsaką ir sumažinti arba apriboti svarbiausiųjų žaliavų paklausą.*** Trečia, būtina numatyti priemones, kuriomis būtų stiprinamas Sąjungos gebėjimas ***nustatyti,*** stebėti ir mažinti esamą ir būsimą tiekimo riziką ***bei greitai imtis atitinkamų veiksmų.*** Ketvirta, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama didinti ***optimizuotą*** Sąjungoje suvartojamų svarbiausiųjų žaliavų žiediškumą ir tvarumą ***ir skatinti alternatyvių naujoviškų medžiagų mokslinius tyrimus ir plėtrą ir gamybos metodus, kuriais siekiama pakeisti Sąjungoje suvartojamas žaliavas. Galiausiai, turėtų būti imamasi priemonių, kuriomis būtų apribota didėjanti svarbiausiųjų žaliavų paklausa didinant visos vertės grandinės veiksmingumą ir pakaitinių medžiagų įsisavinimą;***
- (4) siekiant užtikrinti, kad šiame reglamente nustatytos priemonės būtų susijusios su svarbiausiomis medžiagomis, turėtų būti sudaryti strateginių ir svarbiausiųjų žaliavų sąrašai. Tie sąrašai taip pat turėtų būti naudojami siekiant nukreipti ir suderinti valstybių narių pastangas įgyvendinti šio reglamento tikslus. Į strateginių žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos itin strategiškai svarbios žaliavos, atsižvelgiant į jų naudojimą strateginėse technologijose, kuriomis grindžiama žalioji ir skaitmeninė pertvarka, arba gynybos ar ***orlaivių ir erdvėlaivių*** srityse, kurioms būdingas potencialiai didelis atotrūkis tarp pasaulinės pasiūlos ir prognozuojamos paklausos ir kuriose padidinti gamybą yra palyginti sunku, pavyzdžiui, dėl ilgo pasirengimo

naujiems projektams, kuriais siekiama padidinti tiekimo pajėgumus. Siekiant atsižvelgti į galimus technologinius ir ekonominius pokyčius, ***taip pat į ad hoc riziką, pavyzdžiui, susijusią su geopolitiniais konfliktais arba gamtinėmis katastrofomis***, strateginių žaliavų sąrašas turėtų būti periodiškai peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas. Siekiant užtikrinti, kad pastangos didinti Sąjungos pajėgumus vertės grandinėje, stiprinti Sąjungos galimybes stebėti ir mažinti tiekimo riziką ir užtikrinti įvairesnį tiekimą būtų sutelkiamos į medžiagas, kurioms jų labiausiai reikia, atitinkamos priemonės turėtų būti taikomos tik strateginių žaliavų sąrašui;

- (5) į svarbiausių žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos visos strateginės žaliavos ir visos kitos visai Sąjungos ekonomikai itin svarbios žaliavos, kurių tiekimo sutrikimų rizika yra didelė. Siekdama atsižvelgti į galimus technologinius ir ekonominius pokyčius, Komisija, tęsdama dabartinę praktiką, turėtų periodiškai atlikti vertinimą, remdamasi įvairių žaliavų gamybos, prekybos, naudojimo, grąžinamojo perdirbimo ir pakeitimo duomenimis, ir atnaujinti svarbiausių ir strateginių žaliavų sąrašus, kurie turi atspindėti su tomis žaliavomis susijusios ekonominės svarbos ir tiekimo rizikos pokyčius. Į svarbiausių žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos tos žaliavos, kurių ekonominė svarba ir tiekimo rizika pasiekia arba viršija nustatytas ribas, neklasifikuojant atitinkamų žaliavų pagal svarbą. Šis vertinimas turėtų būti grindžiamas paskutinių turimų penkerių metų laikotarpio duomenų vidurkiu. Šiame reglamente nustatytos priemonės, susijusios su leidimų išdavimu, planavimu, žvalgyba, stebėseną, žiediškumu ir tvarumu pagal vieno langelio principą, turėtų būti taikomos visų svarbiausių žaliavų atvejais; ***prognozuojama, kad pasaulinė svarbiausių žaliavų paklausa netrukus viršys pasiūlą, todėl Sąjungai gyvybiškai svarbu sudaryti vienodas sąlygas novatoriškoms ir tvarioms jų alternatyvoms. Tam reikia ne tik investuoti į mokslinius tyrimus, bet ir sukurti tokias rinkos sąlygas, kad atsinaujinantieji pakaitalai galėtų konkuruoti su tradicinėmis iškastinėmis medžiagomis. Todėl Sąjunga turėtų imtis išankstinių priemonių, kad sumažintų numatomą svarbiausių žaliavų suvartojimo padidėjimą, palyginti su prognozėmis, nepakenkdama savo pramoninei bazei. Į svarbiausių žaliavų sąrašą ir susijusius prioritetus turėtų būti atsižvelgiama visuose atitinkamuose Sąjungos ir nacionalinės teisės aktuose, kuriuose šioms medžiagoms daromas tiesioginis ar netiesioginis poveikis;***

(6) siekiant stiprinti Sąjungos pajėgumus strateginių žaliavų vertės grandinėje, turėtų būti nustatyti lyginamieji dydžiai, kuriais būtų grindžiamos pastangos ir jais vadovaujantis būtų stebima pažanga. Turėtų būti siekiama padidinti kiekvienos strateginės žaliavos pajėgumus kiekviename vertės grandinės etape, kartu stengiantis pasiekti bendrus strateginių žaliavų gavybos, apdorojimo ir grąžinamojo perdirbimo pajėgumų lyginamuosius dydžius. Pirma, Sąjunga turėtų didinti strateginių žaliavų nuosavų geologinių išteklių naudojimą ir stiprinti pajėgumus, kurių reikia norint išgauti medžiagas, reikalingas bent 10 proc. Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų kiekio pagaminti. Atsižvelgiant į tai, kad gavybos pajėgumai labai priklauso nuo prieinamų Sąjungos geologinių išteklių, šio lyginamojo dydžio pasiekimas priklauso nuo tokio prieinamumo. Antra, siekdama sukurti visą vertės grandinę ir išvengti bet kokių kliūčių tarpiniuose etapuose, Sąjunga taip pat turėtų padidinti savo perdirbimo pajėgumus visoje vertės grandinėje ir sugebėti pagaminti bent 40 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. ***Be to, dalis naujų Sąjungos duomenų tvarkymo pajėgumų galėtų būti sukurta pagal strategines partnerystes įgyvendinant Sąjungos vadovaujamus abipusės naudos strateginius projektus trečiosiose šalyse, ypač besivystančiose šalyse ir besiformuojančiose rinkose.*** Trečia, manoma, kad ateinančiais dešimtmečiais vis didesnę Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų dalį gali sudaryti antrinės žaliavos, o dėl to padidėtų tiek Sąjungos žaliavų tiekimo saugumas, tiek tvarumas. Todėl naudojant Sąjungos grąžinamojo perdirbimo pajėgumus ***turėtų būti galima pasiekti ne mažiau kaip +10 proc. kiekvienos strateginės žaliavos perdirbimo pajėgumų remiantis 2020–2022 m. baziniu scenarijumi, kad būtų galima surinkti, išrūšiuoti ir perdirbti bent 45 proc. kiekvienos strateginės žaliavos, esančios Sąjungos atliekose, atsižvelgiant į technines ir ekonomines galimybes.*** Šie lyginamieji dydžiai susiję su laikotarpiu iki 2030 m., atsižvelgiant į Sąjungos klimato ir energetikos sričių tikslus, nustatytus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119³, ir juos pagrindžiančius Skaitmeninio dešimtmečio programoje⁴ nustatytus skaitmeninius tikslus. Be to,

³ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

⁴ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa (OL L 323, 2022 12 19, p. 4–26).

kuriant kokybiškas darbo vietas, kai ugdomi įgūdžiai ir suteikiama galimybė pereiti iš vienos darbo vietos į kitą, bus mažinama sektorių darbo rinkoje kylanti rizika ir padedama užtikrinti ES konkurencingumą. **Atliekant vertinimą reikia lankstumo, kad būtų galima atsižvelgti į unikalias atitinkamos žaliavos specifikacijas, įskaitant medžiagų savybes ir iššūkius visoje vertės grandinėje. Taip pat turėtų būti siekiama remti esamus pajėgumus;**

- (7) kalbant apie kai kurias žaliavas, Sąjunga beveik visiškai priklauso nuo tiekimo iš vienos šalies. Dėl tokios priklausomybės kyla didelė tiekimo sutrikimų rizika, **o Kinijos Liaudies Respublikos atveju didėja Sąjungos pažeidžiamumas ir saugumo rizika.** Siekiant apriboti tokią galimą riziką ir padidinti Sąjungos ekonominį atsparumą, turėtų būti stengiamasi užtikrinti, kad iki 2030 m. ne daugiau kaip 65 proc. bet kokių strateginių neperdirbtų žaliavų Sąjungai būtų tiekiami iš vienos trečiosios šalies, tačiau ypatingą dėmesį reikėtų skirti šalims, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi strategines partnerystes žaliavų srityje, nes tokiais atvejais yra daugiau galimybių apsaugoti nuo tokios tiekimo rizikos.
- (8) būtina nustatyti tinkamas priemones, kuriomis būtų remiami strateginiai projektai, kuriuos įgyvendinant būtų siekiama išgauti, apdoroti arba perdirbti strategines žaliavas Sąjungoje ir kuriomis kartu su valstybėmis narėmis turėtų būti prisidedama prie pajėgumų didinimo siekiant, kad jie atitiktų lyginamuosius dydžius. **Kitos priemonės, visų pirma susijusios su žvalgyba arba žiediškumu, yra vienodai svarbios** įvairių vertės grandinės etapų **stiprinimui ir tokiu būdu padeda** siekti lyginamųjų dydžių. Siekdama užtikrinti, kad lyginamieji dydžiai būtų pasiekiami laiku, Komisija, padedama Europos svarbiausiųjų žaliavų tarybos (toliau – Taryba), turėtų stebėti pažangą, padarytą siekiant šių lyginamųjų dydžių, ir apie ją pranešti. Jeigu pažanga, padaryta siekiant lyginamųjų dydžių, apie kurią pranešama, iš esmės yra nepakankama, Komisija turėtų įvertinti papildomų priemonių taikymo galimybes ir šių priemonių proporcingumą. Jeigu pažanga, susijusi tik su viena strategine žaliava ar nedidele šių žaliavų grupe, būtų nepakankama, papildomų Sąjungos pastangų imtis iš esmės nereikėtų;
- (9) siekdama stiprinti pajėgumus Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos, turėtų nustatyti strateginius projektus Sąjungoje, kuriuos įgyvendinant ketinama vykdyti strateginių žaliavų gavybą, apdorojimą arba grąžinamąjį perdirbimą, **arba pakaitinių medžiagų**

plėtojimą ir naudojimo masto didinimą. Strateginiai projektai turėtų būti pavyzdiniai technologinių inovacijų ir tvarumo projektai. Teikiant veiksmingą paramą strateginiams projektams galima pagerinti galutinės grandies sektorių galimybes gauti medžiagų, taip pat sukurti ekonominių galimybių visoje vertės grandinėje, be kita ko, ir *mažosioms bei vidutinėms įmonių (MVI) bei vietos bendruomenėms*, ir prisidėti prie darbo vietų kūrimo. Todėl, siekiant užtikrinti strateginių projektų plėtojimą visoje Sąjungoje, tokiems projektams turėtų būti taikomos paprastesnės ir iš anksto žinomos leidimų išdavimo procedūros ir teikiama parama siekiant gauti finansavimą, *o tai, jei pasiteisintų, galėtų tapti leidimų išdavimo procedūrų ir finansavimo suteikimo svarbiausioms ar kitoms žaliavoms etalonu.* Siekiant sutelkti paramą ir užtikrinti jos pridėtinę vertę, prieš skiriant tokią paramą, projektai turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Strateginiais Sąjungos projektais turėtų būti stiprinamas Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumas, techninės jų įgyvendinimo galimybės turi būti pakankamos, o projektai turi būti įgyvendinami tvariai tiek aplinkos, tiek socialiniu požiūriu. Tokie projektai taip pat turėtų būti naudingi tarpvalstybiniu mastu, t. y. ir už atitinkamos valstybės narės ribų. Jeigu Komisija įvertina, kad šie kriterijai buvo įvykdyti, ji turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu; Kadangi greitas pripažinimas yra labai svarbus siekiant veiksmingai remti Sąjungos tiekimo saugumą, vertinimo procesas turėtų likti racionalus ir ne pernelyg sudėtingas. *Svarbiausiųjų žaliavų paklausos didėjimo ribojimas yra vienas iš svertų stiprinti Sąjungos strateginį savarankiškumą ir mažinti jos pasaulinį aplinkosauginį pėdsaką. Todėl Komisija turėtų parengti rodiklį, pagal kurį būtų galima stebėti tarpinių ir galutinių produktų, kurių sudėtyje yra svarbiausiųjų žaliavų, svarbos lygio ir medžiagų naudojimo efektyvumo raidą;*

- (10) siekdama įvairinti strateginių žaliavų tiekimą Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos *ir bendradarbiaudama su bendramintėmis partnerėmis*, turėtų nustatyti strateginius projektus trečiojoje šalyje *ir užjūrio šalyse bei SESV II priede nurodytose teritorijose*, kuriose ketinama vykdyti strateginių žaliavų gavybą, apdorojimą arba gražinamąjį perdirbimą. *Vykdam tokius projektus turėtų būti laikomasi tarptautinių standartų ir konvencijų, susijusių su aplinkos apsauga ir žmogaus teisėmis, ir skatinama naudoti įtraukius verslo modelius, kuriuose vietos bendruomenės dalyvauja priimant sprendimus.* Siekiant užtikrinti, kad tokie strateginiai projektai

būtų veiksmingai įgyvendinami, turėtų būti sudaromos geresnės galimybės jiems gauti finansavimą *ir naudoti investicijų rizikos mažinimo mechanizmus*. Siekiant užtikrinti projektų pridėtinę vertę *ir abipusę naudą Sąjungai ir atitinkamoms trečiosioms šalims, be kita ko, trečiosiose šalyse, kuriose jie vykdomi*, jie turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Kaip ir Sąjungos projektų atveju, strateginiais projektais trečiosiose šalyse turėtų būti *prisidedama prie* Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo *saugumo stiprinimo*, techninės jų įgyvendinimo galimybės turi būti pakankamos *ir jie turi būti įgyvendinami tvariai pagal Komisijos pripažintą žaliavų tvarumo sertifikavimo schemą*. Projektai turėtų būti abipusiškai naudingi ir Sąjungai, ir susijusiai trečiajai šaliai. *Prireikus Sąjunga rems trečiąsias šalis stiprinant jų teisinę sistemą, gero valdymo gebėjimus ir skaidrumą žaliavų sektoriuje, kad partnerystė žaliavų sektoriuje taptų abipusiai naudinga, taip pat vietos gyventojams. Projektu toje šalyje turėtų būti sukuriama pridėtinė vertė, o besivystančiose ir besiformuojančiose rinkos ekonomikos šalyse – sudarytos sąlygos jai pereiti į aukštesnę vertės grandinės pakopą, kartu atsižvelgiant į jo suderinamumą su Sutartyse įtvirtintais principais*, Sąjungos prekybos politika *ir strateginiais prioritetais, taip pat SESV 208 straipsnyje nustatytu politikos suderinamumo vystymosi labui principu*. Tokia vertė gali būti sukuriama, kai projektas yra naudingas daugiau nei viename žaliavų vertės grandinės etape, taip pat tuomet, kad įgyvendinant projektą sukuriama platesnio masto ekonominė ir socialinė nauda, be kita ko, sukuriant *Tarptautinės darbo organizacijos (TDO)* tarptautinius standartus atitinkančias darbo vietas. Jeigu Komisija įvertina, kad šie kriterijai buvo įvykdyti, ji turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu;

- (11) siekiant užtikrinti, kad didesnė žaliavų gamyba būtų tvari, naujų žaliavų projektai turėtų būti įgyvendinami tvariai. Tuo tikslu strateginiai projektai, kuriems teikiama parama pagal šį reglamentą, turėtų būti vertinami atsižvelgiant į tarptautines priemones, apimančias visus tvarumo aspektus, nurodytus ES tvarių žaliavų principuose⁵, įskaitant aplinkos, *be kita ko, jūros ir pakrančių aplinkos*, apsaugos užtikrinimą, socialiai atsakingą veiklą, kurią vykdant gerbiamos žmogaus teisės, kaip

⁵ Europos Komisijos Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis direktoratas. ES tvarių žaliavų principai. Leidinių biuras, 2021 m. Prieiga per internetą: <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>.

antai moterų *ir vaikų* teisės, ir skaidrų verslą. Projektai taip pat turėtų būti užtikrinamas sąžiningas bendradarbiavimas ir išsamios bei prasmingos konsultacijos su vietos bendruomenėmis, be kita ko, su čiabuvių tautomis. Siekiant, kad projektų rengėjai galėtų aiškiai ir veiksmingai laikytis šio kriterijaus, visada turėtų būti laikoma, kad pakanka laikytis atitinkamų Sąjungos teisės aktų, tarptautinių standartų, gairių ir principų arba dalyvauti pagal šį reglamentą pripažintoje *aplinkosaugos* sertifikavimo schemoje; *Be to, Komisija, palaikydama glaudų dialogą su valstybėmis narėmis, trečiosiomis šalimis, pramonės atstovais, standartizacijos įstaigomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, turėtų toliau dalyvauti diskusijose dėl Europos svarbiausiųjų žaliavų gavybos, apdorojimo ir grąžinamojo perdirbimo standartų rengimo. Tvarūs ir aplinką tausojantys kasybos projektai, kuriuose taikomi novatoriški procesai, o naudingųjų iškasenų ir metalurginis apdorojimas vykdomas netoli gavybos vietų, galėtų būti laikomi bendriems Europos interesams svarbiais projektais. Šiais projektais turi būti reikšmingai prisidedama prie ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos ir didinamas Sąjungos pramonės ir ekonomikos konkurencingumas. Be to, kad šie projektai atitiktų Sąjungos vertybes ir tikslus, juos vykdant turėtų būti neabejotinai laikomasi skaidrumo, švietimo ir bendruomenės įtraukimo principų, vengiama naudoti iškastinį kurą integruojant atsinaujinančius energijos išteklius, mažinamas atliekų kiekis ir naudojama tvari vandens naudojimo praktika. Dažniausiai strateginės žaliavos išgaunamos kaip šalutiniai naudingosios iškasenos nešiklio produktai. Kad Sąjunga pasiektų šio reglamento tikslus, strateginių žaliavų šalutinio produkto pobūdis neturi daryti poveikio strateginiam tokių gavybos projektų pobūdžiui. Todėl projektai, kurių tikslas – gavyba, gali būti laikomi strateginiais tiek tuo atveju, jei strateginė naudingoji iškasena išgaunama kaip pagrindinis produktas, tiek tuo atveju, jei ji išgaunama kaip šalutinis produktas;*

- (12) bet kuris strateginių žaliavų projekto rengėjas turėtų turėti galimybę kreiptis į Komisiją dėl jo projekto pripažinimo strateginiu. Paraiškoje turėtų būti pateikiami *atitinkami* su kriterijais susiję dokumentai ir įrodymai. Kad būtų galima geriau įvertinti gyvybingumą socialiniu, aplinkosauginiu ir ekonominiu požiūriais, projekto įgyvendinamumą ir įverčių patikimumo lygį, projekto rengėjas taip pat turėtų nurodyti projekto klasifikaciją pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją ir sudaryti

sąlygas objektyviam patvirtinimui, pagrįsdamas šią klasifikaciją atitinkamais įrodymais. Prie paraiškos taip pat turėtų būti pridedamas projekto tvarkaraštis, kad būtų galima įvertinti, kada projektu būtų galima prisidėti prie vidaus pajėgumų arba įvairinimo lyginamųjų dydžių užtikrinimo. Kadangi tam, kad kasybos projektai būtų įgyvendinami veiksmingai, labai svarbu, kad jiems pritarėtų visuomenė, projekto rengėjas taip pat turėtų pateikti planą, kuriame būtų numatytos priemonės visuomenės pritarimui lengviau gauti. ***Tai taikoma ir trečiosiose šalyse vykdomiems projektams.*** Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas socialiniams partneriams, pilietinei visuomenei ir kitiems priežiūrą vykdančioms subjektams. Projekto rengėjas taip pat turėtų pateikti verslo planą, kuriame būtų pateikta informacija apie projekto finansinį gyvybingumą ir finansavimo apžvalga, ***įskaitant nuosavybės struktūrą, siekiant užtikrinti, kad projekto finansavimas neprieštarautų tikslui plėsti bendradarbiavimą su patikimais partneriais, ypač kalbant apie projektus, kurie vykdomi trečiosiose šalyse arba kuriuos finansuoja partneriai iš trečiųjų šalių. Be to, turėtų būti pateikta informacija*** apie jau sudarytus įsipareigojimo pirkti ***susitarimus***, taip pat galimų darbo vietų kūrimo ir projekto poreikių, susijusių su kvalifikuota darbo jėga, įskaitant kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, įverčius ***ir iniciatyvas, kuriomis siekiama pagerinti moterų dalyvavimą ir bendras darbo sąlygas;***

- (13) siekiant užtikrinti veiksmingą ir efektyvų paraiškų nagrinėjimą, Komisija turėtų turėti galimybę teikti pirmenybę projektų, susijusių su konkrečiais vertės grandinės etapais arba strateginėmis žaliavomis, kurioms skiriama nepakankamai dėmesio, paraiškų nagrinėjimui, taip užtikrinant subalansuotą Sąjungos pažangą siekiant visų į šį reglamentą įtrauktų Sąjungos pajėgumų lyginamųjų dydžių. ***Komisija turėtų galėti teikti pirmenybę strateginiams projektams, kuriais prisidedama prie žaliavų žiediško arba kuriuos pateikia MVI, su sąlyga, kad užtikrinama projektų pusiausvyra tarp skirtingų vertės grandinės etapų. Komisija taip pat turėtų aktyviai ieškoti šalių partnerių ir skatinti strateginį bendradarbiavimą;***
- (14) kadangi valstybės narės, kurios teritorijoje bus įgyvendinamas strateginis projektas, bendradarbiavimas yra būtinas siekiant užtikrinti veiksmingą projekto įgyvendinimą, ta valstybė narė turėtų turėti teisę prieštarauti ir taip užkirsti kelią tam, kad projektui be jos pritarimo būtų suteiktas strateginio projekto statusas. Tokiu atveju atitinkama valstybė narė turėtų pateikti pagrįstą savo atsisakymo paaiškinimą, nurodydama

galiojančius kriterijus. Sąjunga taip pat neturėtų suteikti strateginio projekto statuso projektams, kuriuos trečioji šalis įgyvendins nepritariant jos vyriausybei, ir todėl turėtų nesuteikti tokio statuso, kai trečiosios šalies vyriausybė dėl to prieštarauja;

- (15) siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui strateginio projekto statusu, Komisijai turėtų būti suteikiama galimybė panaikinti savo pradinį sprendimą pripažinti projektą strateginiu, jeigu jis nebeatitinka sąlygų arba jeigu pripažinimas buvo grindžiamas paraiška, kurioje buvo pateikta neteisinga informacija. Prieš tai Komisija turėtų pasitarti su Taryba ir išklaudyti projekto rengėją. ***Projektų rengėjai turėtų likti visiškai atsakingi už bet kokią sąmoningą apgaulę ir jiems gali būti taikomos atitinkamos teisminės procedūros***;
- (16) strateginiai projektai, atsižvelgiant į jų svarbą užtikrinant strateginių žaliavų tiekimo saugumą, turėtų būti laikomi viešąjį interesą atitinkančiais ***arba susirūpinimą dėl visuomenės saugumo keliančiais*** projektais. Siekiant užtikrinti sėkmingą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat gynybos bei ***orlaivių ir erdvėlaivių*** sektorių atsparumą, labai svarbu užtikrinti strateginių žaliavų tiekimo saugumą. Siekdamas prisidėti prie strateginių žaliavų tiekimo Sąjungoje saugumo, valstybės narės gali numatyti paramą pagal nacionalines leidimų išdavimo procedūras, taip paspartinant strateginių projektų įgyvendinimą pagal Sąjungos teisę;
- (17) nacionalinėmis leidimų išdavimo procedūromis užtikrinama, kad žaliavų projektai būtų saugūs, patikimi ir atitiktų aplinkosaugos, socialinius ir saugos reikalavimus. Sąjungos aplinkos teisės aktuose nustatytos bendros nacionalinių leidimų išdavimo procedūrų ir turinio sąlygos, kuriomis užtikrinamas aukštas aplinkos apsaugos lygis ir sudaromos sąlygos tvariai išnaudoti Sąjungos potencialą žaliavų vertės grandinėje. Todėl strateginio projekto statusas neturėtų daryti poveikio jokiems atitinkamiems projektams taikomoms leidimų išdavimo sąlygoms, įskaitant sąlygas, nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2011/92/ES⁶, Tarybos direktyvoje 92/43/EEB⁷, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2000/60/EB⁸, Europos

⁶ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

⁷ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁸ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti

Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2010/75/ES⁹ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/35/EB¹⁰, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/147/EB¹¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/21/EB¹²;

- (18) be to, nenuspėjamumas, sudėtingumas ir kartais per ilgai trunkančios nacionalinių leidimų išdavimo procedūros kenkia investicijų saugumui, reikalingam norint veiksmingai plėtoti strateginius žaliavų projektus. Todėl, siekdamas užtikrinti ir paspartinti veiksmingą strateginių projektų įgyvendinimą, valstybės narės jiems turėtų taikyti supaprastintas ir iš anksto žinomas leidimų išdavimo procedūras. Šiuo tikslu strateginiams projektams nacionaliniu lygmeniu turėtų būti suteiktas prioritetas, siekiant užtikrinti spartų su jais susijusių administracinių procedūrų ir visų teisminių procedūrų bei ginčų sprendimo procedūrų vykdymą. Šiuo reglamentu kompetentingoms institucijoms neturėtų būti užkertamas kelias supaprastinti leidimų išdavimą kitiems, ne strateginiams projektams, susijusiems su svarbiausių žaliavų vertės grandine;
- (19) atsižvelgiant į strateginių projektų vaidmenį užtikrinant Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumą ir jų indėlį siekiant Sąjungos atviro strateginio savarankiškumo ir įgyvendinant žaliąją bei skaitmeninę pertvarką, atsakinga leidimus išduodanti institucija turėtų pripažinti, kad strateginiai projektai atitinka viešąjį interesą *ir kelia susirūpinimą dėl visuomenės saugumo*. Gali būti leidžiama vykdyti strateginius projektus, kurie daro neigiamą poveikį aplinkai tiek, kiek numatyta Direktyvoje 2000/60/EB, Tarybos direktyvoje 92/43/EEB ir Direktyvoje 2009/147/EB¹³, jeigu atsakinga leidimus išduodanti institucija, remdamasi kiekvienu konkrečiu atveju

⁹ Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1). 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

¹⁰ 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) (OL L 143, 2004 4 30, p. 56).

¹¹ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

¹² 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo ir iš dalies keičianti Direktyvą 2004/35/EB. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pareiškimas (OL L 102, 2006 4 11, p. 15).

¹³ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

atliktu vertinimu, padaro išvadą, kad viešasis interesas, dėl kurio įgyvendinamas projektas, yra viršesnis už tą poveikį, su sąlyga, kad tenkinamos visos tose direktyvose nustatytos atitinkamos sąlygos. Vertinant kiekvieną konkretų atvejį reikėtų **tinkamai** atsižvelgti į gavybos vietų geologinius ypatumus, dėl kurių gali būti apribotas sprendimų dėl projekto vykdymo vietos priėmimas **nesant alternatyvių su gavybos vietomis susijusių sprendimų galimybių**;

- (20) siekiant sumažinti leidimų išdavimo procedūros sudėtingumą ir padidinti jo efektyvumą bei skaidrumą, svarbiausiųjų žaliavų projektų rengėjai turėtų turėti galimybę bendrauti su viena nacionaline institucija, atsakinga už visos leidimų išdavimo procedūros palengvinimą, koordinavimą **ir supaprastinimą**, o strateginių projektų atveju – už išsamaus sprendimo priėmimą per nustatytą laikotarpį. Tuo tikslu valstybės narės turėtų paskirti vieną nacionalinę kompetentingą instituciją. **Kaip kontaktinis asmuo, su kuriuo būtų lengva susisiekti, turėtų būti paskirtas atsakingas pareigūnas. Tas paskirtasis atsakingas pareigūnas taip pat galėtų priklausyti kitai institucijai, atsižvelgiant į skirtingas nacionalines vieno langelio principo taikymo struktūras.** Prireikus, atsižvelgiant į valstybės narės vidaus organizacinę tvarką, nacionalinės kompetentingos institucijos užduotis turėtų būti įmanoma tomis pačiomis sąlygomis perduoti kitai institucijai. **Nedarydama poveikio procedūrų spartai, paskirtoji kompetentinga institucija turėtų prašyti kitų kompetentingų ministerijų nuomonės ir prašyti dalyvauti.** Siekdamas užtikrinti veiksmingą savo pareigų vykdymą, valstybės narės savo nacionalinėms kompetentingoms institucijoms arba bet kuriai jų vardu veikiančiai institucijai turėtų skirti pakankamai darbuotojų ir išteklių;
- (21) siekdamas užtikrinti aiškumą dėl strateginių projektų statuso suteikimo ir apriboti galimo piktnaudžiavimo bylinėjimusi veiksmingumą, kartu nedarant neigiamo poveikio veiksmingam teisminiam nagrinėjimui, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad ginčai, susiję su leidimų strateginiams projektams išdavimo procedūra, būtų išsprendžiami laiku. Tuo tikslu nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad pareiškėjai ir projektų rengėjai galėtų naudotis paprasta ginčų sprendimo procedūra ir kad strateginių projektų atvejais būtų galima skubiai vykdyti visas su projektais susijusias teismines ir ginčų sprendimo procedūras. **Be to, šiuo reglamentu turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos keistis geriausia ginčų sprendimo patirtimi, pavyzdžiui, sudarant neutralių arbitrų ad hoc darbo grupes**

neišspręstiems klausimams spręsti;

- (22) siekiant sudaryti piliečiams ir įmonėms sąlygas tiesiogiai naudotis vidaus rinkos teikiamomis galimybėmis, nepatiriant nereikalingos papildomos administracinės naštos, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/1724¹⁴, kuriuo sukurti bendri skaitmeniniai vartai, nustatytos bendrosios vidaus rinkos veikimui svarbios informacijos, procedūrų ir pagalbos paslaugų teikimo internete taisyklės. Informacijos reikalavimai ir procedūros, kuriems taikomas šis reglamentas, turėtų atitikti Reglamento (ES) 2018/1724 reikalavimus. Visų pirma turėtų būti užtikrinama, kad strateginių projektų rengėjai turėtų prieigą ir galėtų internete atlikti procedūras, susijusias su leidimų išdavimo procedūra, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2018/1724 6 straipsnio 1 dalyje ir II priede;
- (23) siekdamas, kad projektų rengėjams ir kitiems investuotojams būtų suteiktas strateginiams projektams plėtoti reikalingas saugumas ir aiškumas, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad su tokiais projektais susijusių leidimų išdavimo procedūrų trukmė neviršytų iš anksto nustatytų terminų. Strateginių projektų, susijusių tik su apdorojimu arba gražinamuoju perdirbimu, atveju leidimų išdavimo procedūra neturėtų trukti ilgiau nei vienus metus. Tačiau strateginių projektų, susijusių su gavyba, atveju leidimų išdavimo procedūros trukmė, atsižvelgiant į galimo poveikio sudėtingumą ir mastą, neturėtų viršyti dvejų metų. Siekdamas veiksmingai laikytis šių terminų, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad atsakingos institucijos turėtų pakankamai išteklių ir darbuotojų. Pasitelkdama techninės paramos priemonę, Komisija valstybių narių prašymu padeda joms rengti, plėtoti ir įgyvendinti reformas, be kita ko, susijusias su administracinių gebėjimų, susijusių su nacionalinių leidimų išdavimu, stiprinimu;
- (24) poveikio aplinkai vertinimai ir leidimai, kurių reikalaujama pagal Sąjungos teisę, be kita ko, susiję su vandeniu, buveinėmis ir paukščiais, yra neatsiejama žaliavų projektų leidimų išdavimo procedūros dalis ir esminė apsaugos priemonė, kuria užtikrinama, kad būtų užkertamas kelias neigiamam poveikiui aplinkai arba kad jis būtų kuo

¹⁴ 2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriama bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL L 295, 2018 11 21, p. 1).

mažesnis. Tačiau siekiant užtikrinti, kad strateginių projektų leidimų išdavimo procedūros būtų iš anksto žinomos ir vykdomos laiku ***bei ir neviršytų iš anksto nustatyto konkretaus leidimų išdavimo proceso etapo termino***, turėtų būti išnaudojamos visos galimybės supaprastinti būtinus vertinimus ir leidimus, kartu nemažinant aplinkos apsaugos lygio. Šiuo atžvilgiu būtini vertinimai susiejami, taip išvengiant nereikalingo dubliavimosi, ir turėtų būti užtikrinama, kad projektų rengėjai ir atsakingos institucijos, prieš atlikdami tokį susietą vertinimą, aiškiai susitartų dėl jo apimties, taip išvengdamos nereikalingų tolesnių procedūrų, ***nepakenkdami šių vertinimų kokybei***;

- (25) konfliktų dėl žemės naudojimo gali kilti įgyvendinant svarbiausiųjų žaliavų projektus, ***ypač besivystančiose šalyse, kur priverstinis iškeldinimas ar perkėlimas yra įprasti kasybos veiklos bruožai***. Tinkamai parengti planai, ***pagrįsti glaudžiu ir pagrįstu valdžios institucijų bendradarbiavimu nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmeniu***, įskaitant teritorijų ir zonų nustatymo planus, kuriuose atsižvelgiama į galimybes įgyvendinti svarbiausiųjų žaliavų projektus ir kurių galimas poveikis aplinkai buvo įvertintas, gali padėti nustatyti visuomeninio turto ir interesų pusiausvyrą, sumažinti konfliktų riziką ir paspartinti tvarų žaliavų projektų įgyvendinimą Sąjungoje ***ir trečiosiose šalyse***. Todėl atsakingos nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, rengdamos atitinkamus planus, turėtų apsvarstyti galimybę įtraukti nuostatas, susijusias su žaliavų projektais;
- (26) siekiant gauti finansavimą svarbiausiųjų žaliavų projektams Sąjungoje dažnai kyla sunkumų. Svarbiausiųjų žaliavų rinkoms dažnai būdingas didelis kainų nepastovumas, ilgi pasirengimo laikotarpiai, didelė koncentracija ir neskaidrumas. Be to, šiam sektoriui finansuoti reikia aukšto lygio ekspertinių žinių ***ir finansinių priemonių, kuriomis būtų siekiama sumažinti investicijų riziką, pavyzdžių žaliavų fondų, mokesčių lengvatų, finansinių garantijų, dotacijų ir kitų rizikos mažinimo finansinių priemonių***, kurių finansų įstaigoms dažnai trūksta. Siekdamos įveikti šiuos veiksnius ir padėti užtikrinti stabilų ir patikimą strateginių žaliavų tiekimą, valstybės narės ir Komisija turėtų ***šalinti politikos kliūtis ir padėti gauti finansavimą ir administracinę paramą. Valstybės narės, priimdamos sprendimą dėl finansinės paramos, turėtų atsižvelgti į atitinkamų projektų rengėjų prisiūmtus aplinkosaugos, socialinės ir darbo srities įsipareigojimus. Siekiant konkurencingumo***,

novatoriškumo ir atsparumo, taip pat norint padidinti gamybos, apdorojimo, grąžinamojo perdirbimo ir pakaitinių medžiagų naudojimo pajėgumus, turi būti užtikrintas tiek viešasis, tiek privatusis svarbiausių žaliavų sektoriaus finansavimas. Siekiant skubiai imtis veiksmų ir pasiekti šiame reglamente nustatytus lyginamuosius standartus, taip pat svarbu užtikrinti, kad kitos horizontaliosios politikos kryptys, pavyzdžiui, tvaraus finansavimo iniciatyvos, ir toliau derėtų su Sąjungos pastangomis sudaryti palankesnes sąlygas Sąjungos svarbiausių žaliavų pramonei gauti pakankamą finansavimą ir investicijas;

- (27) stiprią Europos vertės grandinę galima sukurti tik turint pakankamai finansinių išteklių. Komisija bendradarbiaus su programą „InvestEU“ įgyvendinančiais partneriais, ieškodama būdų, kaip padidinti paramą investicijoms siekiant Reglamente (ES) 2021/523¹⁵ ir šiame reglamente nustatytų bendrų tikslų. Programos „InvestEU“ konsultacijų centras gali prisidėti kuriant perspektyvių projektų sistemą;
- (27a) *šiuo reglamentu turėtų būti didinama sinergija su veiksmis, kuriuos šiuo metu remia Sąjunga ir valstybės narės, pasitelkdamos programas ir veiksmus, susijusius su svarbiausių žaliavų moksliniais tyrimais ir inovacijomis ir tiekimo grandinės dalių plėtojimu, visų pirma programą „Europos horizontas“, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/69¹⁶ (toliau – programa „Europos horizontas“) ir Tarybos sprendimu (ES) 2021/764¹⁷;*
- (28) siekdami įveikti apribojimus, susijusius su šiuo metu dažnai suskaidytais viešųjų ir privačiųjų investicijų pastangomis, palengvinti integraciją ir investicijų grąžą, Komisija, valstybės narės ir skatinamojo finansavimo bankai turėtų geriau suderinti šiuo metu Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis vykdomas finansavimo programas ir sukurti jų sinergiją, taip pat užtikrinti geresnę veiksmų koordinavimą ir bendradarbiavimą su pramone ir pagrindinėmis privačiojo sektoriaus suinteresuotosiomis šalimis. Tuo tikslu turėtų būti įsteigtas specialus Valdybos

¹⁵ 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017 (OL L 64, 2021 3 26, p. 30).

¹⁶ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (OL L 170, 2021 5 12, p. 1).

¹⁷ 2021 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendimas (ES) 2021/764, kuriuo nustatoma specialioji programa, kuria įgyvendinama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2013/743/ES (OL L 167I, 2021 5 12, p. 1).

pogrupis, kuriame dirbtų valstybių narių ir Komisijos ekspertai, taip pat atitinkamų viešųjų finansų įstaigų atstovai. Šis pogrupis turėtų svarstyti atskirus strateginių projektų finansavimo poreikius ir galimas jų finansavimo galimybes, kad projektų rengėjams būtų galima pateikti pasiūlymus, kaip geriausiai pasinaudoti esamomis finansavimo galimybėmis. Svarstydamą ir teikdamą rekomendacijas dėl strateginių projektų finansavimo trečiosiose šalyse, *įskaitant besiformuojančias rinkas ir besivystančias šalis, Komisija ir Valdyba, bendradarbiaudamos su potencialiomis šalimis partnerėmis, turėtų teikti pirmenybę strateginiams projektams pagal strategiją „Global Gateway“ ir koordinuoti veiksmus su nacionalinėmis ir tarptautinėmis vystymosi finansavimo institucijomis*¹⁸;

- (28a) *reikia nuolatinių pastangų Sąjungos ir nacionaliniu lygmeniu siekiant skatinti ir remti mokslinius tyrimus ir inovacijas, susijusias su svarbiausiosiomis žaliavomis, nes fundamentalieji moksliniai tyrimai bus labai svarbūs atrandant naujas medžiagas ir pakaitines medžiagas;*
- (28b) *Sąjungos ir nacionaliniu lygmeniu reikia specialių finansinių ir paramos priemonių bei tikslinių mokslinių tyrimų ir inovacijų fondų, skirtų efektyvumui, medžiagų pakeitimui kitomis medžiagomis, perdirbimo procesams ir uždariems medžiagų ciklams gerinti, pasitelkiant mokslinių tyrimų ir inovacijų programas ir kitas priemones, kuriomis būtų skatinamos inovacijos, visų pirma atliekų perdirbimo, pažangiųjų medžiagų ir medžiagų pakeitimo kitomis medžiagomis srityse, taip pat skirtų naujoms ir novatoriškoms svarbiausiųjų žaliavų tvarios gamybos srities technologijoms plėtoti Sąjungoje;*
- (29) labai svarbu užtikrinti privačias bendrovių, finansinių investuotojų ir perkančiųjų įmonių investicijas. Tais atvejais, kai vien privačių investicijų nepakanka, veiksmingam projektų įgyvendinimui svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinėje gali prireikti viešosios paramos, pavyzdžiui, garantijų, paskolų arba investicijų į nuosavą ir kvazinuosavą kapitalą. Ši viešoji parama gali būti laikoma valstybės pagalba. Tokia pagalba turi būti skatinamojo poveikio, būtina, tinkama ir proporcinga. Dabartinėse valstybės pagalbos gairėse, kurios neseniai buvo nuodugniai peržiūrėtos atsižvelgiant

¹⁸ Bendras komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui „Strategija „Global Gateway“ (JOIN(2021)30 *final*).

į dvejopos pertvarkos tikslus, numatyta daug galimybių tam tikromis sąlygomis remti investicijas svarbiausių žaliavų vertės grandinėje *ir kitus Europos žaliojo kurso tikslus. Komisija turėtų toliau nagrinėti galimybę įsteigti specialų Sąjungos lygmens fondą, pavyzdžiui, Europos strateginių žaliavų fondą, be kita ko, apsvarstant atnaujinamųjų priemonių naudojimą, arba skirti finansinę paramą, gautą perskirsčius daugiametės finansinės programos prioritetus. Šiuo atveju turėtų būti naudojamos jau turimos žinios, investavimo platformos ir procesai, susiję su svarbiausių žaliavų projektais;*

- (30) viešoji parama turi būti naudojama proporcingai sprendžiant rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemas ir veikla neturėtų būti dubliuojama arba ja neturėtų būti išstumiamas privatus finansavimas, *trukdoma skirtingų valstybių narių bendrovių bendradarbiavimui* ar sutrikdoma konkurencija vidaus rinkoje. Veiksmai turėtų *būti tikslingi ir veiksmingi bei* suteikti Sąjungai aiškią pridėtinę vertę;
- (31) dėl nepastovių keleto strateginių žaliavų kainų ir dėl to, kad galimybės apdrausti nuo su šiuo nepastovumu susijusios rizikos išankstinių sandorių rinkose yra ribotos, projektų rengėjams būna sunku užtikrinti strateginių žaliavų projektų finansavimą, o galutinės grandies vartotojams – užtikrinti stabilias ir iš anksto žinomas pagrindinių žaliavų kainas. Siekiant sumažinti netikrumą dėl strateginių žaliavų kainų ateityje, būtina numatyti sistemą, pagal kurią tiek suinteresuotieji prekių pirkėjai, tiek strateginių projektų rengėjai galėtų nurodyti savo pirkimo ar pardavimo pasiūlymus ir bendrauti vieni su kitais, jeigu atitinkami pasiūlymai galėtų būti suderinami. *Tokia sistema turi esminę reikšmę skatinant MVĮ dalyvavimą strateginių žaliavų vertės grandinėse. Taip pat turėtų būti remiamas platformos, kuria siekiama sudaryti sąlygas verslo konsorciams patekti į rinkas, kurios dar nėra įtrauktos į strateginę partnerystę ar laisvosios prekybos susitarimą, sukūrimas;*
- (31a) *Europos investicijų bankas, susitaręs su Taryba, Komisija ir valstybėmis narėmis, turėtų išnagrinėti galimybę sukurti ES eksporto kreditų priemonę, kuria būtų sudarytos sąlygos Sąjungos įmonėms investuoti į projektus, padedančius siekti šiame reglamente nustatytų tikslų;*
- (32) turimos žinios apie Sąjungos žaliavų telkinius ir jų žemėlapiai buvo formuojami tuo metu, kai strateginių technologijų kūrimui reikalingų svarbiausių žaliavų tiekimo

užtikrinimas nebuvo laikomas prioritetu. Siekdamas gauti ir atnaujinti informaciją apie svarbiausių žaliavų telkinius, *įskaitant geoterminės gavybos potencialą*, valstybės narės turėtų parengti nacionalines bendros svarbiausių žaliavų *ir metalų nešiklių, kuriuose gali būti svarbiausių žaliavų*, žvalgybos programas, kurios turėtų apimti tokias priemones kaip naudingųjų iškasenų telkinių žemėlapių sudarymas, geocheminės žvalgybos kampanijos, geomoksliniai tyrimai ir esamų geomokslinių duomenų rinkinių pakartotinis apdorojimas. Mineralų santalkų nustatymui ir jų išgavimo techninio ir ekonominio perspektyvumo vertinimas susijęs su didele finansine rizika. Siekdamas sumažinti tą riziką ir palengvinti gavybos projektų rengimą, valstybės narės turėtų viešai skelbti informaciją, gaunamą vykdant atitinkamą nacionalinę žvalgybos programą, prireikus naudodamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB¹⁹ nustatytą erdvinės informacijos infrastruktūros sistemą;

- (32a) *kad būtų galima įgyvendinti gavybos, apdorojimo ir grąžinamojo perdirbimo tikslus, valstybės narės turėtų skatinti veiksmus, kuriais siekiama spręsti geologijos mokslų studentų ir absolventų trūkumo problemą Europoje;*
- (33) iš kosmoso *ir GNSS sistemų, visų pirma ES kosmoso programos, „Copernicus“, GALILEO ir EGNOS*, užfiksuoti duomenys ir paslaugos, teikiamos vykdant Žemės stebėjimą, *turėtų būti* kuo plačiau naudojami siekiant padėti kurti tvarias svarbiausių žaliavų vertės grandines, užtikrinant nuolatinį informacijos srautą, kuris galėtų būti naudingas vykdant tokią veiklą, kaip antai kasybos teritorijų stebėseną ir valdymas, poveikio aplinkai ir socialinio bei ekonominio poveikio vertinimas arba naudingųjų iškasenų išteklių žvalgyba. Kadangi naudojant *kosmoso duomenis ir paslaugas* taip pat galima gauti informaciją apie atokias ir nepasiekiamas vietas, valstybės narės turėtų į tai kiek manoma atsižvelgti rengdamos ir įgyvendindamos savo nacionalines žvalgybos programas;
- (34) nors siekiant užtikrinti didesnę tiekimo saugumą būtina stiprinti Sąjungos svarbiausių žaliavų vertės grandinę, svarbiausių žaliavų tiekimo grandinės ir toliau

¹⁹ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

bus pasaulinio masto ir neapsaugotos nuo išorės veiksnių. Neseni arba tebevykstantys įvykiai – nuo COVID-19 krizės iki neišprovokuotos ir nepagrįstos karinės agresijos prieš Ukrainą, *taip pat Kinijos iniciatyvos „Viena juosta, vienas kelias“ poveikis trečiosioms šalims* – parodė kai kurių Sąjungos tiekimo grandinių pažeidžiamumą sutrikimų atvejais *ir tai, kad būtina skubiai nustatyti svertus, kuriais būtų galima apriboti paklausos, ypač strateginių žaliavų, didėjimą*. Siekiant užtikrinti, kad valstybės narės ir Europos pramonė galėtų numatyti tiekimo sutrikimus ir būtų pasirengusios jų padariniams, reikėtų parengti priemones, kuriomis būtų didinami stebėsenos pajėgumai, *taip pat keičiamasi informacija siekiant prireikus koordinuoti strategines atsargas ir stiprinti įmonių pasirengimą*;

- (35) valstybės narės neturi tokių pačių pajėgumų, reikalingų užtikrinti informuotumą apie riziką ir ją numatyti, ir ne visos valstybės narės yra sukūrusios specialias struktūras, stebinčias svarbiausiųjų žaliavų tiekimo grandines ir galinčias informuoti įmones apie galimą tiekimo sutrikimų riziką. Be to, nors kai kurios įmonės investavo į savo tiekimo grandinių stebėseną, kitoms trūksta pajėgumų tai padaryti. Todėl, atsižvelgdama į pasaulinį svarbiausiųjų žaliavų tiekimo grandinių aspektą ir jų sudėtingumą, Komisija turėtų parengti specialią stebėsenos suvestinę, kurioje būtų vertinama svarbiausiųjų žaliavų tiekimo rizika, ir užtikrinti, kad surinkta informacija būtų prieinama valdžios institucijoms ir privatiems subjektams ir taip būtų didinama valstybių narių sinergija. Siekdama užtikrinti, kad Sąjungos vertės grandinės būtų pakankamai parengtos galimiems tiekimo sutrikimams, Komisija turėtų atlikti testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir įvertinti strateginių žaliavų tiekimo grandinių pažeidžiamumą bei joms kylančią tiekimo riziką. Valstybės narės turėtų prisidėti prie šios veiklos, kai įmanoma, atlikdamos tokį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis pasitelkiant nacionalines tiekimo ir informavimo įstaigas, susijusias su svarbiausiųjų žaliavų sritimi. Taryba turėtų užtikrinti Komisijos ir valstybių narių atliekamo testavimo nepalankiausiomis sąlygomis koordinavimą. Tais atvejais, kai nė viena valstybė narė neturi galimybių atlikti reikalingą konkrečios strateginės žaliavos testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, Komisija šį testavimą turėtų atlikti pati. Komisija taip pat turėtų pasiūlyti galimas strategijas, kurias galėtų taikyti valdžios institucijos ir privatūs subjektai, siekdami *trumpuoju ir vidutiniu laikotarpiu* sumažinti tiekimo riziką, kaip antai *papildomų politikos priemonių strateginių žaliavų poreikiui mažinti įgyvendinimo*,

strateginių atsargų kaupimo arba tolesnio jų tiekimo įvairinimo strategijas. Siekdama surinkti informaciją, reikalingą stebėsenos ir testavimo nepalankiausiomis sąlygomis priemonėms vykdyti, Komisija turėtų derinti veiksmus su atitinkamu nuolatiniu Valdybos pogrupiu, o valstybės narės turėtų nustatyti ir stebėti *dideles įmones, kurios yra svarbios* vertės grandinės veikimui. Tais atvejais, kai nė vienas nuolatinio pogrupio narys neturi galimybių atlikti reikalingą konkrečios strateginės žaliavos testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, Komisija turėtų šį testavimą atlikti pati;

- (36) strateginės atsargos yra svarbi priemonė siekiant sumažinti tiekimo sutrikimus, visų pirma susijusius su žaliavomis. Nors pagal siūlomą Bendrosios rinkos veikimo užtikrinimo ekstremaliosiose situacijose priemonę strategines atsargas galima plėtoti, jeigu aktyvuojamas bendrosios rinkos budrumo režimas, valstybės narės ir įmonės nėra įpareigosotos kaupti ar derinti savo strategines atsargas iki tiekimo sutrikimo. Be to, visoje Europos Sąjungoje nėra koordinavimo mechanizmo, kurį taikant būtų galima parengti bendrą vertinimą ir galimo dubliavimo bei sinergijos analizę. Todėl pirmiausia, atsižvelgdamos į tai, kad šiuo metu trūksta svarbios informacijos, valstybės narės turėtų pateikti Komisijai informaciją apie savo strategines atsargas, nepriklausomai nuo to, ar jas tvarko valdžios institucijos, ar valstybių narių vardu veikiančios ekonominės veiklos vykdytojai. Be kita ko, turėtų būti pateikiama informacija apie turimas kiekvienos strateginės žaliavos atsargas, atsargų kiekio perspektyvas ir su šiomis atsargomis susijusias taisykles ir procedūras. Visos užklausos turėtų būti proporcingos, jose turėtų būti atsižvelgiama į duomenims pateikti reikalingas sąnaudas ir pastangas, taip pat į jų poveikį nacionaliniam saugumui, ir turėtų būti nustatomi tinkami prašomos informacijos pateikimo terminai. Į analizę gali būti įtraukiama informacija apie ekonominės veiklos vykdytojų turimas atsargas, tačiau tai nebus laikoma atitinkama užklausa. Komisija turėtų saugiai tvarkyti šiuos duomenis ir skelbti tik apibendrintą informaciją. Antra, remdamasi gauta informacija, *Taryba* turėtų *nurodyti saugų Sąjungos atsargų lygį*, atsižvelgdama į bendrą metinį atitinkamų strateginių žaliavų suvartojimą Sąjungoje. Remdamasi turimų atsargų palyginimu su bendru strateginių žaliavų atsargų lygiu visoje Sąjungoje, Taryba, sutarusi su Komisija, turėtų turėti galimybę teikti neprivalomas nuomones valstybėms narėms dėl to, kaip padidinti konvergenciją, ir skatinti valstybes narses kaupti savo strategijų atsargas kartu išvengiant rinkos iškraipymo, *be kita ko, besiformuojančių*

rinkų ir besivystančių šalių sąskaita. Tai darydama Taryba turėtų atsižvelgti į poreikį toliau skatinti strategines žaliavas naudojančius privačius veiklos vykdytojus kaupti strategines atsargas;

- (37) siekdama užtikrinti tolesnį koordinavimą, Komisija turėtų užtikrinti būtinas konsultacijas su valstybėmis narėmis prieš joms dalyvaujant tarptautiniuose forumuose, kuriuose gali būti aptariami tokie strateginiai ištekliai, visų pirma pasitelkdama specialų nuolatinį Valdybos pogrupį. Be to, siekdama padidinti šio pasiūlymo ir kitų horizontaliųjų ar konkrečių priemonių papildomumą, Komisija turėtų užtikrinti, kad surinkta ir apibendrinta informacija būtų perduodama budrumo arba krizių valdymo subjektams, kaip antai siūlomai Bendrosios rinkos veikimo užtikrinimo ekstremaliosiose situacijose priemonės patariamajai grupei, siūlomai Lustų akto Europos puslaidininkių tarybai, HERA Valdybai Sveikatos krizių valdybai;
- (38) siekiant, kad didelės įmonės, gaminančios strategines technologijas Sąjungoje ir šiuo tikslu naudojančios strategines žaliavas, būtų pakankamai pasirengusios reaguoti į tiekimo sutrikimus, *jos turėtų užtikrinti tinkamą vidaus rizikos valdymą*. Taip bus užtikrinama, kad šios įmonės atsižvelgs į strateginių žaliavų tiekimo riziką ir parengs tinkamas rizikos mažinimo strategijas, kad būtų geriau pasirengusios tiekimo sutrikimo atveju. Be to, tokios didelės įmonės turėtų reguliariai atlikti savo strateginių žaliavų tiekimo grandinių testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, siekdamas užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į visus skirtingus scenarijus, kurie sutrikimo atveju galėtų turėti įtakos jų tiekimui. Dėl šių priemonių bus papildomai atsižvelgiama į galimos tiekimo rizikos sąnaudas;
- (39) daugelis strateginių žaliavų rinkų nėra visiškai skaidrios ir daugiausia dėmesio jose skiriama pasiūlai, todėl didėja pardavėjų derybinė galia ir pirkėjams nustatomos kainos, *o tai kelia sunkumų rinkai*. Siekdama padėti *užtikrinti, kad Sąjungoje įsisteigusioms įmonėms būtų prieinamos žaliavos*, Komisija turėtų sukurti sistemą, pagal kurią būtų galima nustatyti bendrą suinteresuotų pirkėjų paklausą. Kurdamą tokią sistemą Komisija turėtų atsižvelgti į patirtį, įgytą siekiant panašių tikslų, visų pirma bendro dujų pirkimo srityje, kaip *anksčiau* nustatyta Tarybos reglamente (ES) 2022/2576²⁰ *reaguojant į dujų krizę*. Valstybių narių valdžios institucijos taip pat

²⁰ 2022 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentas (ES) 2022/2576 dėl solidarumo didinimo

turėtų turėti galimybę dalyvauti šioje sistemoje ir taip kaupti savo strategines atsargas. Visos pagal tą mechanizmą *patvirtintos* priemonės turėtų būti suderinamos su Sąjungos konkurencijos *ir nacionaline* teise;

(39a) atsparus ir konkurencingas žaliavų sektorius Sąjungai yra labai svarbus ekonominiu ir strateginiu požiūriu. Atsižvelgiant į šio reglamento tikslus, t. y. stiprinti Sąjungos strateginių žaliavų gavybos, apdorojimo ir perdirbimo pajėgumus, svarbu užtikrinti sąžiningą ir nuspėjamą rinkos aplinką įmonėms visoje žaliavų vertės grandinėje. Todėl kuriant bet kokią sistemą, skirtą bendrai paklausai įvertinti, siekiant sustiprinti paklausos pusės Sąjungos įmonių padėtį rinkoje, taip pat turi atidžiai apsvarstyti rinkos poveikį Sąjungos įmonėms pasiūlos pusėje;

(40) dėl šio reglamento nuostatų, susijusių su stebėseną ir strateginėmis atsargomis, nereikia suderinti nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų ir jos nepakeičia esamų mechanizmų. Stebėsenos ir pasirengimo valdyti riziką sričių paskatos turėtų atitikti Europos priemonės. Todėl tokios priemonės, kaip antai siūloma Bendrosios rinkos veikimo užtikrinimo ekstremaliosiose situacijose priemonė, kurią taikant siekiama numatyti, sušvelninti ir reaguoti į bendrosios rinkos veikimui poveikį darančias krizes, arba Tarybos reglamentas (ES) 2022/2372²¹ dėl priemonių sistemos, skirtos krizės atveju reikalingų medicininių atsako priemonių tiekimui užtikrinti susidarius Sąjungos lygmens ekstremaliajai visuomenės sveikatos situacijai, krizės arba grėsmės atveju vis tiek galėtų būti taikomos svarbiausiosioms ir strateginėms žaliavoms tiek, kiek toms medžiagoms šios priemonės taikomos. Šio reglamento ir krizių valdymo priemonių papildomumą ir suderinamumą keičiantis informacija turėtų *užtikrinti Komisija, vykdydama atidžius* informacijos mainus *tarp atitinkamų patariamųjų ir valdymo organų, įsteigtų pagal šias krizių valdymo priemones;*

(41) svarbiausios žaliavos yra metalai, kurie iš esmės gali būti perdirbami daugybę kartų, nors kartais jų kokybė dėl to pablogėja. Taip sukuriama galimybė vykdyti žaliąją pertvarką pereiti prie tikrai žiedinės ekonomikos. Po pradinio spartaus svarbiausiųjų

geriau koordinuojant dujų pirkimą, nustatant patikimus lyginamuosius kainų indeksus ir tarpvalstybinius dujų mainus (OL L 335, 2022 12 29, p. 1).

²¹ 2022 m. spalio 24 d. Tarybos reglamentas (ES) 2022/2372 dėl priemonių sistemos, skirtos krizės atveju reikalingų medicininių atsako priemonių tiekimui užtikrinti susidarius Sąjungos lygmens ekstremaliajai visuomenės sveikatos situacijai (OL L 314, 2022 12 6, p. 64).

žaliavų, reikalingų naujoms technologijoms, paklausos augimo etapo, kai pirminė gavyba ir apdorojimas vis dar bus pagrindiniai šių žaliavų gavimo būdai, vis **svarbesni** turėtų tapti grąžinamasis perdirbimas **bei pakartotinis naudojimas** ir dėl jų turėtų sumažėti pirminės gavybos poreikis bei su juo susijęs poveikis. Šiais laikais **daugumos** svarbiausių žaliavų perdirbimo **ir pakartotinio naudojimo** lygiai tebėra maži, **be kita ko, dėl to, kad gaminių projektavimo etape neatsižvelgiama į grąžinamojo perdirbimo galimybes**, o perdirbimo sistemos ir technologijos dažnai neatitinka šių medžiagų ypatumų. Todėl reikia imtis veiksmų, kuriais būtų šalinami įvairūs veiksniai, ribojantys žiediško potencialą. **Nepriklausomai nuo to, kiek 2030 m. bus sunaudota strateginių žaliavų, Sąjunga turėtų siekti visiško šių žaliavų žiediško;**

(41a) **Europa turi didinti savo atvirą strateginį savarankiškumą, taip pat didinti atsparumą rengdamasi galimiems tiekimo sutrikimams dėl sveikatos ar kitų krizių. Šį tikslą pasiekti padės žiediško ir išteklių naudojimo efektyvumo didinimas, daugiau šių žaliavų perdirbant ir regeneruojant;**

(42) valstybėms narėms palikta svarbi kompetencija žiediško srityje, pavyzdžiui, susijusi su atliekų surinkimo ir apdorojimo sistemomis. Ši kompetencija turėtų būti naudojama siekiant padidinti atliekų srautų, kuriose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo tikimybę didelę, surinkimo ir perdirbimo lygius, pavyzdžiui, siūlant finansines paskatas, kaip antai nuolaidas, piniginių atlygi, arba naudojant užstato grąžinimo sistemas, **kartu išsaugant vidaus rinkos vientisumą**. Valstybių narių valdžios institucijos taip pat turėtų imtis veiksmų, nes jos veikia kaip svarbiausių žaliavų ir produktų, kurių sudėtyje yra šių žaliavų, pirkėjos, o nacionalinės mokslinių tyrimų ir inovacijų programos suteikia daug išteklių, kuriuos naudojant galima pagerinti svarbiausių žaliavų žiediško srities žinių ir technologijų būklę ir medžiagų efektyvumą **bei pakeitimo strategijas**. Galiausiai valstybės narės turėtų skatinti kasybos atliekose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimą, pagerindamos informacijos prieinamumą ir pašalindamos teisinės, ekonomines ir technines kliūtis. Vienas iš galimų sprendimų, į kuriuos valstybės narės turėtų atsižvelgti, yra rizikos pasidalijimo tarp veiklos vykdytojų ir valstybės narės mechanizmai, kuriais siekiama skatinti uždarytuose atliekų įrenginiuose esančių žaliavų panaudojimą. **Komisija turėtų stebėti valstybių narių veiksmus, lyginti ir skleisti geriausios praktikos pavyzdžius ir prireikus teikti valstybėms narėms**

rekomendacijas dėl tolesnių veiksmų;

- (42a) *elektronikos atliekose yra svarbiausių žaliavų, kurių koncentracija yra keliomis eilėmis didesnė nei geriausios kokybės rūdose visame pasaulyje. Tai suteikia didelių ekonominių galimybių gavybai iš urbanistinių atliekų, turinčiai didelį plėtros potencialą;*
- (43) daugelyje Sąjungos regionų, kuriuose anksčiau buvo vykdoma žaliavų gavyba, yra uždarytų įrenginių, kuriuose sukaupta daug kasybos atliekų, bet šias atliekas tik neseniai pradėta laikyti ekonomiškai svarbiomis, todėl jų svarbiausių žaliavų potencialas daugiausia dar nebuvo ištirtas. Naudojant kasybos atliekų įrenginiuose sukauptas svarbiausias žaliavas ***būtų galima išvengti neigiamo naujos kasybos veiklos socialinio poveikio ir poveikio aplinkai ir jį apriboti***, sukurti ekonominę vertę ir darbo vietas istoriniuose kasybos regionuose, kurie dažnai nukentčia dėl deindustrializacijos ir nuosmukio, ***nors tie regionai galėtų atlikti svarbų vaidmenį didinant Sąjungos atsparumą ir ribojant neigiamą žaliavų naudojimo poveikį aplinkai ir socialinį poveikį***. Nepakankamas dėmesys svarbiausių žaliavų kiekiams ir informacijos trūkumas, visų pirma kalbant apie uždarytus atliekų įrenginius, yra vienos iš pagrindinių kliūčių, trukdančių geriau išnaudoti kasybos atliekose esančių svarbiausių žaliavų potencialą;
- (44) galimybė panaudoti kasybos atliekų įrenginiuose esančias svarbiausias žaliavas turėtų būti vienas iš atitinkamų atliekų įrenginių valorizacijos elementų. Direktyvoje 2006/21/EB nustatyti griežti reikalavimai dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo užtikrinant aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugą. Nors šie griežti reikalavimai turėtų būti taikomi toliau, tikslinga nustatyti papildomas priemones, kuriomis būtų siekiama kuo labiau padidinti kasybos atliekose esančių svarbiausių žaliavų naudojimą;
- (45) tiek esamų, tiek naujų kasybos atliekų įrenginių operatoriai turėtų atlikti preliminarų ekonominio vertinimo tyrimą, susijusį su svarbiausių žaliavų, išgautų iš įrenginių kasybos vietoje, ***ir jų telkiniuose*** esančių kasybos atliekų ir iš tokių susidarančių atliekų, naudojimu. Laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/98/EB²² nustatytos atliekų hierarchijos, pirmenybė turėtų būti teikiama

²² 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).

veiksmams, kuriais siekiama užkirsti kelią atliekų, kuriose yra svarbiausių žaliavų, susidarymui, išgaunant svarbiausias žaliavas iš išgauto iškasenų kiekio prieš joms tampant atliekomis. Atlikdami šį tyrimą, veiklos vykdytojai turėtų surinkti būtiną informaciją, be kita ko susijusia su svarbiausių žaliavų koncentracija ir kiekiais kasybos atliekose, ir įvertinti įvairias galimybes, susijusias su procesais, operacijomis ar verslo susitarimais, kuriuos naudojant būtų galima sudaryti sąlygas *techniškai ir ekonomiškai* perspektyviam svarbiausių žaliavų panaudojimui. Šiuo įpareigojimu papildomi Direktyvoje 2006/21/EB ir nacionaliniuose teisės aktuose, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, nustatyti įpareigojimai ir jis yra tiesiogiai taikomas. Vykdydami šį įpareigojimą veiklos vykdytojai ir kompetingos institucijos turėtų siekti kuo labiau sumažinti administracinę naštą ir kuo labiau integruoti procedūras;

- (46) siekdamos spręsti nepakankamos informacijos apie uždarytų kasybos atliekų įrenginių svarbiausių žaliavų potencialą problemą, valstybės narės, laikydamosi Sąjungos konkurencijos taisyklių, turėtų sukurti duomenų bazę, kurioje būtų saugoma visa tokių žaliavų panaudojimui svarbi informacija, visų pirma susijusi su svarbiausių žaliavų kiekiais ir koncentracija kasybos atliekų įrenginiuose. Informacija turėtų būti skelbiama viešai patogiai naudoti, skaitmenine forma, kad būtų galima susipažinti su išsamesne technine informacija. Siekdamos suteikti naudotojams patogią prieigą prie informacijos, valstybės narės turėtų, pavyzdžiui, įsteigti kontaktinį punktą, kuriame būtų galima keistis išsamesne informacija su potencialiais svarbiausių žaliavų panaudojimo projektų kūrėjais. Sukurtoje duomenų bazėje potencialūs projektų rengėjai turėtų lengvai rasti įrenginius, kuriuose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo ekonominės perspektyvos *trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu* yra didelės. Siekdamos sutelkti ribotus išteklius, valstybės narės, rinkdamos informaciją, *galėtų* laikytis pakopinio požiūrio ir daugiau pastangų reikalaujančius informacijos rinkimo etapus vykdyti tik perspektyviausiuose objektuose. Renkant informaciją turėtų būti siekiama teikti tikslią ir reprezentatyvią informaciją apie kasybos atliekų įrenginius ir kuo geriau parodyti svarbiausių žaliavų panaudojimo galimybes;
- (47) pastovieji magnetai naudojami įvairiuose produktuose, o svarbiausios ir sparčiausiai augančios šių magnetų naudojimo sritys yra susijusios su vėjo jėgainėmis ir

elektrinėmis transporto priemonėmis, taip pat su kitais produktais, įskaitant magnetinio rezonanso tomografijos įrenginius, pramoninius robotus, lengvasias transporto priemones, aušinimo generatorius, šilumos siurblius, elektrinius variklius, pramoninius elektrinius siurblius, automatines skalbykles, būgnines džiovykles, mikrobangų krosneles, dulkių siurblius ir indaploves, kuriuose yra daug vertų perdirbti svarbiausių žaliavų. Daugumos pastoviųjų magnetų, visų pirma pačių efektyviausių, sudėtyje yra svarbiausių žaliavų, kaip antai neodimio, prazeodimio, disprozio, terbio, boro, samario, nikelio arba kobalto. Juos perdirbti įmanoma, tačiau šiuo metu toks perdirbimas Sąjungoje atliekamas tik nedideliu mastu arba vykdant mokslinių tyrimų projektus. Todėl siekiant didinti žiedišumą pastovieji magnetai turėtų būti laikomi prioritetiniais produktais;

- (48) norint *padidinti magnetų žiedišumą*, būtina, kad perdirbėjai, *atnaujintojai ir taisytojai* galėtų naudoti būtiną informaciją, susijusią su produkte esančių magnetų kiekiu, rūšimi ir chemine sudėtimi, taip pat jų vieta, naudojama danga, klėjais ir priedais bei informaciją apie tai, kaip pašalinti tokius pastoviuosius magnetus iš produkto. Be to, siekiant užtikrinti, kad magnetų perdirbimas būtų naudingas verslui, Sąjungos rinkai pateikiamuose produktuose naudojamuose pastoviuosiuose magnetuose ilgainiui turėtų būti naudojama vis daugiau perdirbtųjų medžiagų. Pirmajame etape užtikrinant skaidrią informaciją, susijusią su perdirbtųjų medžiagų dalimi, atlikus specialų tinkamo lygio ir tikėtino poveikio vertinimą, turėtų būti nustatoma minimali perdirbtųjų medžiagų dalis;
- (49) Sąjungos rinkoje parduodamos svarbiausios žaliavos dažnai sertifikuojamos atsižvelgiant į jų gamybos ir tiekimo grandinės tvarumą. Sertifikavimas gali būti atliekamas taikant įvairias skirtingos aprėpties ir griežtumo viešojo ir privačiojo sektorių sertifikavimo schemas, todėl gali kilti painiava dėl teiginių, susijusių su atitinkamu taip sertifikuotų Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų tvarumo teiginių pobūdžiu ir teisingumu. Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais pripažįstamos išsamios ir patikimomis laikytinos sertifikavimo schemas, kurias valdžios institucijos ir rinkos dalyviai, vertindami svarbiausių žaliavų tvarumą, gali naudoti kaip bendrą pagrindą. Turėtų būti pripažįstamos tik tokios sertifikavimo schemas, apimančios įvairius tvarumo aspektus, be kita ko, aplinkos apsaugą, *susijusią su oru, dirvožemiu, vandeniu ir biologine*

įvairove, žmogaus teises, įskaitant darbuotojų teises, *valdymo aspektus, įskaitant* verslo skaidrumą *ir vietos bendruomenių dalyvavimą, kuriuo užtikrinami aukšti tvarumo standartai, taip pat apimančios* nuostatas dėl nepriklausomų trečiųjų šalių atliekamo atitikties tikrinimo ir stebėsenos. Siekiant užtikrinti procedūrų veiksmingumą, projektų rengėjams, teikiantiems paraiškas dėl pripažinimo strateginiais projektais, turėtų būti leidžiama kaip aplinkybę, pagrindžiančią, kad jų projektas įgyvendinamas tvariai, nurodyti dalyvavimą pripažintoje schemeje;

- (50) svarbiausių žaliavų gamyba skirtingais vertės grandinės etapais daro poveikį *klimatui ir* aplinkai, *visų pirma* vandeniui *ir biologinei įvairovei*. Siekiant apriboti šią žalą ir paskatinti tvaresnių svarbiausių žaliavų gamybą, Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai sukurti svarbiausių žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo sistemą, apimančią tikrinimo procedūrą, kurią naudojant būtų užtikrinama, kad kartu su Sąjungos rinkai pateikiamomis svarbiausiosiomis žaliavomis būtų viešai skelbiama informacija apie šį pėdsaką. Taikant šią sistemą turėtų būti atsižvelgiama į moksliskai pagrįstus vertinimo metodus ir atitinkamus gyvavimo ciklo vertinimo srities tarptautinius standartus. Reikalavimas nurodyti medžiagos aplinkosauginį pėdsaką turėtų būti taikomas tik tuo atveju, jeigu, remiantis specialiu vertinimu, padaroma išvada, kad tai padėtų siekti Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų *ir būtų proporcinga ekonominėms sąnaudoms*, nes palengvintų svarbiausių žaliavų, kurių aplinkosauginis pėdsakas mažesnis, pirkimą ir nebūtų daromas neproporcingas poveikis prekybos srautams. Priėmusi atitinkamus skaičiavimo metodus, Komisija turėtų nustatyti svarbiausių žaliavų rodiklių dydžio klases, kad potencialūs pirkėjai galėtų lengvai palyginti atitinkamą prieinamų medžiagų aplinkosauginį pėdsaką, o rinka būtų skatinama naudoti tvaresnes medžiagas. Svarbiausių žaliavų pardavėjai turėtų užtikrinti, kad jų klientai galėtų susipažinti su aplinkosauginio pėdsako deklaracijomis. Užtikrinant skaidrumą, susijusį su Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų atitinkamu pėdsaku, taip pat galima sudaryti sąlygas taikyti kitas Sąjungos ir nacionalinio lygmens politikos priemones, kaip antai paskatas arba žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijus, kuriais skatinama svarbiausių žaliavų, turinčių mažesnę poveikį aplinkai, gamybą. *Jūros gelmių biologinė įvairovė, kaip manoma, yra didžiausia visoje Žemėje ir teikia ypatingos svarbos ekosistemines paslaugas, įskaitant ilgalaikę anglies dioksido*

sekvestraciją. Labai tikėtina, kad giliavandenė kasyba lems negrįžtamą biologinės įvairovės nykimą ir padarys neatitaisomą žalą ekosistemoms. Laikantis atsargumo principo, giliavandenė kasyba neturėtų būti vykdoma tol, kol nebus pakankamai iširtas jos poveikis jūrų aplinkai ir biologinei įvairovei ir kol nėra mokslinio sutarimo, kad giliavandenė kasyba gali būti valdoma taip, kad ja nebūtų naikinama biologinė įvairovė ir daroma žala ekosistemoms;

- (51) aplinkosauginio pėdsako nustatymo metodai yra svarbus apskaičiavimo taisyklių rengimo pagrindas. Jie grindžiami moksliskai pagrįstais vertinimo metodais, kuriuos taikant atsižvelgiama *į panašias kituose Sąjungos teisės aktuose nustatytus pareigas ir į* tarptautinio lygmens pokyčius ir kurie apima poveikį aplinkai, įskaitant klimato kaitą ir poveikį vandeniui, orui, dirvožemiui, ištekliams, taip pat žemės naudojimo ir toksiškumo poveikį;
- (52) turėtų būti užtikrinama, kad atsakingi veiklos vykdytojai, prieš pateikdami rinkai produktus arba medžiagas, įvertintų jų atitiktį reikalavimams, kuriais siekiama pagerinti pastoviųjų magnetų žiediškumą ir svarbiausiųjų žaliavų aplinkosauginio pėdsako deklaravimą, ir kad kompetentingos nacionalinės institucijos veiksmingai užtikrintų tų reikalavimų vykdymą. Šį uždavinį siekiama spręsti nuostatomis dėl atitikties užtikrinimo ir rinkos priežiūros, nustatytomis pagal Reglamentą (ES) 2019/1020 ir Reglamentą (ES) 2023/xxx [Leidinių biuro prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR], todėl jos turėtų būti taikomos ir tiems reikalavimams. Siekiant toliau užtikrinti, kad būtų optimaliai naudojamasi esamomis sistemomis, turėtų būti užtikrinama, kad produktų, kurių tipas turi būti patvirtintas pagal Reglamentą (ES) 2018/858 arba Reglamentą (ES) Nr. 168/2013, atitiktis reikalavimams būtų užtikrinama taikant esamą tipo patvirtinimo sistemą;
- (53) kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 10 straipsnio 1 dalyje, Komisija turėtų paprašyti vienos ar kelių Europos standartizacijos organizacijų parengti Europos standartų projektus, kuriais būtų remiami šio reglamento tikslai;
- (54) siekdama įgyvendinti 2020 m. svarbiausiųjų žaliavų veiksmų planą, Sąjunga su trečiosiomis šalimis susitarė dėl strateginių partnerystės žaliavų srityje. Siekiant įvairinti pasiūlą, šios pastangos turėtų būti *intensyvesnės ir jas turėtų vainikuoti parengti strateginiai projektai*. Siekdamas sukurti ir užtikrinti nuoseklią būsimų

partnerysčių sudarymo sistemą *ir plėtoti Europos diplomatiją žaliavų klausimais, atitinkančią Sąjungos diplomatiją energetikos ir klimato srityse*, valstybės narės ir Komisija, bendradarbiaudamos Valdyboje, turėtų *analizuoti*, aptarti ir užtikrinti, kad būtų koordinuojama, be kita ko, informacija apie tai, ar esamomis partnerystėmis pasiekiami numatyti tikslai, pirmenybė trečiosioms šalims, kai sudaromos naujos partnerystės, tokių partnerysčių turinys, jų suderinamumas ir galimo valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis sinergija *bei pakankamos galimybės gauti finansavimą*. Sąjunga, laikydamasi strategijos „Global Gateway“, *Europos komandos požiūrio, bendros prekybos politikos, vystymosi ir užsienio politikos*, turėtų siekti abipusiškai naudingų *ir ilgalaikių* partnerysčių *su tokiomis trečiosiomis šalimis, be kita ko, su* besiformuojančiomis rinkomis ir besivystančiomis šalimis, kuriomis turėtų būti prisidedama prie jos žaliavų tiekimo grandinės įvairinimo ir sukuriama pridėtinė šių šalių partnerių ekonominės ir socialinės sistemos vertė. *Taip pat reikia toliau stengtis investuoti į bendradarbiavimą su tarptautiniais bendraminčiais partneriais, dalyvaujančiais vidaus rinkoje, šalimis kandidatėmis ar panašių pažiūrų trečiosiomis šalimis, su kuriomis nesudaryta nei strateginė partnerystė, nei laisvosios prekybos susitarimas. Šie abipusiai interesai turėtų apimti aplinkos apsaugos standartų, socialinių ir žmogaus teisių propagavimą ir apsaugą pagal tarptautinius ir nacionalinius teisės aktus, visapusiškai laikantis daugiašalio bendradarbiavimo taisyklių;*

- (54a) *Sąjungos strateginis prioritetasis įvairinti savo svarbiausiųjų žaliavų tiekimą turi tapti Sąjungos išorės veiksmų ir diplomatijos prioritetu laikantis Europos komandos principo ir jos energetikos ir klimato išorės politikos. Sąjungos žaliavų išorės politika turėtų būti siekiama paaiškinti Sąjungos požiūrį į efektyvų išteklių naudojimą, tvarumą ir žiedžiškumą, taip pat turėtų būti siekiama bendradarbiauti ir, jei reikia, kurti tarptautinius forumus, kad pasaulinės žaliavų rinkos būtų geriau koordinuojamos ir taptų skaidresnės, taip pat bendro pirkimo platformas;*
- (55) siekiant remti užduočių, susijusių su strateginių projektų rengimu ir jų finansavimu, žvalgybos programomis, stebėsenos pajėgumais ar strateginėmis atsargomis, įgyvendinimą ir teikti Komisijai tinkamas rekomendacijas, turėtų būti įsteigta Europos svarbiausiųjų žaliavų valdyba. Šią valdybą turėtų sudaryti valstybės narės ir Komisijos atstovas, o *pilietinė visuomenė ir kitos šalys, kaip antai akademinės*

bendruomenės nariai, pilietinės visuomenės organizacijos, kitos Sąjungos institucijos ir Sąjungos agentūros, turėtų galėti joje dalyvauti stebėtojų teisėmis. Siekdama įgyti reikiamų ekspertinių žinių, reikalingų tam tikroms užduotims įgyvendinti, Taryba turėtų įsteigti nuolatinius finansavimo, žvalgybos, stebėsenos ir strateginių išteklių *bei tvarumo* pogrupius, kurie turėtų veikti kaip tinklas, suburdami įvairias atitinkamas nacionalines institucijas ir prireikus konsultuodamiesi su pramonės atstovais, akademinė bendruomene, pilietine visuomene ir kitomis atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis. Tarybos rekomendacijos ir nuomonės turėtų būti neprivalomos, o tai, kad tokių rekomendacijų ar nuomonių nėra, neturėtų trukdyti Komisijai vykdyti savo užduočių pagal šį reglamentą;

- (56) tai atvejais, kai nėra pažangos siekiant tikslų, įskaitant pajėgumų ir įvairinimo lyginamuosius dydžius, gali reikėti priimti papildomas priemones. Todėl Komisija turėtų stebėti pažangą siekiant šių tikslų;
- (57) siekiant, kad valstybėms narėms *ir įmonėms, ypač MVI*, tenkanti administracinė našta būtų kuo mažesnė, skirtingos duomenų teikimo prievolės turėtų būti supaprastintos, o Komisija turėtų parengti formą, kurią naudodamos valstybės narės galėtų vykdyti savo prievoles teikti duomenis, susijusius su projektais, žvalgyba *ir* stebėseną reguliariai skelbiamame bendrajame dokumente, kuris gali būti konfidencialus arba skirtas tik tarnybiniam naudojimui;
- (58) siekiant užtikrinti patikimą ir konstruktyvų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, visos šalys, taikančios šį reglamentą, turėtų gerbti informacijos ir duomenų, gautų vykdant savo užduotis, konfidencialumą. Komisija ir nacionalinės kompetentingos institucijos, jų pareigūnai, valstybės tarnautojai ir kiti asmenys, kurių darbą prižiūri šios institucijos, taip pat kitų valstybių narių institucijų pareigūnai ir valstybės tarnautojai neturėtų atskleisti informacijos, kurią jie gavo arba kuria pasikeitė pagal šį reglamentą, ir tokios informacijos, dėl kurios prisiimtas įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį. Ši nuostata turėtų būti taikoma ir Europos svarbiausiųjų žaliavų tarybai. Duomenys turėtų būti tvarkomi ir saugomi saugioje aplinkoje;
- (59) priimant deleguotuosius aktus pagal SESV 290 straipsnį ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad

tos konsultacijos vyktų vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais²³. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (60) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, susiję su: a) strateginių projektų pripažinimo paraiškų, su strateginiais projektais susijusių pažangos ataskaitų, nacionalinių žvalgybos programų ir valstybių narių ataskaitų, susijusių su žvalgyba, stebėseną, strateginėmis atsargomis ir žiedišku, formų nustatymu; b) nustatymu, kurie produktai, sudedamosios dalys ir atliekų srautai laikomi turinčiais didelį svarbiausių žaliavų utilizavimo potencialą; ir c) su svarbiausių žaliavų tvarumu susijusių schemų pripažinimo kriterijų nustatymu ir taikymu. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 182/2011²⁴;
- (61) siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi pagal šį reglamentą nustatytų įpareigojimų, visų pirma susijusių su tuo, kad įmonės turi laikytis ekologinio projektavimo reikalavimų, įmonėms, kurios nesilaiko savo įsipareigojimų, be kita ko, susijusių su pasirengimu valdyti riziką, projektų informacijos teikimu ir informacija apie perdirbamumą, turėtų būti taikomos sankcijos. Todėl reikia, kad valstybės narės už šio reglamento pažeidimus nacionalinės teisės aktuose nustatytų veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas.
- (62) Komisija turėtų atlikti šio reglamento vertinimą. Remiantis Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 dalimi, šis vertinimas turėtų būti grindžiamas penkiais kriterijais – veiksmingumu, efektyvumu, aktualumu, nuoseklumu ir Europos pridėtine verte – ir turėtų būti naudojamas kaip pagrindas galimų papildomų priemonių poveikiui įvertinti. Komisija turėtų pateikti Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šio reglamento įgyvendinimo ir pažangos

²³ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

²⁴ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

siekiant jo tikslų, įskaitant pajėgumų ir įvairinimo lyginamuosius dydžius, ataskaitą. Ataskaitoje, remiantis priemonių, susijusių su informacijos apie svarbiausių žaliavų aplinkosauginį pėdsaką skaidrumu, įgyvendinimu, taip pat turėtų būti įvertinama, ar tikslinga nustatyti didžiausias ribas, susijusias su aplinkosauginiu pėdsaku;

- (63) tiek, kiek bet kuri iš šiame reglamente numatytų priemonių yra valstybės pagalba, su tokiomis priemonėmis susijusiomis nuostatomis nedaroma poveikio Sutarties 107 ir 108 straipsnių taikymui;
- (64) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. pagerinti vidaus rinkos veikimą, sukuriant sistemą, kuria būtų užtikrinamos Sąjungos galimybės naudoti saugiai ir tvariai tiekiamas svarbiausias žaliavas, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tuos tikslus galima pasiekti tik Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 skyrius **Bendrosios nuostatos**

1 straipsnis

Dalykas ir tikslai

1. Bendras šio reglamento tikslas – pagerinti vidaus rinkos veikimą sukuriant sistemą, kuria būtų užtikrinamas ***tarptautiniu mastu konkurencingas***, saugus, ***atsparus*** ir tvarus ***Sąjungos*** svarbiausių žaliavų tiekimas, ***be kita ko, skatinant tvarumą, veiksmingumą ir žiedišumą visoje vertės grandinėje***.
2. Siekiant 1 dalyje nurodyto bendro tikslo, šiuo reglamentu siekiama:
 - a) sustiprinti įvairius strateginių žaliavų vertės grandinės etapus nustatant tikslą iki 2030 m. gerokai padidinti Sąjungos pajėgumus kiekvienos strateginės žaliavos atžvilgiu, kad Sąjungos pajėgumai apskritai būtų artimi arba jų pakaktų pasiekti

šiuos lyginamuosius dydžius:

- i) naudojant Sąjungos gavybos pajėgumus galima išgauti rūdas, naudingąsias iškasenas ar koncentratų, kurių kiekio pakanka pagaminti ne mažiau kaip 10 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio, jeigu tai galima padaryti atsižvelgiant į Sąjungos atsargas;
- ii) naudojant Sąjungos apdorojimo pajėgumus, įskaitant visus tarpinius apdorojimo etapus, galima pagaminti ne mažiau kaip **50 proc.** metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio; **iki 20 proc. naujų Sąjungos perdirbimo pajėgumų galėtų būti sukurta pagal strategines partnerystes besiformuojančiose rinkose ir besivystančiose šalyse;**
- iii) naudojant Sąjungos gražinamojo perdirbimo pajėgumus, įskaitant visus tarpinio perdirbimo etapus, galima **pasiiekti** ne mažiau kaip **+ 10 proc. kiekvienos strateginės žaliavos perdirbimo pajėgumų, remiantis 2020–2022 m. baziniu scenarijumi, kad būtų surinkta, rūšiuojama ir perdirbama bent 45 proc. kiekvienos strateginės žaliavos, esančios Sąjungos atliekose, atsižvelgiant į technines ir ekonomines galimybes;**
- b) įvairinti strateginių žaliavų importą į Sąjungą, siekiant užtikrinti, kad iki 2030 m. metinis kiekvienos strateginės žaliavos sunaudojimo Sąjungoje kiekis bet kuriuo atitinkamu perdirbimo etapu galėtų būti grindžiamas importu iš kelių trečiųjų šalių, iš kurių nė viena netiektų daugiau kaip 65 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo kiekio, **o pirmenybė turėtų būti teikiama priklausomybės nuo nepatikimų partnerių, kurie nesivadovauja tokiomis pačiomis vertybėmis, kaip Sąjunga, nesilaiko žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų, mažinimui;**
- c) gerinti Sąjungos gebėjimą stebėti ir mažinti su svarbiausiosiomis žaliavomis susijusią tiekimo riziką **ties trumpuoju, tiek ilguoju laikotarpiu, visapusiškai atsižvelgiant į konkurencingumą tarptautiniu mastu;**
- d) užtikrinti Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausiųjų žaliavų ir produktų, kurių sudėtyje yra svarbiausiųjų žaliavų, laisvą judėjimą, kartu užtikrinant aukšto lygio aplinkos apsaugą **ir tvarumą**, pagerinant šių žaliavų žiediškumą, **patvarumą, taisomumą ir ekonomiškai efektyvų prieinamumą vidaus rinkoje;**

- da) skatinti pakaitinių žaliavų gamybą ir naudojimą, raginant taikyti pakaitinių žaliavų gamybos metodus ir vykdyti alternatyvių novatoriškų medžiagų mokslinius tyrimus ir plėtrą siekiant mažinti Sąjungos aplinkosauginį pėdsaką;*
- db) apriboti Sąjungos svarbiausiųjų žaliavų paklausos didėjimą, be kita ko, didinant efektyvumą ir pakaitinių medžiagų įsisavinimą vertės grandinėse, siekiant sunaudoti mažiau svarbiausiųjų žaliavų nei pagal 4b dalį numatomame pamatiniame scenarijuje;*
- dc) padidinti Sąjungos suvartojamų strateginių žaliavų dalį, kurią sudaro antrinės žaliavos.*

3. Jeigu, remdamasi 42 straipsnyje nurodyta ataskaita, Komisija padaro išvadą, kad tikėtina, jog Sąjunga nepasieks 2 dalyje nustatytų tikslų, Komisija įvertina galimybes pasiūlyti priemonės arba pasinaudoti savo įgaliojimais Sąjungos lygmeniu ir šių veiksmų proporcingumą siekiant užtikrinti, kad tie tikslai būtų įgyvendinti.
4. Rengdama ekologinio projektavimo reikalavimus, Komisija atsižvelgia į 2 dalies a punkto iii papunktyje nustatytus tikslus ir lyginamuosius dydžius, kaip į susijusius Sąjungos prioritetus *visuose atitinkamuose ES teisės aktuose, be kita ko*, kaip apibrėžta Reglamento XX/XXXX [Leidinių biuro prašoma įrašyti: Tvarių produktų ekologinio projektavimo reglamentas] 5 straipsnio 4 dalies a punkto i papunktyje, kuriais siekiama patobulinti šiuos produktų aspektus: patvarumą, galimybę pakartotinai naudoti, taisomumą, išteklių naudojimą arba efektyvų išteklių naudojimą, galimybes perdaryti ir perdirbti, perdirbtųjų medžiagų dalį ir galimybę panaudoti medžiagas.
 - 4a. Vertės grandinės, kurios Sąjungoje ir trečiojoje šalyse būtų sukurtos ir sustiprintos dėl šio reglamento, stiprinamos toliau po 2030 m. Komisija į tai atsižvelgia atlikdama 46 straipsnyje nurodytą peržiūrą.*
 - 4b. Komisija deleguotuoju aktu, priimtu ne vėliau kaip [3 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo] pagal 36 straipsnį, pateikia svarbiausiųjų žaliavų metinio suvartojimo prognozes iki 2050 m. su tarpiniais etapais ir jas atnaujina bent kas ketverius metus. Šios prognozės grindžiamos technologiškai pažangiu, principu „iš apačios į viršų“ paremtu sąnaudų optimizavimo modeliu, apimančiu sąnaudų ir produkcijos analizę,*

išplečiant esamus Komisijos Jungtinio tyrimų centro (JRC) parengtus duomenis ir ataskaitas, atsižvelgiant į įvairius scenarijus, įskaitant mažos ir didelės paklausos scenarijus, taip pat orientacinį scenarijų. Šios prognozės suskirstomos kiekvienos valstybės narės arba žemesniu lygmeniu ir apima visus ekonomikos sektorius. Tai turi apimti svarbiausiąsias žaliavas, naudojamas tarpiniuose arba galutiniuose Sąjungos rinkai tiekiamuose produktuose, ir atitikti Sąjungos energetikos ir klimato srities tikslus bei užmojus, įtvirtintus [Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės akte].

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) žaliava – apdorota arba neapdorota medžiaga, naudojama kaip tarpinių arba galutinių produktų gamybos žaliava, išskyrus medžiagas, daugiausia naudojamas maistui, pašarams arba kaip deginamas kuras;
- (2) svarbiausiosios žaliavos – 4 straipsnyje apibrėžtos žaliavos;
- (3) strateginės žaliavos – 3 straipsnyje apibrėžtos žaliavos;
- (4) žaliavų vertės grandinė – veikla ir procesai, susiję su žaliavų žvalgyba, gavyba, apdorojimu ir perdirbimu;
- (5) žvalgyba – veikla, kurią vykdant siekiama atpažinti ir nustatyti mineralų santalkų savybes;
- (6) gavyba – pirminė *arba antrinė* rūdų, naudingųjų iškasenų ir augalinių produktų gavyba iš jų pirminio šaltinio *kaip pagrindinio produkto arba šalutinio produkto*, įskaitant po žeme esančias mineralų santalkas, po vandeniu *arba vandenyje* esančias mineralų santalkas, jūros vandenį ir medžius;
- (7) Sąjungos gavybos pajėgumas – bendras didžiausias rūdų, naudingųjų iškasenų, augalinių produktų ir koncentratų, kurių sudėtyje yra strateginių žaliavų, kasmet gaunamų vykdant gavybos operacijas, įskaitant apdorojimo operacijas, kurios paprastai vykdomos Sąjungoje esančioje gavybos vietoje arba netoli jos, kiekis;
- (8) atsargos – mineralų santalkos, kuriose esančių išgautinų žaliavų gavyba yra ekonomiškai perspektyvi *tam tikroje rinkoje*;

- (9) apdorojimas – fiziniai, cheminiai ir biologiniai procesai, susiję su žaliavų transformavimu iš rūdų, mineralų, augalinių produktų arba atliekų į grynuosius metalus, lydinius ar kitus ekonomiškai tinkamo pavidalo produktus;
- (10) Sąjungos **apdorojimo** pajėgumas – bendra didžiausia strateginių žaliavų **apdorojimo** operacijų, išskyrus tokias operacijas, kurios paprastai vykdomos Sąjungoje esančioje gavybos vietoje arba netoli jos, gamybos apimtis;
- (11) gražinamasis perdirbimas – **iki vartojimo ir po vartojimo susidariusių** atliekų naudojimo operacija, kurios metu atliekų medžiagos perdirbamos į produktus arba medžiagas, panaudojamas pirminiais ar kitais tikslais;
- (12) Sąjungos gražinamojo perdirbimo pajėgumas – bendra didžiausia strateginių žaliavų gražinamojo perdirbimo operacijų, įskaitant atliekų, **apimančių ir juodąją masę**, rūšiavimą ir pirminį paruošimą bei jų perdirbimą į antrines žaliavas, gamybos apimtis Sąjungoje;
- (13) metinis sunaudojamas strateginių žaliavų kiekis – bendras Sąjungoje įsisteigusių įmonių perdirbamas strateginių žaliavų kiekis, išskyrus Sąjungos rinkai pateikiamuose tarpiniuose arba galutiniuose produktuose esančių strateginių žaliavų kiekius;
- (14) tiekimo rizika – tiekimo rizika, apskaičiuota pagal II priedą;
- (15) žaliavų projektas – planuojamas įrenginys arba planuojamas reikšmingas esamo įrenginio, kuriame vykdoma žaliavų gavybos, **apdorojimo** arba gražinamojo perdirbimo veikla, išplėtimas arba paskirties pakeitimas;
- (16) prekių pirkėjas – įmonė, sudariusi prekių pirkimo sutartį su projekto rengėju;
- (17) prekių pirkimo sutartis – įmonės ir projekto rengėjo sutartimi grindžiamas susitarimas, kuriame numatomas įmonės įsipareigojimas per tam tikrą laikotarpį įsigyti dalį žaliavų, pagamintų vykdant konkretų žaliavų projektą, arba projekto rengėjo įsipareigojimas suteikti įmonei galimybę tai padaryti;
- (18) projekto rengėjas – įmonė arba įmonių konsorciumas, plėtojantis žaliavų projektą;
- (19) leidimų išdavimo procedūra – procedūra, kurios metu išduodami visi atitinkami administraciniai 5 straipsnyje nurodytų strateginių projektų planavimo, statybos ir vykdymo leidimai, įskaitant statybos, cheminių medžiagų naudojimo ir prijungimo prie tinklo leidimus, poveikio aplinkai vertinimus ir aplinkosaugos leidimus, kai jų reikia,

apimanti visas administracines paraiškas ir procedūras nuo paraiškos galiojimo patvirtinimo iki pranešimo apie bendrąjį sprendimą dėl 8 straipsnio 1 dalyje nurodytos atsakingos nacionalinės kompetentingos institucijos atliktos procedūros rezultatų;

- (20) bendrasis sprendimas – valstybių narių institucijų, išskyrus teismus ar tribunolus, priimtas sprendimas arba sprendimų rinkinys, kuriuo nustatoma, ar projekto rengėjui suteikiami įgaliojimai įgyvendinti žaliavų projektą, nedarantis poveikio bet kokiems sprendimams, priimtiems taikant administracinę apeliacinę procedūrą;
- (21) parengtinė žvalgyba – nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu vykdoma žvalgyba, išskyrus detaliają žvalgybą;
- (22) detalioji žvalgyba – išsamus atskirų mineralų santalkų tyrinėjimas;
- (23) gilieji rūdos telkiniai – mineralų santalkos, kurios Žemės plutoje yra giliau nei įprastai eksploatuojamos rūdos apraiškos;
- (24) prognozinis žemėlapis – žemėlapis, kuriame nurodytos vietovės, kuriose gali būti tam tikros žaliavos mineralų santalkų;
- (25) tiekimo sutrikimas – netikėtas žymus žaliavų prieinamumo sumažėjimas arba žymus žaliavos kainos padidėjimas, *viršijantis įprastą rinkos kainos svyravimą*;
- (26) žaliavų tiekimo grandinė – žaliavų vertės grandinės veiksmai ir procesai iki etapo, nuo kurio žaliava pradedama naudoti tarpinių arba galutinių produktų gamybai;
- (27) švelninimo strategija – ekonominės veiklos vykdytojo parengtos priemonės, kuriomis siekiama apriboti su jo tiekimo grandine susijusio tiekimo sutrikimų tikimybę arba sumažinti dėl tokio sutrikimo padarytą žalą jo ekonominei veiklai;
- (28) pagrindiniai rinkos dalyviai – svarbiausių žaliavų gavybos, perdirbimo ar grąžinamojo perdirbimo veikloje dalyvaujantys gamintojai, svarbiausių žaliavų pardavėjai ir platintojai, taip pat galutinės grandies įmonės, naudojančios daug svarbiausių žaliavų;
- (29) didelė įmonė – įmonė, kurios vidutinis įmonės darbuotojų skaičius paskutiniaisiais finansiniais metais, kurių metinės finansinės ataskaitos yra parengtos, viršijo **500 ir jos pasaulinė grynoji apyvarta viršijo 150 mln. EUR**;
- (30) strateginės technologijos – technologijos, kurių reikia įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat gynybos bei *orlaivių ir erdvėlaivių* srityse;

- (31) direktorių valdyba – už įmonės vykdomojo valdymo priežiūrą atsakingas administracinis ar priežiūros organas arba, jei tokio organo nėra, analogiškas pareigas einantis asmuo ar asmenys;
- (32) surinkimas – atliekų rinkimas, įskaitant preliminarų atliekų rūšiavimą ir preliminarų saugojimą, tam, kad jos būtų nuvežtos į atliekų apdorojimo įrenginius;
- (33) apdorojimas – naudojimo arba šalinimo operacijos, įskaitant parengiamuosius veiksmus prieš naudojimą arba šalinimą;
- (34) naudojimas – operacija įmonėje ar visoje ekonomikoje, kurios pagrindinis rezultatas yra atliekų panaudojimas naudingu tikslu, pakeičiant jomis kitas medžiagas, kurios priešingu atveju būtų buvusios panaudotos konkrečiai funkcijai atlikti, arba atliekų paruošimas tai funkcijai atlikti;
- (35) kasybos atliekos – kasybos atliekos, apibrėžtos Direktyvoje 2006/21/EB;
- (36) kasybos atliekų įrenginys – kasybos atliekų įrenginys, apibrėžtas Direktyvoje 2006/21/EB;
- (37) išankstinis ekonominis vertinimas – žaliavų projekto, kuriuo metu planuojama naudoti svarbiausias žaliavas iš kasybos atliekų, galimo ekonominio gyvybingumo ankstyvuojamu etapu konceptualus vertinimas;
- (38) magnetinio rezonanso tomografijos prietaisas – neinvazinė medicinos priemonė, kurioje naudojant magnetinius laukus sukuriama anatominiai vaizdai, arba bet kuri kita priemonė, kurioje naudojant magnetinius laukus sukuriama objekto vidaus vaizdai;
- (39) vėjo energijos generatorius – sausumos arba jūros vėjo jėgainės dalis, kurioje mechaninė vėjaračio energija paverčiama elektros energija;
- (40) pramoninis robotas – automatiškai valdomas, perprogramuojamas, daugiavfunkcis manipulatorius, kurio judėjimas programuojamas trimis ar daugiau ašių, kuris gali būti fiksuotas arba mobilus, naudojamas pramonės automatizavimo tikslais;
- (41) motorinė transporto priemonė – patvirtinto tipo M arba N kategorijos transporto priemonė, apibrėžta Reglamente (ES) 2018/858;
- (42) lengvoji transporto priemonė – ratinė transporto priemonė, kuri gali būti varoma vien elektros varikliu arba varikliu ir žmogaus galia, įskaitant elektrinius paspirtukus,

elektrinius dviračius ir patvirtinto tipo L kategorijos transporto priemonės, apibrėžtus Reglamente (ES) Nr. 168/2013;

- (43) vėsinimo generatorius – vėsinimo sistemos dalis, kurioje sukuriama temperatūros skirtumas, leidžiantis, taikant elektrinį garų suspaudimo ciklą, ištraukti šilumą iš erdvės arba vykstant procesui, kai turi būti aušinama;
- (44) šilumos siurblys – šildymo sistemos dalis, kurioje, taikant elektrinį garų suspaudimo ciklą, sukuriama temperatūros skirtumas, leidžiantis tiekti šilumą patalpoms arba procesams;
- (45) elektros variklis – įrenginys, kuriuo elektrinė įėjimo galia paverčiama mechanine išėjimo galia ir kurio vardinė išėjimo galia yra ne mažesnė kaip 0,12 kW;
- (46) automatinė skalbyklė – skalbyklė, kuri sudėtus skalbinius išskalbia pati naudotojui nesikišant jokių programos etapų;
- (47) būgninė džiovyklė – prietaisas, kuriame tekstilės gaminiai džiovinami sukamame būgne, per kurį leidžiamas šildomas oras;
- (48) mikrobangų krosnelė – prietaisas maistui šildyti naudojant elektromagnetinę energiją;
- (49) dulkių siurblys – prietaisas nešvarumams nuo valomo paviršiaus surinkti naudojant oro srovę, susidarantią prietaiso viduje sukūrus žemesnį slėgį;
- (50) indaplovė – stalo reikmenims plauti ir skalauti skirtas prietaisas;
- (51) pastovusis magnetas – magnetas, kurio magnetizmas išlieka po to, kai jis pašalinamas iš išorinio magnetinio lauko;
- (52) duomenų saitas – brūkšninio kodo ženklas, dvimatis ženklas ar kita prietaisu nuskaitoma automatinio identifikavimo duomenų fiksavimo priemonė;
- (53) unikalus produkto identifikatorius – unikali ženklų eilutė, skirta produktams identifikuoti;
- (54) magnetų danga – medžiagos sluoksnis, paprastai naudojamas magnetams apsaugoti nuo korozijos;
- (55) pašalinimas – rankinis, mechaninis, cheminis, terminis arba metalurginis apdorojimas, kai tam tikros sudedamosios dalys arba medžiagos gali būti pašalinamos kaip išgaunamas srautas arba kartu su išgaunamu srautu;

- (56) perdirbėjas – fizinis arba juridinis asmuo, vykdamas perdirbimo operacijas patvirtintame įrenginyje;
- (57) tiekimas rinkai – produkto, skirtas platinti, vartoti ar naudoti Sąjungos rinkoje, tiekimas vykdamas komercinę veiklą už atlygį arba be jo;
- (58) svarbiausios žaliavos rūšis – rinkai pateikiama svarbiausioji žaliava, kuri atskiriama pagal jos perdirbimo etapą, cheminę sudėtį, geografinę kilmę arba taikomus gamybos metodus;
- (59) pateikimas rinkai – produkto tiekimas Sąjungos rinkai pirmą kartą;
- (60) atitikties vertinimas – procesas, kurio metu nustatoma, ar įvykdyti 27, 28 arba 34 straipsnyje nustatyti reikalavimai;
- (61) strateginė partnerystė – Sąjungos ir trečiosios valstybės įsipareigojimas stiprinti bendradarbiavimą žaliavų vertės grandinės srityje, nustatomas neprivalomu dokumentu, kuriame nustatomi konkretūs veiksmai bendro intereso srityse. ***Strateginės partnerystės padeda pasiekti abiem partneriams naudingų rezultatų, įskaitant dalijimąsi žiniomis.***

2 skyrius Svarbiausios ir strateginės žaliavos

3 straipsnis

Strateginių žaliavų sąrašas

1. I priedo 1 skirsnyje išvardytos žaliavos, ***įskaitant žaliavas, kurios yra kitų gavybos ar perdirbimo procesų šalutinis produktas***, laikomos strateginėmis žaliavomis.
2. Komisijai pagal 36 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas I priedo 1 skirsnis, siekiant iš dalies pakeisti šį reglamentą atnaujinant strateginių žaliavų sąrašą, ***be kita ko, įtraukiant žaliavas į tą sąrašą, jei pagal šį reglamentą atliekamos stebėsenos ir testavimo nepalankiausiomis sąlygomis metu būtų nustatyta rizika. Bet koks toks ad hoc strateginių žaliavų sąrašo atnaujinimas nedaro poveikio šio straipsnio 3 dalyje nurodytam informacijos atnaujinimui.***

Kartu su vertinamomis svarbiausiosiomis žaliavomis atnaujintame žaliavų sąrašė nurodomas žaliavų, kurios strategiškai yra vienos iš svarbiausių, prognozuojamas

paklausos augimas ir *prieinamumas, taip pat* sunkumai, kylantys didinant jų gamybą *ir, svarbiausia, juo remiamas šio reglamento 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas tikslas*. Strateginė svarba, numatomas paklausos augimas ir *prieinamumas bei* gamybos didinimo sunkumai nustatomi pagal I priedo 2 skirsnį.

3. Komisija peržiūri ir prireikus atnaujina strateginių žaliavų sąrašą iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: *dveji* metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau – kas *dvejus* metus. *Komisija pateikia aiškias tokio atnaujinimo priežastis. Europos svarbiausiųjų žaliavų tarybos prašymu, remdamasi stebėseną ir testavimu nepalankiausiomis sąlygomis pagal šį reglamentą, Komisija peržiūri arba atnaujina sąrašą bet kuriuo kitu metu nei per šias suplanuotas peržiūras.*
- 3a. *Komisija naudoja skaidrią ir aiškiai apibrėžtą medžiagų, kurios turi būti įtrauktos į strateginių žaliavų sąrašą, vertinimo metodiką, nurodytą I priedo 2 skirsnyje, panašią į 4 straipsnyje nurodytą svarbiausiųjų žaliavų sąrašui taikomą metodiką, be kita ko, naudodama techninės informacijos suvestines.*

4 straipsnis

Svarbiausiųjų žaliavų sąrašas

1. II priedo 1 skirsnyje išvardytos žaliavos laikomos svarbiausiosiomis žaliavomis.
2. Siekiant atnaujinti svarbiausiųjų žaliavų sąrašą, Komisijai pagal 36 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas II priedo 1 skirsnis.

Į atnaujintą svarbiausiųjų žaliavų sąrašą įtraukiamos I priedo 1 skirsnyje išvardytos strateginės žaliavos ir kitos žaliavos, kurių ekonominė svarba ir tiekimo rizika yra lygios 3 dalyje nurodytoms riboms arba jas viršija. Ekonominė svarba ir tiekimo rizika nustatomos pagal II priedo 2 skirsnį. *Komisija apsvarsto galimybę į svarbos vertinimą įtraukti papildomą rodiklį, kuris atspindėtų tiek medžiagų stygių, tiek energijos vartojimo intensyvumą jų gamyboje.*
3. Tiekimo rizikos riba yra 1, o ekonominės svarbos – 2,8.
4. Komisija peržiūri ir prireikus atnaujina svarbiausiųjų žaliavų sąrašą iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: *dveji* metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau – kas *dvejus* metus. *Komisija pateikia aiškias tokio atnaujinimo priežastis.*

3 skyrius

Sjungos žaliavų vertės grandinės stiprinimas

1 SKIRSNIS

STRATEGINIAI PROJEKTAI

5 straipsnis

Strateginių projektų pripažinimo kriterijai

1. Gavusi projekto rengėjo paraišką ir laikydamasi 6 straipsnyje nustatytos tvarkos, Komisija strateginiais projektais pripažįsta žaliavų projektus, kurie atitinka šiuos kriterijus:
 - a) projektu būtų reikšmingai prisidedama prie Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumo užtikrinimo *įgyvendinant vieną iš toliau išvardytų dviejų kriterijų*:
 - i) *projektu bet kuriame vertės grandinės etape reikšmingai prisidedama prie bet kurios I priedo I skirsnyje nurodytos strateginės žaliavos tiekimo*;
 - ii) *projektu prisidedama prie strateginių technologijų tiekimo šių strateginių technologijų vertės grandinėse pakeičiant bet kurias I priedo I skirsnyje nurodytas strategines žaliavas, kartu imantis priemonių, kad būtų išlaikytas toks pats arba sumažintas aplinkosauginis ir žaliavų naudojimo rodiklis, palyginti su žaliava, kuri pakeičiama*;
 - b) projektą įgyvendinti yra arba bus techniškai įmanoma per pagrįstą laikotarpį, o numatomą projekto gamybos apimtį galima pakankamai patikimai įvertinti;
 - c) projektas būtų įgyvendinamas tvariai, visų pirma kiek tai susiję su **socialinio poveikio ir poveikio aplinkai, be kita ko, vandeniui, orui ir dirvožemiui, bet ne tik, ir klimatui** stebėsenai, prevencijai, mažinimui ir kompensavimui, socialiai atsakinga veikla, įskaitant pagarbą žmogaus ir darbuotojų teisėms, kokybiškų darbo vietų kūrimo galimybėmis ir prasmingu bendradarbiavimu su vietos bendruomenėmis ir atitinkamais socialiniais partneriais, taip pat skaidria verslo veikla laikantis tinkamos atitikties užtikrinimo politikos, siekiant užkirsti kelią neigiamam poveikiui tinkamam viešojo administravimo veikimui, be kita ko,

korupcijai ir kyšininkavimui, ir kuo labiau sumažinti šį poveikį, ***kaip apibrėžta III priede;***

- d) Sąjungoje vykdomų projektų atveju projekto sukūrimas, vykdymas ir gamyba būtų naudingi tarpvalstybiniu mastu ne tik atitinkamai valstybei narei, bet ir galutinės grandies sektoriams;
- e) trečiosiose šalyse, kurios yra besiformuojančios rinkos arba besivystančios šalys, vykdomų projektų atveju ***projekte dalyvautų tik panašių pažiūrų partneriai, jis būtų vykdomas pagal Komisijos pripažintą žaliavų tvarumo sertifikavimo schemą ir būtų abipusiškai naudingas Sąjungai ir atitinkamai trečiajai šaliai, nes toje šalyje būtų sukuriama pridėtinė vertė, ir prisidėtų prie tos šalies ekonomikos ir atitinkamų galutinės grandies pramonės šakų, įskaitant vietos perdirbimo pramonę, vystymosi;***
- ea) ***Komisija nesvarsto paraiškų dėl strateginio projekto statuso, susijusio tik su apdorojimu ar grąžinamuoju perdirbimu teritorijose, saugomose pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB²⁵ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB²⁶, nebent tai būtų tinkamai pagrįsta.***

2. Atitiktį 1 dalyje nustatytiems pripažinimo kriterijams Komisija vertina pagal III priede išdėstytus elementus ir įrodymus.

Komisijai pagal 36 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas III priedas, siekiant elementus ir įrodymus, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant, ar laikomasi 1 dalyje nustatytų pripažinimo kriterijų, suderinti su technikos ir mokslo sričių pažanga arba atsižvelgti į Sąjungos teisės aktų ar tarptautinių dokumentų, išvardytų III priedo 4 punkte, pakeitimus, arba į priimtus papildomus Sąjungos teisės aktus ar tarptautinius dokumentus, susijusius su 1 dalies c punkte nurodyto kriterijaus įvykdymu. ***Projekto rengėjas gali patvirtinti atitiktį 1 dalies c punkte nurodytam kriterijui, pateikdamas schemos sertifikatą arba įsipareigodamas įgyvendinti tokias schemas projekto įgyvendinimo metu pagal III priedo 5 dalį. Komisija informuoja projektų rengėjus, kurie siekia gauti leidimą vykdyti strateginį***

²⁵ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

²⁶ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

projektą, ir schemų vykdytojus apie bet kokią pagal 36 straipsnį priimtą deleguotąjį aktą 36 straipsnio 4 dalyje nustatyto prieštaravimo pareiškimo laikotarpio pradžioje. Įsigaliojus deleguotajam aktui, Komisija apie tai taip pat informuoja projektų rengėjus ir schemų vykdytojus.

3. Projekto pripažinimas strateginiu projektu nedaro poveikio reikalavimams, taikomiems atitinkamam projektui arba projekto rengėjui pagal tarptautinę, Sąjungos arba nacionalinę teisę, *įskaitant trečiųjų šalių nacionalinės teisės aktus.*
- 3a. *Prireikus Komisija apsvarsto galimybę įgyvendinti papildomus strateginius infrastruktūros projektus, kurie gali palengvinti ir pagerinti su žaliavų strateginiais projektais susijusį transportą ir komunikaciją, taip pat apskritai prisidėti prie geresnės regioninės ir vietos plėtros ir didesnio visuomenės pritarimo strateginiam žaliavų projektui bei socialinės įtraukties, kartu atsižvelgdama ir į aplinkosaugos klausimus.*

6 straipsnis

Paraiška ir pripažinimas

1. Paraiškas dėl žaliavų projekto pripažinimo strateginiu projektu projekto rengėjas ***gali teikti*** Komisijai ***bet kada***. Paraiškoje pateikiama ši informacija:
 - a) svarbūs ***ir faktiniai*** įrodymai, susiję su 5 straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų laikymusi;
 - b) projekto klasifikacija pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją kartu su atitinkamais įrodymais;
 - c) projekto įgyvendinimo tvarkaraštis, įskaitant projektui reikalingų leidimų ir atitinkamos leidimų išdavimo procedūros būklės apžvalgą;
 - d) planas, kuriame numatomos priemonės, ***kuriomis užtikrinamas prasmingas ir aktyvus poveikį patiriančių bendruomenių dalyvavimas***, be kita ko, atitinkamais atvejais sukuriant pakartotinai naudojamus komunikacijos su vietos ***ir regionų*** institucijomis, įskaitant socialinius partnerius ***ir vietos bendruomenes***, kanalus, įgyvendinant informuotumo didinimo ir informavimo kampanijas, nustatant poveikio švelninimo ir kompensavimo mechanizmus ***ir užtikrinant, kad priverstinis perkėlimas būtų naudojamas tik kaip kraštutinė***

priemonė;

- e) informacija apie projekte dalyvaujančių įmonių kontrolę, nustatyta pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 3 straipsnio 2 ir 3 dalis;
- f) verslo planas, kuriame įvertinamas projekto finansinis gyvybingumas;
- g) galimybių pagal projektą sukurti kokybiškų darbo vietų ir projekto poreikių, susijusių su kvalifikuota darbo jėga *ir igūdžių trūkumo analize*, įvertinimas, *taip pat daugiametis darbo planas, kaip panaudoti kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo pastangas siekiant pašalinti tokias spragas, jei tokių yra, ir skatinti lyčių lygybę;*
- ga) *su gavyba susijusių projektų atveju – planas, kaip pagerinti teritorijų aplinkos būklę pasibaigus eksploatavimui, siekiant atkurti ankstesnę aplinkos būklę, kartu atsižvelgiant į technines ir ekonomines galimybes, taip pat priemonės, kuriomis skatinamas darbuotojų mokymas ir pakartotinis įdarbinimas;*
- gb) *jei projekte numatytas perkėlimas, planas, kuriame išsamiai nurodoma, kaip bus nustatyti ir teisėti nuosavybės teisių turėtojai ir kaip jie dalyvaus vertinimo procese, taip pat, ar kompensavimo už turto praradimą procesai yra sąžiningi ir savalaikiai;*
- gc) *projektų, susijusių su gavyba teritorijose, saugomose pagal Direktyvą 92/43/EB arba Direktyvą 2000/60/EB, atveju – aprašymas, kuriame parodomas konkretus projekto ir viešojo intereso ryšys;*
- gd) *su gavyba susijusių projektų atveju – platesniame gavybos projekto regione bus parengtas planas, kuriame bus numatytos priemonės, užtikrinančios dalį pridėtinės vertės;*
- ge) *projektų trečiosiose šalyse atveju, projekto rengėjo pateikti įrodymai, kad bent 40 proc. jo nuosavybės yra Sąjungoje arba šalyje partnerėje.*

2. Komisija *ne vėliau kaip [OL prašoma įrašyti: 6 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] priima* įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma *viena bendra* forma, kurią turi naudoti projektų rengėjai, pildydami 1 dalyje nurodytas paraiškas. Šioje formoje gali būti nurodyta, kaip turi būti pateikiama 1 dalyje nurodyta informacija. Minėtieji įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 2 dalyje

nurodytos patariamosios procedūros. *Šioje bendroje formoje pateikiama tik paraiškai įvertinti reikalinga informacija. Informacijos, kurią reikalaujama pateikti bendroje formoje, kiekis turi būti pagrįstas.*

3. *Komisija per 14 dienų nuo paraiškos gavimo įvertina paraiškos išsamumą ir informuoja projekto rengėją, ar ji išsami, bei nurodo savo vertinimo tvarkaraštį. Jeigu Komisija mano, kad paraiškoje pateikta informacija yra neišsami, ji suteikia pareiškėjui galimybę laiku pateikti papildomą informaciją, reikalingą paraiškai užpildyti.*
4. *Jeigu Komisija pagal šio straipsnio 3 dalį informavo projekto rengėją, kad paraiškoje pateikta informacija yra išsami, ji visus paraiškos dokumentus persiunčia 34 straipsnyje nurodytai Europos svarbiausiųjų žaliavų tarybai (toliau – Taryba). Per 30 dienų nuo dokumentų gavimo dienos, Taryba, taikydamą sąžiningas ir skaidrias procedūras, aptaria, ar paraiška išsami ir pateikia nuomonę dėl to, ar siūlomas projektas atitinka 5 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus.*
 - 4a. *Komisija užtikrina, kad paraiška būtų automatiškai perduota valstybei narei, kurios teritorija susijusi su siūlomu projektu.*
 - 4b. *Vertindama paraišką Komisija atsižvelgia į visus įrodytus žmogaus teisių ar aplinkos apsaugos pažeidimų, padarytų per penkerius metus iki paraiškos pateikimo, įrašus ir visas poveikio švelninimo priemones, kurių buvo imtasi.*
5. *Bet kuri valstybė narė, kurios teritorija susijusi su siūlomu projektu, gali prieštarauti tam, kad siūlomam projektui būtų suteiktas strateginis statusas. Taryba gali paprašyti atitinkamos valstybės narės pateikti pagrįstas savo prieštaravimo priežastis, kad Taryba jas aptartų.*

Trečiosiose šalyse vykdomų strateginių projektų atveju Komisija gautą paraišką pasidalija su trečiąja šalimi, kurios teritorijoje siūloma vykdyti projektą. Komisija netvirtina paraiškos negavusi aiškaus atitinkamos trečiosios šalies pritarimo *laikydamosi taikytinos tarptautinės teisės ir tos trečiosios šalies nacionalinės teisės.*

- 5a. *Strateginių projektų trečiosiose šalyse, su kuriomis Sąjunga susitarė dėl strateginės partnerystės susitarimo, atveju Komisija konsultuojasi su tos šalies valdžios institucijomis, kad užtikrintų greitą projekto įgyvendinimą.*

6. Komisija, atsižvelgdama į 4 dalyje nurodytą Tarybos nuomonę, per 60 dienų *po to, kai pagal 3 dalį pripažįstamas paraiškos išsamumas*, priima sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu projektu ir apie tai praneša pareiškėjui.

Komisijos sprendimas turi būti pagrįstas, taip pat ir tais atvejais, kai jis skiriasi nuo Tarybos nuomonės. Komisija savo argumentus pateikia *atitinkamos valstybės narės kompetentingoms institucijoms*, Tarybai *ir Europos Parlamentui, taip pat* projekto rengėjui.

7. Komisija gali teikti pirmenybę paraiškų dėl projektų, kurių įgyvendinimas pasiekė konkrečius vertės grandinės etapus, nagrinėjimui, siekdama:

- a) užtikrinti, kad strateginiai projektai būtų proporcingai vykdomi visų strateginių žaliavų srityse ir visuose vertės grandinės etapuose;
- b) užtikrinti, kad būtų daroma pažanga siekiant visų 1 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nustatytų kriterijų;

ba) užtikrinti, kad, laikantis a punkte nurodytų kriterijų ir subalansuoto atstovavimo, pirmenybė būtų teikiama projektams medžiagų naudojimo, kasybos atliekų ir integruoto perdirbimo srityse, taip pat MVĮ pateiktoms paraiškoms.

Komisija pirmenybę teikia paraiškų nagrinėjimui pagal šios dalies pirmą pastraipą, jeigu ji laikėsi visoms paraiškoms 6 dalyje nustatytų terminų.

8. Jeigu Komisija nustato, kad strateginis projektas nebeatitinka 5 straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų arba jeigu jo pripažinimas buvo grindžiamas paraiška, kurioje pateikta *apgaulinga* informacija, ji gali, atsižvelgdama į Tarybos ir atsakingo projekto rengėjo nuomonę, panaikinti sprendimą, kuriuo projektui buvo suteiktas strateginio projekto statusas. *Prieš priimdama tokį sprendimą apskūsti šį statusą, Komisija projekto rengėjui nurodo sprendimo apskūsti priežastis, projekto rengėjui suteikiama galimybė pateikti atsakymą dėl Komisijos pozicijos, o Komisija atsižvelgia į projekto rengėjo atsakymą.*

Bet kuris strateginis projektas, kuris nebelaikomas strateginiu projektu vien dėl to, kad buvo atnaujintas 3 straipsnyje nurodytas strateginių žaliavų sąrašas, dvejus metus nuo šios dalies pirmoje pastraipoje nurodyto sprendimo jį panaikinti

priėmimo vis dar laikomas strateginiu projektu.

9. Jeigu projektai nebelaikomi strateginiais projektais, netenkama visų šiame reglamente numatytų teisių, susijusių su strateginio projekto statusu.

7 straipsnis

Strateginių projektų įgyvendinimas

1. Laikoma, kad strateginiais projektais prisidedama prie tiekimo saugumo ir tvarios strateginių žaliavų gamybos Sąjungoje, ***laikantis šio reglamento 1 straipsnyje nustatytų tikslų.***
2. Kalbant apie Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 4 dalyje ir 16 straipsnio 1 dalies c punkte, Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnio 7 dalyje ir Direktyvos 2009/147/EB 9 straipsnio 1 dalies a punkte aptartą poveikį aplinkai, laikoma, kad Sąjungos strateginiai projektai yra viešojo intereso projektai arba kad jais siekiama visuomenės sveikatos ir saugos tikslų ir taip pat gali būti laikoma, kad jie yra viršesnio viešojo intereso projektai, jeigu tenkinamos visos tose direktyvose nustatytos sąlygos.
3. Valstybė narė, kurios teritorijoje siūloma vykdyti strateginį projektą, ***kartu su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis*** imasi priemonių, siekdama padėti laiku ir veiksmingai įgyvendinti tokį projektą.
4. Taryba periodiškai aptaria strateginių projektų įgyvendinimą ir prireikus priemonės, kurių galėtų imtis projekto rengėjas arba valstybė narė, kurios teritorijoje siūloma vykdyti strateginį projektą, siekdami dar labiau palengvinti ***sėkmingą tų strateginių projektų įgyvendinimą.***
5. Kas dvejus metus nuo pripažinimo strateginiu projektu dienos projekto rengėjas teikia ***Komisijai*** ataskaitas, kuriose pateikiama bent ši informacija:
 - a) projekto įgyvendinimo pažanga, visų pirma susijusi su leidimų išdavimo procedūra;
 - b) tam tikrais atvejais vėlavimo priežastys, palyginti su 6 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytu tvarkaraščiu, ir tokio vėlavimo panaikinimo planas;
 - c) projekto finansavimo pažanga, įskaitant informaciją apie viešojo sektoriaus finansinę paramą.

Komisija pateikia Tarybai ataskaitos kopiją, kad palengvintų 4 dalyje nurodytas diskusijas.

6. Taryba gali bet kuriuo metu prašyti, kad projektų rengėjai pateiktų papildomos informacijos, susijusios su strateginių projektų įgyvendinimu.
7. Projekto rengėjas praneša Komisijai apie:
 - a) pakeitimus, ***kurie tampa kliūtimis projekto*** atitikčiai 5 straipsnio 1 dalyje nustatytiems kriterijams;
 - b) ilgalaikius projekte dalyvaujančių įmonių kontrolės pokyčius, palyginti su 6 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyta informacija.
8. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma forma, kurią turi naudoti projektų rengėjai, rengdami 5 dalyje nurodytas ataskaitas. Šioje formoje gali būti nurodyta, kaip turi būti pateikiama 5 dalyje nurodyta informacija. Minėtieji įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

Tuose įgyvendinimo aktuose nustatoma viena bendra forma, kurioje pateikiama visa ataskaitai reikalinga informacija. Informacijos, reikalingos bendrai formai užpildyti, apimtis turi būti pagrįsta.

9. Projekto rengėjas sukuria ir reguliariai atnaujina ***įmonės svetainę arba*** specialią projekto interneto svetainę, kurioje pateikiama ***vietos gyventojams aktuali*** informacija ***ir skatinamas visuomenės pritarimas strateginiam projektui***, įskaitant informaciją apie strateginio projekto poveikį aplinkai ***ir*** socialinį poveikį ir naudą. Ši interneto svetainė turi būti laisvai prieinama visuomenei, o informacija joje turi būti pateikiama vietos gyventojams lengvai suprantama kalba arba kalbomis.

2 SKIRSNIS LEIDIMŲ IŠDAVIMO PROCEDŪRA

8 straipsnis

Vieno langelio principas

1. Iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 3 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] valstybės narės paskiria vieną nacionalinę kompetentingą instituciją, kuri bus atsakinga už leidimų išdavimo svarbiausiųjų žaliavų projektams

procedūros koordinavimą, palengvinimą *ir supaprastinimą* bei teiks informaciją apie 17 straipsnyje nurodytus elementus. ***Nedarant poveikio proceso spartai, paskirta kompetentinga institucija prašo kitų kompetentingų ministerijų nuomonės ir dalyvavimo.***

2. 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija yra bendras projekto rengėjo kontaktinis punktas leidimų išdavimo procedūros, po kurios priimamas bendrasis sprendimas dėl konkretaus svarbiausiųjų žaliavų projekto, metu ir koordinuoja visų susijusių dokumentų ir informacijos pateikimą. ***Ji užtikrina, kad visi klausimai, susiję su leidimų svarbiausiųjų žaliavų projektams išdavimo procesu, būtų vykdomi laiku.***
Vieno langelio principu veikianti įstaiga paskiria atsakingą pareigūną svarbiausiųjų žaliavų projektams, kuriems suteiktas strateginio projekto statusas. Atsakingas pareigūnas yra kontaktinis asmuo, su kuriuo lengva susisiekti ir kuris padeda projekto rengėjui suprasti bet kokį administracinį aspektą. Atsakingas pareigūnas taip pat gali priklausyti kitai institucijai, atsižvelgiant į nacionalines vieno langelio principo taikymo struktūras.
3. 1 dalyje nurodytos nacionalinės kompetentingos institucijos pareigos arba su ja susijusios užduotys gali būti perduodamos kitai institucijai arba vykdomos kitos institucijos kiekvienu svarbiausiųjų žaliavų projekto atveju, jeigu:
 - a) 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija praneša projekto rengėjui apie tokį užduočių perdavimą;
 - b) už kiekvieną svarbiausiųjų žaliavų projektą atsako atskira institucija;
 - c) bet kokių susijusių dokumentų ir informacijos pateikimą koordinuoja viena institucija;***ca) 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija užtikrina, kad dėl užduočių delegavimo neatsirastų jokių vėlavimų.***
4. Projektų rengėjams leidžiama visus su leidimų išdavimo procesu susijusius dokumentus pateikti elektronine forma.
5. 1 dalyje nurodyta kompetentinga institucija atsižvelgia į visus galiojančius atliktus tyrimus ir leidimus, išduotus konkrečiam į Sąjungos sąrašą įtrauktam projektui, prieš pradėdamos vykdyti konkretaus projekto leidimų išdavimo procedūrą pagal šį

straipsnį, ir nereikalauja pakartotinių tyrimų ir leidimų, išskyrus atvejus, kai pagal Sąjungos teisę reikalaujama kitaip.

6. 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija užtikrina, kad pareiškėjai galėtų lengvai gauti informaciją ir kad būtų taikomos paprastos ginčų, susijusių su leidimų išdavimo procedūra ir leidimų išdavimu svarbiausiųjų žaliavų projektams, sprendimo procedūros, įskaitant, atitinkamais atvejais, ir alternatyvaus ginčų sprendimo mechanizmus.
7. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija **arba bet kuri institucija, kuriai deleguotos užduotys pagal 3 dalį**, turėtų pakankamai kvalifikuotų darbuotojų ir pakankamai finansinių, techninių ir technologinių išteklių, reikalingų, kad ji galėtų veiksmingai vykdyti savo užduotis pagal šį reglamentą, be kita ko, kvalifikacijos kėlimui ir perkvalifikavimui.

Jeigu valstybės narės iš pradžių neturi išteklių šioje dalyje nustatytiems reikalavimams, susijusiems su techniniais ištekliais, įvykdyti, Komisija joms suteikia išteklių, kad padėtų įvykdyti šiuos reikalavimus.

8. Taryba:
 - a) periodiškai aptaria šio skirsnio įgyvendinimą ir dalijasi geriausios patirties pavyzdžiais, kaip paspartinti leidimų išdavimo svarbiausiųjų žaliavų projektams procedūras ir padidinti visuomenės **dalyvavimą ir konsultavimąsi su ja**;
 - b) prireikus siūlo Komisijai šio skirsnio įgyvendinimo gaires, į kurias turi atsižvelgti 1 dalyje nurodytos nacionalinės kompetentingos institucijos.

9 straipsnis

Strateginių projektų prioritetinis statusas

1. Siekdami užtikrinti veiksmingą su strateginiais projektais Sąjungoje susijusių leidimų išdavimo procedūrų administracinį tvarkymą, projekto rengėjai ir visos susijusios institucijos, **įskaitant 8 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytas nacionalines institucijas**, užtikrina, kad tos procedūros, **įskaitant projekto rengėjo ir bet kurios institucijos ryšius iki oficialaus paraiškos pateikimo ir užpildymo**, būtų sutvarkomos kuo greičiau pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę.
2. Nedarant poveikio Sąjungos teisėje nustatytiems įpareigojimams, strateginiams

projektams Sąjungoje suteikiamas aukščiausios nacionalinės svarbos statusas (jeigu toks statusas numatomas nacionalinėje teisėje), ir į juos turi būti atitinkamai atsižvelgiama leidimų išdavimo procedūros metu, **įskaitant statybos, cheminių medžiagų ir prijungimo prie tinklo leidimus, aplinkos vertinimus ir leidimus, kai jų reikia, ir apimant visus administracinius prašymus ir procedūras, įskaitant paraiškas dėl viešojo finansavimo.**

3. Visos ginčų sprendimo procedūros, bylinėjimasis, apeliaciniai skundai ir apskundimo teismine tvarka priemonės, susijusios su leidimų išdavimo procedūra ir leidimų vykdyti strateginius projektus Sąjungoje išdavimu, nacionaliniuose teismuose, tribunoluose, kolegijose, įskaitant tarpininkavimo ar arbitražo teismus (jeigu šios institucijos numatomos pagal nacionalinę teisę), laikomos skubomis, jeigu ir tiek, kiek tokios skubos procedūros numatomos nacionalinėje teisėje, ir su sąlyga, kad griežtai laikomasi įprastai galiojančių asmenų **ir** vietos bendruomenių teisės į gynybą. Prireikus taikant tokias skubos procedūras dalyvauja strateginių projektų rengėjai.

10 straipsnis

Leidimų išdavimo procedūros trukmė

1. Sąjungoje įgyvendinamų strateginių projektų atveju leidimų išdavimo procedūros trukmė turi būti ne ilgesnė nei:
 - a) 24 mėnesiai, jei tai strateginiai projektai, susiję su gavyba, **išskyrus strateginius projektus, susijusius tik su kasybos atliekomis, kurių leidimų išdavimo procesas neviršija 18 mėnesių;**
 - b) 12 mėnesių, jei tai strateginiai projektai, susiję tik su perdirbimu arba grąžinamuoju perdirbimu.
2. Sąjungos strateginių projektų, kurių leidimų išdavimo procedūra buvo pradėta prieš suteikiant jiems strateginio projekto statusą, **ir strateginių projektų, kuriems jau suteiktas leidimas, išplėtimo** atveju likusių leidimų išdavimo proceso etapų po to, kai projektui suteikiamas strateginio projekto statusas, trukmė, nukrypstant nuo 1 dalies, turi būti ne ilgesnė nei:
 - a) 21 mėnuo, jei tai strateginiai projektai, susiję su gavyba, **išskyrus strateginius projektus, susijusius tik su kasybos atliekomis, kurių leidimų išdavimo procesas neviršija 15 mėnesių;**

- b) 9 mėnesiai, jei tai strateginiai projektai, susiję tik su perdirbimu arba grąžinamuoju perdirbimu.
3. Išimtiniais atvejais, kai to reikia dėl siūlomo projekto pobūdžio, sudėtingumo, vietos ar dydžio, 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija kiekvienu konkrečiu atveju gali pratęsti 1 dalies a punkte ir 2 dalies a punkte nurodytus terminus ne daugiau kaip trimis mėnesiais, o 1 dalies b punkte ir 2 dalies b punkte nurodytus terminus – ne daugiau kaip vienu mėnesiu iki jų galiojimo pabaigos. Tokiu atveju 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija raštu informuoja projekto rengėją apie pratęsimo priežastis ir datą, iki kurios tikimasi priimti bendrąjį sprendimą.
4. Strateginių projektų, *nesusijusių su gavyba*, atveju, jeigu 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija per 1 ir 2 dalyse nurodytus galiojančius terminus nepriima bendrojo sprendimo, atitinkamas prašymas išduoti leidimą laikomas patvirtintu, išskyrus tuos atvejus, kai dėl konkretaus projekto reikia atlikti poveikio aplinkai vertinimą pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB arba direktyvas 2000/60/EB, 2008/98/EB, 2009/147/EB, 2010/75/ES, 2011/92/ES arba 2012/18/ES .
5. 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija patvirtina prašymą ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo išduoti leidimą, susijusį su strateginiu projektu, gavimo arba, jeigu projekto rengėjas neišsiuntė visos prašymui išnagrinėti reikalingos informacijos, paprašo projekto rengėjo pateikti išsamų prašymą per **30** dienų nuo šio prašymo pateikimo dienos, *nurodydama kokios informacijos trūksta*.

Leidimų išdavimo procedūros pradžia laikoma data, kai nacionalinė 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta kompetentinga institucija patvirtina, kad prašymas yra pagrįstas.

6. 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija, glaudžiai bendradarbiaudama su projekto rengėju ir kitomis atitinkamomis institucijomis, ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo išduoti leidimą pagrįstumo patvirtinimo dienos parengia išsamų leidimo išdavimo procedūros tvarkaraštį. Šį tvarkaraštį projekto rengėjas paskelbia 7 straipsnio **9 dalyje** nurodytoje interneto svetainėje.
7. Šiame straipsnyje nustatyti terminai nedaro poveikio pareigoms pagal Sąjungos bei tarptautinę teisę ir administracinėms apeliacinėms procedūroms bei apskundimo

teismine tvarka priemonėms.

Šiame straipsnyje nustatyti terminai bet kuriai leidimų išdavimo procedūrai taikomi nedarant poveikio valstybių narių nustatytiems trumpesniems terminams.

11 straipsnis

Poveikio aplinkai vertinimai ir aplinkosaugos leidimai

1. Jeigu pagal Direktyvos 2011/92/ES 5–9 straipsnius turi būti atliekamas strateginio projekto poveikio aplinkai vertinimas, atitinkamas projekto rengėjas ***ne vėliau kaip per 30 dienų po pranešimo apie strateginio projekto pripažinimą*** paprašo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytos nacionalinės kompetentingos institucijos pateikti nuomonę dėl informacijos, kuri turi būti įtraukta į poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą pagal tos direktyvos 5 straipsnio 1 dalį, aprėpties ir išsamumo.

8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija užtikrina, kad pirmoje pastraipoje nurodyta nuomonė būtų pateikta kuo greičiau ir ne vėliau kaip per ***20 dienų*** nuo projekto rengėjo prašymo pateikimo dienos. ***Nacionalinė kompetentinga institucija siekia supaprastinti procesą ir viso proceso metu padėti projekto vykdytojui.***

Komisija pagal šią dalį paskelbia bendrąsias gaires nacionalinėms kompetentingoms institucijoms.

2. Strateginių projektų, kurių poveikio aplinkai vertinimus vienu metu privaloma atlikti pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 2000/60/EB, 2008/98/EB, 2009/147/EB, 2010/75/ES, 2011/92/ES arba 2012/18/ES, atveju 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija užtikrina, kad būtų taikoma suderinta arba bendra procedūra, atitinkanti ***visus*** tų Sąjungos teisės aktų reikalavimus, ***atsižvelgiant į tai, kurią procedūrą pasirenka projekto rengėjas.***

Taikydama 1 pirmoje pastraipoje nurodytą suderintą procedūrą 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija koordinuoja ***ir supaprastina*** įvairius individualius konkretaus projekto poveikio aplinkai vertinimus, kurių reikalaujama pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus.

Taikydama pirmoje pastraipoje nurodytą bendrą procedūrą 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija numato vieną konkretaus projekto

poveikio aplinkai vertinimą, kurio reikalaujama pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus.

3. 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija užtikrina, kad atitinkamos institucijos per **80 dienų** nuo visos būtinos informacijos, surinktos pagal Direktyvos 2011/92/ES 5, 6 ir 7 straipsnius, gavimo ir tos direktyvos 6 ir 7 straipsniuose nurodytų konsultacijų užbaigimo pateiktų jos 1 straipsnio 2 dalies g punkto iv papunktyje nurodytą pagrįstą išvadą dėl strateginio projekto poveikio aplinkai vertinimo.

3a. Išimtiniais atvejais, kai to reikia dėl siūlomo projekto pobūdžio, sudėtingumo, vietos ar dydžio, 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija kiekvienu konkrečiu atveju gali pratęsti šio straipsnio 3 dalyje nurodytą terminą prieš jam pasibaigiant ne daugiau kaip 30 dienų. Tokiu atveju 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija raštu informuoja projekto rengėją apie pratęsimo priežastis ir datą, iki kurios tikimasi priimti pagrįstą išvadą.

4. Strateginių projektų atveju konsultavimosi su suinteresuotąja visuomene dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos, nurodytos Direktyvos 2011/92/ES 5 straipsnio 1 dalyje, laikotarpis negali būti ilgesnis kaip **80 dienų ir ne trumpesnis kaip 40 dienų**.

4a. Strateginių projektų atveju, jei 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta kompetentinga institucija per šio straipsnio 3 dalyje nurodytus taikomus terminus nepateikia pagrįstos išvados, projekto rengėjas gali pateikti skundą atitinkamam teismui, kad būtų nustatytos baudos ar laikinas draudimas.

5. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma strateginių projektų, kurių leidimų išdavimo procedūra buvo pradėta prieš suteikiant jiems strateginio projekto statusą, atveju.

Šio straipsnio 2–4 dalys strateginių projektų, kurių leidimų išdavimo procedūra buvo pradėta prieš suteikiant jiems strateginio projekto statusą, atveju taikomos tik tuomet, kai tose dalyse nurodyti veiksmai dar nebuvo užbaigti.

12 straipsnis

Planavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, atsakingos už planų, įskaitant zonų ir teritorijų nustatymo ir žemės naudojimo planų,

rengimą, **glaudžiai tarpusavyje bendradarbiaudamos** prireikus į tokius planus įtrauktų nuostatas dėl svarbiausių žaliavų projektų rengimo. Pirmenybė turi būti teikiama dirbtiniams ir užstatytiems paviršiams, pramoninėms vietovėms, urbanistinėms dykroms, **aktyvioms arba apleistoms kasykloms** ir, tam tikrais atvejais, **naudingųjų iškasenų telkiniams, patikrintiems valstybės narės geologiniu tyrimu.**

2. Tais atvejais, kai planai, kuriuose yra nuostatų dėl svarbiausių žaliavų projektų plėtojimo, vertinami pagal Direktyvą 2001/42/EB ir pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnį, tie vertinimai turi būti sujungiami. **Kai taikytina**, atliekant šį bendrą vertinimą taip pat nagrinėjamas poveikis vandens telkiniams, kuriems gali būti daromas poveikis, ir patikrinama, ar dėl tokio plano pablogėtų Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnyje nurodyta vandens telkinio būklė arba potencialas arba ar dėl tokio projekto gali būti trukdoma užtikrinti gerą vandens telkinio būklę arba gerą jo potencialą. Jeigu atitinkamos valstybės narės turi įvertinti esamos ir būsimos veiklos poveikį jūrų aplinkai, įskaitant sausumos ir jūros sąveiką, kaip nurodyta Direktyvos 2014/89/ES 4 straipsnyje, šis poveikis taip pat įtraukiamas į bendrą vertinimą, **kartu išsaugant tą patį kokybės standartą. Kai, vadovaujantis šiuo straipsniu, reikia atlikti vertinimą pagal Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnį arba Direktyvos 2014/89/ES 4 straipsnį, jis atliekamas taip, kad po jo nebūtų pratęsti šio reglamento 10 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 11 straipsnio 3 dalyje nurodyti terminai.**

13 straipsnis

JT EEK konvencijų taikymas

1. Šio reglamento nuostatos nepažeidžia įsipareigojimų pagal 1998 m. birželio 25 d. Orhuse pasirašytą Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais ■ ir pagal 1991 m. vasario 25 d. Espe pasirašytą JT EEK konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste.
2. Visi pagal šį skirsnį priimti sprendimai skelbiami viešai, **lengvai suprantama forma ir visi sprendimai dėl vieno projekto pateikiami toje pačioje svetainėje.**

3 SKIRSNIS REIKIAMOS SĄLYGOS

14 straipsnis

Spartesnis įgyvendinimas

1. Komisija ir valstybės narės, **taip pat atitinkamos vietos ir regionų valdžios institucijos** imasi veiksmų, siekdamos paspartinti ir **palengvinti** privačias investicijas į strateginius projektus. **Siekiant Sąjungoje užtikrinti pastovų tiekimą, valstybės narės pagal SESV 107 ir 108 straipsnius, aptaria** paramos strateginiams projektams, kuriems sunku gauti finansavimą, **taip pat startuoliams, veikiantiems konkrečiuose vertės grandinės etapuose, siekiant remti ir skatinti novatoriškos ekosistemos ir kuo platesnio šios srities technologijų spektro plėtrą**, teikimą ir koordinavimą. **Komisija ir valstybės narės vengia veiksmų, kuriais būtų išstumtos privačiosios investicijos.**
2. Siekdamos palengvinti greitą ir veiksmingą strateginių projektų įgyvendinimą, **Komisija** ir valstybės narės, **taip pat atitinkamos regionų ir vietos valdžios institucijos, prireikus** jiems teikia administracinę paramą. Tai, be kita ko, gali būti:
 - a) pagalba siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi taikomų administracinių ir ataskaitų teikimo pareigų;
 - b) pagalba projektų rengėjams siekiant dar labiau padidinti **savalaikį visuomenės dalyvavimą ir konsultacijas dėl projekto, įtraukiant rekomendacijas ir geriausios praktikos pavyzdžius, kuriais prireikus dalijasi Taryba;**
 - ba) **projektų rengėjams skirta atnaujinama informacija apie nuspėjamus ir ad hoc administracinius vėlavimus, susijusius su leidimo išdavimo procesu ir pagrindinėmis priežastimis, kartu užtikrinant reguliarią, savalaikę ir aiškią komunikaciją;**
 - bb) **pradinės finansinės paramos programos, susijusios su žaliavomis, kurias parengė poveikio klimatui neutralizavimo pramonės akademijos, nurodytos [Leidinių biuro prašoma įrašyti nuorodą į Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktą].**
- 2a. **Komisija gali pateikti nuomonę valstybėms narėms dėl įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu suderinamumo su 1 straipsnio 2 dalyje nustatytais tikslais.**

15 straipsnis

Finansavimo koordinavimas

1. 35 straipsnio 6 dalies a punkte nurodytas nuolatinis pogrupis strateginio projekto rengėjo prašymu aptaria ir pataria, kaip būtų galima užbaigti jo projekto finansavimą, **ir teikia rekomendacijas dėl būsimų išteklių ir finansavimo priemonių, atsižvelgdamas į jau užtikrintą finansavimą ir apsvarstydamas bent šiuos aspektus:**
 - a) papildomus privačiojo finansavimo šaltinius, **taip pat paramą iš Europos investicijų banko grupės ar kitų tarptautinių finansų įstaigų, įskaitant Europos rekonstrukcijos ir plėtros banką, išteklių, ypatingą dėmesį skiriant strategijos „Global Gateway“ iniciatyvai dėl strateginių projektų už Sąjungos ribų;**
 - b) esamas valstybių narių priemonės ir programas, įskaitant **eksporto kreditų agentūrų**, nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ir įstaigų priemonės ir programas;
 - c) atitinkamas Sąjungos finansavimo programas.

1a. Ne vėliau kaip... [18 mėnesių po šio reglamento įsigaliojimo] ir vėliau kasmet Komisija, padedama 35 straipsnio 6 dalies a punkte nurodyto nuolatinio pogrupio, pateikia ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. Ataskaitoje aprašomos kliūtys gauti finansavimą ir pateikiamos rekomendacijos, kaip sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą strateginiams projektams, be kita ko, iš Europos investicijų banko ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko.

16 straipsnis

Palankesnių sąlygų susitarimams dėl prekių pirkimo sudarymas

1. Komisija, laikydamosi konkurencijos taisyklių, sukuria sistemą, kuria sudaromos palankesnės sąlygos įsipareigojimo pirkti sutartims, susijusioms su strateginiais projektais.
2. Taikant 1 dalyje nurodytą sistemą potencialiems prekių pirkėjams turi būti suteikiama galimybė teikti kainų pasiūlymus, kuriuose nurodoma:
 - a) strateginių žaliavų, kurias jie ketina pirkti, kiekis ir kokybė;
 - b) numatoma kaina arba kainų intervalas;

- c) numatoma įsipareigojimo pirkti sutarčių trukmė.
- 3. Taikant 1 dalyje nurodytą sistemą projektų rengėjams turi būti suteikiama galimybė teikti pasiūlymus, kuriuose nurodoma:
 - a) strateginių žaliavų, dėl kurių jos siekia sudaryti įsipareigojimo pirkti sutartis, kiekis ir kokybė;
 - b) numatoma kaina už kurią jie ketina parduoti, arba kainų intervalas;
 - c) numatoma įsipareigojimo pirkti sutarties trukmė.
- 4. Remdamasi pagal 2 ir 3 dalis gautais kainų pasiūlymais ir pasiūlymais, Komisija padeda užmegzti ryšius tarp strateginių projektų rengėjų ir jų projektams svarbių potencialių prekių pirkėjų.
- 4a. ***Sistema tampa prieinama projektų rengėjams, kai projektui dar nesuteiktas strateginio projekto statusas, bet paraiškos dėl 8 straipsnio 1 dalyje nurodytos nacionalinės kompetentingos institucijos išduodamo leidimo nagrinėjimo procesas jau yra įsibėgėjęs.***

17 straipsnis

Administracinės informacijos prieinamumas internete

- 1. Valstybės narės centralizuotai ir lengvai prieinamu būdu internetu teikia šią informaciją apie administracinius procesus, susijusius su svarbiausiųjų žaliavų projektais:
 - a) leidimų išdavimo procedūrą ***ir susiję biurokratiniai procesai, reikalingi leidimui gauti;***
 - b) finansavimo ir investavimo paslaugas;
 - c) finansavimo galimybes Sąjungos arba valstybių narių lygmeniu;
 - d) verslo rėmimo paslaugas, įskaitant, be kita ko, pelno mokesčio deklaracijas, vietos mokesčių įstatymus, darbo teisę.
- 1a. ***Komisija centralizuotai ir lengvai prieinamu būdu teikia informaciją apie administracinius procesus, susijusius su strateginių projektų statuso gavimu internete.***

4 SKIRSNIS ŽVALGYBA

18 straipsnis

Nacionalinės žvalgybos programos

1. Kiekviena valstybė narė parengia nacionalinę svarbiausių žaliavų parengtinės žvalgybos programą. Kiekviena valstybė narė pirmą tokį veiksmų planą parengia ne vėliau kaip [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 1 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Nacionalinės programos peržiūrimos **ir skaitmeniniu būdu atnaujinamos įtraukiant duomenis, gautus iš kitų kasmet vykdomų žvalgyimo kampanijų, ir skelbiamos kas trejus metus.**
2. Į 1 dalyje nurodytas nacionalines žvalgybos programas įtraukiamos priemonės, kuriomis siekiama padidinti turimą informaciją apie Sąjungos svarbiausių žaliavų santalkas, įskaitant giliuosius rūdos telkinius. Į šias programas atitinkamai įtraukiamos šios priemonės:
 - a) tinkamo mastelio mineralų žemėlapių sudarymas, **apimant ir esamų atliekų potencialą;**
 - b) geocheminės žvalgybos kampanijos, įskaitant dirvožemio, nuosėdų, uolienu cheminės sudėties nustatymas;
 - c) geomoksliniai tyrimai, kaip antai geofiziniai tyrimai;
 - d) duomenų, surinktų atliekant parengtinę žvalgybą, be kita ko, rengiant prognozinis žemėlapius, tvarkymas;
 - e) esamų geomokslinių tyrimų duomenų pakartotinis apdorojimas siekiant patikrinti nenustatytas mineralų santalkas **ir metalus nešėjus**, kuriuose gali būti svarbiausių žaliavų.
3. Valstybės narės 1 dalyje nurodytų nacionalinių programų projektus pateikia Komisijai. **Komisija gali priimti nuomonę dėl valstybių narių žvalgybos programų taikymo srities ir formos, kad užtikrintų supaprastintą Sąjungos požiūrį. Komisija taip pat gali padėti valstybėms narėms parengti ir įgyvendinti savo nacionalines žvalgybos programas teikdama finansinius, techninius, skaitmeninius ir technologinius išteklius.**

Valstybės narės galutines šio straipsnio 1 dalyje nurodytas nacionalines programas pateikia Komisijai. Tuomet Komisija šias programas persiunčia Tarybai, kad jas būtų galima aptarti 35 straipsnio 6 dalies e punkte nurodytame pogrupyje.

4. Valstybės narės 43 straipsnyje nurodytoje ataskaitoje pateikia informaciją apie į savo nacionalines programas įtrauktų priemonių įgyvendinimo pažangą.
5. Valstybės narės, *gavusi pagrįstą akademinės bendruomenės, nacionalinių kompetentingų institucijų, Sąjungos arba nacionalinių, regioninių ir vietos agentūrų, nacionalinių geologinių institutų ar tyrimų vykdytojų prašymą*, viešai skelbia *atnaujintą* informaciją apie savo mineralų santalkas, kuriose yra svarbiausiųjų žaliavų, surinktą taikant 1 dalyje nurodytose nacionalinėse programose nustatytas priemones. Atitinkamais atvejais ši informacija apima nustatytų santalkų klasifikavimą pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma pirmoje pastraipoje nurodytos informacijos teikimo forma. Šioje formoje gali būti nurodyta, kaip turi būti pateikiama pirmoje pastraipoje nurodyta informacija. Minėtieji įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

6. Atsižvelgdamas į esamą bendradarbiavimą atliekant parengtinę žvalgybą, 35 straipsnio 6 dalies b punkte nurodytas nuolatinis pogrupis aptaria 1 dalyje nurodytas nacionalines programas ir jų įgyvendinimą, visų pirma bent šiuos aspektus:
 - a) bendradarbiavimo galimybes, įskaitant tarpvalstybinio masto mineralų santalkų ir bendrų geologinių klodų žvalgybą;
 - b) geriausios patirties, susijusios su 2 dalyje išvardytomis priemonėmis, pavyzdžius;
 - c) 1 dalyje nurodytų nacionalinių programų rezultatų *integravimą į erdvinių duomenų infrastruktūrą, nurodytą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2007/2/EB²⁷, ir užtikrinimą, kad ši erdvinių duomenų infrastruktūra būtų prieinama visoms nacionalinėms kompetentingoms*

²⁷ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

institucijoms, siekiant sustiprinti dalijimąsi duomenimis.

- 6a. *Valstybės narės remia žvalgybos technologijų technologinę brandą ieškant gilių ir sudėtingų svarbiausių žaliavų išteklių, bent jau šiuo tikslu įtraukdamos nacionalinėse mokslinių tyrimų ir inovacijų programose numatytus paramos veiksmus, ir kartu mažina šių technologijų poveikį aplinkai.*

4 skyrius

Rizikos stebėseną ir mažinimas

19 straipsnis

Stebėseną ir testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

1. Komisija turi stebėti su svarbiausiosiomis žaliavomis susijusią tiekimo riziką. Turi būti stebima bent šių parametrų raida:
 - a) prekybos srautų;
 - b) paklausos ir pasiūlos;
 - c) pasiūlos koncentravimo;
 - d) Sąjungos ir pasaulinės gamybos ir gamybos pajėgumų įvairiais vertės grandinės etapais;

da) kainų svyravimo;

db) kliūčių leidimų išdavimui;

dc) Sąjungos ir pasaulio strateginių žaliavų perdirbimo pajėgumų;

dd) geopolitinių pokyčių, žmogaus teisių krizių ir saugumo iššūkių, su kuriais susiduria Sąjunga.
2. 35 straipsnio 6 dalies c punkte nurodytame nuolatiniam pogrupyje dalyvaujančios nacionalinės institucijos padeda Komisijai vykdyti 1 dalyje nurodytą stebėseną:
 - a) dalydamosi turima informacija apie 1 dalyje išvardytų parametrų raidą, įskaitant 20 straipsnyje nurodytą informaciją;
 - b) bendradarbiaujant su Komisija ir kitomis dalyvaujančiomis institucijomis rinkdamos informaciją apie 1 dalyje išvardytų parametrų raidą, įskaitant 20 straipsnyje nurodytą informaciją, ***nedarant poveikio taikytiniems***

konkurencijos ir antimonopoliniams teisės aktams;

- c) teikdamos svarbiausiųjų žaliavų tiekimo rizikos analizę, atsižvelgiant į 1 dalyje išvardytų parametrų raidą.
3. Komisija, bendradarbiaudama su nacionalinėmis institucijomis, dalyvaujančiomis 35 straipsnio 6 dalies c punkte nurodytame nuolatiniam pogrupyje, užtikrina, kad bent kas ***dvejus*** metus ***arba tuo atveju, jei atlikus 1 dalyje nurodytą stebėseną nustatoma tiekimo rizika***, būtų atliekamas kiekvienos ***svarbiausiosios*** strateginės žaliavos tiekimo grandinės testavimas nepalankiausiomis sąlygomis. Tuo tikslu 35 straipsnio 6 dalies c punkte nurodytas nuolatinis pogrupis koordinuoja ir paskirsto įvairių dalyvaujančių institucijų atliekamo skirtingų ***svarbiausiųjų*** strateginių žaliavų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis veiksmus.

Pirmoje pastraipoje nurodytas testavimas nepalankiausiomis sąlygomis apima atitinkamos ***svarbiausiosios*** strateginės žaliavos Sąjungos tiekimo grandinės pažeidžiamumo dėl tiekimo sutrikimų vertinimą, kurio metu nustatomas įvairių scenarijų, dėl kurių gali kilti tokie sutrikimai, poveikis ir galimi padariniai, atsižvelgiant bent į šiuos aspektus:

- a) kur išgaunama, perdirbama atitinkama žaliava arba vykdomas grąžinamasis perdirbimas;
- b) ekonominės veiklos vykdytojų pajėgumus visoje vertės grandinėje ir rinkos struktūroje;
- c) veiksnius, kurie gali turėti įtakos tiekimui, įskaitant, be kita ko, geopolitinę padėtį, ***prekybos ginčus, įskaitant ekonominės prievartos veiksmus***, logistiką, energijos tiekimą, darbo jėgą ar stichines nelaimes;
- d) galimybes ***ir gebėjimus greitai pakeisti*** tiekimo šaltinius, ***naudoti*** pakaitines medžiagas ***arba sumažinti paklausą didinant veiksmingumą***;
- e) atitinkamus žaliavų naudotojus vertės grandinėje ir jų paklausos dalį, ypatingą dėmesį skiriant žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai, taip pat gynybos bei ***orlaivių ir erdvėlaivių*** sritims svarbių technologijų gamybai.
4. Komisija, ***gavusi pagrįstą akademinės bendruomenės, nacionalinių kompetentingų institucijų, Sąjungos agentūrų ar valstybių narių geologinių institutų ar tyrimų***

vykdytojų prašymą, pateikia informaciją, kuri apima:

- a) turimą informaciją apie 1 dalyje nurodytų parametrų raidą;
- b) svarbiausiųjų žaliavų tiekimo rizikos apskaičiavimą atsižvelgiant į a punkte nurodytą informaciją;
- c) 3 dalyje nurodyto testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus;
- d) tam tikrais atvejais siūlomas tinkamas rizikos mažinimo strategijas, kurias taikant būtų galima sumažinti tiekimo riziką.

Jei yra pagrįstų priežasčių manyti, kad šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytos informacijos pateikimas bet kuriam iš toje pirmoje pastraipoje nurodytų subjektų sukeltų geopolitinių sunkumų, Komisija, įvertinusi kiekvieną atvejį atskirai, gali atsisakyti pateikti informaciją bet kuriam iš tų subjektų.

5. Jeigu, remdamasi pagal 1, 2 ir 3 dalis surinkta informacija, Komisija mano, kad yra aiškių duomenų, jog gali kilti tiekimo sutrikimų, Komisija įspėja valstybes nares, Tarybą, ***Europos Parlamentą*** ir Sąjungos budraus krizių stebėjimo arba krizių valdymo mechanizmų, kurių taikymo sritis apima atitinkamas svarbiausias arba strategines žaliavas, valdymo įstaigas.

- 5a. ***Didelės įmonės, gaminančios strategines technologijas, kurioms naudojamos strateginės žaliavos, imasi tinkamų rizikos valdymo ir mažinimo priemonių, susijusių su jų svarbiausiųjų žaliavų tiekimo grandinėmis, ir reguliariai, o prireikus – ad hoc jomis dalijasi su savo direktorių valdyba.***

20 straipsnis

Su stebėseną susijusios pareigos teikti informaciją

1. Teikdamos 43 straipsnyje nurodytą ataskaitą, valstybės narės pateikia Komisijai informaciją apie visus naujus arba jų teritorijoje jau vykdomus žaliavų projektus, susijusių su 19 straipsnio 1 dalies d punktu, įskaitant naujų projektų klasifikaciją pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją.

Valstybė narė, teikianti informaciją pagal šios dalies pirmą pastraipą, gauna tą informaciją tik iš prašyme išduoti leidimą pateiktų duomenų. Bet kokia pagal šios dalies pirmą pastraipą perduota informacija tvarkoma pagal 44 straipsnį.

2. Valstybės narės nustato visoje jų teritorijoje esančioje svarbiausių žaliavų vertės grandinėje ***veikiančias dideles įmones*** ir:
- a) stebi jų veiklą vykdydamos reguliarius ir proporcingus tyrimus, taip rinkdamos 19 straipsnyje nurodytoms stebėsenos užduotims atlikti reikalingą informaciją. ***Šioje dalyje nurodytos didelės įmonės privalo pateikti informaciją, kurią jos renka jau vykdomos stebėsenos arba testavimo nepalankiausiomis sąlygomis metu, tik tuo atveju, jei tokia informacija jau yra prieinama. Didelės bendrovės neprivalo pateikti jokių duomenų, kurie būtų susiję su verslo rizika. Valstybės narės užtikrina, kad ši informacija būtų tvarkoma pagal 44 straipsnį.***
 - b) 43 straipsnyje nurodytoje ataskaitoje pateikia informaciją apie tų tyrimų rezultatus;
 - c) nedelsdamos praneša Komisijai apie svarbius įvykius, kurie gali trukdyti pagrindiniams rinkos dalyviams vykdyti įprastą veiklą.
3. Valstybės narės pagal šio straipsnio 2 dalies a ir b punktus surinktus duomenis perduoda nacionalinėms statistikos tarnyboms ir Eurostatui statistinės informacijos rengimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 223/2009 tikslais. Valstybės narės paskiria nacionalinę instituciją, atsakingą už duomenų perdavimą nacionalinėms statistikos tarnyboms ir Eurostatui.
- 3a. Valstybės narės, pasikonsultavusios su atitinkamais svarbiausių žaliavų vertės grandinės suinteresuotaisiais subjektais, parengia vieną bendrą formą, kurią turi užpildyti didelės įmonės, kad galėtų atsakyti į 2 dalies a punkte nurodytų tyrimų klausimus. Šioje bendroje formoje gali būti nurodyta, kaip turi būti pateikiama 2 dalies a punkte nurodyta informacija. Informacijos, kurią reikalaujama pateikti bendroje formoje, apimtis turi būti pagrįsta.***

21 straipsnis

Duomenų apie strategines atsargas teikimas

1. Valstybės narės kartu su 43 straipsnyje nurodyta ataskaita teikia Komisijai informaciją apie strateginių žaliavų atsargų būklę.
2. 1 dalyje nurodyta informacija turi būti susijusi su atsargomis, kurias turi visos valdžios institucijos, valstybinės bendrovės arba ekonominės veiklos vykdytojai, kuriems

valstybė narė pavedė kaupti **arba valdyti** strategines atsargas jos vardu, ir turi apimti bent šiuos duomenis:

- a) turimų kiekvienos strateginės žaliavos atsargų lygį, išreikštą tiek tonomis, tiek metinio atitinkamų medžiagų nacionalinio sunaudojamo kiekio procentine dalimi, taip pat atsargų cheminę formą ir grynumą;
 - b) turimų kiekvienos strateginės žaliavos atsargų lygio raidą per pastaruosius 5 metus;
 - c) taisykles arba procedūras, taikomas strateginių išteklių pateikimui, paskyrimui ir paskirstymui.
3. Ataskaitoje taip pat gali būti pateikiama informacija apie strategines svarbiausių ir kitų žaliavų atsargas.

22 straipsnis

Strateginių atsargų stebėseną

1. Iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 2 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau – kas dvejus metus Komisija, remdamasi pagal 21 straipsnio 1 dalį gauta informacija, Tarybai **ir Europos Parlamentui** pateikia:
 - a) **informaciją apie** kiekvienos strateginės žaliavos bendro Sąjungos atsargų **lygį**;
 - b) **informaciją** apie galimą strateginių atsargų prieinamumą tarpvalstybinio mastu, atsižvelgiant į jų pateikimo, paskyrimo ir paskirstymo taisykles arba procedūras.
2. **35 straipsnio 6 dalies d punkte nurodytas nuolatinis** Tarybos **pogrupis nustato saugų** Sąjungos strateginių žaliavų atsargų lygio dydį. **Šis saugus lygis**:
 - a) išreiškiamas kiekiu, reikalingu, kad tiekimo sutrikimo atveju būtų padengtas tam tikro skaičiaus dienų vidutinis grynasis importas, apskaičiuotas remiantis importo per praėjusius kalendorinius metus kiekiu;
 - b) turi būti proporcingas tiekimo rizikai ir ekonominei svarbai, susijusiai su atitinkama strategine žaliava.
3. Komisija, atsižvelgdama į Tarybos nuomonę, **prireikus teikia** valstybėms narėms skirtas nuomones, kuriomis siekiama padėti:
 - a) padidinti strateginių atsargų lygį, atsižvelgiant į 1 dalies b punkte nurodytą

palyginimą, santykinį turimų atsargų pasiskirstymą valstybėse narėse ir ekonominės veiklos vykdytojų strateginių žaliavų sunaudojamą kiekį atitinkamose valstybių narių teritorijose;

- b) iš dalies pakeisti arba koordinuoti strateginių atsargų pateikimo, paskyrimo ir paskirstymo taisykles arba procedūras siekiant pagerinti jų prieinamumą tarpvalstybiniu mastu, visų pirma, kai tai būtina strateginėms technologijoms gaminti.
4. Rengdama 3 dalyje nurodytas nuomones, **Komisija ir** Taryba ypatingą dėmesį skiria poreikiui išlaikyti paskatas strategines žaliavas naudojančioms privatiems veiklos vykdytojams kaupti savo atsargas arba imtis kitų tiekimo rizikos valdymo priemonių.
 5. Valstybės narės 43 straipsnyje nurodytoje ataskaitoje pateikia informaciją apie tai, ar ir kaip jos įgyvendino arba ketina įgyvendinti 3 dalyje minėtas nuomones.
 6. Prieš bent dviem valstybėms narėms dalyvaujant tarptautiniuose ar daugiašaliuose strateginių žaliavų išteklių forumuose, Komisija užtikrina išankstinį veiksmų suderinimą tarp atitinkamų valstybių narių ir Komisijos arba specialiame Tarybos posėdyje.
 7. Surinktus duomenis apie turimas Sąjungos atsargas Komisija teikia Sąjungos budraus krizių stebėjimo arba krizių valdymo mechanizmų, kurių taikymo sritis apima atitinkamas strategines žaliavas, valdymo įstaigoms.

24 straipsnis

Bendras pirkimas

1. Komisija sukuria ir taiko sistemą, kurią taikant sutelkiami Sąjungoje įsisteigusiuose strategines žaliavas naudojančių suinteresuotųjų įmonių ir valstybių narių institucijų, atsakingų už strategines atsargas, poreikiai, ir kreipiasi į tiekėjus dėl pasiūlymų, siekdama patenkinti šią bendrą paklausą. Tai pasakytina ir apie neperdirbamas, ir apie perdirbamas strategines žaliavas.
2. Kurdama ir taikydama 1 dalyje nurodytą sistemą, Komisija **pasirenka, kurių strateginių žaliavų atžvilgiu ir kuriame perdirbimo etape gali būti taikoma ši sistema, atsižvelgiant į santykinę skirtingų strateginių žaliavų tiekimo riziką ir**

galimybes kaupti su tomis žaliavomis susijusias strategines atsargas, remiantis pagal 21 ir 22 straipsnius surinkta informacija.

█

█

Komisija, atsižvelgdama į bendrus MVĮ poreikius, numatomą suinteresuotųjų dalyvių skaičių ir poreikį užtikrinti, kad šį skaičių būtų galima tinkamai valdyti, taip pat gali nustatyti mažiausius reikalaujamos žaliavos kiekius, nedarydama poveikio MVĮ galimybėms dalyvauti sistemoje.

3. Dalyvavimas 1 dalyje nurodytoje sistemoje turi būti atviras ir skaidrus visoms Sąjungoje įsisteigusioms suinteresuotosioms įmonėms ir valstybių narių institucijoms. Valstybės narės arba nacionaliniai subjektai, kuriems taikomos viešųjų pirkimų direktyvos 2014/24 arba 2014/25, gali dalyvauti tik tais atvejais, kai toks dalyvavimas suderinamas su šiomis direktyvomis.
4. 1 dalyje nurodytoje sistemoje dalyvaujančios Sąjungos įmonės ir valstybių narių institucijos gali skaidriai bendrai derėtis dėl pirkimo, be kita ko, dėl pirkimo susitarimo kainų ar kitų sąlygų, arba vykdyti bendrą pirkimą, siekdamas susitarti su tiekėjais dėl geresnių sąlygų arba išvengti žaliavų stygiaus. Dalyvaujančios Sąjungos įmonės ir valstybių narių institucijos laikosi Sąjungos teisės, įskaitant Sąjungos konkurencijos teisę.
5. Subjektai negali dalyvauti kaip tiekėjai paklausos telkimo ir bendro pirkimo procesuose arba kaip paslaugų teikėjai, jeigu:
 - a) jiems taikomos Sąjungos ribojamosios priemonės, priimtose pagal SESV 215 straipsnį;
 - b) jie tiesiogiai arba netiesiogiai nuosavybės teise priklauso fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms, kuriems taikomos tokios Sąjungos ribojamosios priemonės, yra jų kontroliuojamos arba veikia jų vardu ar nurodymu.
6. Nukrypdama nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 176 straipsnio, Komisija pagal pirkimų procedūrą, nustatytą Reglamente (ES, Euratomas) 2018/1046, gali sudaryti būtinų paslaugų sutartį su Sąjungoje įsisteigusiu subjektu, kuris veikia kaip

paslaugų teikėjas, vykdamas 1 dalyje aprašytos sistemos kūrimo ir valdymo užduotis. Atrinktas paslaugų teikėjas neturi turėti jokio interesų konflikto.

7. Paslaugų sutartyje Komisija apibrėžia užduotis, kurias turi vykdyti paslaugų teikėjas – įskaitant paklausos telkimą, tiekimui reikalingų priegos teisių suteikimą, visų dalyvių registravimą ir tikrinimą, informacijos, susijusios su veikla, skelbimą ir ataskaitų apie ją teikimą bei visas kitas užduotis, būtinas sistemai sukurti ir taikyti. Paslaugų sutartyje taip pat aptariami praktiniai paslaugų teikėjo veiklos aspektai, įskaitant IT priemonės naudojimą, saugumo priemones, valiutą ar valiutas, mokėjimo tvarką ir įsipareigojimus.
8. Paslaugų sutartimi su paslaugų teikėju Komisijai paliekama teisė vykdyti jo veiklos stebėseną ir auditą. Tuo tikslu Komisija turi visapusišką prieigą prie paslaugų teikėjo turimos su sutartimi susijusios informacijos. Visi serveriai ir informacija fiziškai laikomi ir saugomi Sąjungos teritorijoje.
9. Paslaugų sutartyje su pasirinktu paslaugų teikėju nustatoma paslaugų teikėjo gaunamos informacijos nuosavybė ir numatomas galimas tos informacijos perdavimas Komisijai, nutraukus paslaugų sutartį arba pasibaigus jos galiojimui.

5 skyrius Tvarumas

1 SKIRSNIS ŽIEDIŠKUMAS

25 straipsnis

Nacionalinės žiediškumo užtikrinimo priemonės

1. Kiekviena valstybė narė iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **24 mėnesiai** nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] priima ir įgyvendina nacionalines programas, **kurios gali apimti tarpvalstybinius veiksmus ir bendradarbiavimą Europos ekonominėje erdvėje** ir kuriose numato **atitinkamas** priemones, skirtas:
 - a) **apriboti svarbiausiųjų žaliavų paklausos didėjimą, kad būtų pasiektas 1 straipsnio 2 dalies db punkte nustatytas lyginamasis indeksas;**
 - a) didinti atliekų **ir metalo laužo bei eksploatuoti nebetinkamų produktų,**

kuriuose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo ir taisymo tikimybė pagal Direktyvos 2008/98/EB 4 straipsnį yra didelė, surinkimą, rūšiavimą ir apdorojimą, ir užtikrinti, kad jos būtų įtraukiamos į tinkamą grąžinamojo perdirbimo sistemą, siekiant kuo labiau padidinti perdirbamų medžiagų, naudojamų svarbiausių žaliavų grąžinamojo perdirbimo įrenginiuose, naudojimo trukmę, prieinamumą ir kokybę, laikantis Sąjungos teisės, ypač aplinkos ir visuomenės sveikatos srityse;

- b) *didinti produktų ir sudedamųjų dalių, kuriuose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo tikimybė didelė, atliekų susidarymo prevenciją, pakartotinį naudojimą, taisymą, atnaujinimą, perdarymą ir paskirties pakeitimą;*
- c) *didinti antrinių svarbiausių žaliavų, kurios gali būti naudojamos vietoj pirminių svarbiausių žaliavų arba kartu su jomis, įskaitant medžiagas, gautas iš metalo laužo ir nebetinkamų naudoti produktų, naudojimą, ir skatinti produktų atnaujinimą, be kita ko, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į perdirbtųjų medžiagų dalį nustatant su viešaisiais pirkimais susijusius sutarčių skyrimo kriterijus arba apsvairstant finansines paskatas naudoti tokias medžiagas;*
- ca) *didinti efektyvų svarbiausių žaliavų naudojimą visoje vertės grandinėje;*
- d) *didinti svarbiausių žaliavų grąžinamojo perdirbimo technologijų brandą ir skatinti medžiagų naudojimo efektyvumą bei svarbiausių žaliavų pakeitimą tam tikrose srityse, kartu atsižvelgiant į veiksmingumą ir funkcines savybes, bent jau įtraukiant su tuo susijusius paramos veiksmus, nustatytus nacionalinėse mokslinių tyrimų ir inovacijų programose;*
- e) *užtikrinti, kad jų darbuotojai turėtų įgūdžių, reikalingų svarbiausių žaliavų vertės grandinės žiediškamui užtikrinti, skatinant taikyti įgūdžių įgijimo, kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo priemones;*
- ea) *didinti galimybes pakartotinai išgauti svarbiausias žaliavas iš produktų atliekant šių produktų struktūros pakeitimus arba didinti jų grąžinamojo perdirbimo galimybes, šiuo tikslu bent įtraukiant paramos veiksmus pagal nacionalines mokslinių tyrimų ir inovacijų programas;*
- eb) *savo nacionalinėse programose remti gebėjimų stiprinimo ir technologijų*

perdavimo programų konsolidavimą, kad būtų skatinamas atsakingas svarbiausiųjų naudingųjų iškasenų perdirbimas gamybos šalyse;

ec) remti kokybės standartų taikymą svarbiausiųjų žaliavų turintiems grąžinamojo perdirbimo srauto procesams, pvz., elektroninės įrangos atliekų, kad būtų užtikrintas optimalus naudojimas medžiagoms gauti.

1 dalyje nurodytos nacionalinės programos reguliariai atnaujinamos, visų pirma įvertinant, ar priemonės, kurių imtasi pagal šią dalį, yra tinkamos.

Valstybės narės dalijasi atitinkama informacija ir geriausia praktika, susijusia su tokiomis priemonėmis, su Europos svarbiausiųjų žaliavų taryba, įsteigta pagal 34 straipsnį. Kai įmanoma, bendradarbiaujant su kitomis valstybėmis narėmis raginama imtis priemonių, susijusių su perdirbimo technologijų technologinės brandos didinimu, medžiagų naudojimo efektyvumu ir svarbiausiųjų žaliavų pakeitimu.

2. 1 dalyje nurodytos programos visų pirma taikomos produktams ir atliekoms, kuriems pagal Sąjungos teisės aktus netaikomi jokie konkretūs surinkimo, apdorojimo, grąžinamojo perdirbimo ar pakartotinio naudojimo reikalavimai. Kitų produktų ir atliekų atveju priemonės įgyvendinamos laikantis galiojančių Sąjungos teisės aktų.

Atsižvelgiant į 1 dalies a ir b punktus, nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams *ir tinkamai pagrįstais atvejais*, toje dalyje nurodytos programos gali apimti *ekonominių priemonių*, kaip antai nuolaidų, piniginio atlygio arba užstato grąžinimo sistemų, nustatymą, siekiant skatinti pakartotinai naudoti produktus, kuriuose esančių svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo tikimybė didelė, ir rinkti tokiuose produktuose esančias atliekas.

3. Kiekviena valstybė narė iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **30 mėnesių** po šio reglamento įsigaliojimo dienos] priima ir įgyvendina priemones, kuriomis skatinamas kasybos atliekose esančių svarbiausiųjų žaliavų naudojimas, visų pirma kalbant apie uždarytus atliekų įrenginius, kurie pagal 26 straipsnį sukurtoje duomenų bazėje nurodomi kaip įrenginiai, kurių atliekose esančių svarbiausiųjų žaliavų panaudojimas gali būti ekonomiškai naudingas.
4. 1 ir 2 dalyse nurodytos nacionalinės priemonės rengiamos taip, kad laikantis SESV būtų išvengiama *tarptautinės ir Sąjungos vidaus* prekybos kliūčių ir konkurencijos iškraipymų *Sąjungos rinkoje*.

5. Teikdamos Komisijai duomenis apie perdirbtų elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekį pagal Direktyvos 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų 16 straipsnio 6 dalį, valstybės narės atskirai nustato ir praneša ***pagrįstą svarbiausių medžiagų, pateiktų rinkai elektros ir elektroninėje įrangoje, įvertį***, sudedamųjų dalių, kuriose yra atitinkamas iš tokios įrangos atliekų pašalintų svarbiausių žaliavų kiekis, kiekį ir svarbiausių žaliavų, panaudotų iš elektros ir elektroninės įrangos atliekų, kiekį. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma tokių ataskaitų forma ir elementai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Pirmasis ataskaitinis laikotarpis turi apimti pirmuosius visus kalendorinius metus po tų įgyvendinimo aktų priėmimo.
- 5a. ***Remdamasi šio straipsnio 5 dalyje nurodytomis ataskaitomis, Komisija peržiūri Direktyvą 2012/19/ES, kad įvertintų galimybę nustatyti svarbiausių žaliavų surinkimo ir naudojimo iš elektros ir elektroninės įrangos atliekų tikslus.***
6. Valstybės narės 43 straipsnyje nurodytoje ataskaitoje pateikia informaciją apie 1 dalyje nurodytų nacionalinių programų priėmimą ir priemonių, kurių imtasi pagal 1–3 dalis, įgyvendinimo ***ir poveikio*** pažangą, ***taip pat apie tai, kaip jos padeda siekti 1 straipsnyje nurodytų lyginamųjų dydžių.***
7. ***Ne vėliau kaip ... [1 metai po šio reglamento įsigaliojimo datos]*** Komisija pagal 36 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant produktų, sudedamųjų dalių ir atliekų srautų, kurių atžvilgiu bent manoma, kad juose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo tikimybė gali būti ***tinkama***, kaip apibrėžta 1 dalies a ir b punktuose, sąrašą.
- Sudarydama šį sąrašą, Komisija atsižvelgia į:
- a) bendrą svarbiausių žaliavų, kurias ***potencialiai*** galima gauti iš tų produktų, sudedamųjų dalių ir atliekų srautų, kiekį;
 - b) tai, kokių mastu tiems produktams, sudedamosioms dalims ir atliekų srautams taikomi Sąjungos teisės aktai;
 - c) reglamentavimo spragas;
 - d) ypatingas problemas, darančias poveikį jų surinkimui ir atliekų apdorojimui;
 - e) jiems taikomas esamas atliekų surinkimo ir apdorojimo sistemas.

- 7a. Komisija, pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, parengia specialius ličio jonų baterijų ir tarpinių atliekų srautų atliekų („juodoji masė“) kodus.**

26 straipsnis

Kasybos atliekose esančių svarbiausiųjų žaliavų naudojimas

1. Veiklos vykdytojai, įpareigoti pateikti atliekų tvarkymo planus pagal Direktyvos 2006/21/EB 5 straipsnį, Direktyvos 2006/21/EB 3 straipsnyje apibrėžtai kompetentingai institucijai pateikia preliminarų **poveikio aplinkai ir** ekonominio vertinimo tyrimą dėl galimybių naudoti svarbiausias žaliavas, esančias:
 - a) įrenginyje laikomose kasybos atliekose ir
 - aa) kasybos atliekose, kurias veiklos vykdytojas šalino nuo Direktyvos 2006/21/EB įsigaliojimo, bei**
 - b) susidarančiose kasybos atliekose, arba, jeigu manoma, kad tai yra veiksmingiau, išgaunamas iš išgauto iškasenų kiekio prieš joms tampant atliekomis.
- 1a. Veiklos vykdytojai atleidžiami nuo 1 dalyje nustatytos pareigos, jei jie kompetentingoms institucijoms įrodo, kad kasybos atliekose nėra svarbiausiųjų žaliavų, kurias galima techniškai panaudoti.**
2. Į 1 dalyje nurodytą tyrimą įtraukiamas bent svarbiausiųjų žaliavų, esančių kasybos atliekose ir išgautame iškasenų kiekyje, kiekio ir koncentracijos įvertinimas bei techninių ir ekonominių galimybių jas naudoti įvertinimas, **taip pat jų išgavimo poveikis aplinkai. Veiklos vykdytojai nurodo metodus, naudojamus kiekiams ir koncentracijoms apskaičiuoti.**
3. Esamų atliekų įrenginių operatoriai pateikia 1 dalyje nurodytą tyrimą Direktyvos 2006/21/EB 3 straipsnyje apibrėžtai kompetentingai institucijai iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 2 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Naujų atliekų įrenginių operatoriai pateikia šį tyrimą kompetentingai institucijai, teikdami savo atliekų tvarkymo planus pagal Direktyvos 2006/21/EB 5 straipsnį.

4. Valstybės narės sukuria visų jų teritorijoje esančių uždarytų atliekų įrenginių, įskaitant apleistus atliekų įrenginius, duomenų bazę. Šioje duomenų bazėje teikiama informacija, susijusi su:
- atliekų įrenginio buvimo vieta, plotu ir atliekų kiekiu;
 - atliekų įrenginio operatoriumi arba buvusiu operatoriumi ir, atitinkamais atvejais, teisėtu jo funkcijų perėmėju;
 - apytiksliais visų žaliavų, esančių kasybos atliekose ir, jeigu įmanoma, pradiniuose naudingųjų iškasenų telkiniuose, kiekiais ir koncentracijomis pagal šio straipsnio 6 dalį;
 - bet kokia papildoma informacija, kurią valstybė narė laiko svarbia, kad būtų galima panaudoti atliekų įrenginyje esančias svarbiausias žaliavas.
5. 4 dalyje nurodyta duomenų bazė turi būti sukurta ne vėliau kaip iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **9 mėnesiai** nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o visa informacija turi būti pateikta iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **2 metai** po šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Ši duomenų bazė pateikiama viešai prieinama ir skaitmenine forma ir atnaujinama bent kas dvejus metus, įtraukiant turimą papildomą informaciją ir duomenis, susijusius su neseniai uždarytais arba nustatytais įrenginiais.
6. Siekdamas pateikti 4 dalies c punkte nurodytą informaciją, valstybės narės turi atlikti bent šiuos veiksmus:
- visų uždarytų atliekų įrenginių atvejais valstybės narės išsamiai peržiūri turimas leidimų išdavimo bylas iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **9 mėnesiai** po šio reglamento įsigaliojimo dienos];
 - tokių atliekų įrenginių atveju, kai remiantis turima informacija *a priori* neatmetama galimybė, kad gali būti ekonomiškai atkuriamų svarbiausių žaliavų kiekių, valstybės narės papildomai atlieka ne vėliau kaip [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **18 mėnesių** po šio reglamento įsigaliojimo dienos] atlieka papildomą reprezentatyvių geocheminių mėginių paėmimą;
 - atliekų įrenginių, kuriuose, kaip nustatoma atlikus šios dalies a ir b punktuose aprašytus veiksmus, gali būti svarbiausių žaliavų, kurias panaudoti būtų ekonomiškai naudinga, atvejais valstybės narės ne vėliau kaip iki [Leidinių biuro

prašoma įrašyti: **30 mėnesių** po šio reglamento įsigaliojimo dienos] atlieka papildomą išsamesnę analizę, apimančią gręžinių kerno tyrimus arba lygiaverčius metodus, kai tai yra nekenksminga aplinkai, laikantis galiojančių Sąjungos lygmens aplinkos apsaugos reikalavimų ir, atitinkamais atvejais, Direktyvos 2006/21/EB reikalavimų.

7. 6 dalyje aprašyti veiksmai vykdomi laikantis nacionalinių teisinių sistemų, susijusių su nuosavybės teisėmis, žemės, naudingųjų iškasenų ištekliais ir atliekomis, ir kitų atitinkamų nuostatų. Tais atvejais, kai tokie veiksniai trukdo vykdyti šiuos veiksmus, valstybės narės institucijos siekia, kad atliekų įrenginio operatorius arba savininkas bendradarbiautų. 6 dalyje aprašytų veiksmų rezultatai turi būti prieinami **4 dalyje nurodytoje** duomenų bazėje. Jeigu įmanoma, valstybės narės į **ta** duomenų bazę įtraukia uždarytų kasybos atliekų įrenginių klasifikaciją pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją.

27 straipsnis

Pastoviųjų magnetų perdirbamumas

1. Nuo [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 3 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, pateikiantis rinkai magnetinio rezonanso tomografijos prietaisus, vėjo energijos generatorius, pramoninius robotus, motorines transporto priemones, lengvasias transporto priemones, aušinimo generatorius, šilumos siurblius, elektros variklius, įskaitant tuos atvejus, kai jie yra įmontuoti į kitus produktus, automatines skalbykles, būgnines džiovykles, mikrobangų krosneles, dulkių siurblius ar indaploves, užtikrina, kad tie produktai būtų paženklinėti gerai pastebima, aiškiai įskaitoma ir nenutrinama etikete, kurioje nurodoma:
- a) ar šiuose produktuose yra vienas ar daugiau pastoviųjų magnetų;
 - b) jeigu produkte yra vienas ar daugiau pastoviųjų magnetų, ar tie magnetai yra kurios nors iš šių rūšių:
 - i) neodimio, geležies ir boro;
 - ii) samario ir kobalto;
 - iii) aliuminio, nikelio ir kobalto;
 - iv) ferito;

ba) jei gaminyje yra vienas ar daugiau nuolatinių magnetų, minimų b punkte, kiek kiekvienos rūšies magnetų yra įmontuota į gaminį.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma 1 dalyje nurodyto ženklinimo forma, **ne vėliau kaip [data: 1 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos]**. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. Nuo [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 3 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, pateikiantis rinkai 1 dalyje nurodytus produktus, kuriuose yra vienas ar daugiau 1 dalies b punkto i–iii papunkčiuose nurodytų rūšių pastoviųjų magnetų, užtikrina, kad ant produkto arba jo viduje būtų duomenų saitas. **Jokiomis aplinkybėmis duomenų saite negali būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos ir negali būti suteikta prieiga prie jos.**
4. 3 dalyje nurodytas duomenų saitas turi būti susietas su unikaliu produkto identifikatoriumi, pagal kurį galima **tiksliai** nustatyti:
 - a) atsakingo fizinio arba juridinio asmens vardas ir pavardė (pavadinimas), registruotas prekybinis pavadinimas arba registruotas prekių ženklas ir, kai žinoma, elektroninės ryšio priemonės, kuriomis galima su jais susisiekti;
 - b) informaciją apie visų produkte esančių atskirų pastoviųjų magnetų masę, vietą ir cheminę sudėtį, taip pat tai, kokia magnetų danga, klėjai ir priedai naudojami ir kokios rūšies;
 - c) informaciją, kurią naudojant galima pasiekti visus produkte esančius pastoviuosius magnetus ir juos pašalinti, be kita ko, bent informaciją apie visų pašalinimo etapų seką, priemones ar technologijas pastoviajam magnetui pasiekti ir pašalinti, nedarant poveikio Direktyvos 2012/19/ES 15 straipsnio 1 daliai.
5. Produktų, kuriuose pastovieji magnetai yra sumontuoti tik viename ar keliuose produktuose sumontuotuose elektros varikliuose, atveju vietoje 4 dalies b punkte nurodytos informacijos gali būti pateikiama informacija apie tų elektros variklių buvimo vietą, o vietoje 4 dalies c punkte nurodytos informacijos gali būti pateikiama informacija apie tai, kaip galima pasiekti ir pašalinti elektros variklius, be kita ko, bent

informacija apie visų pašalinimo etapų seką, priemones ar technologijas elektros varikliams pasiekti ir pašalinti.

6. 3 dalyje nurodytų produktų, kuriems pagal kitą Sąjungos teisėkūros procedūra priimamą aktą reikalingas Reglamente XX/XXXX [Tvarių produktų ekologinio projektavimo reglamentas] *arba XX/XXXX [Baterijų ir baterijų atliekų reglamentas]* apibrėžtas produkto pasas, atveju 4 dalyje nurodyta informacija pateikiama tame produkto *ar skaitmeniniame* pase. **3 dalyje nurodyta informacija turi būti išsami, atnaujinta ir tiksli, ji turi būti prieinama bent jau tokį patį laikotarpį, kuris yra lygus tipiniam produkto naudojimo laikotarpiui, prie kurio pridedama dešimt metų, įskaitant laikotarpį po atsakingo fizinio ar juridinio asmens nemokumo nustatymo, likvidavimo arba veiklos Sąjungoje nutraukimo.**

4 dalyje nurodyta informacija turi būti susijusi su produkto modeliu arba, jeigu to paties modelio vienetų informacija skiriasi, su konkrečia partija arba vienetu. 4 dalyje nurodyta informacija turi būti prieinama *atnaujinimo įmonėms, remonto įmonėms, perdirbėjams, rinkos priežiūros institucijoms ir muitinėms.*

8. Taikomi Reglamento (ES).../... [OL prašoma įrašyti nuorodą į Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentą] 9 straipsnio 1 dalies c ir d punktai bei 10 ir 13 straipsniai, taip pat vartojamos atitinkamos to reglamento 2 straipsnyje nurodytos apibrėžtys.

Prieš pateikdami rinkai 3 dalyje nurodytą produktą, fiziniai arba juridiniai asmenys užtikrina, kad 4 dalyje nurodytas unikalus produkto identifikatorius būtų įkeltas į registrą, nurodytą Reglamento (ES).../... [Tvarių gaminių ekologinis projektavimas] [12 straipsnio 1 dalyje].

Taikant pirmą ir antrą pastraipas Reglamento (ES) 2023/xxx [Leidinių biuro prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR] 10 straipsnio b punkte pateikiamos nuorodos į „galiojantį pagal 4 dalį priimtą deleguotąjį aktą“, o 10 straipsnio f punkte bei 13 straipsnio 2 dalyje pateikiamos nuorodos į „pagal 4 dalį priimtus deleguotuosius aktus“ laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

9. Jeigu informacijos apie pastoviųjų magnetų perdirbimą reikalavimai bet kuriam iš 1 dalyje išvardytų produktų nustatomi deleguotuosiuose aktuose, priimamuose pagal Reglamento XX/XXXX [Leidinių biuro prašoma įrašyti: Tvarių gaminių ekologinio

projektavimo reglamentas] 4 straipsnį arba kitus derinamuosius Sąjungos teisės aktus, tie reikalavimai taikomi vietoje šio straipsnio nuostatų.

10. Šio straipsnio reikalavimai netaikomi produktams, visų pirma kuriams gynybos ar *orlaivių ir erdvėlaivių* reikmėms.

1, 3 ir 4 dalyse nurodytos konkrečios informacijos galima nepateikti, jei ji apima neskelbtiną komercinę informaciją.

11. Magnetinio rezonanso tomografijos prietaisams, L kategorijos patvirtinto tipo motorinėms transporto priemonėms ir lengvosioms transporto priemonėms šio straipsnio reikalavimai taikomi nuo [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 5 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos].

12. Komisijai pagal 36 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas VI priedas, siekiant pridėti arba atnaujinti 1 dalyje nurodytus produktus atitinkančių Kombinuotosios nomenklatūros²⁸ kodų ir produktų aprašymų sąrašą, kad muitinėms būtų lengviau atlikti darbą, susijusį su tais produktais ir su šiame straipsnyje bei 28 straipsnyje nustatytais reikalavimais.

28 straipsnis

Perdirbtųjų medžiagų dalis pastoviuosiuose magnetuose

1. Nuo [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 3 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] arba po dvejų metų nuo 2 dalyje nurodyto deleguotojo akto įsigaliojimo dienos, nelygu, kuri data vėlesnė, bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, tiekiantis rinkai 27 straipsnio 1 dalyje nurodytus produktus, kuriuose yra vienas arba daugiau pastoviųjų magnetų, nurodytų 27 straipsnio 1 dalies b punkto i–iii papunkčiuose, ir kuriuose bendras visų tokių pastoviųjų magnetų svoris viršija 0,2 kg, laisvai prieinamoje interneto svetainėje viešai paskelbia informaciją apie neodimio, disprozio, prazeodimio, terbio, boro, samario, nikelio ir kobalto, panaudotų iš produkte sumontuotų pastoviųjų magnetų atliekų po vartojimo, dalį.
2. Iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 2 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija pagal 36 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo papildomas šis reglamentas, nustatant taisyklės dėl neodimio, disprozio, prazeodimio, terbio, boro,

²⁸ Reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 I priede pateikta Kombinuotoji nomenklatūra.

samaro, nikelio ir kobalto, panaudotų iš gamybos atliekų arba iš 1 dalyje nurodytuose produktuose sumontuotų pastoviųjų magnetų atliekų po vartojimo, dalies apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklių.

Apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklėse nurodoma galiojanti atitikties vertinimo procedūra pagal vieną iš Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytų modulių, pritaikyta atsižvelgiant į atitinkamus produktus. Apibrėždama galiojančią atitikties vertinimo procedūrą, Komisija atsižvelgia į šiuos kriterijus:

- a) atitinkamo modulio tinkamumą produkto tipui ir proporcingumą siekiamam viešajam interesui;
- b) tai, ar yra kompetentingų ir nepriklausomų trečiųjų šalių, galinčių vykdyti galimas trečiųjų šalių atitikties vertinimo užduotis;
- c) kai būtinas trečiosios šalies dalyvavimas – gamintojo poreikį turėti galimybę pasirinkti Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytus kokybės užtikrinimo ir produktų sertifikavimo modulius.

3. ***Ne vėliau kaip*** 2030 m. gruodžio 31 d. Komisija ***priima*** deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas bus papildomas nustatant mažiausias neodimio, disprozio, prazeodimio, terbio, boro, samario, nikelio ir kobalto, panaudotų iš produktų atliekų po vartojimo, dalis, kurių turi būti 1 dalyje nurodytuose produktuose sumontuotuose pastoviuosiuose magnetuose. ***Tinkamai pagrįstais atvejais skirtingiems produktams gali būti taikomos skirtingos mažiausios dalys arba tam tikriems produktams šis įpareigojimas gali būti netaikomas.***

Pirmoje pastraipoje nurodytuose deleguotuosiuose aktuose numatomi pereinamieji laikotarpiai, priderinti atsižvelgiant į produktų, kuriems, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi reikalavimų, taikoma ši priemonė, pritaikymo sunkumus.

Pirmoje pastraipoje nurodyta mažiausia dalis nustatoma remiantis išankstiniu poveikio vertinimu ir atsižvelgiant į:

- a) esamą ir prognozuojamą neodimio, disprozio, prazeodimio, terbio, boro, samario, nikelio ir kobalto, gautų iš produktų atliekų po vartojimo, prieinamumą;

- b) informaciją, surinktą pagal 1 dalį, ir santykinę perdirbtųjų medžiagų, esančių pastoviuosiuose magnetuose, sumontuotuose 1 dalyje nurodytuose rinkai pateiktuose produktuose, pasiskirstymą;
 - c) technikos ir mokslo pažangą, įskaitant didelius pastoviųjų magnetų technologijų pokyčius, turinčius įtakos tam, kokios medžiagos gali būti panaudojamos;
 - d) faktinį ir galimą mažiausios dalies indėlį siekiant Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų;
 - e) galimą poveikį produktų, kurių sudėtyje yra pastoviųjų magnetų, veikimui;
 - f) poreikį užkirsti kelią neproporcingam neigiamam poveikiui pastoviųjų magnetų ir produktų, kurių sudėtyje yra pastoviųjų magnetų, įperkamumui.
4. Jeigu informacijos apie pastoviųjų magnetų perdirbimą reikalavimai bet kuriam iš IIA priede išvardytų produktų nustatomi deleguotuosiuose aktuose, priimamuose pagal Reglamento XX/XXXX [Leidinių biuro prašoma įrašyti: Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentas] 4 straipsnį arba kitus derinamuosius Sąjungos teisės aktus, tie reikalavimai taikomi vietoje šio straipsnio nuostatų.
5. Nuo 1 dalyje nustatyto reikalavimo taikymo pradžios dienos, siūlydami, taip pat ir nuotoliniu būdu, parduoti 1 dalyje nurodytus produktus arba demonstruodami juos komercinės veiklos metu, fiziniai ir juridiniai asmenys, teikiantys rinkai 1 dalyje nurodytus produktus, užtikrina, kad jų klientai galėtų susipažinti su 1 dalyje nurodyta informacija prieš įsipareigodami pagal pirkimo–pardavimo sutartį.
- Fiziniai ir juridiniai asmenys, tiekiantys rinkai 1 dalyje nurodytus produktus, neteikia ir nerodo etikečių, ženklų, simbolių ar užrašų, kurie galėtų suklaidinti arba supainioti klientus dėl 1 dalyje nurodytos informacijos. Šio straipsnio reikalavimai netaikomi produktams, visų pirma kuriams gynybos ar *orlaivių ir erdvėlaivių* reikmėms.
6. Magnetinio rezonanso tomografijos prietaisams, L kategorijos patvirtinto tipo motorinėms transporto priemonėms ir lengvosioms transporto priemonėms 1 ir 6 dalyse nustatyti reikalavimai pradedami taikyti praėjus 5 metams nuo 2 dalyje nurodyto deleguotojo akto įsigaliojimo dienos.

2 SKIRSNIS SERTIFIKAVIMAS IR APLINKOSAUGINIS PĖDSAKAS

29 straipsnis

Pripažintos schemos

1. Vyriausybės, *pramonės asociacijos* ar *suinteresuotųjų organizacijų grupės*, parengusios ir prižiūrinčios sertifikavimo schemas, susijusias su svarbiausiųjų žaliavų tvarumu (toliau – schemų vykdytojai), gali prašyti, kad Komisija pripažintų jų schemas. **Sprendimas dėl schemos pripažinimo paskelbiamas ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai schemos savininkas pateikia paraišką.**

Pirmoje pastraipoje nurodytuose prašymuose pateikiami svarbūs įrodymai, susiję su IV priede nustatytų kriterijų laikymusi. Komisija *ne vėliau kaip... [treji metai po reglamento įsigaliojimo]* priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma būtinausia informacija, kuri turi būti pateikiama paraiškose. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Šiuose įgyvendinimo aktuose numatyta bendra forma, kurioje pateikiama visa paraiškoje reikalaujama informacija. Bendroje formoje pateikiama tik paraiškai įvertinti reikalinga informacija. Informacijos, kurią reikalaujama pateikti bendroje formoje, kiekis turi būti pagrįstas.

2. Jeigu, remdamasi pagal 1 dalį pateiktais įrodymais, Komisija nustato, kad sertifikavimo schema atitinka IV priede nustatytus kriterijus, ji priima įgyvendinimo aktą, kuriuo ta schema pripažįstama. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. Komisija *ne rečiau kaip kas dvejus metus* tikrina, ar pripažintos schemos ir toliau atitinka IV priede nustatytus kriterijus.
4. Pripažintų schemų vykdytojai nedelsdami praneša Komisijai apie bet kokius *atitinkamus* pripažintų schemų pakeitimus ar atnaujinimus. Komisija įvertina, ar tokie pakeitimai ar atnaujinimai turi įtakos schemos pripažinimo pagrindui, ir *prireikus* imasi atitinkamų veiksmų.
5. jeigu yra įrodymų, kad yra pakartotinių arba reikšmingų atvejų, kai ekonominės veiklos vykdytojai, veikdami pagal pripažintą schemą, neįvykdė tos schemos

reikalavimų, Komisija, pasikonsultavusi su pripažintos schemos vykdytoju, išnagrinėja, ar tie atvejai yra susiję su schemos trūkumais, turinčiais įtakos pripažinimo pagrindui, ir **prireikus** imasi atitinkamų veiksmų.

6. Jeigu Komisija nustato pripažintos schemos trūkumą, turinčių įtakos jos pripažinimo pagrindui, ji gali suteikti schemos vykdytojui atitinkamą laikotarpį, per kurį jis turi atlikti taisomuosius veiksmus **ne vėliau kaip per 12 mėnesių. Pasibaigus šiam laikotarpiui, jei trūkumas išlieka, Komisija nebepripažįsta schemos.**
7. Jeigu schemos vykdytojas nesiima arba atsisako imtis būtinų taisomųjų veiksmų ir jeigu Komisija nustato, kad dėl 6 dalyje nurodytų trūkumų schema nebeatitinka IV priede nustatytų kriterijų, Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo panaikinamas schemos pripažinimas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
8. Komisija sukuria ir nuolat atnaujina pripažintų schemų registrą. Šis registras viešai skelbiamas laisvai prieinamoje interneto svetainėje. **Ta interneto svetainė taip pat suteikia galimybę iš visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų gauti grįžtamąją informaciją apie pripažintų schemų įgyvendinimą. Tokia grįžtamoji informacija perduodama apsvarstyti atitinkamos schemos savininkams.**

30 straipsnis

Aplinkosauginio pėdsako deklaracija

1. **Iki 2025 m. gruodžio 31 d.** Komisija pagal 36 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatytais įvairių svarbiausiųjų žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklėmis pagal V priedą, atsižvelgiant į moksliskai pagrįstus vertinimo metodus ir atitinkamus tarptautinius standartus. Apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklėse nustatoma svarbiausia poveikio kategorija **arba, tinkamai pagrįstais atvejais, kelios poveikio kategorijos.** Aplinkosauginio pėdsako deklaracija apima tą poveikio kategoriją **ar tas poveikio kategorijas, taip pat šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį.**
2. Komisija **priima** apskaičiavimo ir tikrinimo taisykles, susijusias su konkrečia svarbiausiąja žaliava, jeigu, atsižvelgusi į įvairias atitinkamas poveikio aplinkai kategorijas **ir išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį,** ji padaro išvadą, kad atitinkama svarbiausioji žaliava turi **atitinkamą** aplinkosauginį pėdsaką, todėl

prievolės deklaruoti tos medžiagos aplinkosauginį pėdsaką pagal svarbiausią poveikio kategoriją **ar kategorijas**, kai ji pateikiama rinkai, vykdymas yra būtinas ir proporcingas siekiant prisidėti prie Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų, sudarant palankesnes sąlygas tiekti svarbiausias žaliavas, kurių aplinkosauginis pėdsakas yra mažesnis, **ir mažinant kitų šiame reglamente nurodytų veiksmų poveikį klimatui ir aplinkai.**

3. Svarstydamą, ar 2 dalyje numatytos prievolės vykdymas yra būtinas, Komisija atsižvelgia į šias aplinkybes:

- a) ar ir kaip **ir kaip veiksmingai** Sąjungos klimato ir aplinkos tikslai jau buvo pasiekti kitais Sąjungos teisės aktais, taikomais atitinkamoms svarbiausiosioms žaliavoms;
- b) ar esama atitinkamų tarptautinių standartų ir gairių ir jų taikymą arba galimybes susitarti dėl tokių standartų tarptautiniu lygmeniu, taip pat ar rinkoje esama tvarios praktikos pavyzdžių, įskaitant savanoriškas schemas, pripažintas pagal 29 straipsnį;
- c) koks yra strateginių partnerysčių, strateginių projektų, prekybos susitarimų ir kitų tarptautinių priemonių veiksmingumas ir kokią informavimo veiklą vykdo Sąjunga, siekdama Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų;

ca) kokios yra susijusios ekonominės išlaidos ir administracinė našta ekonominės veiklos vykdytojams.

4. Komisija atlieka išankstinį poveikio vertinimą, po kurio nusprendžia, ar priimti 1 dalyje numatytą deleguotąjį aktą. Atliekant tokį vertinimą:

- a) be kita ko, konsultuojamasi su:
 - i) visomis atitinkamomis suinteresuotosiomis grupėmis, kaip antai pramone, įskaitant galutinės grandies pramonės sektorius, MVĮ ir, tam tikrais atvejais, amatų sektoriumi, socialiniais partneriais, prekiautojais, mažmenininkais, importuotojais, **organizacijomis skatinančioms žmogaus sveikatą ir aplinkos apsaugą**, vartotojų organizacijomis **bei akademine bendruomene**;

- ii) trečiosiomis šalimis, kurių prekybai su Sąjunga šis įsipareigojimas gali turėti didelį poveikį;
 - iii) Taryba;
 - iiia) Europos aplinkos agentūra, Europos mokslinė patariamoji taryba klimato kaitos klausimais ir Europos cheminių medžiagų agentūra;**
 - b) užtikrinama, kad jokios priemonės nebūtų rengiamos, priimamos ar taikomos siekiant sukurti nereikalingas tarptautinės prekybos kliūtis, arba taip, kad prekyba jomis būtų ribojama daugiau nei būtina Sąjungos klimato ir aplinkos apsaugos tikslams pasiekti, atsižvelgiant į trečiųjų šalių tiekėjų gebėjimą laikytis tokios deklaracijos taip, kad bendriems prekybos srautams ir svarbiausių žaliavų sąnaudoms nebūtų daromas neproporcingas poveikis;
 - ba) įvertinti, ar panašios prievolės pagal Sąjungos teisę turėjo numatytą poveikį ir svariai padėjo siekti Sąjungos aplinkos apsaugos tikslų;**
 - c) įvertinama, ar priemonė padėtų siekti Sąjungos klimato ir aplinkos apsaugos tikslų, nedarant neproporcingo poveikio Sąjungos pramonės gebėjimui naudoti atitinkamą svarbiausią žaliavą.
5. Bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, pateikiantis rinkai svarbiausias žaliavas, dėl kurių Komisija yra priėmusi apskaičiavimo ir tikrinimo taisykles pagal 1 dalį, turi pateikti aplinkosauginio pėdsako deklaraciją.
- Pirmoje pastraipoje nustatytas reikalavimas taikomas kiekvienai atskirai rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų rūšiai ir ■ svarbiausios žaliavoms, esančioms tarpiniuose arba galutiniuose produktuose, **kai svarbiausioji žaliava sudaro ženklia viso produkto aplinkosauginio pėdsako dalį.**
6. 5 dalyje nurodytoje aplinkosauginio pėdsako deklaracijoje pateikiama ši informacija:
- a) atsakingo fizinio arba juridinio asmens vardą ir pavardę (pavadinimą), registruotą prekybinį pavadinimą arba registruotą prekių ženklą ir ■ elektronines ryšio priemones, kurias naudojant galima su jais susisiekti;
 - b) informacija apie svarbiausių žaliavų, dėl kurių teikiama deklaracija, rūšį;

- c) jei taikoma, informacija apie šalį ir regioną, kuriame buvo išgauta, perdirbta, rafinuota svarbiausioji žaliava ir kuriame buvo vykdomas šios žaliavos grąžinamasis perdirbimas;
 - d) svarbiausių žaliavų aplinkosauginis pėdsakas, apskaičiuotas pagal galiojančias tikrinimo ir apskaičiavimo taisykles, priimtas pagal 1 dalį;
 - e) aplinkosauginio pėdsako rodiklio dydžio klasė, kurią atitinka svarbiausioji žaliava, nustatyta pagal taikytiną deleguotąjį aktą, priimtą pagal 7 dalį;
 - f) interneto nuoroda, rodanti, kur galima susipažinti su viešai paskelbtu tyrimu, kuriuo pagrįsti aplinkosauginio pėdsako deklaravimo rezultatai.
7. Komisija pagal 36 straipsnį *per 2 metų* laikotarpį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant svarbiausių žaliavų, dėl kurių pagal 1 dalį priimtos apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklės, aplinkosauginio pėdsako rodiklio dydžio klases pagal V priedą.
- 7a. Jeigu tarpiniams arba galutiniams produktams, kurių sudėtyje yra ypatingos svarbos žaliavų, taikomi Sąjungos aplinkosauginio pėdsako reikalavimai, nustatyti kituose teisės aktuose, kiekvienos ypatingos svarbos žaliavos aplinkosauginis ir anglies dioksido pėdsakas, jei įmanoma, įtraukiamas apskaičiuojant viso produkto aplinkosauginį pėdsaką.*
- 7b. Ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje išnagrinėjamos galimybės apriboti galimybę patekti į Sąjungos rinką tik visų ar tam tikrų Sąjungos rinkai teikiamų produktų žaliavoms, priklausančioms 7 dalyje nurodytoms geriausių aplinkosauginio pėdsako rodiklių klasėms. Komisija, jei reikia, kartu su ta ataskaita pateikia pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.*
8. Aplinkosauginio pėdsako deklaracija skelbiama laisvai prieinamoje interneto svetainėje *lengvai suprantamu būdu*.
- Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma 5 dalyje nurodytos aplinkosauginio pėdsako deklaracijos forma. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

9. Siūlydami, taip pat ir nuotoliniu būdu, parduoti svarbiausias žaliavas arba demonstruodami jas komercinės veiklos metu, fiziniai ir juridiniai asmenys, teikiantys rinkai svarbiausias žaliavas, užtikrina, kad jų klientai galėtų susipažinti su aplinkosauginio pėdsako deklaracija prieš įsipareigodami pagal pirkimo–pardavimo sutartį.

Fiziniai ir juridiniai asmenys, teikiantys rinkai svarbiausias žaliavas, neteikia ir nerodo etikečių, ženklų, simbolių ar užrašų, kurie galėtų suklaidinti arba supainioti klientus dėl informacijos, nurodytos aplinkosauginio pėdsako deklaracijoje.

3 SKIRSNIS

LAISVAS JUDĖJIMAS, ATITIKTIES UŽTIKRINIMAS IR RINKOS PRIEŽIŪRA

31 straipsnis

Laisvas judėjimas

1. Valstybės narės dėl priedasčių, susijusių su informacija apie pastoviųjų magnetų perdirbimą arba perdirbtosios medžiagos dalį, arba dėl priedasčių, susijusių su informacija apie svarbiausių žaliavų, kurioms taikomas šis reglamentas, aplinkosauginį pėdsaką, nedraudžia, neriboja ir netrukdo tiekti rinkai arba pradėti naudoti produktus, kurių sudėtyje yra pastoviųjų magnetų, arba svarbiausias žaliavas, atitinkančias šio reglamento reikalavimus.
2. Valstybės narės nedraudžia prekybos mugėse, parodose, pristatymuose ar panašiuose renginiuose demonstruoti produktų, kurių sudėtyje yra pastoviųjų magnetų, arba svarbiausių žaliavų, neatitinkančių šio reglamento reikalavimų, jeigu ant jų matomame ženkle aiškiai nurodoma, kad tokie produktai ar medžiagos neatitinka šio reglamento reikalavimų ir kad jie negali būti tiekiami rinkai tol, kol nebus užtikrinta jų atitiktis.

32 straipsnis

Atitikties užtikrinimas ir rinkos priežiūra

1. Prieš pateikdami rinkai produktą, kuriam taikomas 27 arba 28 straipsnis, atsakingi fiziniai arba juridiniai asmenys užtikrina, kad būtų atlikta taikoma atitikties vertinimo procedūra ir kad būtų parengti reikiami techniniai dokumentai. Jeigu atlikus atitikties vertinimo procedūrą nustatoma, kad produktas atitinka taikomus reikalavimus,

atsakingi fiziniai arba juridiniai asmenys užtikrina, kad būtų parengta ES atitikties deklaracija ir kad produktas būtų paženklintas CE ženklu.

2. Produktų, kuriems taikomi 27 straipsnyje nustatyti reikalavimai, atitikties vertinimo procedūra išdėstyta Reglamento (ES) 2023/xxx [Leidinių biuro prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR] IV priede, išskyrus atvejus, kai tiems produktams taip pat taikomi 28 straipsnyje nustatyti reikalavimai. Tokiu atveju taikoma atitikties vertinimo procedūra, nustatyta apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklėse, priimtose pagal 28 straipsnio 2 dalį.
3. Kartu su 27 ir 28 straipsniuose nustatytais ir Sąjungos rinkai pateikiamiems produktams taikomais reikalavimais taikomas Reglamento (ES) 2023/xxx [Leidinių biuro prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR] IX skyrius ir 37, 38 ir 39 straipsniai, taip pat vartojamos atitinkamos to reglamento 2 straipsnyje pateiktos apibrėžtys.
4. Rinkos priežiūros srityje taikomos šios taisyklės:
 - a) kartu su 27, 28 ar 30 straipsniuose nustatytais ir Sąjungos rinkai pateikiamiems produktams taikomais reikalavimais taikomas Reglamento (ES) 2023/xxx [Leidinių biuro prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR] XII skyrius, taip pat vartojamos atitinkamos to reglamento 2 straipsnyje pateiktos apibrėžtys;
 - b) valstybės narės, be ekologinio projektavimo reikalavimų, nustatytų pagal Reglamentą (ES) 2023/xxx [Leidinių biuro prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR], atsižvelgia į 27, 28 ir 30 straipsniuose nustatytus reikalavimus, remdamosi to reglamento 59 straipsnio 1 dalyje nurodytu veikslių planu;
 - c) kartu su 27, 28 ir 30 straipsniuose nustatytais reikalavimais taip pat taikomas Reglamento (ES) 2023/xxx [Leidinių biuro prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR] 60 straipsnis ir 61 straipsnio 1 dalis;
 - d) be ekologinio projektavimo reikalavimų, nustatytų pagal Reglamentą (ES) 2023/xxx [Leidinių biuro prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR], Komisija į to reglamento 61 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytą ataskaitą įtraukia informaciją, susijusią su 27, 28 ir 30 straipsniuose nustatytais reikalavimais;
 - e) įgyvendindama Reglamento (ES) 2023/xxx [Leidinių biuro prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR] 62 straipsnį, tame straipsnyje nurodyta administracinio

bendradarbiavimo grupė ir Komisija taip pat atsižvelgia į 27, 28 ir 30 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

5. Taikant 3 ir 4 dalis, atitinkamos Reglamento (ES) 2023/xxx [Leidinių biuro prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR] dalys taikomos taip:

- a) Reglamento (ES) 2023/xxx [OP prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR] 37 straipsnio 1 dalyje pateikiamos nuorodos į „ekologinio projektavimo reikalavimus, nurodytus pagal 4 straipsnį priimtuose taikytinuose deleguotuosiuose teisės aktuose“, 63 straipsnio 1 dalyje pateikiamos nuorodos į „reikalavimus, nustatytus pagal 4 straipsnį priimtuose taikytinuose deleguotuosiuose teisės aktuose“ ir 63 straipsnio 5 dalyje pateikiamos nuorodos į „reikalavimus, nustatytus pagal 4 straipsnį priimtame taikytiname deleguotajame teisės akte“ laikomos nuorodomis į „šio reglamento 27 ir 28 straipsniuose nustatytus reikalavimus“;
- b) Reglamento (ES) 2023/xxx [OP prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR] 37 straipsnio 3 dalyje ir 63 straipsnio 1 dalyje pateikiamos nuorodos į „produktą, kuriam taikomas pagal 4 straipsnį priimtas deleguotasis aktas“ laikomos nuorodomis į „produktus arba medžiagas, kuriems taikomi šio reglamento 27 ir 28 straipsniuose nustatyti reikalavimai“;
- c) Reglamento (ES) 2023/xxx [OP prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR] 41 straipsnyje pateikiamos nuorodos į „atitikties vertinimo užduotis, numatytas pagal 4 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose“ ir 45 straipsnio 10 dalyje pateikiamos nuorodos į „atitikties vertinimo užduotis, numatytas pagal 4 straipsnį priimtuose atitinkamuose deleguotuosiuose aktuose“ laikomos nuorodomis į „atitikties vertinimo užduotis, numatytas pagal šio reglamento 28 straipsnio 2 dalį priimtose skaičiavimo ir tikrinimo taisyklėse“;
- d) Reglamento (ES) 2023/xxx [OP prašoma įrašyti nuorodą į TPEPR] 53 straipsnio 1 dalyje pateikiamos nuorodos į „atitikties vertinimo užduotis, numatytas pagal 4 straipsnį priimtuose deleguotuosiuose aktuose“ laikomos nuorodomis į „atitikties vertinimo procedūras, numatytas pagal šio reglamento 28 straipsnio 2 dalį priimtose skaičiavimo ir tikrinimo taisyklėse“.

6. Šis straipsnis netaikomas produktams, kuriems taikomi tipo patvirtinimo reikalavimai, nustatyti pagal Reglamentą (ES) 2018/858 ir Reglamentą (ES) Nr. 168/2013.

6 skyrius

Strateginės partnerystės

33 straipsnis

Strateginės partnerystės

1. Taryba *ne vėliau kaip ... [OL prašoma įrašyti: per vienus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo] ir po to kas dvejus metus pateikia ataskaitą, kurioje aptariama:*
- a) atnaujinto esamų strateginių partnerysčių ir vykstančių derybų dėl strateginių partnerysčių ir strateginių projektų trečiosiose šalyse sąrašo;*
 - a) koku mastu Sąjungos sudarytomis strateginėmis partnerystėmis prisidedama prie:
 - i) Sąjungos tiekimo saugumo didinimo *trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu, atsižvelgiant į 1 straipsnio 2 dalyje nustatytus santykinius taršos rodiklius;*
 - ii) gerinti Sąjungos, *įskaitant SESV II priede nurodytas užjūrio šalis ir teritorijas, ir šalių partnerių bendradarbiavimą svarbiausių žaliavų vertės grandinėje, taip pat Sąjungos nepriklausomybę nuo trečiųjų šalių, kurios nėra partnerės, ypatingą dėmesį skiriant bendradarbiavimui su panašiai mažstančiais partneriais;*
 - iii) *ekonominiai ir socialiniai pokyčiai šalyse partnerėse, visų pirma besiformuojančios rinkos ir besivystančiose šalyse, kartu skatinant tose šalyse aplinkos atžvilgiu tvarios ir žiedinės ekonomikos praktikos taikymą ir deramas darbo sąlygas, taip pat žmogaus teises;*
 - b) valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis ir veiksmų, kuriuos Sąjunga vykdo pagal strategines partnerystes, *įskaitant Sąjungos siekį sudaryti laisvosios prekybos susitarimus su trečiosiomis šalimis ir derybas dėl jų, suderinamumą ir galimą sinergiją;*

- ba) ypatingos svarbos žaliavų projektus, numatytus arba sukurtus su trečiosiomis šalimis arba jų teritorijoje, kuriems netaikomos strateginės partnerystės ar prekybos susitarimai, bet kurie įgyvendinami pagal 3b dalyje nustatytą platformą;*
- c) *sąrašo šalių, kurioms turėtų būti teikiama pirmenybė sudaryti strategines partnerystes, sudarymą, atsižvelgiant į šiuos kriterijus:*
- i) *galimą indėlį, užtikrinantį tiekimo saugumą ir jo atsparumą, atsižvelgiant į galimas trečiosios šalies atsargas, gavybos, perdirbimo ir grąžinamojo perdirbimo pajėgumus, susijusius su svarbiausiosiomis žaliavomis;*
 - ii) *ar Sąjungos ir trečiosios šalies bendradarbiavimas galėtų pagerinti trečiosios šalies gebėjimą užtikrinti neigiamo poveikio aplinkai stebėseną, prevenciją ir mažinimą, pasitelkiant savo reguliavimo sistemą ir jos įgyvendinimą, socialiai atsakingos praktikos naudojimą, įskaitant pagarbą žmogaus ir darbo teisėms, įskaitant kovos su priverstiniu ir vaikų darbu politiką, pagarbą žmogaus ir darbo teisėms, ir prasmingą bendradarbiavimą su vietos bendruomenėmis, įskaitant čiabuvių tautas, skaidrią ir atsakingą verslo veiklą ir neigiamo poveikio tinkamam viešojo administravimo ir teisinės valstybės veikimui prevenciją; ir kokiais būdais Sąjunga gali prisidėti vykdydama savo partnerysčių politiką, pavyzdžiui, teikdama profesinį mokymą ir techninę paramą, kad sustiprintų trečiųjų šalių reguliavimo sistemas;*
 - iii) *ar yra sudaryti ar gali būti sudaryti trečiosios šalies ir Sąjungos bendradarbiavimo susitarimai, o besiformuojančių rinkų ir besivystančių šalių atveju – kokios yra strategijos „Global Gateway“ investicinių projektų įgyvendinimo galimybės;*
 - iv) *besiformuojančių rinkų ir besivystančių šalių atveju – ar partneryste būtų galima prisidėti prie šalies vidaus vertės kūrimo ir pridėtinės vertės kūrimo vietos lygmeniu, įskaitant vartotojų grandies veiklą, ir ar ji būtų abipusiškai naudinga tiek šaliai partnerei, tiek Sąjungai, ir kokia būtų ta nauda.*
- iva) besiformuojančių rinkų ir besivystančių šalių atveju – kokių mastu*

naudojamos esamos Sąjungos finansų, finansavimo ir rizikos mažinimo priemonės, visų pirma pagal strategiją „Global Gateway“, ir kiek esama kliūčių naudoti tokias priemones įgyvendinant strateginius projektus;

2. Atsižvelgdama į 1 dalį ir kiek tai susiję su besiformuojančiomis rinkomis ir besivystančiomis šalimis, **Komisija ir Taryba** užtikrina bendradarbiavimą *ir suderinamumą* su kitais atitinkamais veiksmų koordinavimo forumais, įskaitant forumus, įsteigtus įgyvendinant strategiją „Global Gateway“.
3. Valstybės narės:
 - a) derina veiksmus su Komisija, siekdamos užtikrinti jų dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis ir Sąjungos neprivalomų strateginių partnerystių su trečiosiomis šalimis, apimančių bent svarbiausių žaliavų vertės grandinę, suderinamumą, *taip pat užtikrinti gebėjimų stiprinimo ir technologijų perdavimo programų konsolidavimą, siekiant skatinti atsakingą svarbiausių žaliavų perdirbimą šalyse gamintojose;*
 - b) padeda Komisijai *veiksmingai* įgyvendinti pagal strategines partnerystes nustatytas *konkrečias* bendradarbiavimo priemones.
 - ba) *koordinuoja savo plėtros bankų, eksporto kreditų agentūrų ir kitų viešųjų institucijų, kurias jos prižiūri, veiklą, kad paremtų trečiosiose valstybėse vykdomų strateginių projektų įgyvendinimą ir finansavimą glaudžiai bendradarbiaujant tarpusavyje;*
- 3a. *Taryba kiekvieną naują ataskaitą pateikia atitinkamiems Europos Parlamento komitetams.*
- 3b. *Ne vėliau kaip ... [OL prašoma įrašyti: 6 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija sukuria platformą, suburiančią įmonių atstovus iš svarbiausių žaliavų vertės grandinės, kurios tikslas – laikantis 1 straipsnyje nustatytų tikslų, remti žvalgymą, apdorojimą ir perdirbimą trečiosiose šalyse, su kuriomis Sąjunga dar neturi strateginių partnerystių ar laisvosios prekybos susitarimų. Platforma suteikia Komisijai galimybę sudaryti palankesnes sąlygas strateginiams ir projektų vykdytojū bei atitinkamų nacionalinių vyriausybių santykiams ir juos remti.*
- 3c. *Komisija prašo Europos standartizacijos organizacijų parengti Europos standartus*

arba Europos standartizacijos leidinius, kurie padėtų siekti šio reglamento tikslų.

3d. *Sjungos strateginėse partnerystėse, sudarytose su trečiosiomis šalimis, numatomos konkrečios priemonės, kuriomis prisidedama prie:*

- i) **Sjungos strateginių žaliavų tiekimo atsparumo, įvairinimo ir tvarumo didinimo laikantis 1 straipsnio 2 dalyje nustatytų santykinų taršos rodiklių;***
- ii) **Sjungos ir šalių partnerių bendradarbiavimo ir bendros atsakomybės svarbiausių žaliavų vertės grandinėje gerinimo;***
- iii) **šalių partnerių, ypač besiformuojančių rinkų ir besivystančių šalių, ekonominio ir socialinio vystymosi;***
- iv) **besiformuojančiose rinkose ir besivystančiose šalyse vietos pridėtinės vertės didinimo remiant perdirbimo ir perdirbimo pajėgumų plėtrą kartu su naujai sukurtais gavybos pajėgumais, taip pat priemonėmis, palengvinančiomis žinių ir įgūdžių perdavimą;***

Komisija informuoja Europos Parlamentą apie tai, kad pradeda diskusijas dėl naujos strateginės partnerystės sukūrimo.

Užbaigus derybas dėl strateginės partnerystės, Komisija taip pat apie tai praneša Parlamentui.

7 skyrius Valdymas

34 straipsnis

Europos svarbiausių žaliavų taryba

1. Įsteigiama Europos svarbiausių žaliavų taryba (*toliau – Taryba*).
2. Taryba vykdo šiame reglamente nustatytas užduotis.

35 straipsnis

Europos svarbiausių žaliavų tarybos sudėtis ir veikimas

1. Tarybą sudaro valstybių narių *ir* Komisijos atstovai. Jai pirmininkauja Komisija.
2. Kiekviena valstybė narė į Tarybą paskiria aukšto lygio atstovą. Tam tikrais atvejais, kiek tai susiję su funkcijomis ir kompetencija, valstybė narė gali paskirti skirtingus

atstovus įvairioms Tarybos užduotims vykdyti. Turi būti numatyti visos Tarybos pakaitiniai nariai.

Taryba kviečia Europos Parlamento atstovus stebėtojų teisėmis dalyvauti jos posėdžiuose, įskaitant 6 dalyje nurodytų nuolatinių ar laikinųjų pogrūpių posėdžius.

- 2a. Europos gynybos agentūra, Europos cheminių medžiagų agentūra, Europos aplinkos agentūra ir Europos išorės veiksmy tarnyba skiria į Tarybą po vieną aukšto lygio atstovą stebėtojų teisėmis.*
- 2b. Kiekviena valstybė narė paskiria atstovą iš savo vieno langelio principu grindžiamos sistemos stebėtoju į Tarybą.*
3. Remdamasi Komisijos pasiūlymu, Taryba paprasta narių balsų dauguma priima savo darbo tvarkos taisykles.
4. Siekdama veiksmingai vykdyti šiame reglamente nurodytas užduotis, Taryba reguliariai posėdžiauja. Prireikus, Taryba susirenka Komisijai pateikus pagrįstą prašymą.

Taryba renkasi bent:

- a) kas 3 mėnesius – strateginių projektų paraiškoms vertinti pagal 3 skyriaus 1 skirsnį;
 - b) kas 6 mėnesius – stebėsenai pagal 4 skyrių tobulinti;
 - ba) kas 6 mėnesius Strateginių projektų vertinimui, siekiant aptarti pažangą su atitinkamais pramonės atstovais;*
 - c) kartą per metus – valstybių narių įsipareigojimams, susijusiems su žvalgyba, nustatytiems 3 skyriaus 4 skirsnyje, įgyvendinimo pažangai aptarti, be kita ko, atsižvelgiant į svarbiausiųjų ar strateginių žaliavų sąrašų atnaujinimus.
5. Komisija *koordinuoja* Tarybos *darbą* pasitelkdama vykdomąjį sekretoriatą, kuris *atlieka darbotvarkės nustatymo pareigas ir teikia* techninę bei logistinę paramą.
 6. Taryba gali steigti nuolatinius arba laikinus pogrūpius, sprendžiančius konkrečius klausimus ir užduotis.

Taryba įsteigia bent šiuos nuolatinius pogrūpius:

- a) pogrupį strateginių projektų finansavimui pagal 15 straipsnį aptarti ir koordinuoti; nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ir įstaigų, **eksporto kreditų agentūrų**, Europos plėtros finansų įstaigų, Europos investicijų banko grupės, kitų tarptautinių finansų įstaigų, įskaitant Europos rekonstrukcijos ir plėtros banką, ir, kai tinkama, privačių finansų įstaigų atstovai kviečiami dalyvauti stebėtojų teisėmis;
- aa) pogrupį, kuris aptartų nuostatų įgyvendinimą pagal 8, 10 ir 11 straipsnius, be kita ko, dalytusi geriausia patirtimi, susijusia su visuomenės dalyvavimu ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimu, be kita ko, iš kitų atitinkamų kasybos regionų, siekiant užtikrinti struktūrinius ir nuspėjamus leidimų išdavimo procesų formatus, į kurį kaip stebėtojai kviečiami pilietinės visuomenės organizacijų atstovai;*
- b) nacionalinių geologijos institutų arba tarnybų pogrupį arba, jeigu tokių institutų arba tarnybų nėra, paskiriama atitinkama nacionalinė valdžios institucija, atsakinga už parengtinę žvalgybą ir prisidedanti prie 18 straipsnyje nurodytų nacionalinių žvalgybos programų koordinavimo;
- c) pogrupį, apimančią nacionalines tiekimo ir informavimo agentūras, susijusias su svarbiausiosiomis žaliavomis, arba, jeigu tokių agentūrų nėra, paskiriama atitinkama už tą klausimą atsakinga nacionalinė institucija, prisidedanti prie 19 straipsnyje nustatytų stebėsenos užduočių vykdymo;
- d) pogrupį, apimančią nacionalinę ekstremaliųjų situacijų valdymo agentūrą ir už strategines atsargas atsakingas nacionalines institucijas arba, jeigu tokios agentūros ir institucijos nėra, paskiriama atitinkama už tą klausimą atsakinga nacionalinė institucija, prisidedanti prie strateginių atsargų **stebėsenos**, kaip nustatyta 22 straipsnyje; **šis pogrupis visų pirma gali pakviesti panašiai mėstančius trečiųjų šalių partnerius keistis geriausia patirtimi, susijusia su strateginiais ištekliais;**
- da) pogrupį, vienijantį pramonės aljansus ir kitus atitinkamus pramonės suinteresuotuosius subjektus, apimančius visą ypatingos svarbos žaliavų vertės grandinę, siekiant prisidėti prie galimo prašymo iš dalies pakeisti 3 straipsnio 3 dalyje ir 4 straipsnio 4 dalyje nustatytą strateginių ar*

svarbiausiųjų žaliavų sąrašą proceso, taip pat strateginių projektų ir strateginės partnerystės vertinimo pagal 33 straipsnį, kuriame taip pat daug dėmesio bus skiriama MVĮ atstovams visose valstybėse narėse, kad būtų aptartas MVĮ dalyvavimas žaliavų vertės grandinėse ir galimybės didinti MVĮ dalyvavimą;

db) pogrupį, kuris rengia diskusijas ir koordinuoja su strateginėmis partnerystėmis susijusį darbą pagal 33 straipsnį, užtikrindamas bendradarbiavimą su kitais atitinkamais koordinavimo forumais, įskaitant forumus, įsteigtus pagal strategiją „Global Gateway“, ir įmonių atstovais svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinėje; pilietinės visuomenės organizacijų ir akademinės bendruomenės atstovai prireikūs kviečiami dalyvauti šio pogrupio posėdžiuose stebėtojų teisėmis;

6a. Taryba nuolat informuoja Europos Parlamentą apie būsimus savo posėdžius, įskaitant nuolatinius ar laikinus pogrupius, ir atitinkamas darbotvarkes.

7. Jei Europos Parlamentas tokiuose posėdžiuose nedalyvauja, Taryba reguliariai informuoja Europos Parlamentą apie tuose posėdžiuose vykusias diskusijas.

Tam tikrais atvejais Tarybos *nariai* kviečia ekspertus, *atstovaujančius pramonę, pilietinę visuomenę, akademinę bendruomenę, profesines sąjungas, kitas trečiąsias šalis* arba trečiųjų valstybių atstovus, *taip pat vietos ir regionų valdžios institucijų atstovus* stebėtojų teisėmis dalyvauti 6 dalyje nurodytų nuolatinių ar laikinųjų pogrupių posėdžiuose arba teikti rašytines pastabas. *Ypatinga svarba teikiama MVĮ atstovams, kurie kviečiami dalyvauti visuose Tarybos ir pogrupių posėdžiuose ir diskusijose, susijusiose su jais arba jų dalyvavimu žaliavų vertės grandinėje.*

Vykdydama savo užduotis, Taryba, kai tinkama, užtikrina koordinavimą, bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija su atitinkamomis reagavimo į krizes ir pasirengimo krizėms struktūromis, sukurtomis pagal Sąjungos teisę.

8. Taryba pagal 44 straipsnį imasi būtinų priemonių, siekdama užtikrinti saugų konfidencialios ir neskelbtinos komercinės informacijos valdymą ir tvarkymą.

9. Taryba deda visas pastangas, kad būtų pasiektas bendras sutarimas.

8 skyrius

Deleguotieji įgaliojimai ir komiteto procedūra

36 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 3 straipsnio 2 dalyje, 4 straipsnio 2 dalyje, 5 straipsnio 2 dalyje, 27 straipsnio 12 dalyje, 28 straipsnio 2 dalyje ir 30 straipsnio 1 ir 5 dalyse nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami aštuonerių metų laikotarpiui nuo [Leidinių biuro prašoma įrašyti: vienas mėnuo po šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki **aštuonerių metų** laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 3 straipsnio 2 dalyje, 4 straipsnio 2 dalyje, 5 straipsnio 2 dalyje, 27 straipsnio 12 dalyje, 28 straipsnio 2 dalyje ir 30 straipsnio 1 ir 5 dalyse nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą, Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Konsultacijos su valstybių narių ekspertais rengiamos po konsultacijų pagal 14 straipsnį.
5. Kai tik Komisija priima deleguotąjį teisės aktą, apie tai ji tuo pačiu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 3 straipsnio 2 dalį, 4 straipsnio 2 dalį, 5 straipsnio 2 dalį, 27 straipsnio 12 dalį, 28 straipsnio 2 dalį ir 30 straipsnio 1 ir 5 dalis priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik

tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis ■ pratęsiamas [dviem mėnesiais].

37 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda [Leidinių biuro prašoma įrašyti nuorodą į šį teisės aktą] įgyvendinimo komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

9 skyrius Daliniai pakeitimai

38 straipsnis

Reglamento (ES) 2018/1724 dalinis pakeitimas

Reglamentas (ES) 2018/1724 iš dalies keičiamas taip:

- (1) I priedo pirmame stulpelyje įrašoma nauja eilutė „S. Svarbiausiųjų žaliavų projektai“.
- (2) I priedo antro stulpelio eilutėje „S. Svarbiausiųjų žaliavų projektai“ pridedami šie punktai:
 - „1. Informacija apie leidimų išdavimo procesą“;
 - „2. Informacija apie finansavimo ir investavimo paslaugas“;
 - „3. Informacija apie lėšų suteikimo galimybes Sąjungos arba valstybių narių lygmeniu“;
 - „4. Informacija apie verslo rėmimo paslaugas, įskaitant, be kita ko, pelno mokesčio deklaravimą, vietos mokesčių įstatymus, darbo teisę“
- (3) II priedo pirmame stulpelyje įrašoma nauja eilutė „Svarbiausiųjų žaliavų projektai“.

- (4) II priedo antro stulpelio eilutėje „Svarbiausių žaliavų projektai“ pridedami šie punktai:
„Procedūra, susijusi su visais atitinkamais administraciniais leidimais planuoti, statyti ir vykdyti neutralaus poveikio klimatui technologijų gamybos projektus, įskaitant statybos, cheminių medžiagų naudojimo ir prijungimo prie tinklo leidimus, poveikio aplinkai vertinimus ir aplinkosaugos leidimus, kai jų reikia, ir apimanti visas administravimo sritis ir procedūras“.
- (5) II priedo trečio stulpelio eilutėje „Svarbiausių žaliavų projektai“ pridedamas šis punktas:
„Visi rezultatai, susiję su procedūromis, pradedant nuo paraiškos galiojimo patvirtinimo ir baigiant atsakingos nacionalinės kompetentingos institucijos pranešimu apie bendrąjį sprendimą dėl procedūros rezultatų“.
- (6) III priede pridedamas šis punktas:
„9) [Leidinių biuro prašoma įrašyti nuorodą į šį pasiūlymą] 8 straipsnio 1 dalyje nurodytos nacionalinės kompetentingos institucijos“.

39 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 2019/1020 dalinis pakeitimas

Reglamentas (ES) 2019/1020 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 4 straipsnio 5 dalies tekstas „(ES) 2016/425 (35) ir (ES) 2016/426 (36)“ pakeičiamas taip:
„(ES) 2016/425 (*), (ES) 2016/426 (**) ir [(ES) [...] [šio reglamento priėmimo metai]/...(***)];“
- (2) I priedas papildomas šiuo punktu: „X [Leidinių biuro prašoma įrašyti kitą eilės numerį] Reglamentas (ES).../..., kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus svarbiausių žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/1020 [Leidinių biuro prašoma įrašyti šio reglamento paskelbimo duomenis], kiek tai susiję su to reglamento 27, 28 arba 30 straipsniuose nustatytais reikalavimais.“

40 straipsnis

Reglamento (ES) 2018/858 dalinis pakeitimas

Reglamento (ES) 2018/858 II priedas iš dalies keičiamas taip:

I dalies lentelėje įterpiamas šis tekstas:

[Leidinių biuro prašoma G skiltyje įrašyti kitą eilės numerį]	Pastoviųjų magnetų žiedišku o reikalavimai	Reglamentas (ES) XX/XXXX [Leidinių biuro prašoma įrašyti šio reglamento paskelbimo OL duomenis]	X	X	X	X	X	X							X	X
---	--	--	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	---	---

41 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 168/2013 dalinis pakeitimas

Reglamento (ES) 168/2013 II priedas iš dalies keičiamas taip:

I dalies lentelėje įterpiamas šis tekstas:

[Leidinių biuro prašoma C1 skiltyje įrašyti kitą eilės numerį]	Pastoviųjų magnetų žiedišku o reikalavimai	Reglamentas (ES) XX/XXXX [Leidinių biuro prašoma įrašyti šio reglamento paskelbimo OL duomenis]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
--	--	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

10 skyrius **Baigiamosios nuostatos**

42 straipsnis

Pažangos stebėseną

1. Komisija, atsižvelgdama į Tarybos rekomendacijas, stebi pažangą, padarytą siekiant 1 straipsnio 2 dalyje nustatytų tikslų, ir bent kas trejus metus skelbia ataskaitą, kurioje išsamiai apibūdinama Sąjungos pažanga siekiant tų tikslų.

Pirmoji ataskaita parengiama iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 4 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos].

2. 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje pateikiama kiekybinė informacija apie Sąjungos pažangos, padarytos siekiant 1 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nustatytų lyginamųjų dydžių, mastą.
- 2a. *Dėl šiame straipsnyje numatytų užduočių žaliavų vertės grandinės įmonėms arba kitiems ekonominės veiklos vykdytojams nesukuriamos jokios pareigos pateikti kokią nors informaciją Komisijai, Taryboje atstovaujamos institucijoms arba bet kuriai kitai institucijai. Bet kokia informacija, kurią pagal šį straipsnį teikia įmonės, pateikiama tik savanoriškai ir visada tvarkoma pagal 44 straipsnį.*
- 2b. *Komisija nuolat stebi, kaip įgyvendinamas šis reglamentas, kad būtų išvengta bet kokio Sąjungos teisės aktų ir šio reglamento nesuderinamumo. Šiuo tikslu Komisija per [OL prašoma įrašyti: praėjus 1 metams nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] paskelbia ataskaitą dėl šio reglamento suderinamumo su kitais Sąjungos teisės aktais.*

43 straipsnis

Valstybių narių teikiami duomenys

1. Valstybės narės kasmet siunčia Komisijai ataskaitą, kurioje pateikiama 18 straipsnio 4 dalyje, 20 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 21 straipsnio 1 dalyje, 22 straipsnio 5 dalyje ir 25 straipsnio 6 dalyje nurodyta informacija. Pirmoji ataskaita išsiunčiama [Leidinių biuro prašoma įrašyti: vieni metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos].
2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma 1 dalyje nurodytų ataskaitų forma. Šioje formoje gali būti nurodyta, kaip turi būti pateikiama 1 dalyje nurodyta informacija. Minėtieji įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.
3. 1 dalyje nurodytose ataskaitose teikiama informacija tvarkoma pagal 44 straipsnį.
- 3a. *Dėl šiame straipsnyje numatytų užduočių žaliavų vertės grandinės įmonėms arba kitiems ekonominės veiklos vykdytojams nesukuriamos jokios pareigos pateikti kokią nors informaciją, Komisijai, Taryboje atstovaujamos institucijoms arba bet kuriai kitai institucijai. Bet kokia informacija, kurią pagal šį straipsnį teikia įmonės, pateikiama tik savanoriškai ir visada tvarkoma pagal 44 straipsnį.*

44 straipsnis

Konfidencialios informacijos tvarkymas

1. Informacija, gauta įgyvendinant šį reglamentą, naudojama tik šio reglamento tikslais ir saugoma atitinkamais Sąjungos ir nacionalinės teisės aktais.
2. Valstybės narės ir Komisija užtikrina komercinių ir verslo paslapčių ir kitos neskelbtinos, konfidencialios ir įslaptintos informacijos, gautos ir parengtos taikant šį reglamentą, įskaitant rekomendacijas ir priemones, kurių reikia imtis, apsaugą pagal Sąjungos ir atitinkamą nacionalinę teisę.
3. Valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad įslaptintos informacijos, kuri buvo pateikta arba kuria apsikeista pagal šį reglamentą, slaptumo žymos laipsnis nebūtų sumažintas arba ta informacija nebūtų išslaptinta be informaciją teikiančios šalies išankstinio raštiško sutikimo.
4. Jeigu valstybė narė mano, kad teikiant apibendrintą informaciją pagal 21 straipsnį vis tiek būtų galima pakenkti jos nacionalinio saugumo interesams, ji gali prieštarauti dėl to, kad Komisija ją pateiktų, pateikdama pagrįstą pranešimą.
5. Komisija ir nacionalinės institucijos, jų pareigūnai, darbuotojai ir kiti šių institucijų prižiūrimi asmenys užtikrina informacijos, gautos vykdant jų užduotis ir veiklą, konfidencialumą. Ši prievolė taip pat taikoma visiems valstybių narių atstovams, stebėtojams, ekspertams ir kitiems asmenims, dalyvaujantiems 35 straipsnyje apibrėžtos Tarybos posėdžiuose.

45 straipsnis

Sankcijos

Per 12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos valstybės narės nustato sankcijų už šio reglamento pažeidimus skyrimo taisykles ir imasi visų jų taikymui užtikrinti būtinų priemonių. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės nedelsdamos praneša apie tas taisykles ir tas priemones Komisijai ir nedelsdamos jai praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

46 straipsnis

Įvertinimas

1. Ne vėliau kaip iki [OL prašoma įrašyti: 5 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija atlieka šio reglamento vertinimą atsižvelgdama į jo tikslus ir pateikia apie tai ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.
2. 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje įvertinama bent tai, ar tikslinga nustatyti didžiausias svarbiausių žaliavų, dėl kurių buvo priimtos skaičiavimo ir tikrinimo taisyklės, aplinkosauginio pėdsako ribas, ***taip pat poreikį toliau stiprinti svarbiausių žaliavų tiekimo grandines po 2030 m.***

47 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

I PRIEDAS

Strateginės žaliavos

1 SKIRSNIS

STRATEGINIŲ ŽALIAVŲ SĄRAŠAS

Strateginėmis laikomos šios žaliavos:

- a) bismutas
- b) boras (naudojamas metalurgijos srityje)
- c) kobaltas
- d) varis
- e) galis
- f) germanis
- g) litis (tinkamas baterijoms gaminti)
- h) magnio metalas
- i) manganas (tinkamas baterijoms gaminti)
- j) gamtinis grafitas (tinkamas baterijoms gaminti)
- k) nikelis (tinkamas baterijoms gaminti)
- l) platinos grupės metalai
- m) magnetams gaminti naudojami retųjų žemių elementai (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm ir Ce)
- n) silicio metalas
- o) titano metalas
- p) volframas

2 SKIRSNIS

STRATEGINIŲ ŽALIAVŲ ATRANKOS METODIKA

1. Strateginė svarba nustatoma remiantis žaliavos reikšme įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat gynybos ir kosmoso srityse, ir atsižvelgiant į:
 - a) strateginių technologijų, kuriose naudojama žaliava, kiekį;
 - b) žaliavų, reikalingų atitinkamoms strateginėms technologijoms gaminti, kiekį;
 - c) numatomą atitinkamų strateginių technologijų paklausą pasaulyje.
2. Prognozuojamas paklausos augimas ($D_{F/C}$) apskaičiuojamas taip:

$$D_{F/C} = \frac{DF}{GS}$$

čia:

D_F – žaliavų paklausos prognozė ataskaitiniais metais;

GS – ataskaitiniu laikotarpiu per metus visame pasaulyje pagamintas žaliavos kiekis.

3. Gamybos didinimo sunkumai nustatomi atsižvelgiant bent į:

a) esamą žaliavos gamybos mastą (PS) ataskaitiniu laikotarpiu, apskaičiuojamą taip:

$$PS = \log_{10}(GS)$$

čia:

\log_{10} – bendrasis logaritmas;

GS – ataskaitiniu laikotarpiu per metus visame pasaulyje pagamintas žaliavos kiekis.

b) žaliavos atsargų ir gamybos santykį R/P, apskaičiuojamą taip:

$$R / P = \frac{R}{GS}$$

čia:

R – žinomi ekonomiškai perspektyvių žaliavų geologinių išteklių rezervai;

GS – ataskaitiniu laikotarpiu per metus visame pasaulyje pagamintas žaliavos kiekis.

II PRIEDAS
Svarbiausiosios žaliavos
1 SKIRSNIS
SVARBIAUSIŲJŲ ŽALIAVŲ SĄRAŠAS

Svarbiausiosiomis laikomos šios žaliavos:

- a) stibis
- b) arsenas
- c) boksitas
- d) baritas
- e) berilis
- f) bismutas
- g) boras
- h) kobaltas
- i) koksinės anglys
- j) varis
- k) Putnagas (lauko špatas)
- l) fluoritas
- m) galis
- n) germanis
- o) hafnis
- p) Helis
- q) sunkieji retųjų žemių elementai
- r) lengvieji retųjų žemių elementai
- s) litis
- t) magnis
- u) manganas
- v) gamtinis grafitas
- w) nikelis (tinkamas baterijoms gaminti)
- x) niobis
- y) fosfatinės uolienos
- z) fosforas
- aa) platinos grupės metalai
- bb) skandis
- cc) silicio metalas

- dd) stroncis
- ee) tantalas
- ff) titano metalas
- gg) volframas
- hh) vanadis

2 SKIRSNIS

EKONOMINĖS SVARBOS IR TIEKIMO RIZIKOS APSKAIČIAVIMAS

1. Žaliavos ekonominė svarba (EI) apskaičiuojama taip:

$$EI = \sum_s (A_s * Q_s) * SI_{EI}$$

čia:

A_s – žaliavos galutinio naudojimo dalis NACE (dviejų skaitmenų lygmens) sektoriuje;

Q_s – atitinkamo sektoriaus pridėtinė vertė NACE (dviejų skaitmenų) lygmeniu;

SI_{EI} – pakeičiamumo rodiklis, susijęs su ekonomine svarba.

2. Žaliavos pakeičiamumo rodiklis, susijęs su ekonomine svarba (SI_{EI}), apskaičiuojamas taip:

$$SI_{EI} = \sum_i \sum_a SCP_{i,a} * Subshare_{i,a} * Share_a$$

čia:

i – atskira pakaitinė medžiaga;

a – atskiras žaliavos panaudojimo būdas;

SCP – pakaitinis sąnaudų veiksmingumo parametras;

„Share“ – žaliavų, naudojamų pagal galutinę paskirtį, dalis;

„Subshare“ – kiekvieno pakaitinio parametro podalis kiekvieno panaudojimo atveju.

3. Žaliavos tiekimo rizika (SR) apskaičiuojama taip:

$$SR = [(HHI_{WGI,t})_{GS} * \frac{IR}{2} + (HHI_{WGI,t})_{EU\ sourcing} (1 - \frac{IR}{2})] * (1 - EoLRIR) * SI_{SR}$$

čia:

GS – ataskaitiniu laikotarpiu per metus visame pasaulyje pagamintas žaliavos kiekis.

„EU sourcing“ – faktinis tiekimo į ES šaltinis, t. y. ES vidaus gamyba ir kitos į ES importuojančios šalys;

HHI – Herfindahlio ir Hirschmano indeksas (naudojamas kaip pakaitinis šalies koncentracijos rodiklis);

WGI – padidintas pasaulio valdysenos indeksas (naudojamas kaip pakaitinis šalies valdysenos rodiklis);

t – prekybos parametras, kurį taikant pakoreguojamas WGI ir kuris nustatomas atsižvelgiant į galimus eksporto mokesčius (kurie gali būti sumažinti galiojančiu prekybos susitarimu), fizines eksporto kvotas arba šalies nustatytus eksporto draudimus.

IR – priklausomumas nuo importo;

EoL_{RIR} – nebetinkamų naudoti produktų perdirbimo sąnaudų rodiklis, t. y. antrinių medžiagų (perdirbamų iš seno laužo) ir visų žaliavų (pirminių ir antrinių) įvedinių santykis;

SI_{SR} – pakeičiamumo rodiklis, susijęs su tiekimo rizika.

4. Priklausomybė nuo žaliavų importo apskaičiuojama taip:

$$IR = \frac{Import - Export}{Domesticproduction + Import - Export}$$

5. Žaliavos Herfindahlio ir Hirschmano indeksas (HHI_{WGI}) apskaičiuojamas taip:

$$(HHI_{WGI,t})_{GS \text{ or } EUsourcing} = \sum_c (S_c)^2 WGI_c * t_c$$

čia:

S_c – šalies c dalis pasaulinėje žaliavų tiekimo (arba ES tiekimo) rinkoje;

WGI_c – padidintas šalies c pasaulio valdysenos indeksas;

t_c – WGI koreguojančios šalies prekybos parametras, nustatomas atsižvelgiant į galimus eksporto mokesčius (kurie gali būti sumažinti galiojančiu prekybos susitarimu), fizines eksporto kvotas arba šalies nustatytus eksporto draudimus.

6. Žaliavos pakeitimo indeksas, susijęs su tiekimo rizika (SI_{SR}), apskaičiuojamas taip:

$$SI_{SR} = \sum_i [(SP_i * SCr_i * SCa_i)^{1/3} * \sum_a (Sub - share_{i,a} * Share_a)]$$

čia:

i – atskira pakaitinė medžiaga;

a – atskiras siūlomos medžiagos panaudojimo būdas;

SP – pakaitinės žaliavos gamyba, atspindinti pasaulinę pakaitinės žaliavos ir medžiagos gamybą;

SCr – pakaitinės žaliavos svarba, atsižvelgiant į tai, ar pati pakaitinė žaliava yra svarbiausioji žaliava;

SC – pakaitinės žaliavos bendra gamyba, atsižvelgiant į tai, ar pakaitinė žaliava yra pirminis produktas, ar išgaunama kaip šalutinis ar gretutinis produktas;

„Share“ – siūlomų žaliavų, naudojamų pagal galutinę paskirtį, dalis;

„Subshare“ – kiekvieno pakaitinio parametro podalis kiekvieno panaudojimo atveju.

7. Jeigu struktūriniai arba statistiniai pokyčiai daro horizontalų poveikį visų vertinamų medžiagų ekonominės svarbos ir tiekimo rizikos vertinimui, atitinkamos vertės pakoreguojamos, kad tuos pokyčius būtų galima kompensuoti.
Skaičiavimai grindžiami paskutinių penkerių metų, kurių duomenys turimi, vidurkiu. Atsižvelgiama į duomenų prioritetą, kokybę ir prieinamumą.

III PRIEDAS

Strateginių projektų pripažinimo kriterijų vertinimas

1. Tai, ar projektas Sąjungoje atitinka 5 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą kriterijų, vertinama atsižvelgiant į šiuos aspektus:

- a) ar projektu prisidedama prie 1 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytų lyginamųjų indeksų įgyvendinimo *arba strateginių žaliavų pakeitimo strateginėmis technologijomis vertės grandinėse, kartu imantis priemonių, kad būtų pasiektas panašus arba mažesnis aplinkosauginis pėdsakas kaip medžiaga, kuri pakeičiama;*
- b) *jeigu projektas yra svarbus atsižvelgiant į 1 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytus lyginamuosius dydžius,* – ar projektu prisidedama prie Sąjungos pajėgumų, kaip Sąjungos metinio sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio, išlaikymo arba stiprinimo, atsižvelgiant į numatomą Sąjungos sunaudojamo kiekio padidėjimą.

ba) ar projektas nėra kliūtis siekiant Sąjungos 2030 m. ir 2050 m. klimato tikslų.

Projekto indėlis siekiant atitinkamo su pajėgumais susijusio lyginamojo dydžio vertinamas atsižvelgiant į projekto verslo planą ir paraiškoje pateiktą papildomą techninę informaciją bei numatomą projekto pateikimo rinkai laiką.

2. Tai, ar projektas trečiojoje šalyje atitinka 5 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą kriterijų, vertinama atsižvelgiant į šiuos aspektus:

- a) ar projektu prisidedama siekiant 1 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytų lyginamųjų dydžių arba padedama išlaikyti Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo atsparumą, *arba prie Sąjungos strateginių technologijų pasiūlos pakeičiant strategines žaliavas strateginių technologijų vertės grandinėse;*
- b) ar taikant teisinę sistemą ar kitas sąlygas užtikrinama, kad su projektu susijusi prekyba ir investicijos nebus iškraipytos, visų pirma atsižvelgiant į tai, ar Sąjunga yra sudariusi su atitinkama trečiąja šalimi 33 straipsnyje nurodytą strateginę partnerystę arba prekybos susitarimą, į kurį įtrauktas skyrius dėl žaliavų, ir ar tai atitinka Sąjungos bendrą prekybos politiką;
- c) kiek yra bendrovių, sudariusių arba pageidaujančių sudaryti prekių pirkimo susitarimus su projekto rengėju, ketindamos naudoti arba perdirbti strategines žaliavas, gautas vykdant atitinkamus projektus Sąjungoje;
- d) ar projektas atitinka Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo ir užsienio politikos sričių tikslus.

Projekto indėlis siekiant a punkte nurodytų lyginamųjų dydžių vertinamas atsižvelgiant į projekto verslo planą ir paraiškoje pateiktą papildomą techninę informaciją, numatomą projekto pateikimo rinkai laiką ir projekto išdirbio dalį, kuriai taikomi esami arba galimi c punkte nurodyti pirkimo susitarimai. Su c punktu susiję įrodymai gali apimti sutartinius susitarimus, ketinimų protokolus arba susitarimo memorandumus.

3. Tai, ar projektas atitinka 5 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą kriterijų, vertinama atsižvelgiant į šiuos aspektus:

- a) atliktų galimybių studijų, susijusių su projekto plėtros galimybėmis, kokybę;

- b) ar technologija, kurią ketinama naudoti, buvo pademonstruota atitinkamoje aplinkoje.

a punkte nurodytos galimybių studijos turi būti rengiamos taip, kad būtų galima:

- a) įvertinti, išanalizavus technologinius ir aplinkosaugos aspektus, ar tikėtina, kad siūlomas projektas bus sėkmingas;
- b) nustatyti galimas technines problemas ir problemas, kurių gali atsirasti vykdant projektą.

Norint patvirtinti projekto įgyvendinamumą gali prireikti papildomų tyrimų.

4. Tai, ar projektas atitinka 5 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą kriterijų, vertinama atsižvelgiant, *kai taikytina*, į projekto atitiktį šiems Sąjungos teisės aktams arba tarptautiniams dokumentams:

- a) [Leidinių biuro prašoma įrašyti: nuoroda į Įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo direktyvą] tiek, kiek ji taikoma projekto rengėjui;
- b) [Leidinių biuro prašoma įrašyti: nuoroda į Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyvą] tiek, kiek ji taikoma projekto rengėjui;
- c) TDO trišalei deklaracijai dėl principų, susijusių su daugiašalėmis įmonėmis ir socialine politika;
- d) EBPO išsamaus patikrinimo rekomendacijoms dėl atsakingo verslo, visų pirma gairėms, susijusioms su kova su korupcija;
- e) EBPO išsamaus patikrinimo rekomendacijoms dėl atsakingo naudingųjų iškasenų iš konfliktinių ir didelės rizikos zonų tiekimo grandinių;
- f) EBPO išsamaus patikrinimo rekomendacijoms dėl reikšmingesnio suinteresuotųjų šalių dalyvavimo gavybos sektoriuje;
- g) EBPO įmonių valdymo principams;
- h) EBPO rekomendacijoms daugiašalėms įmonėms;
- i) JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniams principams.

Projektų rengėjai taip pat gali patvirtinti atitiktį 5 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytam kriterijui,

- a) pateikdami įrodymus, kad atitinkamas projektas yra atskirai sertifikuotas pagal 29 straipsnyje nurodytą pripažintą schemą; arba
- b) įsipareigodami gauti sertifikatą atitinkamam projektui pagal 29 straipsnyje nurodytą pripažintą schemą ir pateikdami pakankamai įrodymų, kad įgyvendintas atitinkamas projektas galės atitikti tokio sertifikato kriterijus;

ba) *Sąjungoje įgyvendinamų projektų atveju, įsipareigojant, kad, įgyvendinus atitinkamą projektą, jis atitiks atitinkamus Sąjungos teisės aktus.*

5. Tai, ar projektas Sąjungoje atitinka 5 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą kriterijų, vertinama atsižvelgiant į šiuos aspektus:

- a) ar projekte dalyvauja įmonės iš skirtingų valstybių narių;
- b) ar potencialūs prekių pirkėjai taip pat yra įsikūrę daugiau nei vienoje valstybėje narėje;

- c) koks gali būti poveikis strateginių žaliavų prieinamumui tolesniems naudotojams daugiau nei vienoje valstybėje narėje.
6. Tai, ar projektas trečiojoje šalyje atitinka 5 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytą kriterijų, vertinama atsižvelgiant į tai, kiek šiuo projektu atitinkamoje trečiojoje valstybėje prisidedama:
- a) stiprinant daugiau nei vieną žaliavų vertės grandinės etapą toje šalyje arba platesniame jos regione;
 - b) skatinant privačias investicijas į vietos žaliavų vertės grandinę;
 - c) siekiant didesnės ekonominės arba socialinės naudos, įskaitant darbo vietų kūrimą.

IV PRIEDAS

Sertifikavimo schemų kriterijai

Pripažinta sertifikavimo schema turi atitikti šiuos kriterijus:

- a) skaidriomis, sąžiningomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis ši schema turi būti atvira visiems ekonominės veiklos vykdytojams, norintiems ir galintiems laikytis schemos reikalavimų, **ir jai būdingas įvairių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimu grindžiamas valdymas**;
 - b) sertifikavimo reikalavimai **turi būti suderinti visoje ES teisėje** ir apimti:
 - i) reikalavimus, kuriais užtikrinama aplinkos atžvilgiu tvari veikla **prieš veiklos nutraukimą, jo metu ir po jo**, įskaitant reikalavimus, kuriais užtikrinamas aplinkos valdymas ir poveikio mažinimas **šiose rizikos aplinkai kategorijose**:
 - i) oras, įskaitant oro taršą, pvz., išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;
 - ii) vanduo, įskaitant jūros dugną ir jūros aplinką, ir vandens taršą, vandens naudojimą, vandens kiekį (potvynius ar sausras) ir prieigą prie vandens;
 - iii) dirvožemis, įskaitant dirvožemio taršą, dirvožemio eroziją, žemės naudojimą ir žemės degradaciją;
 - iv) biologinė įvairovė, įskaitant žalą buveinėms, laukinei gyvūnijai, augmenijai ir ekosistemoms, įskaitant ekosistemines paslaugas;
 - v) pavojingosios medžiagos;
 - vi) triukšmas ir vibracija;
 - vii) įrenginių sauga;
 - viii) energijos sąnaudos;
 - ix) atliekos ir liekanos;
 - ii) reikalavimus, kuriais užtikrinama socialiai atsakinga veikla, įskaitant pagarbą žmogaus teisėms ir darbuotojų teisėms, **įskaitant čiabuvių tautų bendruomenės gyvenimą**;
 - iii) reikalavimus kuriais užtikrinamas verslo sąžiningumas ir skaidrumas, įskaitant patikimos finansų, aplinkosaugos ir socialinių reikalų vadybos reikalavimus **bei kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu politiką, laikantis III priedo 4 punkte išvardytų EBPO gairių**;
 - c) atitikties tikrinimas ir stebėseną turi būti objektyvūs, grindžiami tarptautiniais, Sąjungos arba nacionaliniais standartais, reikalavimais ir procedūromis, o jų vykdymas neturi priklausyti nuo atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo;
 - d) numatomi pakankami reikalavimai ir procedūros, kuriais užtikrinama atsakingų tikrintojų kompetencija ir nepriklausomumas;
- da) į ją įtraukti reikalavimai užtikrinti, kad audito ataskaita būtų parengta vietos lygmeniu.**

V PRIEDAS

Aplinkosauginis pėdsakas

1. Terminų apibrėžtys

Šiame priede vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) veiklos duomenys – su gyvavimo ciklo aprašų (toliau – GCA) modeliavimo procesais susijusi informacija. Proceso veiklą atitinkančių proceso grandinių suvestiniai GCA rezultatai atskirai padauginami iš atitinkamų veiklos duomenų ir tada sujungiami, kad būtų nustatytas su tuo procesu susijęs aplinkosauginis pėdsakas;
- b) medžiagų aprašas – žaliavų, surenkamųjų mazgų ir tarpinių sąrankų, smulkių sudedamųjų dalių, produkto dalių ir kiekvieno iš jų kiekio, reikalingo tiriamam produktui pagaminti, sąrašas;
- c) konkrečios bendrovės duomenys – tiesioginiais matavimais nustatyti arba iš vienos ar kelių įmonių surinkti (konkrečios vietos) reprezentatyvūs bendrovės veiklos duomenys. Sinonimas – pirminiai duomenys;
- d) poveikio vertinimo metodas – protokolas, kuriuo vadovaujantis atliekamas kiekybinis inventorinių gyvavimo ciklo duomenų perskaičiavimas į poveikį aplinkai;
- e) poveikio kategorija – išteklių naudojimo arba poveikio aplinkai klasė, su kuria susiję inventoriniai gyvavimo ciklo duomenys;
- f) gyvavimo ciklas – nuoseklūs ir tarpusavyje susiję produktų sistemos etapai nuo žaliavų įsigijimo ar gavybos iš gamtinių išteklių iki galutinio pašalinimo (standartas ISO 14040:2006);
- g) gyvavimo ciklo aprašas (GCA) – bendras elementų, atliekų ir produktų srautų sąsajų kompleksas GCA duomenų rinkinyje;
- h) gyvavimo ciklo aprašo (GCA) duomenų rinkinys – dokumentas arba rinkmena, kuriame pateikta gyvavimo ciklo informacija apie konkretų produktą arba kitą atskaitos vienetą (pvz., gamybos vietą, procesą), įskaitant aprašomuosius metaduomenis ir kiekybinį gyvavimo ciklo aprašą. GCA duomenų rinkinys gali būti vieninio proceso duomenų rinkinys, iš dalies sujungtų arba jungtinių duomenų rinkinys;
- i) antriniai duomenys – duomenys, kurie nėra gauti iš konkretaus bendrovės, atliekančios aplinkosauginio pėdsako tyrimą, tiekimo grandinės proceso. Tai duomenys, kurių bendrovė tiesiogiai nerenka, nematuoja ir neskaičiuoja; jie gaunami iš trečiosios šalies GCA duomenų bazės arba kitų šaltinių. Antriniai duomenys apima vidutinius pramonės duomenis (pvz., gautus iš paskelbtų gamybos duomenų, valdžios sektoriaus statistikos ir pramonės asociacijų), literatūros tyrimų, inžinerinių tyrimų ir patentų duomenis, jie taip pat gali būti pagrįsti finansiniais duomenimis ir juose gali būti pakaitinių duomenų ir kitokių bendro pobūdžio duomenų. Pirminiai duomenys, atlikus jų horizontalųjį sumavimą, laikomi antriniais duomenimis;
- j) sistemos ribos – į gyvavimo ciklo tyrimą įtraukti arba neįtraukti aspektai.

Be to, svarbiausiosios žaliavos aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo taisyklės apima bet kokią papildomą jų aiškinimui reikalingą apibrėžtį.

2. Taikymo sritis

Šiame priede pateikiami esminiai svarbiausiųjų žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo proceso elementai.

Konkrečių svarbiausiųjų žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo taisyklės grindžiamos į šį priedą įtrauktais esminiais elementais, atsižvelgiant į mokliškai pagrįstus vertinimo metodus ir atitinkamus tarptautinius gyvavimo ciklo vertinimo srities standartus.

Svarbiausiųjų žaliavų aplinkosauginis pėdsakas apskaičiuojamas pagal svarbiausiųjų žaliavų gamybos įrenginiuose naudojamų medžiagų aprašą, energijos kiekį, gamybos metodus ir pagalbines medžiagas.

Nustatydamą konkrečių svarbiausiųjų žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo taisyklės, Komisija siekia užtikrinti suderinamumą su ***tarpinio ir galutinio produkto***, kuriems gaminti naudojamos atitinkamos svarbiausiosios žaliavos, aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo taisyklėmis.

3. Deklaruotasis vienetas

Deklaruotasis vienetas yra 1 kg atitinkamos rūšies svarbiausiosios žaliavos.

Tais atvejais, kai būtina atsižvelgti į atitinkamos svarbiausiosios žaliavos pobūdį arba naudojimo būdą, konkrečių svarbiausiųjų žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo taisyklėse gali būti nurodytas didesnis arba mažesnis deklaruotasis vienetas, išreikštas kilogramais.

Visi kiekybiniai įvesties ir išvesties duomenys, gamintojo surinkti anglies dioksido išmetimo rodikliui kiekybiškai nustatyti, apskaičiuojami atsižvelgiant į šį deklaruotąjį vienetą.

4. Sistemos ribos

Gavyba, koncentravimas ir rafinavimas yra trys gyvavimo ciklo etapai, kurie turi būti įtraukiami į pirminių svarbiausiųjų žaliavų sistemos ribas, taikant šiuos procesus (kai jie susiję su konkrečia žaliava):

- a) pradinės grandies procesus, įskaitant rūdos išgavimą žaliavoms gaminti, cheminių medžiagų gamybą ir tiekimą (***įskaitant*** vežimą), pagalbines priemones, kuro gamybą ir tiekimą (***įskaitant*** vežimą), elektros energijos gamybą ir tiekimą bei medžiagų vežimą organizacijai nepriklausančiomis ***arba jos nenaudojamoms*** transporto priemonėmis;
- b) rūdos, koncentratų ir žaliavų vežimą organizacijai nuosavybės teise priklausančiomis arba jos valdomomis transporto priemonėmis;
- c) rūdos, koncentratų ir žaliavų saugojimą;
- d) rūdos smulkinimą ir valymą;
- e) žaliavų koncentratų gamybą;
- f) metalų gavybą (naudojant chemines, fizines ar biologines priemones);
- g) lydymą;

- h) metalų konversiją;
- i) šlakų valymą;
- j) metalų rafinavimą;
- k) metalų elektrolizę;
- l) metalų liejimą arba pakavimą;
- m) panaudotų medžiagų ir šlakų apdorojimą;
- n) visus susijusius pagalbinius procesus, kaip antai nuotekų valymą (vietoje, įskaitant technologinio vandens, tiesioginio aušinimo vandens ir paviršinių nuotekų valymą), dujų kiekio mažinimo sistemas (įskaitant pirmines ir antrines ore esančias dujas), katilus (įskaitant tiekiamo vandens pirminį valymą) ir vidaus logistiką.

Antrinių svarbiausiųjų žaliavų sistemos ribos (kuriomis apibrėžiamas perdirbimo gyvavimo ciklo etapas) apima šiuos procesus (kai jie susiję su konkrečia perdirbta žaliava):

- a) pradinės grandies procesus, įskaitant pradinių medžiagų (laužo medžiagų ir pirminių vario koncentratų) išgavimą žaliavoms gaminti, cheminių medžiagų gamybą ir tiekimą (vežimą), pagalbines priemones, kuro gamybą ir tiekimą (vežimą), elektros energijos gamybą ir tiekimą bei medžiagų vežimą organizacijai nepriklausančiomis transporto priemonėmis;
- b) koncentratų ir laužo vežimą organizacijai nuosavybės teise priklausančiomis arba jos valdomomis transporto priemonėmis;
- c) laužo, koncentratų ir žaliavų saugojimą;
- d) pirminį antrinių medžiagų apdorojimą;
- e) lydymą;
- f) metalų konversiją;
- g) metalų rafinavimą;
- h) metalų elektrolizę;
- i) metalų liejimą arba pakavimą;
- j) panaudotų medžiagų apdorojimą;
- k) visus susijusius pagalbinius procesus, kaip antai nuotekų valymą (vietoje, įskaitant technologinio vandens, tiesioginio aušinimo vandens ir paviršinių nuotekų valymą), dujų kiekio mažinimo sistemas (įskaitant pirmines ir antrines ore esančias dujas), katilus (įskaitant tiekiamo vandens pirminį valymą), vidaus logistiką.

Naudojimo etapas arba gyvavimo ciklo pabaigos etapas į aplinkosauginio pėdsako skaičiavimus neįtraukiamas, nes atsakingas ekonominės veiklos vykdytojas šių etapų metu neturi tiesioginės įtakos. Gali būti neįtraukiami ir kiti procesai, jeigu jų indėlis į konkrečios svarbiausios žaliavos aplinkosauginį pėdsaką yra nereikšmingas.

5. Poveikio kategorijos

Apskaičiavimo taisyklėse nurodoma poveikio kategorija *ar kategorijos*, kuri(-ios) turi

būti įtraukiama(-os) apskaičiuojant aplinkosauginį pėdsaką *ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį*. Šios kategorijos pasirinkimas grindžiamas reikšmingų elementų analize, atliekama taikant tarptautiniu lygmeniu parengtus moksliskai pagrįstus metodus ir atsižvelgiant į:

- a) santykinę įvairaus poveikio svarbą, įskaitant jo santykinę svarbą *poveikio klimatui ir aplinkosaugai atžvilgiu*;
- b) vartotojų grandies įmonių, pageidaujančių pranešti apie jų naudojamų svarbiausiųjų žaliavų aplinkosauginį pėdsaką, poreikius.

6. Konkrečios bendrovės duomenų ir antrinių duomenų rinkinių naudojimas

Skaičiavimo taisyklėse nurodoma, kaip visų susijusių procesų ir medžiagų atvejais reikia naudoti su konkrečia įmone susijusius arba antrinius duomenų rinkinius. *Jei pagal skaičiavimo taisykles galima pasirinkti tarp konkrečios bendrovės duomenų rinkinio ar antrinio duomenų rinkinio, turi būti pakankamai paskatų skaičiavimo metodui naudoti konkrečios bendrovės duomenų rinkinį.*

Konkrečios bendrovės duomenis reikia naudoti bent tiems procesams, kuriuos tiesiogiai veikia atsakingas veiklos vykdytojas ir kuriais labiausiai prisidedama prie atitinkamų poveikio kategorijų.

Konkrečios bendrovės veiklos duomenys turi būti naudojami kartu su aktualiais produkto aplinkosauginio pėdsako metodu atitinkančiais antrinių duomenų rinkiniais. Apskaičiavimo taisyklėse turėtų būti nurodyta, ar leidžiama imti mėginius, laikantis tarptautiniu lygmeniu parengtose moksliskai pagrįstose metodikose nustatytų kriterijų.

Norint pakeisti svarbiausios žaliavos gamybos medžiagų žiniaraštį ar energijos rūšių derinį būtina iš naujo apskaičiuoti aplinkosauginį pėdsaką.

Apskaičiuojant 4 punkte išvardytų procesų etapais sunaudojamos energijos taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumą, naudojami šalies arba, kai įmanoma, regiono, kuriame buvo vykdoma konkreti veikla arba procesas, energijos rūšių derinio vidutinio išmetamo anglies dioksido kiekio duomenys. Mažesni išmetamųjų teršalų faktoriai naudojami tik tuo atveju, jei ekonominės veiklos vykdytojas gali patikimai įrodyti, kad jo atskiri procesai arba energijos tiekimas yra mažiau anglies dioksido išskiriantys nei šalies energijos rūšių derinio vidurkis arba, jei įmanoma, regiono vidurkis. Tai įrodoma nurodant tiesioginį ryšį su atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamintoju arba mažesnio taršos anglies dioksidu intensyvumo gamintoju arba sutartį, įrodančią vartojimo trukmės ir geografinį ryšį tarp tiekiamos energijos ir ją vartojančio ekonominės veiklos vykdytojo, ir tai patvirtinama trečiosios šalies patikrinimo išvada.

Į apskaičiavimo taisykles, nustatomas deleguotuoju aktu, įtraukiamas išsamus šių gyvavimo ciklo etapų modeliavimas:

- a) pirminių žaliavų gavybos, koncentravimo ir rafinavimo etapo;
- b) antrinių žaliavų įgijimo ir apdorojimo etapo.

7. Poveikio vertinimo metodai

Aplinkosauginis pėdsakas apskaičiuojamas taikant moksliskai pagrįstus poveikio vertinimo metodus, kuriais atsižvelgiama į tarptautinio lygmens pokyčius, susijusius

su atitinkamomis poveikio kategorijomis, susijusiomis su klimato kaita, vandeniu, oru, dirvožemiu, ištekliais, žemės naudojimu ir toksiškumu.

Rezultatai pateikiami kaip apibūdinantieji rezultatai (be normalizavimo ir svertinio vertinimo).

8. Aplinkosauginio pėdsako rodiklio dydžio klasės

Atsižvelgiant į ES vidaus rinkai pateiktų produktų deklaracijose pateiktų aplinkosauginio pėdsako verčių pasiskirstymą, nustatomas reikšmingas rodiklio dydžio klasių skaičius (A kategorija bus geriausia klasė, kurioje gyvavimo ciklo rodiklio poveikis mažiausias), kad būtų galima diferencijuoti rinką. Priskyrimo kiekvienai anglies dioksido išmetimo rodiklio dydžio klasei ribos ir tos klasės aprėpties nustatymas bus grindžiamas per praėjusius trejus metus rinkai pateiktų svarbiausių žaliavų atitinkamų rodiklio dydžių pasiskirstymu, numatoma technologine pažanga ir kitais nustatomais techniniais veiksniais.

Komisija kas trejus metus peržiūri anglies dioksido išmetimo rodiklio dydžio klases ir ribas tarp jų, kad jos ir toliau atitiktų realią rinkos padėtį ir numatomą jos raidą.

9. Atitikties vertinimas

Apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklėse nurodoma galiojanti vieno iš Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytų modulių atitikties vertinimo procedūra, pritaikyta atsižvelgiant į atitinkamą žaliavą.

Apibrėždama galiojančią atitikties vertinimo procedūrą, Komisija atsižvelgia į šiuos kriterijus:

- a) atitinkamo modulio tinkamumą žaliavos rūšiai ir proporcingumą siekiamam viešajam interesui;
- b) tai, ar yra kompetentingų ir nepriklausomų trečiųjų šalių, galinčių vykdyti galimas trečiųjų šalių atitikties vertinimo užduotis;
- c) kai būtinas trečiosios šalies dalyvavimas – gamintojo poreikį turėti galimybę pasirinkti Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytus kokybės užtikrinimo ir produktų sertifikavimo modulius.

VI PRIEDAS

27 straipsnio 1 dalyje nurodyti atitinkami produktai

Toliau pateiktoje lentelėje išvardytos prekės, klasifikuojamos pagal Reglamento (EEB) Nr. 2658/87 I priede pateiktą Kombinuotąją nomenklatūrą

AIŠKINAMOJI DALIS

Pranešėja palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl Svarbiausių žaliavų akto, kuriuo siekiama sumažinti priklausomybę, supaprastinti procesus ir sustiprinti svarbiausių žaliavų vertės grandines. Reglamentas bus svarbi Europos Sąjungos priemonė, kuri yra ne tik orientuota į ateitį, bet ir padeda siekti didesnio strateginio suvereniteto.

Pranešėja mano, kad Komisijos pasiūlymas iš esmės yra tinkamas. Palankiai vertintini tokie aspektai kaip strateginių žaliavų nustatymas (3 straipsnis), leidimų išdavimo proceso tobulinimas siekiant šiuos procesus paspartinti ir suteikti saugumo įmonėms (10 straipsnis) ir vieno langelio principas (8 straipsnis), taip pat strateginių projektų sistema (5, 6 ir 7 straipsniai) ir strateginės partnerystės (33 straipsnis).

Vis dėlto pranešėja pripažįsta Europos Parlamento pranešimą savo iniciatyva dėl Europos svarbiausių žaliavų strategijos (2021/2011)²⁹. Parlamento darbas 2021 m. yra tinkamas pagrindas, kuriuo remtis nori pranešėja.

Dėl pasiūlymo pranešėja norėtų atkreipti dėmesį į tai, kad sunkumai, patiriami visoje svarbiausių žaliavų vertės grandinėje, yra glaudžiai susiję su ekonomikos augimo potencialu, geopolitine padėtimi ir Europos neutralaus poveikio klimatui tikslais. Siekdama kuo labiau išnaudoti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto ir procedūrą, pranešėja ragina politikos formuotojus, ekonomikos subjektus, pilietinę visuomenę ir kitus suinteresuotuosius subjektus pritarti poreikiui skubiai priimti šį reglamentą.

Remdamasi šiuo loginiu pagrindu, pranešėja mano, kad be spartaus svarbiausių žaliavų reglamento įgyvendinimo, labai svarbu pasiūlymą suderinti su kitais reglamentais, pvz., Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktu arba Cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) reglamentu. Be to, pranešėja atkreipia dėmesį į tai, kad nors pramonė turi būti skatinama visoje vertės grandinėje investuoti, išgauti, rafinuoti, gaminti, perdirbti ir panaudoti žaliavas Europoje, tačiau lygiai taip pat svarbu išsaugoti jau veikiančią pramonę.

Dėl išvardytų priežasčių pranešėjos pasiūlyti pakeitimai grindžiami šiais penkiais pagrindiniais principais, susijusiais su Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos (ITRE) komiteto kompetencija:

1. Skatinti inovacijas ir pakaitinių produktų svarbą vertės grandinėje

Žvelgiant tik iš duomenų perspektyvos, staigaus paklausos padidėjimo negalima visiškai patenkinti tik padidinant gamybą, grąžinamąjį perdirbimą ir pakartotinį panaudojimą. Siekiant užtikrinti tiekimo saugumą, labai svarbu, kad Europos Sąjunga skirtų finansavimą pakaitinių žaliavų ir tvarios gamybos procedūrų moksliniams tyrimams. Be to, kasybos ir grąžinamojo perdirbimo šalutiniai produktai gali suteikti papildomos vertės. Pranešėjos pakeitimai sudarytų sąlygas įgyvendinti projektus, kuriais vertės grandinėje tiesiogiai pakeičiamos strateginės arba svarbiausios žaliavos ir kurie turi būti pripažinti strateginiais projektais, taip suteikiant jiems

²⁹ 2021 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos svarbiausių žaliavų strategijos. Priimti tekstai, P9_TA(2021)0468.

įvairių privalumų. Nacionalinės programos bus parengtos ir sustiprintos siekiant skatinti inovacijas visuose vertės grandinės etapuose, visų pirma taip pasakytina apie grąžinamojo perdirbimo schemas ir žiedinę ekonomiką. Pranešėja palankiai vertina Komisijos sprendimą Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės akte supaprastinti nuostatas, susijusias su įgūdžių akademijomis, ir remia Svarbiausiųjų žaliavų įgyvendinimo aktą.

2. Įmonių labai supaprastinti procedūras ir valdymą

Dabar daugumoje svarbiausiųjų žaliavų projektų susiduriama ne tik su didele reguliavimo našta, bet ir daugialype administracine struktūra, todėl ilgėja projektams taikomi terminai, o įmonės atsiduria neužtikrintoje padėtyje. Pranešėjos pakeitimais supaprastinami nacionalinių leidimų visoms svarbiausiosioms žaliavoms išdavimo procesai kartu stiprinant vieno langelio principu pagrįstą valdymą.

3. Mažinti biurokratizmą, siekiant sumažinti našlą įmonėms, visų pirma MVĮ

Pranešėjos pakeitimai yra pritaikyti taip, kad Komisijai ir valstybėms narėms būtų sudarytos sąlygos Sąjungos lygmeniu atlikti stebėseną ir testavimą nepalankiausiomis sąlygomis kartu įmonėms neužkraunant naštos, susijusios su papildomomis ataskaitų teikimo priemonėmis. Darant prielaidą, kad įmonės yra labai suinteresuotos turėti rizikos valdymo sistemą, pranešėja siūlo panaudoti jau esamus apibendrintus įmonės duomenis, siekiant nepalankiausiomis sąlygomis įvertinti Europos atsparumą. Tačiau MVĮ netaikomi jokie privalomi ataskaitų apie testavimą nepalankiausiomis sąlygomis teikimo reikalavimai. Be testavimo nepalankiausiomis sąlygomis, kurie, pranešėjos manymu, turi esminę reikšmę siekiant greitai imtis veiksmų, kai to reikia, pakeitimais taip pat apsaugomi duomenys nuo sisteminių konkurentų įtakos, o MVĮ suteikiama galimybė pareikšti nuomonę naujai sukurtoje Europos svarbiausiųjų žaliavų taryboje sudarant specialų pogrupį, kuris aptaria MVĮ dalyvavimą vertės grandinėse. Galiausiai pranešėja prieštarauja Komisijos pasiūlytai minčiai dėl privalomo atsargų kaupimo, siekiant išvengti rinkos iškraipymo, ir įmonių audito.

4. Stiprinti ekonomines paskatas įmonėms investuoti ir gaminti Europoje

Kaip ir kitų Europos Sąjungos strateginių teisės aktų, pvz., Lustų akto, atveju, pranešėjos manymu, Sąjunga turi nustatyti teisingas paskatas įmonėms gaminti ir perdirbti Europoje. Dėl strateginių ir svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinės pranešėja mano, kad labai svarbu įmonėms padėti mažinant su projektais susijusią riziką remiant projektų rengėjus šiuo tikslu jiems suteikiant finansines garantijas, taip pat sudarant susitarimus dėl prekių pirkimo siekiant suteikti saugumą. Todėl pranešimu siekiama gerokai sumažinti įmonėms tenkančią našlą, susijusią su galimybe gauti finansavimą ir vienodomis sąlygomis sudaryti saugaus planavimo sąlygas.

5. Stiprinti strateginių partnerysčių vaidmenį

Pranešėja palankiai vertina Komisijos pasiūlymą vienodomis sąlygomis kurti partnerystes su trečiosiomis šalimis siekiant užtikrinti abipusę naudą dalyvaujančioms šalims. Partnerysčių tinklo sukūrimas bus labai svarbus ne tik užtikrinant žaliavų tiekimą, bet ir stiprinti Sąjungos geopolitinį vaidmenį. Pranešėjos manymu, Sąjunga negali geopolitinės arenos palikti autoritariniams režimams. Apskritai, reikėtų siekti sukurti abiem pusėms naudingas partnerystes ir skatinti ilgalaikius vertingus ryšius.

Apibendrinant, pranešėja mano, kad ES reikia 1) skatinti pakeitimą ir inovacijas svarbiausių žaliavų vertės grandinėse, 2) supaprastinti leidimų išdavimo procedūras, stebėseną ir valdymą Sąjungos ir nacionaliniu lygmeniu, 3) mažinti biurokratinę ir administracinę naštą įmonėms, 4) kurti paskatas siekiant pritraukti pramonės įmones kuriant ES ateitį ir galiausiai 5) skatinti matomas strategines partnerystes siekiant abiem pusėms naudingo rezultato.

20.7.2023

TARPTAUTINĖS PREKYBOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus svarbiausiųjų žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 ir (ES) 2019/1020 (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

Nuomonės referentė: Anna-Michelle Asimakopoulou

PAKEITIMAI

Tarptautinės prekybos komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą atsižvelgti į šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento 3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) pirma, siekiant veiksmingai užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausiųjų žaliavų tiekimą Sąjungai, į tą sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų siekiama sumažinti didėjančią Sąjungos pasiūlos riziką stiprinant Sąjungos pajėgumus visais strateginių žaliavų vertės grandinės etapais, įskaitant gavybą, apdorojimą ir perdirbimą, siekiant nustatyti kiekvienai strateginei žaliavai taikomus kriterijus. Antra, ***kadangi Sąjunga ir toliau bus priklausoma nuo importo***, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų didinamas strateginių žaliavų išorės pasiūlos įvairinimas. Trečia, būtina numatyti priemones, kuriomis būtų stiprinamas Sąjungos gebėjimas stebėti ir mažinti esamą ir būsimą tiekimo riziką.

Pakeitimas

(3) pirma, siekiant veiksmingai užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausiųjų žaliavų tiekimą Sąjungai, į tą sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų siekiama sumažinti didėjančią Sąjungos pasiūlos riziką stiprinant Sąjungos pajėgumus visais strateginių žaliavų vertės grandinės etapais, įskaitant gavybą, apdorojimą ir perdirbimą, siekiant nustatyti kiekvienai strateginei žaliavai taikomus kriterijus. Antra, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų didinamas strateginių žaliavų išorės pasiūlos įvairinimas ***su trečiosiomis valstybėmis sudarant lengvatinio prekybos režimo susitarimus, palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms sudarymo susitarimus, peržiūrint esamus LPS, kad į***

Ketvirta, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama didinti Sąjungoje suvartojamų svarbiausių žaliavų žiedišumą ir tvarumą;

juos būtų įtraukti svarbiausios žaliavoms skirti skyriai, ir sudarant strateginės partnerystės susitarimus. Trečia, būtina numatyti priemones, kuriomis būtų stiprinamas Sąjungos gebėjimas stebėti ir mažinti esamą ir būsimą tiekimo riziką. Ketvirta, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama didinti Sąjungoje suvartojamų svarbiausių žaliavų žiedišumą ir tvarumą;

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento 6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(6) siekiant stiprinti Sąjungos pajėgumus strateginių žaliavų vertės grandinėje, turėtų būti nustatyti lyginamieji dydžiai, kuriais būtų grindžiamos pastangos ir jais vadovaujantis būtų stebima pažanga. Turėtų būti siekiama padidinti kiekvienos strateginės žaliavos pajėgumus kiekviename vertės grandinės etape, kartu stengiantis pasiekti bendrus strateginių žaliavų gavybos, apdorojimo ir perdirbimo pajėgumų lyginamuosius dydžius. Pirma, Sąjunga turėtų didinti strateginių žaliavų nuosavų geologinių išteklių naudojimą ir stiprinti pajėgumus, kurių reikia norint išgauti medžiagas, reikalingas bent 10 proc. Sąjungoje **suvartojamų strateginių žaliavų** kiekio pagaminti. Atsižvelgiant į tai, kad gavybos pajėgumai labai priklauso nuo prieinamų Sąjungos geologinių išteklių, šio lyginamojo dydžio pasiekimas priklauso nuo tokio prieinamumo. Antra, siekdama sukurti visą vertės grandinę ir išvengti bet kokių kliūčių tarpiniuose etapuose, Sąjunga taip pat turėtų padidinti savo perdirbimo pajėgumus visoje vertės grandinėje ir sugebėti pagaminti bent 40 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. Trečia, manoma, kad ateinančiais

Pakeitimas

(6) siekiant stiprinti Sąjungos pajėgumus strateginių žaliavų vertės grandinėje, turėtų būti nustatyti lyginamieji dydžiai, kuriais būtų grindžiamos pastangos ir jais vadovaujantis būtų stebima pažanga. Turėtų būti siekiama padidinti kiekvienos strateginės žaliavos pajėgumus kiekviename vertės grandinės etape, kartu stengiantis pasiekti bendrus strateginių žaliavų gavybos, apdorojimo ir perdirbimo pajėgumų lyginamuosius dydžius. Pirma, Sąjunga turėtų didinti strateginių žaliavų nuosavų geologinių išteklių naudojimą ir stiprinti pajėgumus, kurių reikia norint išgauti medžiagas, reikalingas bent 10 proc. Sąjungoje **sunaudojamo kiekvienos strateginės žaliavos** kiekio pagaminti. Atsižvelgiant į tai, kad gavybos pajėgumai labai priklauso nuo prieinamų Sąjungos geologinių išteklių, šio lyginamojo dydžio pasiekimas priklauso nuo tokio prieinamumo. Antra, siekdama sukurti visą vertės grandinę ir išvengti bet kokių kliūčių tarpiniuose etapuose, Sąjunga taip pat turėtų padidinti savo perdirbimo pajėgumus visoje vertės grandinėje ir sugebėti pagaminti bent 40 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. Trečia, manoma,

dešimtmečiais vis didesnę Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų dalį gali sudaryti antrinės žaliavos, o dėl to padidėtų tiek Sąjungos žaliavų tiekimo saugumas, tiek tvarumas. Todėl naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus turėtų būti galima pagaminti bent 15 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo **strateginių žaliavų** kiekio. Šie lyginamieji dydžiai susiję su laikotarpiu iki 2030 m., atsižvelgiant į Sąjungos klimato ir energetikos sričių tikslus, nustatytus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119, ir juos pagrindžiančius Skaitmeninio dešimtmečio programoje nustatytus skaitmeninius tikslus. Be to, kuriant kokybiškas darbo vietas, kai ugdomi įgūdžiai ir suteikiama galimybė pereiti iš vienos darbo vietos į kitą, bus mažinama sektorių darbo rinkoje kylanti rizika ir padedama užtikrinti ES konkurencingumą;

²⁹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

³⁰ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa (OL L 323, 2022 12 19, p. 4–26). Europos Komisijos Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis direktoratas. ES tvarių žaliavų principai.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento 7 konstatuojamoji dalis

kad ateinančiais dešimtmečiais vis didesnę Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų dalį gali sudaryti antrinės žaliavos, o dėl to padidėtų tiek Sąjungos žaliavų tiekimo saugumas, tiek tvarumas. Todėl naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus turėtų būti galima pagaminti bent 15 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo **kiekvienos strateginės žaliavos** kiekio. Šie lyginamieji dydžiai susiję su laikotarpiu iki 2030 m., atsižvelgiant į Sąjungos klimato ir energetikos sričių tikslus, nustatytus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119²⁹, ir juos pagrindžiančius Skaitmeninio dešimtmečio programoje³⁰ nustatytus skaitmeninius tikslus. Be to, kuriant kokybiškas darbo vietas, kai ugdomi įgūdžiai ir suteikiama galimybė pereiti iš vienos darbo vietos į kitą, bus mažinama sektorių darbo rinkoje kylanti rizika ir padedama užtikrinti ES konkurencingumą;

²⁹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

³⁰ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa (OL L 323, 2022 12 19, p. 4–26). Europos Komisijos Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis direktoratas. ES tvarių žaliavų principai.

Komisijos siūlomas tekstas

(7) kalbant apie kai kurias žaliavas, Sąjunga beveik visiškai priklauso nuo tiekimo iš vienos šalies. Dėl tokios priklausomybės kyla didelė tiekimo **sutrikimų** rizika. Siekiant apriboti tokią galimą riziką ir padidinti Sąjungos ekonominį atsparumą, turėtų būti stengiamasi užtikrinti, kad iki 2030 m. ne daugiau kaip 65 proc. bet kokių strateginių neperdirbtų žaliavų Sąjungai būtų tiekiamas iš vienos trečiosios šalies, tačiau ypatingą dėmesį reikėtų skirti šalims, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi strategines partnerystes žaliavų srityje, nes tokiais atvejais yra daugiau galimybių apsisaugoti nuo tokios tiekimo rizikos;

Pakeitimas

(7) kalbant apie kai kurias žaliavas, Sąjunga beveik visiškai priklauso nuo tiekimo iš vienos šalies. Dėl tokios priklausomybės kyla didelė tiekimo **grandinių sutrikimo** rizika. **Be to, kai kurios strateginės žaliavos gaunamos iš šalių, kuriose kasyba siejama su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais, prastėjančiu valdymu, konfliktais ir aplinkos niokojimu.** Siekiant apriboti tokią galimą riziką ir padidinti Sąjungos ekonominį atsparumą, turėtų būti stengiamasi užtikrinti, kad iki 2030 m. ne daugiau kaip 65 proc. bet kokių strateginių neperdirbtų žaliavų Sąjungai būtų tiekiamas iš vienos trečiosios šalies, tačiau ypatingą dėmesį reikėtų skirti šalims, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi strategines partnerystes žaliavų srityje, nes tokiais atvejais yra daugiau galimybių apsisaugoti nuo tokios tiekimo rizikos. **Todėl pirmenybė turėtų būti teikiama strateginių partnerysčių sudarymui su šalimis, su kuriomis Sąjungą sieja bendros demokratinės ir žmogaus teisių vertybės, taip pat aplinkos apsaugos ir socialiniai standartai. Atliekų ir likučių perdirbimas ir reintegravimas atlieka pagrindinį vaidmenį įtvirtinant Europos autonomiją;**

Pakeitimas 4

**Pasiūlymas dėl reglamento
10 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(10) siekdama įvairinti strateginių žaliavų tiekimą Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos, turėtų nustatyti strateginius projektus trečiosiose šalyse, kuriose ketinama vykdyti strateginių žaliavų gavybą, apdorojimą arba perdirbimą. Siekiant užtikrinti, kad tokie

Pakeitimas

(10) siekdama įvairinti strateginių žaliavų tiekimą Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos, turėtų nustatyti strateginius projektus trečiosiose šalyse **ir užjūrio šalyse bei SESV II priede nurodytose teritorijose**, kuriose ketinama vykdyti strateginių žaliavų gavybą,

strateginiai projektai būtų veiksmingai įgyvendinami, turėtų būti sudaromos geresnės galimybės **jiems** gauti finansavimą. Siekiant užtikrinti projektų pridėtinę vertę, jie turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Kaip ir Sąjungos projektų atveju, strateginiais projektais trečiosiose šalyse turėtų būti stiprinamas Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo **saugumas**, techninės jų įgyvendinimo galimybės **turi būti pakankamos, o projektai turi būti įgyvendinami tvariai**. Besiformuojančiose rinkose ir besivystančiose šalyse įgyvendinami projektai turėtų būti abipusiškai naudingi ir Sąjungai, ir susijusiai trečiajai šaliai, ir toje šalyje turi būti sukuriama pridėtinė vertė, atsižvelgiant ir į **jo suderinamumą su Sąjungos prekybos politika**. **Tokia** vertė gali būti sukuriama, kai projektas yra naudingas daugiau nei viename vertės grandinės etape, taip pat tuomet, kad įgyvendinant projektą sukuriama platesnio masto ekonominė ir **socialinė** nauda, **be kita ko, sukuriant tarptautinius standartus atitinkančias darbo vietas**. **Jeigu Komisija įvertina, kad šie kriterijai buvo įvykdyti, ji turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu;**

apdorojimą arba perdirbimą. Siekiant užtikrinti, kad tokie strateginiai projektai būtų veiksmingai įgyvendinami **ir kad jų nauda būtų sąžiningai ir teisingai paskirstyta įvairiems partneriams, šiems partneriams** turėtų būti sudaromos geresnės galimybės gauti finansavimą **ir dalytis žiniomis**. Siekiant užtikrinti projektų pridėtinę vertę, jie turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Kaip ir Sąjungos projektų atveju, strateginiais projektais trečiosiose šalyse turėtų būti stiprinamas Sąjungos **atsparumas** strateginių žaliavų tiekimo **srityje, užtikrinamos pakankamos** techninės jų įgyvendinimo galimybės **ir jie turėtų būti įgyvendinami tvariai, laikantis ES teisės aktų dėl išsamaus patikrinimo ir EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms**. Besiformuojančiose rinkose ir besivystančiose šalyse įgyvendinami projektai turėtų būti abipusiškai naudingi ir Sąjungai, ir susijusiai trečiajai šaliai, ir toje šalyje turi būti sukuriama pridėtinė vertė, atsižvelgiant ir į **jų atitikimą** Sąjungos prekybos **politikos tikslams**. **Komisija, įvertinusi, kad šie kriterijai buvo įvykdyti, ir apie tai informavusi Europos Parlamentą, turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu**. **Pridėtinė** vertė gali būti sukuriama, kai projektas yra naudingas daugiau nei viename vertės grandinės etape, **įskaitant žaliavų perdirbimą**, taip pat tuomet, kad įgyvendinant projektą sukuriama platesnio masto ekonominė, **aplinkosauginė** ir **visuomeninė** nauda, **įskaitant kokybiškų darbo vietų kūrimą ir paramą MVĮ, laikantis tarptautinių standartų, visų pirma Tarptautinės darbo organizacijos pagrindinių darbo standartų, taip pat čiabuvių tautų ir vietos bendruomenių teisės į laisvą, išankstinę ir informacija pagrįstą sutikimą pagal JT deklaraciją dėl čiabuvių tautų teisių (UNDRIP) ir TDO konvencijos Nr. 169 dėl čiabuvių ir gentimis gyvenančių tautų;**

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento 28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(28) siekdami įveikti apribojimus, susijusius su šiuo metu dažnai suskaidytais viešųjų ir privačiųjų investicijų pastangomis, palengvinti integraciją ir investicijų grąžą, Komisija, valstybės narės ir skatinamojo finansavimo bankai turėtų geriau suderinti šiuo metu Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis vykdomas finansavimo programas ir sukurti jų sinergiją, taip pat užtikrinti geresnį veiksmų koordinavimą ir bendradarbiavimą su pramone ir pagrindinėmis privačiojo sektoriaus suinteresuotosiomis šalimis. Tuo tikslu turėtų būti įsteigtas specialus Tarybos pogrupis, kuriame dirbtų valstybių narių ir Komisijos ekspertai, taip pat atitinkamų viešųjų finansų įstaigų atstovai. Šis pogrupis turėtų svarstyti atskirus strateginių projektų finansavimo poreikius ir galimas jų finansavimo galimybes, kad projektų rengėjams būtų galima pateikti pasiūlymus, kaip geriausiai pasinaudoti esamomis finansavimo galimybėmis. Svarstydamą ir teikdamą rekomendacijas dėl strateginių projektų finansavimo trečiojoje šalyse, Taryba visų pirma turėtų atsižvelgti į **strategiją** „Global Gateway“⁴²;

⁴² **Bendras komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui „Strategija „Global Gateway“ (JOIN(2021) 30 final).**

Pakeitimas

(28) siekdami įveikti apribojimus, susijusius su šiuo metu dažnai suskaidytais viešųjų ir privačiųjų investicijų pastangomis, palengvinti integraciją ir investicijų grąžą, Komisija, valstybės narės, **nacionalinės eksporto kreditų agentūros** ir skatinamojo finansavimo bankai turėtų geriau suderinti šiuo metu Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis vykdomas finansavimo programas ir sukurti jų sinergiją, taip pat užtikrinti geresnį veiksmų koordinavimą ir bendradarbiavimą su pramone ir pagrindinėmis privačiojo sektoriaus suinteresuotosiomis šalimis. Tuo tikslu turėtų būti įsteigtas specialus Tarybos pogrupis, kuriame dirbtų valstybių narių ir Komisijos ekspertai, taip pat atitinkamų viešųjų finansų įstaigų atstovai. Šis pogrupis turėtų svarstyti atskirus strateginių projektų finansavimo poreikius ir galimas jų finansavimo galimybes, kad projektų rengėjams būtų galima pateikti pasiūlymus, kaip geriausiai pasinaudoti esamomis finansavimo galimybėmis. Svarstydamą ir teikdamą rekomendacijas dėl strateginių projektų finansavimo trečiojoje šalyse, Taryba visų pirma turėtų atsižvelgti į **tolesnį su svarbiausiomis žaliavomis susijusios strategijos** „Global Gateway“⁴² **plėtojimą ir didesnę finansavimą**;

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento 54 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(54) siekdama įgyvendinti 2020 m. svarbiausiųjų žaliavų veiksmų planą, Sąjunga su trečiosiomis šalimis susitarė dėl strateginių partnerysčių žaliavų srityje. Siekiant įvairinti **pasiūlą**, šios pastangos **turėtų būti tęsiamos**. **Siekdamos** sukurti ir užtikrinti nuoseklią būsimų partnerysčių sudarymo sistemą, valstybės narės ir Komisija, bendradarbiaudamos Taryboje, turėtų aptarti ir užtikrinti, kad būtų koordinuojama, inter alia, informacija apie tai, ar esamomis partnerystėmis pasiekiami numatyti tikslai, **pirmenybė** trečiosioms šalims, kai sudaromos naujos partnerystės, tokių partnerysčių turinys ir jų suderinamumas bei galimo valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis sinergija. Sąjunga, laikydamosi strategijos „Global Gateway“, turėtų siekti abipusiškai naudingų partnerysčių su besiformuojančiomis rinkomis ir besivystančiomis šalimis, kuriomis **būtų** prisidedama prie jos žaliavų tiekimo grandinės įvairinimo ir sukuriama pridėtinė šių šalių **gamybos** vertė;

Pakeitimas

(54) siekdama įgyvendinti 2020 m. svarbiausiųjų žaliavų veiksmų planą, Sąjunga su trečiosiomis šalimis susitarė dėl strateginių partnerysčių žaliavų srityje. Siekiant įvairinti **žaliavų tiekimą, perdirbimą ir žiedžiškumą**, šios pastangos **turi** būti **suintensyvinamos**. **Siekiant** sukurti ir užtikrinti nuoseklią **diplomatinę ir strateginę** būsimų partnerysčių sudarymo sistemą, **šiomis partnerystėmis turėtų būti siekiama nustatyti tikslų, be kita ko, pasiekti numatytus šio teisės akto tikslus, gerinti bendradarbiavimą visoje vertės grandinėje, prisidėti prie didesnės vietos lygmens pridėtinės vertės kūrimo trečiosiose šalyse ir palengvinti bendrą strateginių projektų užsienyje vertinimą, užtikrinant veiksmingą nukentėjusių bendruomenių dalyvavimą**. Valstybės narės ir Komisija, bendradarbiaudamos Taryboje **ir informavusios Europos Parlamentą**, turėtų aptarti ir užtikrinti, kad būtų koordinuojama, inter alia, informacija apie tai, ar esamomis partnerystėmis pasiekiami **tokie** numatyti tikslai, **pirmenybės teikimas** trečiosioms šalims, kai sudaromos naujos partnerystės, **ypač tos, kurios laikosi ES vertybių, žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų**, tokių partnerysčių turinys ir jų suderinamumas bei galimo valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis sinergija **bei pakankamos galimybės gauti finansavimą**. Sąjunga, laikydamosi strategijos „Global Gateway“, **Europos komandos požiūriu, bendros prekybos politikos, vystymosi ir užsienio politikos**, turėtų siekti abipusiškai naudingų partnerysčių su besiformuojančiomis rinkomis ir besivystančiomis šalimis, kuriomis **turėtų būti** prisidedama prie jos

žaliavų tiekimo grandinės įvairinimo ir sukuriama pridėtinė šių šalių *partnerių ekonominės ir socialinės sistemos* vertė. *Strateginės partnerystės turėtų apimti Sąjungos įsipareigojimus teikti techninę pagalbą siekiant, inter alia, padėti laikytis Sąjungos teisės aktų dėl išsamaus tiekimo grandinės patikrinimo. Techninė pagalba turi būti teikiama skaidriai;*

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento 55 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(55) siekiant remti užduočių, susijusių su strateginių projektų rengimu ir jų finansavimu, žvalgybos programomis, stebėsenos pajėgumais ar strateginėmis atsargomis, įgyvendinimą ir teikti Komisijai tinkamas rekomendacijas, turėtų būti įsteigta Europos svarbiausių žaliavų taryba. Šią Tarybą turėtų sudaryti valstybės narės ir **Komisija**, o kitos šalys joje galėtų dalyvauti stebėtojų teisėmis. Siekdama įgyti reikiamų ekspertinių žinių, reikalingų tam tikroms užduotims įgyvendinti, Taryba turėtų įsteigti nuolatinius finansavimo, žvalgybos, stebėsenos ir strateginių išteklių pogrūpius, kurie turėtų veikti kaip tinklas, suburdami įvairias atitinkamas nacionalines institucijas ir prireikus konsultuodamiesi su pramonės atstovais, akademinė bendruomene, pilietine visuomene ir kitomis atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis. Tarybos rekomendacijos ir nuomonės turėtų būti neprivalomos, o tai, kad tokių rekomendacijų ar nuomonių nėra, neturėtų trukdyti Komisijai vykdyti savo užduočių pagal šį reglamentą;

Pakeitimas

(55) siekiant remti užduočių, susijusių su strateginių projektų rengimu ir jų finansavimu, žvalgybos programomis, stebėsenos pajėgumais ar strateginėmis atsargomis, įgyvendinimą ir teikti Komisijai tinkamas rekomendacijas, turėtų būti įsteigta Europos svarbiausių žaliavų taryba. Šią Tarybą turėtų sudaryti valstybės narės ir **Europos Parlamento bei Komisijos atstovai**, o kitos šalys joje galėtų dalyvauti stebėtojų teisėmis. Siekdama įgyti reikiamų ekspertinių žinių, reikalingų tam tikroms užduotims įgyvendinti, Taryba turėtų įsteigti nuolatinius finansavimo, žvalgybos, stebėsenos ir strateginių išteklių pogrūpius, kurie turėtų veikti kaip tinklas, suburdami įvairias atitinkamas nacionalines institucijas ir prireikus konsultuodamiesi su pramonės atstovais, akademinė bendruomene, pilietine visuomene ir kitomis atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis. Tarybos rekomendacijos ir nuomonės turėtų būti neprivalomos, o tai, kad tokių rekomendacijų ar nuomonių nėra, neturėtų trukdyti Komisijai vykdyti savo užduočių pagal šį reglamentą;

Pakeitimas 8

**Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktis**

Komisijos siūlomas tekstas

i) naudojant Sąjungos gavybos pajėgumus galima išgauti rūdas, naudingąsias iškasenas ar koncentratų, kurių kiekio pakanka pagaminti ne mažiau kaip 10 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo **strateginių žaliavų** kiekio, jeigu tai galima padaryti atsižvelgiant į Sąjungos atsargas;

Pakeitimas

i) naudojant Sąjungos gavybos pajėgumus galima išgauti rūdas, naudingąsias iškasenas ar koncentratų, kurių kiekio pakanka pagaminti ne mažiau kaip 10 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo **kiekvienos strateginės žaliavos** kiekio, jeigu tai galima padaryti atsižvelgiant į Sąjungos atsargas;

Pakeitimas 9

**Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 2 dalies a punkto iii papunktis**

Komisijos siūlomas tekstas

iii) naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus, įskaitant visus tarpinius perdirbimo etapus, galima pagaminti ne mažiau kaip 15 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo **strateginių žaliavų** kiekio;

Pakeitimas

iii) naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus **prieš ir po vartojimo**, įskaitant visus tarpinius perdirbimo etapus, galima pagaminti ne mažiau kaip 15 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo **kiekvienos strateginės žaliavos** kiekio;

Pakeitimas 10

**Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 2 dalies a punktas 2 papunktis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija nustato konkrečius kiekvienos žaliavos lyginamuosius dydžius, atsižvelgdama į jos savybes ir perspektyvas, taip pat taikydama kiekio svertinį koeficientą, kad būtų atsižvelgta į kiekio tonomis skirtumus, apskaičiuojant ir sumuojant šiuos atskirus lyginamuosius dydžius, kad būtų pasiekti bendri lyginamieji dydžiai; 1 straipsnio 3 dalyje nurodytoje ataskaitoje Komisija turi

paskelbti šių lyginamųjų dydžių apskaičiavimo ir ataskaitų apie juos teikimo metodiką.

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 2 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) užtikrinti Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų ir produktų, kurių sudėtyje yra svarbiausių žaliavų, laisvą judėjimą, kartu užtikrinant aukšto lygio aplinkos apsaugą, pagerinant šių žaliavų žiedžiškumą ir tvarumą.

Pakeitimas

d) užtikrinti Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų ir produktų, kurių sudėtyje yra svarbiausių žaliavų, laisvą judėjimą, kartu užtikrinant aukšto lygio aplinkos apsaugą, pagerinant šių žaliavų ***tinkamumą pakartotinai naudoti, taisomumą***, žiedžiškumą ir tvarumą.

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 2 dalies d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) skatinti su mažesnio aplinkosauginio pėdsako pakaitalais susijusius mokslinius tyrimus, inovacijas ir gamybos metodų vystymą ir išplečiamumą Europoje;

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 1 pastraipos 62 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

(62) strateginė partnerystė – Sąjungos ir trečiosios valstybės įsipareigojimas stiprinti bendradarbiavimą žaliavų vertės grandinės srityje, nustatomas neprivalomu dokumentu, kuriame nustatomi konkretūs

Pakeitimas

(62) strateginė partnerystė – Sąjungos ir trečiosios valstybės įsipareigojimas stiprinti bendradarbiavimą žaliavų vertės grandinės srityje, nustatomas neprivalomu dokumentu, kuriame nustatomi konkretūs

veiksmai bendro intereso srityse.

veiksmai bendro intereso srityse. *Šie abipusiai interesai turėtų apimti aplinkos apsaugos standartų, socialinių ir žmogaus teisių propagavimą ir apsaugą pagal tarptautinius ir nacionalinius teisės aktus, visapusiškai laikantis daugiašalio bendradarbiavimo taisyklių. Strateginės partnerystės padeda pasiekti abiem partneriams naudingų rezultatų, įskaitant dalijimąsi žiniomis.*

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 1 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) trečiojoje šalyse, kurios yra besiformuojančios rinkos arba besivystančios ekonomikos šalys, vykdomų projektų atveju projektas būtų abipusiškai naudingas Sąjungai ir atitinkamai trečiajai šaliai, *nes toje šalyje būtų sukuriama pridėtinė vertė.*

Pakeitimas

e) trečiojoje šalyse, kurios yra besiformuojančios rinkos arba besivystančios ekonomikos šalys, vykdomų projektų atveju projektas būtų abipusiškai naudingas Sąjungai, *nes būtų įvairinamos jos tiekimo grandinės, ir atitinkamai trečiajai šaliai, prisidedant prie jos ekonomikos vystymosi ir atitinkamų galutinės grandies pramonės šakų, įskaitant vietos perdirbimo pramonės šakas, kūrimo. Vykdamas tokius projektus turėtų būti laikomasi tarptautinių standartų ir konvencijų, susijusių su aplinkos apsauga ir žmogaus teisėmis, ir skatinama naudoti įtraukius verslo modelius, kuriuose vietos bendruomenės dalyvauja priimančias sprendimus.*

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento 6 straipsnio 5 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Trečiojoje šalyse vykdomų strateginių projektų atveju Komisija *gautą paraišką pasidalija* su trečiaja šalimi, kurios

Pakeitimas

Trečiojoje šalyse vykdomų strateginių projektų atveju Komisija, *prieš dalydamasi gauta paraiška* su trečiaja šalimi, kurios

teritorijoje siūloma vykdyti projektą. Komisija netvirtina paraiškos negavusi aiškaus atitinkamos trečiosios šalies pritarimo.

teritorijoje siūloma vykdyti projektą, ***įvertina projekto perspektyvumą ir poveikį Sąjungos strateginiam savarankiškumui bei jo ryšį su bendru šio reglamento tikslu.*** Komisija netvirtina paraiškos negavusi aiškaus atitinkamos trečiosios šalies pritarimo ***pagal jos nacionalinę teisinę sistemą ir tarptautinius įsipareigojimus.***

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento 6 straipsnio 5 dalies 2 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Strateginių projektų trečiosiose šalyse, su kuriomis Sąjunga susitarė dėl strateginės partnerystės susitarimo, atveju Komisija konsultuojasi su tos šalies valdžios institucijomis, kad užtikrintų greitą projekto įgyvendinimą.

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento 15 straipsnio 1 dalies a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) tai, kad strateginiams projektams trečiosiose šalyse finansavimas pagal programą „Global Gateway“ turėtų būti teikiamas pirmumo tvarka;

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento 15 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) ***atitinkamas Sąjungos lėšų suteikimo*** ir finansavimo programos.

d) ***esamas valstybių narių priemonės ir programos, įskaitant eksporto kreditų***

agentūrų, nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ir įstaigų priemonės ir programos;

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl reglamento 15 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Praėjus dvejiems metams nuo šio reglamento įsigaliojimo, o vėliau kas trejus metus nuolatinis pogrūpis teikia ataskaitą apie svarbiausiųjų žaliavų projektų finansavimo panaudojimą ir kliūtis bei pasiūlymus, kaip pagerinti galimybes gauti viešąjį ir privatųjį finansavimą Europos ir valstybių narių lygmeniu.

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 1 dalies a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) informacijos apie kainų iškraipymus, kurie atsiranda arba didėja dėl valdžios institucijų, valstybės valdomų įmonių ar ekonominės veiklos vykdytojų turimų strateginių svarbiausiųjų ir kitų žaliavų atsargų;

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Komisija pateikia papildomą analizę, kurioje atsižvelgiama į galimą paklausą, kuri atsirastų pasiekus gamybos

pajėgumų lyginamuosius dydžius, nurodytus Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės akte. Į šią numatomą paklausą turėtų būti atsižvelgta atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis.

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 3 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Komisija, bendradarbiaudama su nacionalinėmis institucijomis, dalyvaujančiomis 35 straipsnio 6 dalies c punkte nurodytame nuolatiniam pogrupyje, užtikrina, kad bent kas trejus metus būtų atliekamas kiekvienos strateginės žaliavos tiekimo grandinės testavimas nepalankiausiomis sąlygomis. Tuo tikslu 35 straipsnio 6 dalies c punkte nurodytas nuolatinis pogrupis koordinuoja ir paskirsto įvairių dalyvaujančių institucijų atliekamo skirtingų strateginių žaliavų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis veiksmus.

Pakeitimas

Komisija, bendradarbiaudama su nacionalinėmis institucijomis, dalyvaujančiomis 35 straipsnio 6 dalies c punkte nurodytame nuolatiniam pogrupyje, užtikrina, kad bent kas trejus metus būtų atliekamas kiekvienos strateginės žaliavos tiekimo grandinės testavimas nepalankiausiomis sąlygomis. Tuo tikslu 35 straipsnio 6 dalies c punkte nurodytas nuolatinis pogrupis koordinuoja ir paskirsto įvairių dalyvaujančių institucijų atliekamo skirtingų strateginių žaliavų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis veiksmus. ***Kai Valdyba pateikia prašymą, Komisija atlieka atrinktų svarbiausių žaliavų testavimą nepalankiausiomis sąlygomis.***

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 3 dalies 2 pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) veiksniais, kurie gali turėti įtakos tiekimui, įskaitant, be kita ko, geopolitinę padėtį, logistiką, energijos tiekimą, darbo jėgą ar stichines nelaimes;

Pakeitimas

c) veiksniais, kurie gali turėti įtakos tiekimui, įskaitant, be kita ko, geopolitinę padėtį, ***prekybos ginčus, įskaitant ekonominės prievartos veiksmus,*** logistiką, energijos tiekimą, darbo jėgą ar stichines nelaimes;

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 3 dalies 2 pastraipos c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) tai, kad tiekimo grandinėje kyla žmogaus teisių pažeidimo ir tarptautinių tvarumo standartų ir, kai taikytina, Sąjungos teisės aktų nesilaikymo rizika;

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl reglamento 25 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. 1 ir 2 dalyse nurodytos nacionalinės priemonės rengiamos taip, kad laikantis SESV būtų išvengiama prekybos kliūčių ir konkurencijos iškreipimų.

4. 1 ir 2 dalyse nurodytos nacionalinės priemonės rengiamos taip, kad laikantis SESV būtų išvengiama **tarptautinės ir ES vidaus** prekybos kliūčių ir konkurencijos iškreipimų **Sąjungos rinkoje**.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl reglamento 30 straipsnio 3 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) koks yra strateginių partnerysčių, strateginių projektų, prekybos susitarimų ir kitų tarptautinių priemonių veiksmingumas ir kokią informavimo veiklą vykdo Sąjunga, siekdama Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų.

c) koks yra strateginių partnerysčių, strateginių projektų, prekybos susitarimų, **palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms sudarymo susitarimų** ir kitų tarptautinių priemonių veiksmingumas ir kokią informavimo veiklą vykdo Sąjunga, siekdama Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų.

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Taryba periodiškai aptaria:

Pakeitimas

1. Taryba periodiškai, ***bent kartą per metus***, aptaria:

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) Sąjungos tiekimo ***saugumo*** didinimo;

Pakeitimas

i) Sąjungos ***strateginių ir svarbiausių žaliavų*** tiekimo ***atsparumo ir nenutrūkstamumo*** didinimo;

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

iii) Sąjungos ir šalių partnerių bendradarbiavimo svarbiausių žaliavų vertės grandinėje gerinimo;

Pakeitimas

iii) Sąjungos ir šalių partnerių ***ir užjūrio šalių ir teritorijų, nurodytų SESV II priede***, bendradarbiavimo ***ir naudos pasidalijimo*** svarbiausių žaliavų vertės grandinėje gerinimo;

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies a punkto iii a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iii a) vietos pramonės, susijusios su žaliavų tvarkymu trečiosiose šalyse, kurios apibrėžiamos kaip besiformuojančios rinkos ekonomikos arba besivystančios ekonomikos šalys, vystymosi gerinimo ir geresnės integracijos į pasaulinę vertės grandinę;

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies a punkto iii b papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iiib) žmogaus ir darbo teisių rėmimo, aplinkos, visų pirma biologinės įvairovės ir vandens kokybės, apsauga;

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis ir veiksų, kuriuos Sąjunga vykdo pagal strategines partnerystes, suderinamumą ir galimą sinergiją;

b) valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis ir veiksų, kuriuos Sąjunga vykdo ***siekdama sudaryti laisvosios prekybos susitarimus ir dėl jų derėdamasi*** pagal strategines partnerystes, suderinamumą ir galimą sinergiją;

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) veiksų, kuriuos Sąjunga vykdo siekdama sudaryti laisvosios prekybos susitarimus ir palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms sudarymo susitarimus ir derėdamasi dėl jų su trečiosiomis šalimis, ir veiksų, kuriuos Sąjunga vykdo pagal strategines partnerystes, suderinamumą ir galimą sinergiją bei iššūkius. Taryba sudaro palankesnes sąlygas geresniam dialogui ir koordinavimui Komisijoje, siekdama užtikrinti, kad šie procesai papildytų vienas kitą ir būtų vykdomi tinkama seka;

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies c punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

c) **kurioms trečiosioms šalims** turėtų būti teikiama pirmenybė sudaryti strategines partnerystes, atsižvelgiant į šiuos kriterijus:

Pakeitimas

c) **šalių partnerių ir SESV II priede nurodytų trečiųjų šalių ir užjūrio šalių bei teritorijų, kurioms** turėtų būti teikiama pirmenybė sudaryti strategines partnerystes, **sąrašo sudarymą**, atsižvelgiant į šiuos kriterijus:

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies c punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) galimą indėlį, užtikrinantį tiekimo **saugumą**, atsižvelgiant į galimas **trečiosios šalies** atsargas, gavybos, perdirbimo ir grąžinamojo perdirbimo pajėgumus, susijusius su svarbiausiosiomis žaliavomis;

Pakeitimas

i) galimą indėlį, užtikrinantį **Sąjungos žaliavų** tiekimo **atsparumą**, atsižvelgiant į galimas **šalies partnerės** atsargas, gavybos, perdirbimo ir grąžinamojo perdirbimo pajėgumus, susijusius su **šalių partnerių** svarbiausiosiomis žaliavomis;

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies c punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

ii) ar **trečiosios šalies** reglamentavimo sistema užtikrinama poveikio aplinkai stebėseną, prevenciją ir **mažinimą**, socialiai atsakingą veiklą, įskaitant pagarbą žmogaus ir darbo teisėms, ir prasmingą bendradarbiavimą su vietos bendruomenėmis, skaidri verslo veikla ir neigiamo poveikio tinkamam viešojo administravimo ir teisinės valstybės

Pakeitimas

ii) ar **trečioji šalis išreiškia interesą, kad jos** reglamentavimo sistema **ir jos veiksmingu įgyvendinimu būtų** užtikrinama **kasybos neigiamo socialinio poveikio ir** poveikio aplinkai stebėseną, prevenciją, **mažinimą** ir **kompensavimą**, socialiai atsakingą veiklą, įskaitant pagarbą žmogaus ir darbo teisėms, **įskaitant kovos su priverstiniu darbu ir vaikų darbu politiką**, ir prasmingą bendradarbiavimą su

veikimui prevencija;

poveikį patiriančiomis vietos bendruomenėmis, ypač čiabuviams, ir aktyvų jų dalyvavimą priimant su strateginiais projektais susijusius sprendimus, skaidri ir atsakinga verslo veikla, įskaitant kovos su korupcija priemones ir išsamų patikrinimą, ir neigiamo poveikio tinkamam viešojo administravimo ir teisinės valstybės veikimui prevencija;

Pakeitimas 37

**Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 1 dalies c punkto ii a papunktis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ii a) ar yra arba gali būti sudaryti lengvatinio prekybos režimo susitarimai arba ar vyksta derybos dėl prekybos susitarimų su trečiosiomis šalimis;

Pakeitimas 38

**Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 1 dalies a punkto iv a papunktis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iva) Sąjungos skiriamų lėšų vietos projektams, visų pirma tiems, kurie vykdomi pagal programą „Global Gateway“, veiksmingumą;

Pakeitimas 39

**Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 1 dalies c punkto iv b papunktis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ivb) besiformuojančių rinkų ir besivystančių šalių atveju – ar partnerystės galėtų padėti formalizuoti

kasybos sektorių, ypač nepramoninės ir mažos apimties kasybos sektorių.

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Komisija skelbia metinę ataskaitą, kurioje nurodoma nauda, kuri ankstesniais metais buvo gauta dėl kiekvieno strateginės partnerystės susitarimo. Ataskaitoje pateikiamas:

a) atnaujintas visų esamų strateginės partnerystės susitarimų sąrašas;

b) atnaujintas visų vykstančių derybų dėl strateginės partnerystės susitarimų sąrašas;

c) galimų strateginės partnerystės susitarimų prioritetinis sąrašas pagal 33 straipsnio 2 dalies c punkto nuostatas;

d) atitinkamų projektų, kuriems palankesnes sąlygas sudaro strateginės partnerystės, sąrašas ir analizė, kaip šie projektai padėjo įgyvendinti šio reglamento tikslus;

e) atnaujintas visų trečiosiose šalyse įgyvendinamų projektų, kuriems suteiktas strateginio projekto statusas, sąrašas.

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 3 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) padeda Komisijai įgyvendinti pagal strategines partnerystes nustatytas bendradarbiavimo priemones.

b) padeda Komisijai **veiksmingai** įgyvendinti pagal strategines partnerystes nustatytas bendradarbiavimo priemones.

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 3 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) koordinuoja savo plėtros bankų, eksporto kreditų agentūrų ir kitų viešųjų institucijų, kurias jos prižiūri, veiklą, kad paremtų trečiosiose valstybėse vykdomų strateginių projektų įgyvendinimą ir finansavimą;

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Sąjungos su trečiosiomis šalimis sudarytose strateginėse partnerystėse numatomos konkrečios priemonės, kuriomis prisidedama prie:

i) I ir II prieduose išvardytų Sąjungos svarbiausiųjų žaliavų tiekimo atsparumo ir tvarumo didinimo;

ii) 1 straipsnio 2 dalies b punkte nustatyto lyginamojo dydžio;

iii) Sąjungos ir šalių partnerių bendradarbiavimo ir bendros atsakomybės svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinėje didinimo siekiant sutartų partnerystės tikslų, kartu atsižvelgiant į ES ir šalių partnerių politikos erdvę;

iv) ekonominės ir socialinės plėtros šalyse partnerėse, ypač besiformuojančios rinkos ekonomikos ir besivystančiose šalyse, taikant valdymo sistemą, kurioje pirmenybė teikiama žmogaus teisėms, kartu skatinant aplinkos požiūriu tvarios ir žiedinės ekonomikos praktikos bei deramų darbo sąlygų diegimą;

v) besiformuojančių rinkų ir

besivystančių šalių atveju – vietos pridėtinės vertės didinimo remiant gavybos, apdorojimo ir gražinamojo perdirbimo pajėgumų plėtojimą, be kita ko, sudarant palankesnes sąlygas privačioms ir viešosioms investicijoms arba jas remiant;

vi) Jungtinių Tautų deklaraciją dėl čiabuvių tautų teisių ratifikavusių šalių partnerių atveju – šios deklaracijos įgyvendinimo pažangos;

vii) dalijimosi žiniomis ir įgūdžiais, kurie būtų naudingi vietos pramonės plėtrai.

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 3 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3b. Europos Parlamento dalyvavimas užmezgant strategines partnerystes ir vykdant jų stebėseną:

i) jei Taryba nusprendžia pradėti diskusijas siekdama užmegzti naują partnerystę, ji apie tai informuoja Europos Parlamentą;

ii) užbaigus derybas dėl strateginės partnerystės, Komisija, prieš pasirašant partnerystę, informuoja Parlamentą ir suteikia jam pakankamai laiko pareikšti savo nuomonę;

iii) įsigaliojus strateginei partnerystei, Europos Parlamentas gali kas trejus metus įvertinti partnerystę ir pareikšti savo nuomonę dėl šios partnerystės išlaikymo, stiprinimo ar nutraukimo svarbos.

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Tarybą sudaro valstybių narių ir Komisijos atstovai. Jai pirmininkauja Komisija.

Pakeitimas

1. Tarybą sudaro valstybių narių, **Europos Parlamento** ir Komisijos atstovai. Jai pirmininkauja Komisija.

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 4 dalies 2 pastraipos c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) kas 6 mėnesius – kad susitiktų su vieno langelio principu veikiančios priegos stebėtojais, kad būtų suteikta galimybė šiems atstovams dalytis geriausia patirtimi ir geriau koordinuoti savo darbo metodus.

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 6 dalies 2 pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) pogrupį strateginių projektų finansavimui pagal 15 straipsnį aptarti ir koordinuoti; nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ir įstaigų, Europos plėtros finansų įstaigų, Europos investicijų banko grupės, kitų tarptautinių finansų įstaigų, įskaitant Europos rekonstrukcijos ir plėtros banką, ir, kai tinkama, privačių finansų įstaigų atstovai kviečiami dalyvauti stebėtojų teisėmis;

a) pogrupį strateginių projektų finansavimui pagal 15 straipsnį aptarti ir koordinuoti; nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ir įstaigų **atstovai, eksporto kreditų agentūrų**, Europos plėtros finansų įstaigų, Europos investicijų banko grupės, kitų tarptautinių finansų įstaigų, įskaitant Europos rekonstrukcijos ir plėtros banką, ir, kai tinkama, privačių finansų įstaigų atstovai kviečiami dalyvauti stebėtojų teisėmis;

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 6 dalies 2 pastraipos d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) pogrupį, suburiantį vieno langelio principu veikiančios priegigos stebėtojus, kad jie reguliariai susitiktų ir skatintų didesnę valstybių narių sprendimų priėmimo konvergenciją;

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 6 dalies 2 pastraipos d b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

db) pogrupį, vienijantį verslo ir pramonės atstovus, įskaitant atitinkamų strateginių sektorių ir MVĮ atstovus, kurie Tarybai gali teikti informaciją ir išvalgas;

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 6 dalies 2 pastraipos d c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

dc) pogrupį, suburiantį mokslininkus, ekspertus ir organizacijas, kurių specializacija – tvari svarbiausiųjų žaliavų gavyba ir gamyba, siekiant įvertinti priimtų strateginių projektų tvarumo nuostatas.

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 7 dalies 3 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Taryba kartą per metus teikia ataskaitas

*Europos Parlamentui. Europos
Parlamentas gali susipažinti su Tarybos
posėdžių dokumentais ir sprendimais.*

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl reglamento 42 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Komisija, atsižvelgdama į Tarybos rekomendacijas, stebi pažangą, padarytą siekiant 1 straipsnio 2 dalyje nustatytų tikslų, ir bent kas **trejus** metus skelbia ataskaitą, kurioje išsamiai apibūdinama Sąjungos pažanga siekiant tų tikslų.

Pakeitimas

Komisija, atsižvelgdama į Tarybos rekomendacijas, stebi pažangą, padarytą siekiant 1 straipsnio 2 dalyje nustatytų tikslų, ir bent kas **dvejus** metus skelbia ataskaitą, kurioje išsamiai apibūdinama Sąjungos pažanga siekiant tų tikslų.

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl reglamento 42 straipsnio 1 dalies 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija, atsižvelgdama į Tarybos rekomendacijas, įvertina 15 straipsnyje numatytų nuostatų veiksmingumą ir bent kas dvejus metus skelbia ataskaitą dėl projekto rengėjų gebėjimo gauti finansavimą svarbiausių žaliavų projektams, kurioje nurodomos galimybės, kliūtys ir reikiamos pastangos bei investicijos tikslams įgyvendinti.

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl reglamento 42 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pirmoji ataskaita parengiama **iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 4 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos]**.

Pakeitimas

Pirmoji ataskaita parengiama **per 2 metus** po šio reglamento įsigaliojimo **dienos**.

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl reglamento 42 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje pateikiama kiekybinė informacija apie Sąjungos pažangos, padarytos siekiant 1 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nustatytų lyginamųjų dydžių, mastą.

Pakeitimas

2. 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje pateikiama kiekybinė informacija apie Sąjungos pažangos, padarytos siekiant 1 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nustatytų lyginamųjų dydžių, mastą.
Ataskaitoje atsižvelgiama į tai, kaip 15 straipsnio nuostatomis padedama siekti tų lyginamųjų dydžių, ir į tai, ar tos nuostatos yra tinkamos.

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Saugaus ir tvaraus svarbiausiųjų žaliavų tiekimo užtikrinimo sistemos nustatymas ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 ir (ES) 2019/1020
Nuorodos	COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ITRE 8.5.2023
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	INTA 8.5.2023
Susiję komitetai - paskelbimo plenariniame posėdyje data	15.6.2023
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Anna-Michelle Asimakopoulou 27.4.2023
Svarstymas komitete	24.5.2023
Priėmimo data	19.7.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 35 –: 0 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, Roman Haider, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Thierry Mariani, Margarida Marques, Gabriel Mato, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'álová, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Sven Simon, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Marek Belka, José Manuel García-Margallo y Marfil, Enikő Györi, Javier Moreno Sánchez
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Clara Aguilera, Francisco Guerreiro, Mikuláš Peksa, Lucia Vuolo

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

35	+
ID	Danilo Oscar Lancini, Thierry Mariani
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Arnaud Danjean, José Manuel García-Margallo y Marfil, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Gabriel Mato, Sven Simon, Lucia Vuolo, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Renew	Barry Andrews, Jordi Cañas, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Clara Aguilera, Marek Belka, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Katarína Roth Neved'alová, Joachim Schuster, Kathleen Van Brempt
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Francisco Guerreiro, Heidi Hautala, Mikuláš Peksa

0	-

2	0
ID	Roman Haider
NI	Enikő Győri

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

19.7.2023

APLINKOS, VISUOMENĖS SVEIKATOS IR MAISTO SAUGOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus svarbiausių žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 ir (ES) 2019/1020 (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

Nuomonės referentė: Jessica Polfjård

(*) Susijusių komitetų procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnis

PAKEITIMAI

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą atsižvelgti į toliau pateikiamą tekstą:

Pakeitimas 1 **Pasiūlymas dėl reglamento** **1 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(1) galimybės naudoti žaliavas yra labai svarbios Sąjungos ekonomikai ir vidaus rinkos veikimui. Yra tam tikrų neenergetinių, ne žemės ūkio žaliavų, kurios dėl savo didelės ekonominės svarbos ir didelės tiekimo rizikos, kurią dažnai lemia didelė pasiūlos keliose trečiosiose šalyse koncentracija, laikomos itin svarbiomis. Dėl svarbaus daugelio tokių svarbiausių žaliavų vaidmens įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir atsižvelgiant į tai, kad jos naudojamos gynybos ir kosmoso srityse, šių žaliavų paklausa ateinančiais dešimtmečiais proporcingai didės. Didėjant geopolitinei įtampai ir konkurencijai dėl

Pakeitimas

(1) galimybės naudoti žaliavas yra labai svarbios **Sąjungos žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai**, Sąjungos ekonomikai ir vidaus rinkos veikimui. Yra tam tikrų neenergetinių, ne žemės ūkio žaliavų, kurios dėl savo didelės ekonominės svarbos ir didelės tiekimo rizikos, kurią dažnai lemia didelė pasiūlos keliose trečiosiose šalyse koncentracija, laikomos itin svarbiomis. Dėl svarbaus daugelio tokių svarbiausių žaliavų vaidmens įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir atsižvelgiant į tai, kad jos naudojamos gynybos ir kosmoso srityse, šių žaliavų paklausa ateinančiais dešimtmečiais proporcingai didės. Didėjant

išteklų didėja tiekimo sutrikimų rizika. Be to, jeigu padidėjusi svarbiausių žaliavų paklausa nebus tinkamai valdoma, ji gali turėti neigiamą poveikį aplinkai ir socialinį poveikį. Atsižvelgiant į šias tendencijas, būtina imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrinamas saugus ir tvarus svarbiausių žaliavų tiekimas, taip užtikrinant Sąjungos ekonominį atsparumą ir atvirą strateginį savarankiškumą;

geopolitinei įtampai ir konkurencijai dėl išteklių didėja tiekimo sutrikimų rizika. Be to, jeigu padidėjusi svarbiausių žaliavų paklausa nebus tinkamai valdoma, ji gali turėti neigiamą poveikį aplinkai ir socialinį poveikį. Atsižvelgiant į šias tendencijas, būtina imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrinamas saugus ir tvarus svarbiausių žaliavų tiekimas, **nes tik tai padės užtikrinti, kad žalioji pertvarka būtų tvari pertvarka, bei užtikrinti Sąjungos ekonominį atsparumą ir atvirą strateginį savarankiškumą;**

Pakeitimas 2 **Pasiūlymas dėl reglamento** **2 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(2) atsižvelgiant į svarbiausių žaliavų vertės grandinių sudėtingumą ir tarpvalstybinį pobūdį, nesuderintos nacionalinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausių žaliavų tiekimą, gali labai iškreipti konkurenciją ir suskaidyti vidaus rinką. Todėl, siekiant užtikrinti vidaus rinkos veikimą, turėtų būti sukurta bendra Sąjungos sistema, skirta bendrai spręsti šią pagrindinę problemą;

Pakeitimas

(2) atsižvelgiant į svarbiausių žaliavų vertės grandinių sudėtingumą ir tarpvalstybinį pobūdį, nesuderintos nacionalinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausių žaliavų tiekimą, gali labai iškreipti konkurenciją ir suskaidyti vidaus rinką. Todėl, siekiant užtikrinti vidaus rinkos veikimą, turėtų būti sukurta bendra Sąjungos sistema, skirta bendrai spręsti šią pagrindinę problemą. **Siekdamos šio tikslo, Sąjunga ir valstybės narės turėtų didinti Sąjungos klimato ir energetikos tikslų sinergiją, be kita ko, nustatydamos projektus, kuriuos įgyvendinant būtų galima gaminti atsinaujinančiąją energiją ir kartu tvariai išgauti svarbiausias žaliavas;**

Pakeitimas 3 **Pasiūlymas dėl reglamento** **2 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(2a) šiuo reglamentu turėtų būti

užkirstas kelias neigiamam svarbiausių žaliavų poveikiui aplinkai ir jis turėtų būti sumažintas, taip pat užtikrinta saugi ir tvari visų svarbiausių žaliavų vertės grandinė, atsižvelgiant, pvz., į jų aplinkosauginį pėdsaką, svarbiausių žaliavų gavimo etiškumą ir tiekimo saugumą, taip pat palengvinant pakartotinį naudojimą, taisyką ir perdirbimą. Juo turėtų būti siekiama padidinti svarbiausių žaliavų ir visų ekonominės veiklos vykdytojų, dalyvaujančių jų gyvavimo cikle, veiklos aplinkosauginį veiksmingumą. Todėl šiuo reglamentu turėtų būti prisidedama prie perėjimo prie žiedinės ekonomikos, Sąjungos medžiagų vartojimo aplinkosauginio pėdsako mažinimo, ilgalaikio Sąjungos konkurencingumo ir veiksmingo vidaus rinkos veikimo, kartu užtikrinant aukšto lygio aplinkos apsaugą ir pagarbą žmogaus ir darbo teisėms, įskaitant čiabuvių tautų bendruomenės gyvenimą. Todėl šiuo reglamentu turėtų būti mažinamas neigiamas žaliavų gavybos ir apdorojimo poveikis žmonių sveikatai bei aplinkai ir teikiama pirmenybė praktiniam atliekų hierarchijos taikymui;

Pakeitimas 4 **Pasiūlymas dėl reglamento** **3 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(3) pirma, siekiant veiksmingai užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausių žaliavų tiekimą Sąjungai, į tą sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų siekiama sumažinti didėjančią Sąjungos pasiūlos riziką stiprinant Sąjungos pajėgumus visais strateginių žaliavų vertės grandinės etapais, **įskaitant gavybą, apdorojimą ir perdirbimą**, siekiant nustatyti kiekvienai strateginei žaliai taikomus kriterijus. Antra, kadangi Sąjunga ir toliau bus priklausoma nuo importo, į šią

Pakeitimas

(3) pirma, siekiant veiksmingai užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausių žaliavų tiekimą Sąjungai, į tą sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų siekiama sumažinti didėjančią Sąjungos pasiūlos riziką stiprinant Sąjungos pajėgumus visais strateginių žaliavų vertės grandinės etapais, **visų pirma perdirbimo, tvarios gavybos, pasinaudojant atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų ir Sąjungos svarbiausių žaliavų poreikio sinergija, ir apdorojimo**

sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų didinamas strateginių žaliavų išorės pasiūlos įvairinimas. Trečia, būtina numatyti priemones, kuriomis būtų stiprinamas Sąjungos gebėjimas stebėti ir mažinti esamą ir būsimą tiekimo riziką. Ketvirta, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama didinti Sąjungoje suvartojamų svarbiausiųjų žaliavų žiedišumą ir tvarumą;

pajėgumus, siekiant nustatyti kiekvienai strateginei žaliavai taikomus **orientacinius** kriterijus. Antra, kadangi Sąjunga ir toliau bus priklausoma nuo importo, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų didinamas strateginių žaliavų išorės pasiūlos įvairinimas. Trečia, būtina numatyti priemones, kuriomis būtų stiprinamas Sąjungos gebėjimas stebėti ir mažinti esamą ir būsimą tiekimo riziką. Ketvirta, ši sistema **turėtų būti įgyvendinama remiantis veiksmingo visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir įgyvendinant projektus principu**. **Penkta, į ją** turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama didinti Sąjungoje suvartojamų svarbiausiųjų žaliavų žiedišumą ir tvarumą;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento

6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(6) siekiant stiprinti Sąjungos pajėgumus strateginių žaliavų vertės grandinėje, turėtų būti nustatyti lyginamieji dydžiai, kuriais būtų grindžiamos pastangos ir jais vadovaujantis būtų stebima pažanga. Turėtų būti siekiama padidinti kiekvienos strateginės žaliavos pajėgumus kiekviename vertės grandinės etape, kartu stengiantis pasiekti bendrus strateginių žaliavų gavybos, apdorojimo ir perdirbimo pajėgumų lyginamuosius dydžius. Pirma, Sąjunga turėtų didinti strateginių žaliavų nuosavų geologinių išteklių naudojimą ir stiprinti pajėgumus, kurių reikia norint išgauti medžiagas, reikalingas bent 10 proc. Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų kiekio pagaminti. Atsižvelgiant į tai, kad gavybos pajėgumai labai priklauso nuo prieinamų Sąjungos geologinių išteklių, šio lyginamojo dydžio pasiekimas priklauso nuo tokio prieinamumo. Antra, siekdama sukurti visą vertės grandinę ir išvengti bet

Pakeitimas

(6) siekiant stiprinti Sąjungos pajėgumus strateginių žaliavų vertės grandinėje, turėtų būti nustatyti lyginamieji dydžiai, kuriais būtų grindžiamos pastangos ir jais vadovaujantis būtų stebima pažanga. Turėtų būti siekiama padidinti kiekvienos strateginės žaliavos pajėgumus kiekviename vertės grandinės etape, kartu stengiantis pasiekti bendrus strateginių žaliavų gavybos, apdorojimo ir perdirbimo pajėgumų lyginamuosius dydžius. Pirma, Sąjunga turėtų didinti strateginių žaliavų nuosavų geologinių išteklių naudojimą ir stiprinti pajėgumus, kurių reikia norint išgauti medžiagas, reikalingas bent 10 proc. Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų kiekio pagaminti. Atsižvelgiant į tai, kad gavybos pajėgumai labai priklauso nuo prieinamų Sąjungos geologinių išteklių, šio lyginamojo dydžio pasiekimas priklauso nuo tokio prieinamumo. Antra, siekdama sukurti visą vertės grandinę ir išvengti bet

kokių kliūčių tarpiniuose etapuose, Sąjunga taip pat turėtų padidinti savo perdirbimo pajėgumus visoje vertės grandinėje ir sugebėti pagaminti bent 40 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. Trečia, manoma, kad ateinančiais dešimtmečiais vis didesnę Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų dalį gali sudaryti antrinės žaliavos, o dėl to padidėtų tiek Sąjungos žaliavų tiekimo saugumas, tiek tvarumas. Todėl naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus turėtų būti galima pagaminti bent **15** proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. Šie lyginamieji dydžiai susiję su laikotarpiu iki 2030 m., atsižvelgiant į Sąjungos klimato ir energetikos sričių tikslus, nustatytus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119²⁹, ir juos pagrindžiančius Skaitmeninio dešimtmečio programoje³⁰ nustatytus skaitmeninius tikslus. Be to, kuriant kokybiškas darbo vietas, kai ugdomi įgūdžiai ir suteikiama galimybė pereiti iš vienos darbo vietos į kitą, bus mažinama sektorių darbo rinkoje kylanti rizika ir padedama užtikrinti ES konkurencingumą;

²⁹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

³⁰ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos

kokių kliūčių tarpiniuose etapuose, Sąjunga taip pat turėtų padidinti savo perdirbimo pajėgumus visoje vertės grandinėje ir sugebėti pagaminti bent 40 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. Trečia, manoma, kad ateinančiais dešimtmečiais vis didesnę Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų dalį gali sudaryti antrinės žaliavos, o dėl to padidėtų tiek Sąjungos žaliavų tiekimo saugumas, tiek tvarumas. Todėl naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus turėtų būti galima pagaminti bent **25** proc. metinio Sąjungoje ***bendrai*** sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. ***25 proc. per metus Sąjungoje suvartojamų žaliavų taip pat turėtų sudaryti perdirbtos žaliavos. Kiekvienai žaliavai Komisija turėtų nustatyti minimalų perdirbimo pajėgumų lyginamąjį dydį ir minimalius perdirbtų atliekų naudojimo medžiagoms gauti lygius.*** Šie lyginamieji dydžiai susiję su laikotarpiu iki 2030 m., atsižvelgiant į Sąjungos klimato ir energetikos sričių tikslus, nustatytus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119²⁹, ir juos pagrindžiančius Skaitmeninio dešimtmečio programoje³⁰ nustatytus skaitmeninius tikslus. Be to, kuriant kokybiškas darbo vietas, kai ugdomi įgūdžiai ir suteikiama galimybė pereiti iš vienos darbo vietos į kitą, bus mažinama sektorių darbo rinkoje kylanti rizika ir padedama užtikrinti ES konkurencingumą;

²⁹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

³⁰ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl reglamento
6 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(6a) atskirų žaliavų lyginamieji dydžiai turėtų atspindėti tikslinės žaliavos vertės grandinės ypatybes, nes kiekvienai žaliavai būdingos specifinės savybės ir iššūkiai, susiję su jos gavyba, apdorojimu ir perdirbimu. Turėtų būti skatinamas atviras ir nuolatinis suinteresuotųjų subjektų ir politikos formuotojų dialogas, siekiant užtikrinti, kad lyginamieji dydžiai būtų techniniu ir ekonominiu požiūriu įgyvendinami bei atitiktų Sąjungos tikslus;

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl reglamento
8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(8) būtina nustatyti tinkamas priemonės, kuriomis būtų remiami strateginiai projektai, kuriuos įgyvendinant būtų siekiama išgauti, apdoroti arba perdirbti strategines žaliavas Sąjungoje ir kuriomis kartu su valstybėmis narėmis turėtų būti prisidedama prie pajėgumų didinimo siekiant, kad jie atitiktų lyginamuosius dydžius. Kitomis priemonėmis, visų pirma susijusiomis su žvalgyba arba žiediškumu, taip pat turėtų būti stiprinami įvairūs vertės grandinės etapai, taip siekiant lyginamųjų dydžių. Siekdama užtikrinti, kad lyginamieji dydžiai būtų pasiekiami laiku, Komisija, padedama Europos svarbiausiųjų žaliavų tarybos (toliau – Taryba), turėtų stebėti pažangą, padarytą siekiant šių lyginamųjų dydžių, ir apie ją pranešti. Jeigu pažanga,

(8) būtina nustatyti tinkamas priemonės, kuriomis būtų remiami strateginiai projektai, kuriuos įgyvendinant būtų siekiama išgauti, apdoroti arba perdirbti strategines žaliavas Sąjungoje ir kuriomis kartu su valstybėmis narėmis turėtų būti prisidedama prie pajėgumų didinimo siekiant, kad jie atitiktų lyginamuosius dydžius. Kitomis priemonėmis, visų pirma susijusiomis su žvalgyba arba žiediškumu, taip pat turėtų būti stiprinami įvairūs vertės grandinės etapai, taip siekiant lyginamųjų dydžių. Siekdama užtikrinti, kad lyginamieji dydžiai būtų pasiekiami laiku, Komisija, padedama Europos svarbiausiųjų žaliavų tarybos (toliau – Taryba), turėtų stebėti pažangą, padarytą siekiant šių lyginamųjų dydžių, ir apie ją pranešti. Jeigu pažanga,

padaryta siekiant lyginamųjų dydžių, apie kurią pranešama, iš esmės yra nepakankama, Komisija turėtų įvertinti papildomų priemonių taikymo galimybes ir šių priemonių proporcingumą. Jeigu pažanga, susijusi tik su viena strategine žaliava ar nedidele šių žaliavų grupe, būtų nepakankama, papildomų Sąjungos pastangų imtis *iš esmės nereikėtų*;

padaryta siekiant lyginamųjų dydžių, apie kurią pranešama, iš esmės yra nepakankama, Komisija turėtų įvertinti papildomų priemonių taikymo galimybes ir šių priemonių proporcingumą. Jeigu pažanga, susijusi tik su viena strategine žaliava ar nedidele šių žaliavų grupe, būtų nepakankama, papildomų Sąjungos pastangų imtis *reikėtų tada, kai tai proporcinga*;

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento

9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(9) siekdama stiprinti pajėgumus Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos, turėtų nustatyti strateginius projektus Sąjungoje, kuriuos įgyvendinant ketinama vykdyti strateginių žaliavų *gavybą*, apdorojimą arba *perdirbimą*. Teikiant veiksmingą paramą strateginiams projektams galima pagerinti galutinės grandies sektorių galimybes gauti medžiagų, taip pat sukurti ekonominių galimybių visoje vertės grandinėje, be kita ko, ir MVL, ir prisidėti prie darbo vietų kūrimo. Todėl, siekiant užtikrinti strateginių projektų plėtojimą visoje Sąjungoje, tokiems projektams turėtų būti taikomos paprastesnės ir iš anksto žinomos leidimų išdavimo procedūros ir teikiama parama siekiant gauti finansavimą. Siekiant sutelkti paramą ir užtikrinti jos pridėtinę vertę, prieš skiriant tokią paramą, projektai turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Strateginiais Sąjungos projektais turėtų būti stiprinamas Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumas, techninės jų įgyvendinimo galimybės turi būti pakankamos, o projektai turi būti įgyvendinami tvariai tiek aplinkos, tiek socialiniu požiūriu. Tokie projektai taip pat turėtų būti naudingi tarpvalstybinio mastu, t. y. ir už atitinkamos valstybės narės ribų. Jeigu Komisija įvertina, kad šie kriterijai

Pakeitimas

(9) siekdama stiprinti pajėgumus Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos, turėtų nustatyti strateginius projektus Sąjungoje, kuriuos įgyvendinant ketinama vykdyti strateginių žaliavų *perdirbimą*, apdorojimą arba *gavybą*. Teikiant veiksmingą paramą strateginiams projektams galima pagerinti galutinės grandies sektorių galimybes gauti medžiagų, taip pat sukurti ekonominių galimybių visoje vertės grandinėje, be kita ko, ir MVL, ir prisidėti prie darbo vietų kūrimo. Todėl, siekiant užtikrinti strateginių projektų plėtojimą visoje Sąjungoje, tokiems projektams turėtų būti taikomos *greitos*, paprastesnės ir iš anksto žinomos leidimų išdavimo procedūros ir teikiama parama siekiant gauti finansavimą. Siekiant sutelkti paramą ir užtikrinti jos pridėtinę vertę, prieš skiriant tokią paramą, projektai turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Strateginiais Sąjungos projektais turėtų būti stiprinamas Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumas, techninės jų įgyvendinimo galimybės turi būti pakankamos, o projektai turi būti įgyvendinami tvariai tiek aplinkos, tiek socialiniu požiūriu, *laikantis atitinkamų Sąjungos teisės aktų ir tarptautinių teisinių priemonių bei visapusiškai*

buvo įvykdyti, ji turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu; Kadangi greitas pripažinimas yra labai svarbus siekiant veiksmingai remti Sąjungos tiekimo saugumą, vertinimo procesas turėtų likti racionalus ir ne pernelyg sudėtingas;

gerbiant žmogaus teises. Tokie projektai taip pat turėtų būti naudingi tarpvalstybinio mastu, t. y. ir už atitinkamos valstybės narės ribų. Jeigu Komisija įvertina, kad šie kriterijai buvo įvykdyti, ji turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu; Kadangi greitas pripažinimas yra labai svarbus siekiant veiksmingai remti Sąjungos tiekimo saugumą, vertinimo procesas turėtų likti racionalus ir ne pernelyg sudėtingas;

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento

10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(10) siekdama įvairinti strateginių žaliavų tiekimą Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos, turėtų nustatyti strateginius projektus trečiosiose šalyse, kuriose ketinama vykdyti strateginių žaliavų **gavybą**, apdorojimą arba **perdirbimą**. Siekiant užtikrinti, kad tokie strateginiai projektai būtų veiksmingai įgyvendinami, turėtų būti sudaromos geresnės galimybės jiems gauti finansavimą. Siekiant užtikrinti projektų pridėtinę vertę, jie turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Kaip ir Sąjungos projektų atveju, strateginiais projektais trečiosiose šalyse turėtų būti stiprinamas Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumas, techninės jų įgyvendinimo galimybės turi būti pakankamos, o projektai turi būti įgyvendinami tvariai. Besiformuojančiose rinkose ir besivystančiose šalyse įgyvendinami projektai turėtų būti abipusiškai naudingi ir Sąjungai, ir susijusiai trečiajai šaliai, ir toje šalyje turi būti sukuriama pridėtinė vertė, atsižvelgiant ir į jo suderinamumą su Sąjungos prekybos politika. Tokia vertė gali būti sukuriama, kai projektas yra naudingas daugiau nei viename vertės grandinės etape, taip pat tuomet, kad

Pakeitimas

(10) siekdama įvairinti strateginių žaliavų tiekimą Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos, turėtų nustatyti strateginius projektus trečiosiose šalyse, kuriose ketinama vykdyti strateginių žaliavų **perdirbimą**, apdorojimą arba **gavybą**. Siekiant užtikrinti, kad tokie strateginiai projektai būtų veiksmingai įgyvendinami, turėtų būti sudaromos geresnės galimybės jiems gauti finansavimą. Siekiant užtikrinti projektų pridėtinę vertę, jie turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Kaip ir Sąjungos projektų atveju, strateginiais projektais trečiosiose šalyse turėtų būti stiprinamas Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumas, techninės jų įgyvendinimo galimybės turi būti pakankamos, o projektai turi būti įgyvendinami tvariai **bei visapusiškai gerbiant žmogaus teises.** Besiformuojančiose rinkose ir besivystančiose šalyse įgyvendinami projektai turėtų būti abipusiškai naudingi ir Sąjungai, ir susijusiai trečiajai šaliai, ir toje šalyje turi būti sukuriama pridėtinė vertė, atsižvelgiant ir į jo suderinamumą su Sąjungos prekybos politika **ir atitinkamais tarptautiniais susitarimais, įskaitant aplinkosaugos susitarimus.** Tokia vertė

įgyvendinant projektą sukuriama platesnio masto ekonominė ir socialinė nauda, be kita ko, sukuriant tarptautinius standartus atitinkančias darbo vietas. Jeigu Komisija įvertina, kad šie kriterijai buvo įvykdyti, ji turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu;

gali būti sukuriama, kai projektas yra naudingas daugiau nei viename vertės grandinės etape, taip pat tuomet, kad įgyvendinant projektą sukuriama platesnio masto ekonominė ir socialinė nauda, be kita ko, sukuriant **Tarptautinės darbo organizacijos (TDO)** tarptautinius standartus atitinkančias darbo vietas. Jeigu Komisija įvertina, kad šie kriterijai buvo įvykdyti, ji turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu;

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento

11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) siekiant užtikrinti, kad didesnė žaliavų gamyba būtų tvari, naujų žaliavų projektai turėtų būti įgyvendinami tvariai. Tuo tikslu strateginiai projektai, kuriems teikiama parama pagal šį reglamentą, turėtų būti vertinami atsižvelgiant į tarptautines priemones, apimančias visus tvarumo aspektus, nurodytus ES tvarių žaliavų principuose³¹, įskaitant aplinkos apsaugos užtikrinimą, socialiai atsakingą veiklą, kurią vykdančios gerbiamos žmogaus teisės, kaip antai moterų teisės, ir skaidrų verslą. Projektais taip pat turėtų būti užtikrinamas sąžiningas bendradarbiavimas ir išsamios bei prasmingos konsultacijos su vietos bendruomenėmis, be kita ko, su čiabuvių tautomis. Siekiant, kad projektų rengėjai galėtų aiškiai ir veiksmingai laikytis šio kriterijaus, turėtų būti laikoma, kad pakanka laikytis atitinkamų Sąjungos teisės aktų, tarptautinių standartų, gairių ir principų arba dalyvauti pagal šį reglamentą pripažintoje sertifikavimo schemoje;

³¹ Europos Komisijos Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis

Pakeitimas

(11) siekiant užtikrinti, kad didesnė žaliavų gamyba būtų tvari, naujų žaliavų projektai turėtų būti įgyvendinami tvariai. Tuo tikslu strateginiai projektai, kuriems teikiama parama pagal šį reglamentą, turėtų būti vertinami atsižvelgiant į tarptautines priemones, apimančias visus tvarumo aspektus, nurodytus **tarptautiniuose susitarimuose ir** ES tvarių žaliavų principuose³¹, įskaitant aplinkos apsaugos užtikrinimą, socialiai atsakingą veiklą, kurią vykdančios gerbiamos žmogaus teisės, kaip antai moterų **ir vaikų** teisės, ir skaidrų verslą. Projektais taip pat turėtų būti užtikrinamas sąžiningas bendradarbiavimas ir išsamios bei prasmingos konsultacijos su vietos bendruomenėmis, be kita ko, su čiabuvių tautomis. Siekiant, kad projektų rengėjai galėtų aiškiai ir veiksmingai laikytis šio kriterijaus, turėtų būti laikoma, kad pakanka laikytis atitinkamų Sąjungos teisės aktų, tarptautinių standartų, gairių ir principų arba dalyvauti pagal šį reglamentą pripažintoje sertifikavimo schemoje, **kartu užtikrinant veiklos stebėseną**;

³¹ Europos Komisijos Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis

direktoratas. ES tvarių žaliavų principai.
Leidinių biuras, 2021 m. Prieiga per
internetą:
<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/23e4b6a0-41da-11ec-89db-01aa75ed71a1/language-lt>

direktoratas. ES tvarių žaliavų principai.
Leidinių biuras, 2021 m. Prieiga per
internetą:
<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/23e4b6a0-41da-11ec-89db-01aa75ed71a1/language-lt>

Pakeitimas 11 **Pasiūlymas dėl reglamento** **16 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(16) strateginiai projektai, atsižvelgiant į jų svarbą užtikrinant strateginių žaliavų tiekimo saugumą, turėtų būti laikomi viešąjį interesą atitinkančiais projektais. Siekiant užtikrinti sėkmingą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat gynybos ir kosmoso sektorių atsparumą, labai svarbu užtikrinti strateginių žaliavų tiekimo saugumą. Siekdamos prisidėti prie strateginių žaliavų tiekimo Sąjungoje saugumo, valstybės narės gali numatyti paramą pagal nacionalines leidimų išdavimo procedūras, taip paspartinant strateginių projektų įgyvendinimą pagal Sąjungos teisę;

Pakeitimas 12 **Pasiūlymas dėl reglamento** **17 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(16) strateginiai projektai, atsižvelgiant į jų svarbą užtikrinant strateginių žaliavų tiekimo saugumą, turėtų būti laikomi **viršesni** viešąjį interesą atitinkančiais projektais. Siekiant užtikrinti sėkmingą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat gynybos ir kosmoso sektorių atsparumą, labai svarbu užtikrinti strateginių žaliavų tiekimo saugumą. Siekdamos prisidėti prie strateginių žaliavų tiekimo Sąjungoje saugumo, valstybės narės gali numatyti paramą pagal nacionalines leidimų išdavimo procedūras, taip paspartinant strateginių projektų įgyvendinimą pagal Sąjungos teisę;

(17a) kad būtų užtikrintas veiksmingas sprendimų priėmimas, labai svarbu, kad bendradarbiautų įvairių lygių valdžios institucijos. Siekiant užtikrinti aukštus aplinkos standartus ir siekiant, kad būtų laikomasi atitinkamos procedūros, priimant sprendimus dėl strateginių projektų įgyvendinimo turėtų būti užtikrintas nacionalinių kompetentingų institucijų dalyvavimas;

Pakeitimas 13
Pasiūlymas dėl reglamento
19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(19) atsižvelgiant į strateginių projektų vaidmenį užtikrinant Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumą ir jų indėlį siekiant Sąjungos atviro strateginio savarankiškumo ir įgyvendinant žaliąją bei skaitmeninę pertvarką, atsakinga leidimus išduodanti institucija turėtų pripažinti, kad strateginiai projektai atitinka viešąjį interesą. Gali būti leidžiama vykdyti strateginius projektus, kurie daro neigiamą poveikį aplinkai tiek, kiek numatyta Direktyvoje 2000/60/EB, Tarybos direktyvoje 92/43/EEB ir Direktyvoje 2009/147/EB³⁹, jeigu atsakinga leidimus išduodanti institucija, remdamasi kiekvienu konkrečiu atveju atliktu vertinimu, padaro išvadą, kad viešasis interesas, dėl kurio įgyvendinamas projektas, yra viršesnis už tą poveikį, su sąlyga, kad tenkinamos visos tose direktyvose nustatytos atitinkamos sąlygos. **Kai tinkama**, vertinant kiekvieną konkretų atvejį reikėtų atsižvelgti į gavybos vietų geologinius ypatumus, dėl kurių gali būti ribojamas sprendimų dėl projekto vykdymo vietos priėmimas;

³⁹ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7–25).

Pakeitimas 14
Pasiūlymas dėl reglamento
23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(23) siekdamas, kad projektų rengėjams ir kitiems investuotojams būtų suteiktas

Pakeitimas

(19) atsižvelgiant į strateginių projektų vaidmenį užtikrinant Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumą ir jų indėlį siekiant Sąjungos atviro strateginio savarankiškumo ir įgyvendinant žaliąją bei skaitmeninę pertvarką, atsakinga leidimus išduodanti institucija turėtų pripažinti, kad strateginiai projektai atitinka viešąjį interesą. Gali būti leidžiama vykdyti strateginius projektus, kurie daro neigiamą poveikį aplinkai tiek, kiek numatyta Direktyvoje 2000/60/EB, Tarybos direktyvoje 92/43/EEB ir Direktyvoje 2009/147/EB³⁹, jeigu atsakinga leidimus išduodanti institucija, remdamasi kiekvienu konkrečiu atveju atliktu vertinimu, padaro išvadą, kad viešasis interesas, dėl kurio įgyvendinamas projektas, yra viršesnis už tą poveikį, su sąlyga, kad tenkinamos visos tose direktyvose nustatytos atitinkamos sąlygos. Vertinant kiekvieną konkretų atvejį reikėtų **tinkamai** atsižvelgti į gavybos vietų geologinius ypatumus, dėl kurių gali būti ribojamas sprendimų dėl projekto vykdymo vietos priėmimas, **nes nėra alternatyvių sprendimų dėl gavybos vietų**;

³⁹ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7–25).

strateginiams projektams plėtoti reikalingas saugumas ir aiškumas, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad su tokiais projektais susijusių leidimų išdavimo procedūrų trukmė neviršytų iš anksto nustatytų terminų. Strateginių projektų, susijusių tik su apdorojimu arba perdirbimu, atveju leidimų išdavimo procedūra neturėtų trukti ilgiau nei vienus metus. Tačiau strateginių projektų, susijusių su gavyba, atveju leidimų išdavimo procedūros trukmė, atsižvelgiant į galimo poveikio sudėtingumą ir mastą, neturėtų viršyti dvejų metų. Siekdamas veiksmingai laikytis šių terminų, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad atsakingos institucijos turėtų pakankamai išteklių ir darbuotojų. Pasitelkdama techninės paramos priemonę, Komisija valstybių narių prašymu padeda joms rengti, plėtoti ir įgyvendinti reformas, be kita ko, susijusias su administracinių gebėjimų, susijusių su nacionalinių leidimų išdavimu, stiprinimu;

strateginiams projektams plėtoti reikalingas saugumas ir aiškumas, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad su tokiais projektais susijusių leidimų išdavimo procedūrų trukmė neviršytų iš anksto nustatytų terminų. ***Tačiau reikėtų atsižvelgti į dabartinius valstybių narių administracinių gebėjimų apribojimus, taip pat į laiką, reikalingą naujiems kvalifikuotiems administracijos darbuotojams parengti.*** Strateginių projektų, susijusių tik su apdorojimu arba perdirbimu, atveju leidimų išdavimo procedūra neturėtų trukti ilgiau nei vienus metus. Tačiau strateginių projektų, susijusių su gavyba, atveju leidimų išdavimo procedūros trukmė, atsižvelgiant į galimo poveikio sudėtingumą ir mastą, neturėtų viršyti dvejų metų. ***Nustatant šiuos terminus neturėtų būti atsižvelgiama į laiką, per kurį projekto vykdytojai turi pateikti atsakymus ir surinkti informaciją.*** Siekdamas veiksmingai laikytis šių terminų, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad atsakingos institucijos turėtų pakankamai išteklių, darbuotojų ***ir mokymų.*** Pasitelkdama techninės paramos priemonę, Komisija valstybių narių prašymu padeda joms rengti, plėtoti ir įgyvendinti reformas, be kita ko, susijusias su administracinių gebėjimų, susijusių su nacionalinių leidimų išdavimu, stiprinimu;

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento

24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(24) poveikio aplinkai vertinimai ir leidimai, kurių reikalaujama pagal Sąjungos teisę, be kita ko, susiję su vandeniu, buveinėmis ir paukščiais, yra neatsiejama žaliavų projektų leidimų išdavimo procedūros dalis ir esminė apsaugos priemonė, kuria užtikrinama, kad būtų užkertamas kelias neigiamam poveikiui aplinkai arba kad jis būtų kuo

Pakeitimas

(24) poveikio aplinkai vertinimai ir leidimai, kurių reikalaujama pagal Sąjungos teisę, be kita ko, susiję su vandeniu, buveinėmis ir paukščiais, yra neatsiejama žaliavų projektų leidimų išdavimo procedūros dalis ir esminė apsaugos priemonė, kuria užtikrinama, kad būtų užkertamas kelias neigiamam poveikiui aplinkai arba kad jis būtų kuo

mažesnis. Tačiau siekiant užtikrinti, kad strateginių projektų leidimų išdavimo procedūros būtų iš anksto žinomos ir vykdomos laiku, ***turėtų būti išnaudojamos visos galimybės*** supaprastinti būtinus vertinimus ir leidimus, kartu nemažinant aplinkos apsaugos lygio. Šiuo atžvilgiu turėtų būti užtikrinama, kad būtini vertinimai būtų susieti, taip išvengiant nereikalingo dubliavimosi, ir turėtų būti užtikrinama, kad projektų rengėjai ir atsakingos institucijos, prieš atlikdami tokį susietą vertinimą, aiškiai susitartų dėl jo apimties, taip išvengdamos nereikalingų tolesnių procedūrų;

mažesnis. Tačiau siekiant užtikrinti, kad strateginių projektų leidimų išdavimo procedūros būtų iš anksto žinomos ir vykdomos laiku ***ir neviršytų iš anksto nustatyto konkretaus leidimų išdavimo proceso etapo termino, reikėtų*** supaprastinti būtinus vertinimus ir leidimus, kartu nemažinant aplinkos apsaugos lygio. Šiuo atžvilgiu turėtų būti užtikrinama, kad būtini vertinimai būtų susieti, taip išvengiant nereikalingo dubliavimosi, ir turėtų būti užtikrinama, kad projektų rengėjai ir atsakingos institucijos, prieš atlikdami tokį susietą vertinimą, aiškiai susitartų dėl jo apimties, taip išvengdami nereikalingų tolesnių procedūrų, ***nepakenkiant šių vertinimų kokybei;***

Pakeitimas 16 **Pasiūlymas dėl reglamento** **25 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(25) vykstant konfliktams dėl žemės naudojimo gali atsirasti kliūčių įgyvendinti svarbiausių žaliavų projektus. Tinkamai parengti planai, įskaitant teritorijų ir zonų nustatymo planus, kuriuose atsižvelgiama į galimybes įgyvendinti svarbiausių žaliavų projektus ir kurių galimas poveikis aplinkai buvo įvertintas, gali padėti nustatyti visuomeninio turto ir interesų pusiausvyrą, sumažinti konfliktų riziką ir paspartinti tvarų žaliavų projektų įgyvendinimą Sąjungoje. Todėl atsakingos nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, rengdamos atitinkamus planus, ***turėtų apsvarstyti galimybę įtraukti*** nuostatas, susijusias su žaliavų projektais;

Pakeitimas

(25) vykstant konfliktams dėl žemės naudojimo gali atsirasti kliūčių įgyvendinti svarbiausių žaliavų projektus. Tinkamai parengti planai, įskaitant teritorijų ir zonų nustatymo planus, kuriuose atsižvelgiama į galimybes įgyvendinti svarbiausių žaliavų projektus ir kurių galimas poveikis aplinkai buvo įvertintas, gali padėti nustatyti visuomeninio turto ir interesų pusiausvyrą, sumažinti konfliktų riziką ir paspartinti tvarų žaliavų projektų įgyvendinimą Sąjungoje. Todėl atsakingos nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, rengdamos atitinkamus planus, ***bendradarbiaudamos su vietos bendruomenėmis, prireikus turėtų įtraukti*** nuostatas, susijusias su žaliavų projektais; ***Atsižvelgdama į esminį svarbiausių žaliavų pobūdį vykdant žaliąją pertvarką, Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/852^{1a} turėtų priimti deleguotąjį aktą, kuriame, remiantis Tvaraus finansavimo***

*^{1A} 2020 m. birželio 18 d. Europos
Parlamento ir Tarybos reglamentas
(ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam
investavimui palengvinti sukūrimo,
kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas
(ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22,
p. 13).*

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl reglamento
41 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(41) svarbiausios žaliavos yra metalai, kurie iš esmės gali būti perdirbami daugybę kartų, nors kartais jų kokybė dėl to pablogėja. Taip sukuriama galimybė vykdyti žaliąją pertvarką pereiti prie tikrai žiedinės ekonomikos. Po pradinio spartaus svarbiausių žaliavų, reikalingų naujoms technologijoms, paklausos augimo etapo, kai pirminė gavyba ir apdorojimas vis dar bus pagrindiniai šių žaliavų gavimo būdai, vis svarbesnis turėtų tapti perdirbimas ir dėl jo turėtų sumažėti pirminės gavybos poreikis bei su juo susijęs poveikis. Tačiau šiais laikais svarbiausių žaliavų perdirbimo lygiai tebėra maži, o perdirbimo sistemos ir technologijos dažnai neatitinka šių medžiagų ypatumų. Todėl reikia imtis veiksmų, kuriais būtų šalinami įvairūs veiksniai, ribojantys žiediško potencialą;

Pakeitimas 18
Pasiūlymas dėl reglamento
41 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Pakeitimas

(41) svarbiausios žaliavos yra metalai, kurie iš esmės gali būti perdirbami daugybę kartų, nors kartais jų kokybė dėl to pablogėja. Taip sukuriama galimybė vykdyti žaliąją pertvarką pereiti prie tikrai žiedinės ekonomikos. Po pradinio spartaus svarbiausių žaliavų, reikalingų naujoms technologijoms, paklausos augimo etapo, kai pirminė gavyba ir apdorojimas vis dar bus pagrindiniai šių žaliavų gavimo būdai, vis svarbesnis turėtų tapti perdirbimas **bei pakartotinis naudojimas** ir dėl jo turėtų sumažėti pirminės gavybos poreikis bei su juo susijęs poveikis. Tačiau šiais laikais svarbiausių žaliavų perdirbimo **ir pakartotinio naudojimo** lygiai tebėra maži, o perdirbimo sistemos ir technologijos dažnai neatitinka šių medžiagų ypatumų. Todėl reikia imtis veiksmų, kuriais būtų šalinami įvairūs veiksniai, ribojantys žiediško potencialą;

(41a) Europa turi didinti savo atvirą strateginį savarankiškumą, taip pat didinti atsparumą rengdamasi galimiems tiekimo sutrikimams dėl su sveikata susijusių ar kitų krizių. Šį tikslą pasiekti padės žiediško ir išteklių naudojimo efektyvumo didinimas, daugiau šių žaliavų perdirbant ir panaudojant;

Pakeitimas 19
Pasiūlymas dėl reglamento
42 konstatuojamoji dalis

(42) valstybėms narėms palikta svarbi kompetencija žiediško srityje, pavyzdžiui, susijusi su atliekų surinkimo ir apdorojimo sistemomis. Ši kompetencija turėtų būti naudojama siekiant padidinti atliekų srautų, kuriose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo tikimybę **didelė**, surinkimo ir perdirbimo lygius, pavyzdžiui, siūlant finansines paskatas, kaip antai nuolaidas, piniginių atlygi, arba naudojant užstato grąžinimo sistemas. Valstybių narių valdžios institucijos taip pat turėtų imtis veiksmų, nes jos veikia kaip svarbiausių žaliavų ir produktų, kurių sudėtyje yra šių žaliavų, pirkėjos, o nacionalinės mokslinių tyrimų ir inovacijų programos suteikia daug išteklių, kuriuos naudojant galima pagerinti svarbiausių žaliavų žiediško srities žinių ir technologijų būklę ir medžiagų efektyvumą. Galiausiai valstybės narės turėtų skatinti kasybos atliekose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimą, pagerindamos informacijos prieinamumą ir pašalindamos teisines, ekonomines ir technines kliūtis. Vienas iš galimų sprendimų, į kuriuos valstybės narės turėtų atsižvelgti, yra rizikos pasidalijimo tarp veiklos vykdytojų ir valstybės narės mechanizmai, kuriais siekiama skatinti

(42) valstybėms narėms palikta svarbi kompetencija žiediško srityje, pavyzdžiui, susijusi su atliekų surinkimo ir apdorojimo sistemomis. Ši kompetencija turėtų būti naudojama siekiant padidinti atliekų srautų, kuriose esančias svarbiausias žaliavas **galima panaudoti, pakartotinio naudojimo**, surinkimo ir perdirbimo lygius, pavyzdžiui, siūlant finansines paskatas, kaip antai nuolaidas, piniginių atlygi, arba naudojant užstato grąžinimo sistemas, **kartu išsaugant vidaus rinkos vientisumą**. Valstybių narių valdžios institucijos taip pat turėtų imtis veiksmų, nes jos veikia kaip svarbiausių žaliavų ir produktų, kurių sudėtyje yra šių žaliavų, pirkėjos, o nacionalinės mokslinių tyrimų ir inovacijų programos suteikia daug išteklių, kuriuos naudojant galima pagerinti svarbiausių žaliavų žiediško srities žinių ir technologijų būklę ir medžiagų efektyvumą. Galiausiai valstybės narės turėtų skatinti kasybos atliekose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimą, pagerindamos informacijos prieinamumą ir pašalindamos teisines, ekonomines ir technines kliūtis. Vienas iš galimų sprendimų, į kuriuos valstybės narės turėtų atsižvelgti, yra rizikos pasidalijimo tarp veiklos vykdytojų ir valstybės narės

uždarytuose atliekų įrenginiuose esančių žaliavų panaudojimą;

mechanizmai, kuriais siekiama skatinti uždarytuose atliekų įrenginiuose esančių žaliavų panaudojimą; ***Komisija turėtų stebėti valstybių narių veiksmus, lyginti ir skleisti geriausios praktikos pavyzdžius ir prireikus teikti valstybėms narėms rekomendacijas dėl tolesnių veiksmų;***

Pakeitimas 20
Pasiūlymas dėl reglamento
42 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(42a) elektronikos atliekose yra svarbiausių žaliavų, kurių koncentracija gerokai viršija koncentraciją, randamą geriausios pasaulyje kokybės rūdose.^{1a} Šis faktas atskleidžia didelę ekonominę perspektyvą, būdingą gavybai iš urbanistinių atliekų, kuri turi didžiulį plėtros potencialą. Todėl labai svarbu sukurti perdirbimo centrų galimybių suteikiančius įrenginius, kad jie galėtų veiksmingai ir efektyviai grąžinti šiuos perdirbtus žaliavų kiekius į rinką;

^{1a} *Torrubia, J.; Valero, A.; Valero, A.; Lejuez, A. „Challenges and Opportunities for the Recovery of Critical Raw Materials from Electronic Waste: The Spanish Perspective“. „Sustainability 2023“, 15, 1393.
<https://doi.org/10.3390/su15021393>*

Pakeitimas 21
Pasiūlymas dėl reglamento
43 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(43) daugelyje Sąjungos regionų, kuriuose anksčiau buvo vykdoma žaliavų gavyba, yra uždarytų įrenginių, kuriuose

(43) daugelyje Sąjungos regionų, kuriuose anksčiau buvo vykdoma žaliavų gavyba, yra uždarytų įrenginių, kuriuose

sukaupta daug kasybos atliekų, bet šias atliekas tik neseniai pradėta laikyti ekonomiškai svarbiomis, todėl jų svarbiausių žaliavų potencialas daugiausia dar nebuvo ištirtas. Naudojant kasybos atliekų įrenginiuose sukauptas svarbiausias žaliavas būtų galima sukurti ekonominę vertę ir darbo vietas istoriniuose kasybos regionuose, kurie dažnai nukenčia dėl deindustrializacijos ir nuosmukio. Nepakankamas dėmesys svarbiausių žaliavų kiekiams ir informacijos trūkumas, visų pirma kalbant apie uždarytus atliekų įrenginius, yra vienos iš pagrindinių kliūčių, trukdančių geriau išnaudoti kasybos atliekose esančių svarbiausių žaliavų potencialą;

sukaupta daug kasybos atliekų, bet šias atliekas tik neseniai pradėta laikyti ekonomiškai svarbiomis, todėl jų svarbiausių žaliavų potencialas daugiausia dar nebuvo ištirtas. Naudojant kasybos atliekų įrenginiuose sukauptas svarbiausias žaliavas būtų galima ***išvengti neigiamo socialinio ir aplinkosauginio naujos gavybos veiklos poveikio ir jį sušvelninti***, sukurti ekonominę vertę ir darbo vietas istoriniuose kasybos regionuose, kurie dažnai nukenčia dėl deindustrializacijos ir nuosmukio. Nepakankamas dėmesys svarbiausių žaliavų kiekiams ir informacijos trūkumas, visų pirma kalbant apie uždarytus atliekų įrenginius, yra vienos iš pagrindinių kliūčių, trukdančių geriau išnaudoti kasybos atliekose esančių svarbiausių žaliavų potencialą, ***todėl šios kliūtis įveikimas turėtų būti pagrindinis Sąjungos prioritetas***;

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento

45 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(45) tiek esamų, tiek naujų kasybos atliekų įrenginių operatoriai turėtų atlikti preliminarų ekonominio vertinimo tyrimą, susijusį su svarbiausių žaliavų, išgautų iš įrenginių vietoje esančių kasybos atliekų ir iš tokių susidarančių atliekų, naudojimu. Laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/98/EB⁴⁶ nustatytos atliekų hierarchijos, pirmenybė turėtų būti teikiama veiksams, kuriais siekiama užkirsti kelią atliekų, kuriose yra svarbiausių žaliavų, susidarymui, išgaunant svarbiausias žaliavas iš išgauto iškasenų kiekio prieš joms tampant atliekomis. Atlikdami šį tyrimą, veiklos vykdytojai turėtų surinkti būtina informaciją, be kita ko susijusia su svarbiausių žaliavų koncentracija ir kiekiais kasybos atliekose, ir įvertinti

Pakeitimas

(45) tiek esamų, tiek naujų kasybos atliekų įrenginių operatoriai turėtų atlikti preliminarų ekonominio vertinimo tyrimą, susijusį su svarbiausių žaliavų, išgautų iš įrenginių vietoje ***ir jų telkiniuose*** esančių kasybos atliekų ir iš tokių susidarančių atliekų, naudojimu. Laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/98/EB⁴⁶ nustatytos atliekų hierarchijos, pirmenybė turėtų būti teikiama veiksams, kuriais siekiama užkirsti kelią atliekų, kuriose yra svarbiausių žaliavų, susidarymui, išgaunant svarbiausias žaliavas iš išgauto iškasenų kiekio prieš joms tampant atliekomis. ***Jei tokia gavyba yra svarbi projekto, kuris kitais atvejais nebūtų laikomas strateginiu pagal šį reglamentą, dalis, projektas turėtų būti laikomas***

įvairias galimybes, susijusias su procesais, operacijomis ar verslo susitarimais, kuriuos naudojant būtų galima sudaryti sąlygas ekonomiškai perspektyviam svarbiausių žaliavų panaudojimui. Šiuo įpareigojimu papildomi Direktyvoje 2006/21/EB ir nacionaliniuose teisės aktuose, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, nustatyti įpareigojimai ir jis yra tiesiogiai taikomas. Vykdydami šį įpareigojimą veiklos vykdytojai ir kompetentingos institucijos turėtų siekti kuo labiau sumažinti administracinę naštą ir kuo labiau integruoti procedūras;

⁴⁶ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3–30).

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento

48 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(48) norint **veiksmingai perdirbti magnetą**, būtina, kad perdirbėjai galėtų naudoti būtiną informaciją, susijusią su produkte esančių magnetų kiekiu, rūšimi ir chemine sudėtimi, taip pat jų vieta, naudojama danga, klėjais ir priedais bei informaciją apie tai, kaip pašalinti tokius pastoviuosius magnetus iš produkto. Be to, siekiant užtikrinti, kad magnetų perdirbimas būtų naudingas verslui, Sąjungos rinkai pateikiamuose produktuose naudojamuose pastoviuosiuose magnetuose ilgainiui turėtų būti naudojama vis daugiau perdirbtųjų medžiagų. Pirmajame etape užtikrinant skaidrią informaciją, susijusią

strateginiu. Atlikdami šį tyrimą, veiklos vykdytojai turėtų surinkti būtiną informaciją, be kita ko susijusia su svarbiausių žaliavų koncentracija ir kiekiais kasybos atliekose, ir įvertinti įvairias galimybes, susijusias su procesais, operacijomis ar verslo susitarimais, kuriuos naudojant būtų galima sudaryti sąlygas ekonomiškai perspektyviam svarbiausių žaliavų panaudojimui. Šiuo įpareigojimu papildomi Direktyvoje 2006/21/EB ir nacionaliniuose teisės aktuose, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, nustatyti įpareigojimai ir jis yra tiesiogiai taikomas. Vykdydami šį įpareigojimą veiklos vykdytojai ir kompetentingos institucijos turėtų siekti kuo labiau sumažinti administracinę naštą ir kuo labiau integruoti procedūras;

⁴⁶ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3–30).

Pakeitimas

(48) norint **padidinti magnetų žiedišumą**, būtina, kad perdirbėjai, **taisytojai ir atnaujintojai** galėtų naudoti būtiną informaciją, susijusią su produkte esančių magnetų kiekiu, rūšimi ir chemine sudėtimi, taip pat jų vieta, naudojama danga, klėjais ir priedais bei informaciją apie tai, kaip pašalinti tokius pastoviuosius magnetus iš produkto. Be to, siekiant užtikrinti, kad magnetų perdirbimas būtų naudingas verslui, Sąjungos rinkai pateikiamuose produktuose naudojamuose pastoviuosiuose magnetuose ilgainiui turėtų būti naudojama vis daugiau perdirbtųjų medžiagų. Pirmajame etape

su perdirbtųjų medžiagų dalimi, atlikus specialų tinkamo lygio ir tikėtino poveikio vertinimą, turėtų būti nustatoma minimali perdirbtųjų medžiagų dalis;

užtikrinant skaidrią informaciją, susijusią su perdirbtųjų medžiagų dalimi, atlikus specialų tinkamo lygio ir tikėtino poveikio vertinimą, turėtų būti nustatoma minimali perdirbtųjų medžiagų dalis;

Pakeitimas 24 **Pasiūlymas dėl reglamento** **49 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(49) Sąjungos rinkoje parduodamos svarbiausios žaliavos dažnai sertifikuojamos atsižvelgiant į jų gamybos ir tiekimo grandinės tvarumą. Sertifikuojimas gali būti atliekamas taikant įvairias skirtingos aprėpties ir griežtumo viešojo ir privačiojo sektorių sertifikavimo schemas, todėl gali kilti painiava dėl teiginių, susijusių su atitinkamu taip sertifikuotų Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų tvarumo teiginių pobūdžiu ir teisingumu. Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais pripažįstamos išsamiomis ir patikimomis laikytinos sertifikavimo schemas, kurias valdžios institucijos ir rinkos dalyviai, vertindami svarbiausių žaliavų tvarumą, gali naudoti kaip bendrą pagrindą. Turėtų būti pripažįstamos tik tokios sertifikavimo schemas, apimančios įvairius tvarumo aspektus, be kita ko, aplinkos apsaugą, žmogaus teises, įskaitant darbuotojų teises ir verslo skaidrumą, ir nuostatas dėl nepriklausomų trečiųjų šalių atliekamo atitikties tikrinimo ir stebėsenos. Siekiant užtikrinti procedūrų veiksmingumą, projektų rengėjams, teikiantiems paraiškas dėl pripažinimo strateginiais projektais, turėtų būti leidžiama kaip aplinkybę, pagrindžiančią, kad jų projektas įgyvendinamas tvariai, nurodyti dalyvavimą pripažintoje schemeje;

Pakeitimas

(49) Sąjungos rinkoje parduodamos svarbiausios žaliavos dažnai sertifikuojamos atsižvelgiant į jų gamybos ir tiekimo grandinės tvarumą. Sertifikuojimas gali būti atliekamas taikant įvairias skirtingos aprėpties ir griežtumo viešojo ir privačiojo sektorių sertifikavimo schemas, todėl gali kilti painiava ***ar klaidinančios informacijos pateikimo galimybė*** dėl teiginių, susijusių su atitinkamu taip sertifikuotų Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų tvarumo teiginių pobūdžiu ir teisingumu. Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais pripažįstamos ***pakankamomis, kad atitiktų šio reglamento reikalavimus***, išsamiomis ir patikimomis laikytinos sertifikavimo schemas, kurias valdžios institucijos ir rinkos dalyviai, vertindami svarbiausių žaliavų tvarumą, gali naudoti kaip bendrą pagrindą. Turėtų būti pripažįstamos tik tokios sertifikavimo schemas, apimančios įvairius tvarumo aspektus, be kita ko, aplinkos apsaugą, žmogaus teises, įskaitant darbuotojų teises ir verslo skaidrumą, ***grindžiamos atitinkama Sąjungos ir nacionaline teise, tarptautiniais susitarimais ir konsultacijomis su suinteresuotosiomis šalimis*** ir apimančios nuostatas dėl nepriklausomų trečiųjų šalių atliekamo atitikties tikrinimo ir stebėsenos. Siekiant užtikrinti procedūrų veiksmingumą, projektų rengėjams, teikiantiems paraiškas dėl pripažinimo strateginiais projektais, turėtų būti

leidžiama kaip aplinkybę, pagrindžiančią, kad jų projektas įgyvendinamas tvariai, nurodyti dalyvavimą pripažintoje schemoje;

Pakeitimas 25 **Pasiūlymas dėl reglamento** **50 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(50) svarbiausių žaliavų gamyba skirtingais vertės grandinės etapais daro poveikį aplinkai – **klimatei**, vandeniui, **faunai arba florai**. Siekiant apriboti šią žalą ir paskatinti tvaresnių svarbiausių žaliavų gamybą, Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai sukurti svarbiausių žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo sistemą, apimančią tikrinimo procedūrą, kurią naudojant būtų užtikrinama, kad kartu su Sąjungos rinkai pateikiamomis svarbiausiosiomis žaliavomis būtų viešai skelbiama informacija apie šį pėdsaką. Taikant šią sistemą turėtų būti atsižvelgiama į mokliškai pagrįstus vertinimo metodus ir atitinkamus gyvavimo ciklo vertinimo srities tarptautinius standartus. Reikalavimas nurodyti medžiagos aplinkosauginį pėdsaką turėtų būti taikomas tik tuo atveju, jeigu, remiantis specialiu vertinimu, padaroma išvada, kad tai padėtų siekti Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų, nes palengvintų svarbiausių žaliavų, kurių aplinkosauginis pėdsakas mažesnis, pirkimą ir nebūtų daromas neproporcingas poveikis prekybos srautams. Priėmusi atitinkamus skaičiavimo metodus, Komisija turėtų nustatyti svarbiausių žaliavų rodiklių dydžio klases, kad potencialūs pirkėjai galėtų lengvai palyginti atitinkamą prieinamų medžiagų aplinkosauginį pėdsaką, o rinkai būtų skatinama naudoti tvaresnes medžiagas. Svarbiausių žaliavų pardavėjai turėtų užtikrinti, kad jų klientai galėtų susipažinti

Pakeitimas

(50) svarbiausių žaliavų gamyba skirtingais vertės grandinės etapais daro poveikį **klimatei ir** aplinkai, **visų pirma** vandeniui **ir biologinei įvairovei**. Siekiant apriboti šią žalą ir paskatinti tvaresnių svarbiausių žaliavų gamybą, Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai sukurti svarbiausių žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo sistemą, apimančią tikrinimo procedūrą, kurią naudojant būtų užtikrinama, kad kartu su Sąjungos rinkai pateikiamomis svarbiausiosiomis žaliavomis būtų viešai skelbiama informacija apie šį pėdsaką. Taikant šią sistemą turėtų būti atsižvelgiama į mokliškai pagrįstus vertinimo metodus ir atitinkamus gyvavimo ciklo vertinimo srities tarptautinius standartus. Reikalavimas nurodyti medžiagos aplinkosauginį pėdsaką turėtų būti taikomas tik tuo atveju, jeigu, remiantis specialiu vertinimu, padaroma išvada, kad tai padėtų siekti Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų **ir būtų proporcinga ekonominėms sąnaudoms**, nes palengvintų svarbiausių žaliavų, kurių aplinkosauginis pėdsakas mažesnis, pirkimą ir nebūtų daromas neproporcingas poveikis prekybos srautams. Priėmusi atitinkamus skaičiavimo metodus, Komisija turėtų nustatyti svarbiausių žaliavų rodiklių dydžio klases, kad potencialūs pirkėjai galėtų lengvai palyginti atitinkamą prieinamų medžiagų aplinkosauginį pėdsaką, o rinkai būtų skatinama naudoti tvaresnes medžiagas. Svarbiausių žaliavų pardavėjai turėtų

su aplinkosauginio pėdsako deklaracijomis. Užtikrinant skaidrumą, susijusį su Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų atitinkamu pėdsaku, taip pat galima sudaryti sąlygas taikyti kitas Sąjungos ir nacionalinio lygmens politikos priemones, kaip antai paskatas arba žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijus, kuriais skatinama svarbiausių žaliavų, turinčių mažesnę poveikį aplinkai, gamyba;

užtikrinti, kad jų klientai galėtų susipažinti su aplinkosauginio pėdsako deklaracijomis. Užtikrinant skaidrumą, susijusį su Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų atitinkamu pėdsaku, taip pat galima sudaryti sąlygas taikyti kitas Sąjungos ir nacionalinio lygmens politikos priemones, kaip antai paskatas arba žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijus, kuriais skatinama svarbiausių žaliavų, turinčių mažesnę poveikį aplinkai, gamyba. ***Manoma, kad jūros gelmėse yra didžiausia biologinė įvairovė Žemėje ir jos teikia ypatingos svarbos ekosistemines paslaugas, įskaitant ilgalaikę anglies dioksido sekvestraciją. Labai tikėtina, kad giliavandenė kasyba lems negrįžtamą biologinės įvairovės nykimą ir žalą ekosistemoms. Laikantis atsargumo principo, giliavandenė kasyba neturėtų būti vykdoma tol, kol jos poveikis jūrų aplinkai ir biologinei įvairovei nėra pakankamai ištirtas, ir kol nėra mokslinio sutarimo, kad giliavandenę kasybą būtų galima valdyti taip, kad nebūtų naikinama jūrų biologinė įvairovė ir nebūtų daroma žala ekosistemoms;***

Pakeitimas 26 **Pasiūlymas dėl reglamento** **51 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(51) aplinkosauginio pėdsako nustatymo metodai yra svarbus apskaičiavimo taisyklių rengimo pagrindas. Jie grindžiami mokslškai pagrįstais vertinimo metodais, kuriuos taikant atsižvelgiama į tarptautinio lygmens pokyčius ir kurie apima poveikį aplinkai, įskaitant klimato kaitą ir poveikį vandeniui, orui, dirvožemiui, ištekliams, taip pat žemės naudojimo ir toksiškumo poveikį;

Pakeitimas

(51) aplinkosauginio pėdsako nustatymo metodai yra svarbus apskaičiavimo taisyklių rengimo pagrindas. Jie grindžiami mokslškai pagrįstais vertinimo metodais, kuriuos taikant atsižvelgiama į ***panašius įpareigojimus, nustatytus kituose Sąjungos teisės aktuose, ir*** tarptautinio lygmens pokyčius ir kurie apima poveikį aplinkai, įskaitant klimato kaitą ir poveikį vandeniui, orui, dirvožemiui, ištekliams, taip pat žemės naudojimo ir toksiškumo poveikį;

Pakeitimas 27
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 2 dalies a punkto iii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

iii) naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus, įskaitant visus tarpinius perdirbimo etapus, galima pagaminti ne mažiau kaip **15** proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio;

Pakeitimas

iii) naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus, įskaitant visus tarpinius perdirbimo etapus, galima pagaminti ne mažiau kaip **25** proc. ***bendro*** metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio ***ir 25 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio sudaro antrinės žaliavos***;

Pakeitimas 28
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 2 dalies a punkto iii a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iiia) ne vėliau kaip... [12 mėnesių po šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija pagal 36 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant kiekvienai strateginei žaliavai taikomą minimalų perdirbimo pajėgumų lyginamąjį dydį 2030 m., grindžiamą pažangiausiomis technologijomis, ir kiekvienai strateginei žaliavai nustatant minimalius medžiagų naudojimo perdirbant atliekas lygius iki 2030 m.

Pakeitimas 29
Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 dalies 12 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

12) Sąjungos grąžinamojo perdirbimo pajėgumas – bendra didžiausia ***strateginių žaliavų*** grąžinamojo perdirbimo operacijų, įskaitant atliekų rūšiavimą ir pirminį paruošimą bei jų perdirbimą į antrines žaliavas, gamybos apimtis Sąjungoje;

Pakeitimas

12) Sąjungos grąžinamojo perdirbimo pajėgumas – bendra didžiausia ***kiekvienos strateginės žaliavos*** grąžinamojo perdirbimo operacijų, įskaitant atliekų, ***apimančių ir juodąją masę***, rūšiavimą ir pirminį paruošimą bei jų perdirbimą į antrines žaliavas, gamybos apimtis

Sajungoje;

Pakeitimas 30
Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) projektas būtų įgyvendinamas tvariai, visų pirma kiek tai susiję su poveikio aplinkai stebėseną, prevencija **ir** mažinimu, socialiai atsakinga veikla, įskaitant pagarbą žmogaus **ir** darbuotojų teisėms, kokybiškų darbo vietų kūrimo galimybėmis ir prasmingu bendradarbiavimu su vietos bendruomenėmis ir atitinkamais socialiniais partneriais, **taip pat** skaidria verslo veikla laikantis tinkamos atitikties užtikrinimo politikos, siekiant užkirsti kelią neigiamam poveikiui tinkamam viešojo administravimo veikimui, be kita ko, korupcijai ir kyšininkavimui, ir kuo labiau sumažinti šį poveikį;

Pakeitimas

c) projektas būtų įgyvendinamas tvariai, visų pirma kiek tai susiję su:

*i) poveikio aplinkai stebėseną, prevenciją, mažinimą **ir kompensavimu per visą jo gyvavimo ciklą, įskaitant, bet neapsiribojant, klimata, vandenį, orą ir dirvožemį, kartu kuo labiau sumažinant neigiamą poveikį biologinei įvairovei ir kuo labiau didinant efektyvų išteklių naudojimą;***

*ii) socialiai atsakinga veikla, įskaitant pagarbą žmogaus, darbuotojų **ir lyčių** teisėms, **įskaitant čiabuvių tautų bendruomenės gyvenimą;***

iii) kokybiškų darbo vietų kūrimo galimybėmis ir prasmingu bendradarbiavimu su vietos bendruomenėmis ir atitinkamais socialiniais partneriais;

iv) taip pat skaidria verslo veikla laikantis tinkamos atitikties užtikrinimo politikos, siekiant užkirsti kelią neigiamam poveikiui tinkamam viešojo administravimo veikimui, be kita ko,

korupcijai ir kyšininkavimui, ir kuo labiau sumažinti šį poveikį, **kaip nurodyta III priede, o projektų Sąjungoje atveju – remiantis Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais.**

Pakeitimas 31
Pasiūlymas dėl reglamento
7 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Sprendimas dėl strateginių projektų įgyvendinimo ir to, ar jie atitinka 2 dalyje nustatytas sąlygas, aptariamą ir dėl jo susitariama bendradarbiaujant su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis.

Pakeitimas 32
Pasiūlymas dėl reglamento
10 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Strateginių projektų, **susijusių tik su perdirbimu arba gražinamuoju perdirbimu**, atveju, jeigu 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija per 1 ir 2 dalyse nurodytus galiojančius terminus nepriima bendrojo sprendimo, atitinkamas prašymas išduoti leidimą laikomas patvirtintu, išskyrus tuos atvejus, kai dėl konkretaus projekto reikia atlikti poveikio aplinkai vertinimą pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB arba direktyvas 2000/60/EB, 2008/98/EB, 2009/147/EB, 2010/75/ES, 2011/92/ES arba 2012/18/ES **arba nustatyti**, ar toks poveikio aplinkai vertinimas yra būtinas, o atitinkami vertinimai **dar nebuvo atlikti**.

4. Strateginių projektų, **nesusijusių su kasyba**, atveju, jeigu 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija per 1 ir 2 dalyse nurodytus galiojančius terminus nepriima bendrojo sprendimo, atitinkamas prašymas išduoti leidimą laikomas patvirtintu, išskyrus tuos atvejus, kai dėl konkretaus projekto reikia atlikti poveikio aplinkai vertinimą pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB arba direktyvas 2000/60/EB, 2008/98/EB, 2009/147/EB, 2010/75/ES, 2011/92/ES arba 2012/18/ES. **Nukrypstant nuo Direktyvos 2011/92/ES 4 straipsnio 6 dalies, sprendimas dėl to, ar toks poveikio aplinkai vertinimas yra būtinas, ir atitinkami vertinimai priimami ir apie juos projekto vykdytojiui pranešama per 30 dienų.**

Pakeitimas 33
Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Jeigu pagal Direktyvos 2011/92/ES 5–9 straipsnius turi būti atliekamas strateginio projekto poveikio aplinkai vertinimas, atitinkamas projekto rengėjas paprašo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytos nacionalinės kompetentingos institucijos pateikti nuomonę dėl informacijos, kuri turi būti įtraukta į poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą pagal tos direktyvos 5 straipsnio 1 dalį, aprėpties ir išsamumo.

Pakeitimas

Jeigu pagal Direktyvos 2011/92/ES 5–9 straipsnius turi būti atliekamas strateginio projekto poveikio aplinkai vertinimas, atitinkamas projekto rengėjas **ne vėliau kaip per 30 dienų po pranešimo apie strateginio projekto pripažinimą** paprašo 8 straipsnio 1 dalyje nurodytos nacionalinės kompetentingos institucijos pateikti nuomonę dėl informacijos, kuri turi būti įtraukta į poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą pagal tos direktyvos 5 straipsnio 1 dalį, aprėpties ir išsamumo.

Pakeitimas 34
Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija užtikrina, kad pirmoje pastraipoje nurodyta nuomonė būtų pateikta kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 30 dienų nuo projekto rengėjo prašymo pateikimo dienos.

Pakeitimas

8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija užtikrina, kad pirmoje pastraipoje nurodyta nuomonė būtų pateikta kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 20 dienų nuo projekto rengėjo prašymo pateikimo dienos. **nacionalinė kompetentinga institucija siekia supaprastinti procesą ir padėti projekto rengėjui visame procese.**

Pakeitimas 35
Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 1 dalies 2 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija pagal šią dalį paskelbia bendrąsias gaires nacionalinėms kompetentingoms institucijoms.

Pakeitimas 36
Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Strateginių projektų, kurių poveikio aplinkai vertinimus vienu metu privaloma atlikti pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 2000/60/EB, 2008/98/EB, 2009/147/EB, 2010/75/ES, 2011/92/ES arba 2012/18/ES, atveju 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija užtikrina, kad būtų taikoma suderinta arba bendra procedūra, atitinkanti tų Sąjungos teisės aktų reikalavimus.

Pakeitimas

Strateginių projektų, kurių poveikio aplinkai vertinimus vienu metu privaloma atlikti pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 2000/60/EB, 2008/98/EB, 2009/147/EB, 2010/75/ES, 2011/92/ES arba 2012/18/ES, atveju 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija užtikrina, kad būtų taikoma suderinta arba bendra procedūra, atitinkanti **visus** tų Sąjungos teisės aktų reikalavimus, **priklausomai nuo to, kurią pasirenka projekto rengėjas.**

Pakeitimas 37
Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 2 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Taikydama 1 pirmoje pastraipoje nurodytą suderintą procedūrą 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija koordinuoja įvairius individualius konkretaus projekto poveikio aplinkai vertinimus, kurių reikalaujama pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus.

Pakeitimas

Taikydama 1 pirmoje pastraipoje nurodytą suderintą procedūrą 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija koordinuoja **ir supaprastina** įvairius individualius konkretaus projekto poveikio aplinkai vertinimus, kurių reikalaujama pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus.

Pakeitimas 38
Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija užtikrina, kad atitinkamos institucijos per **tris mėnesius** nuo visos būtinos informacijos, surinktos pagal Direktyvos

Pakeitimas

3. 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija užtikrina, kad atitinkamos institucijos per **80 dienų** nuo visos būtinos informacijos, surinktos pagal Direktyvos 2011/92/ES 5,

2011/92/ES 5, 6 ir 7 straipsnius, gavimo ir tos direktyvos 6 ir 7 straipsniuose nurodytų konsultacijų užbaigimo pateiktų jos 1 straipsnio 2 dalies g punkto iv papunktyje nurodytą pagrindą išvadą dėl strateginio projekto poveikio aplinkai vertinimo.

6 ir 7 straipsnius, gavimo ir tos direktyvos 6 ir 7 straipsniuose nurodytų konsultacijų užbaigimo pateiktų jos 1 straipsnio 2 dalies g punkto iv papunktyje nurodytą pagrindą išvadą dėl strateginio projekto poveikio aplinkai vertinimo.

Pakeitimas 39
Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Išimtiniais atvejais, kai to reikia dėl siūlomo projekto pobūdžio, sudėtingumo, vietos ar dydžio, 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija kiekvienu konkrečiu atveju gali pratęsti šio straipsnio 3 dalyje nurodytą terminą prieš jam pasibaigiant ne daugiau kaip 30 dienų. Tokiu atveju 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija raštu informuoja projekto rengėją apie pratęsimo priežastis ir datą, iki kurios tikimasi raštu priimti pagrindą išvadą.

Pakeitimas 40
Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Strateginių projektų atveju konsultavimosi su suinteresuotąja visuomene dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos, nurodytos Direktyvos 2011/92/ES 5 straipsnio 1 dalyje, laikotarpis negali būti ilgesnis kaip **90** dienų.

4. Strateginių projektų atveju konsultavimosi su suinteresuotąja visuomene dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos, nurodytos Direktyvos 2011/92/ES 5 straipsnio 1 dalyje, laikotarpis negali būti ilgesnis kaip **80 dienų ir ne trumpesnis kaip 40** dienų.

Pakeitimas 41
Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 4 a dalis (nauja)

4a. Strateginių projektų atveju, jei 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta kompetentinga institucija per šio straipsnio 3 dalyje nurodytus taikomus terminus nepateikia pagrįstos išvados, projekto rengėjas gali pateikti skundą atitinkamam teismui, kad būtų nustatytos baudos ar laikinas draudimas.

**Pakeitimas 42
Pasiūlymas dėl reglamento
12 straipsnio 2 dalis**

2. Tais atvejais, kai planai, kuriuose yra nuostatų dėl svarbiausių žaliavų projektų plėtojimo, vertinami pagal Direktyvą 2001/42/EB ir pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnį, tie vertinimai turi būti sujungiami. Atitinkamais atvejais, atliekant šį bendrą vertinimą taip pat nagrinėjamas poveikis vandens telkiniams, kuriems gali būti daromas poveikis, ir patikrinama, ar dėl tokio plano pablogėtų Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnyje nurodyta vandens telkinio būklė arba potencialas arba ar dėl tokio projekto gali būti trukdoma užtikrinti gerą vandens telkinio būklę arba gerą jo potencialą. Jeigu atitinkamos valstybės narės turi įvertinti esamos ir būsimos veiklos poveikį jūrų aplinkai, įskaitant sausumos ir jūros sąveiką, kaip nurodyta Direktyvos 2014/89/ES 4 straipsnyje, šis poveikis taip pat įtraukiamas į bendrą vertinimą.

2. Tais atvejais, kai planai, kuriuose yra nuostatų dėl svarbiausių žaliavų projektų plėtojimo, vertinami pagal Direktyvą 2001/42/EB ir pagal Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnį, tie vertinimai turi būti sujungiami. Atitinkamais atvejais, atliekant šį bendrą vertinimą taip pat nagrinėjamas poveikis vandens telkiniams, kuriems gali būti daromas poveikis, ir patikrinama, ar dėl tokio plano pablogėtų Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnyje nurodyta vandens telkinio būklė arba potencialas arba ar dėl tokio projekto gali būti trukdoma užtikrinti gerą vandens telkinio būklę arba gerą jo potencialą. Jeigu atitinkamos valstybės narės turi įvertinti esamos ir būsimos veiklos poveikį jūrų aplinkai, įskaitant sausumos ir jūros sąveiką, kaip nurodyta Direktyvos 2014/89/ES 4 straipsnyje, šis poveikis taip pat įtraukiamas į bendrą vertinimą, **kartu išsaugant tą patį kokybės standartą. Kai, vadovaujantis šiuo straipsniu, reikia atlikti vertinimą pagal Direktyvos 2000/60/EB 4 straipsnį arba Direktyvos 2014/89/ES 4 straipsnį, jis atliekamas taip, kad po jo nebūtų pratęsti šio reglamento 10 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 11 straipsnio 3 dalyje nurodyti terminai.**

Pakeitimas 43
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Šio reglamento nuostatos nepažeidžia įsipareigojimų pagal 1998 m. birželio 25 d. Orhuse pasirašytos Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais **6 ir 7 straipsnius** ir pagal 1991 m. vasario 25 d. Espe pasirašytą JT EEK konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste.

Pakeitimas 44
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Visi pagal šį skirsnį priimti sprendimai skelbiami viešai.

Pakeitimas 45
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Kiekviena valstybė narė iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **3** metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] priima ir įgyvendina nacionalines programas, kuriose numato priemones, skirtas:

Pakeitimas

1. Šio reglamento nuostatos nepažeidžia įsipareigojimų pagal 1998 m. birželio 25 d. Orhuse pasirašytos Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais ir pagal 1991 m. vasario 25 d. Espe pasirašytą JT EEK konvenciją dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste.

Pakeitimas

2. Visi pagal šį skirsnį priimti sprendimai skelbiami viešai, **lengvai suprantama forma ir visi sprendimai dėl vieno projekto pateikiami toje pačioje svetainėje**.

Pakeitimas

1. Kiekviena valstybė narė iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **2** metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] priima ir įgyvendina nacionalines programas, **kurios gali apimti tarpvalstybinius veiksmus ir bendradarbiavimą Europos ekonominėje erdvėje (EEE) ir kuriose numato tinkamas**

priemonės, skirtas:

Pakeitimas 46
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) didinti atliekų, ***kuriose esančių*** svarbiausių žaliavų panaudojimo ***tikimybė didelė, surinkimą*** ir užtikrinti, kad jos būtų įtraukiamos į tinkamą grąžinamojo perdirbimo sistemą, siekiant kuo labiau padidinti perdirbamų medžiagų, naudojamų svarbiausių žaliavų grąžinamojo perdirbimo įrenginiuose, prieinamumą ir kokybę;

Pakeitimas

a) didinti atliekų, ***kurios turi*** svarbiausių žaliavų panaudojimo ***tikimybę, surinkimą, rūšiavimą ir perdirbimą*** ir užtikrinti, kad jos būtų ***tinkamos pakartotiniam naudojimui arba būtų*** įtraukiamos į tinkamą grąžinamojo perdirbimo sistemą, siekiant kuo labiau padidinti perdirbamų medžiagų, naudojamų svarbiausių žaliavų grąžinamojo perdirbimo įrenginiuose, prieinamumą ir kokybę, ***laikantis Sąjungos teisės, reglamentuojančios aplinką ir visuomenės sveikatą***;

Pakeitimas 47
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) didinti produktų ir sudedamųjų dalių, ***kuriose esančių*** svarbiausių žaliavų panaudojimo ***tikimybė didelė***, pakartotinį naudojimą;

Pakeitimas

b) didinti produktų ir sudedamųjų dalių, ***kurios turi atitinkamų*** svarbiausių žaliavų panaudojimo ***tikimybę***, pakartotinį naudojimą, ***atliekų prevenciją, remontą, atnaujinimą, paskirties pakeitimą ir perdarymą***;

Pakeitimas 48
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) didinti antrinių svarbiausių žaliavų naudojimą gamybos metu, be kita ko, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į perdirbtųjų medžiagų dalį nustatant su

Pakeitimas

c) didinti antrinių svarbiausių žaliavų naudojimą gamybos metu, be kita ko, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į perdirbtųjų, ***suremontuotų, atnaujintų***,

viešaisiais pirkimais susijusius sutarčių skyrimo kriterijus;

pakeistos paskirties ir perdarytų medžiagų dalį nustatant su viešaisiais pirkimais susijusius sutarčių skyrimo kriterijus;

Pakeitimas 49
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 dalies c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) didinti efektyvų svarbiausiųjų žaliavų naudojimą visoje vertės grandinėje;

Pakeitimas 50
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) didinti svarbiausiųjų žaliavų grąžinamojo perdirbimo technologijų brandą ir skatinti medžiagų naudojimo efektyvumą bei svarbiausiųjų žaliavų pakeitimą tam tikrose srityse, bent jau įtraukiant su tuo susijusius paramos veiksmus, nustatytus nacionalinėse mokslinių tyrimų ir inovacijų programose;

d) didinti svarbiausiųjų žaliavų grąžinamojo perdirbimo technologijų brandą ir skatinti medžiagų naudojimo efektyvumą bei ***gerinti*** svarbiausiųjų žaliavų pakeitimą tam tikrose srityse, ***sykiu atsižvelgiant į veiksmingumą ir funkcionalumą***, bent jau įtraukiant su tuo susijusius paramos veiksmus, nustatytus nacionalinėse mokslinių tyrimų ir inovacijų programose;

Pakeitimas 51
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

e) užtikrinti, kad jų darbuotojai turėtų įgūdžių, reikalingų svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinės žiedišcumui užtikrinti.

e) užtikrinti, kad jų darbuotojai turėtų įgūdžių, reikalingų svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinės žiedišcumui užtikrinti, ***skatinant taikyti įgūdžių įgijimo, kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo priemones;***

Pakeitimas 52
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 dalies e a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ea) remti kokybės standartų taikymą svarbiausių žaliavų turintiems grąžinamojo perdirbimo srauto procesams, pvz., elektroninės įrangos atliekų, kad būtų užtikrintas optimalus naudojimas medžiagoms gauti.

Pakeitimas 53
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. 1 dalyje nurodytos nacionalinės programos ir priemonės turi būti parengtos taip, kad būtų sudarytos sąlygos laisvam produktų ir žaliavų judėjimui visoje EEE, taip siekiant sukurti stabilią antrinių žaliavų rinką.

Pakeitimas 54
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b. Valstybės narės užtikrina, kad visuomenei iš anksto būtų sudarytos veiksmingos galimybės dalyvauti rengiant 1 dalyje nurodytas nacionalines programas.

Pakeitimas 55
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1c. Komisija remia 1 dalyje nurodytų

nacionalinių programų rengimą teikdama metines svarbiausių žaliavų paklausos prognozes, grindžiamas Sąjungos energetikos, klimato ir aplinkos apsaugos tikslais ir remdamasi įvairiomis paklausai poveikį darančiomis politikos ir technologijų pasirinkimo galimybėmis. Komisija šias prognozes skelbia ne vėliau kaip ... [6 mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau – kas penkerius metus.

Pakeitimas 56
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

1 dalyje nurodytos programos **visų pirma** taikomos produktams ir atliekoms, kuriems pagal Sąjungos teisės aktus netaikomi jokie konkretūs surinkimo, apdorojimo, grąžinamojo perdirbimo ar pakartotinio naudojimo reikalavimai. Kitų produktų ir atliekų atveju priemonės įgyvendinamos laikantis galiojančių Sąjungos teisės aktų.

Pakeitimas

1 dalyje nurodytos programos taikomos produktams ir atliekoms, kuriems pagal Sąjungos teisės aktus netaikomi jokie konkretūs surinkimo, apdorojimo, grąžinamojo perdirbimo ar pakartotinio naudojimo reikalavimai. Kitų produktų ir atliekų atveju priemonės įgyvendinamos laikantis galiojančių Sąjungos teisės aktų.

Pakeitimas 57
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 2 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Atsižvelgiant į 1 dalies a ir b punktus, nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams, toje dalyje nurodytos programos gali apimti **finansinių paskatų**, kaip antai nuolaidų, piniginio atlygio arba užstato grąžinimo sistemų, nustatymą, siekiant skatinti pakartotinai naudoti produktus, kuriuose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo tikimybė didelė, ir rinkti tokiuose produktuose esančias atliekas.

Pakeitimas

Atsižvelgiant į 1 dalies a ir b punktus, nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams, toje dalyje nurodytos programos gali apimti **ekonominių priemonių**, kaip antai **nurodytų Direktyvos 2008/98/EB IVa priede, taip pat** nuolaidų, piniginio atlygio arba užstato grąžinimo sistemų, nustatymą, siekiant skatinti pakartotinai naudoti produktus, kuriuose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo tikimybė didelė, ir rinkti tokiuose produktuose esančias atliekas.

Pakeitimas 58
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Kiekviena valstybė narė iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **4 metai** po šio reglamento įsigaliojimo dienos] priima ir įgyvendina priemones, kuriomis skatinamas kasybos atliekose esančių svarbiausiųjų žaliavų naudojimas, visų pirma kalbant apie uždarytus atliekų įrenginius, kurie pagal 26 straipsnį sukurtoje duomenų bazėje nurodomi kaip įrenginiai, kurių atliekose esančių svarbiausiųjų žaliavų panaudojimas gali būti ekonomiškai naudingas.

Pakeitimas 59
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. 1 ir 2 dalyse nurodytos nacionalinės priemonės rengiamos taip, kad laikantis SESV **būtų išvengiama prekybos kliūčių ir konkurencijos iškraipymų.**

Pakeitimas 60
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Teikdamos Komisijai duomenis apie perdirbtų elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekį pagal Direktyvos 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų 16 straipsnio 6 dalį, valstybės narės atskirai nustato ir praneša sudedamųjų dalių, kuriose yra atitinkamas iš tokios įrangos atliekų pašalintų

Pakeitimas

3. Kiekviena valstybė narė iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **30 mėnesių** po šio reglamento įsigaliojimo dienos] priima ir įgyvendina priemones, kuriomis skatinamas kasybos atliekose esančių svarbiausiųjų žaliavų naudojimas, visų pirma kalbant apie uždarytus atliekų įrenginius, kurie pagal 26 straipsnį sukurtoje duomenų bazėje nurodomi kaip įrenginiai, kurių atliekose esančių svarbiausiųjų žaliavų panaudojimas gali būti ekonomiškai naudingas.

Pakeitimas

4. 1 ir 2 dalyse nurodytos nacionalinės priemonės rengiamos taip, kad laikantis SESV **nebūtų keliama kliūčių tarptautinei ir Sąjungos vidaus prekybai ir nebūtų iškraipoma konkurencija Sąjungos rinkoje.**

Pakeitimas

5. Teikdamos Komisijai duomenis apie perdirbtų elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekį pagal Direktyvos 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų 16 straipsnio 6 dalį, valstybės narės atskirai nustato ir praneša **svarbiausiųjų žaliavų, pateiktų rinkai elektros ir elektroninėje įrangoje, pagrįstą**

svarbiausių žaliavų kiekis, kiekį ir svarbiausių žaliavų, panaudotų iš elektros ir elektroninės įrangos atliekų, kiekį. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma tokių ataskaitų forma ir elementai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Pirmasis ataskaitinis laikotarpis turi apimti pirmuosius visus kalendorinius metus po tų įgyvendinimo aktų priėmimo.

sąmatą, sudedamųjų dalių, kuriose yra atitinkamas iš tokios įrangos atliekų pašalintų svarbiausių žaliavų kiekis, kiekį ir svarbiausių žaliavų, panaudotų iš elektros ir elektroninės įrangos atliekų, kiekį. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma tokių ataskaitų forma ir elementai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Pirmasis ataskaitinis laikotarpis turi apimti pirmuosius visus kalendorinius metus po tų įgyvendinimo aktų priėmimo.

Pakeitimas 61
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 5 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5a. Remdamasi šio straipsnio 5 dalyje nurodytomis ataskaitomis, Komisija peržiūri Direktyvą 2012/19/ES, kad įvertintų galimybę nustatyti svarbiausių žaliavų surinkimo ir utilizavimo iš elektros ir elektroninės įrangos atliekų tikslus.

Pakeitimas 62
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6. Valstybės narės 43 straipsnyje nurodytoje ataskaitoje pateikia informaciją apie 1 dalyje nurodytų nacionalinių programų priėmimą ir priemonių, kurių imtasi pagal 1 ir **2 dalis**, įgyvendinimo pažangą.

6. Valstybės narės 43 straipsnyje nurodytoje ataskaitoje pateikia informaciją apie 1 dalyje nurodytų nacionalinių programų priėmimą ir priemonių, kurių imtasi pagal **šio straipsnio 1 ir 3 dalį**, įgyvendinimo pažangą **ir poveikį, taip pat savo indėlį siekiant 1 straipsnyje nustatytų Sąjungos lyginamųjų dydžių.**

Pakeitimas 63
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 7 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Komisija priima *įgyvendinimo* aktus, kuriais *nustatomas* produktų, sudedamųjų dalių ir atliekų srautų, jeigu jų atžvilgiu nustatyta, kad *juose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo tikimybė gali būti didelė*, kaip apibrėžta 1 dalies a ir b punktuose, *sąrašas*.

Pakeitimas

Pagal 36 straipsnį ne vėliau kaip ... [1 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima *deleguotuosius* aktus, kuriais *papildo šį reglamentą nustatydamą* produktų, sudedamųjų dalių ir atliekų srautų, jeigu jų atžvilgiu nustatyta, kad *yra tikimybė panaudoti juose esančias svarbiausias žaliavas*, kaip apibrėžta 1 dalies a ir b punktuose, *sąrašą*.

Pakeitimas 64
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 7 dalies 2 pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) bendrą svarbiausių žaliavų, kurias galima gauti iš tų produktų, sudedamųjų dalių ir atliekų srautų, kieki:

Pakeitimas

a) bendrą svarbiausių žaliavų, kurias **galbūt** galima gauti iš tų produktų, sudedamųjų dalių ir atliekų srautų, kieki:

Pakeitimas 65
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 7 dalies 3 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pirmoje pastraipoje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 66
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 7 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

7a. Komisija, pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais

subjektais, parengia specialius ličio jonų baterijų ir tarpinių atliekų srautų atliekų kodus („juodoji masė“).

Pakeitimas 67

Pasiūlymas dėl reglamento 25 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

25a straipsni

Svarbos lygio ir medžiagų naudojimo efektyvumo stebėseną

- 1. Pagal 36 straipsnį ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d. Komisija priima deleguotąjį aktą, kuriuo papildo šį reglamentą nustatydamą tarpinių arba galutinių produktų, kurių sudėtyje yra svarbiausiųjų žaliavų, svarbos lygio ir medžiagų naudojimo efektyvumo stebėsenos metodiką.***
- 2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriuose pateikiamas tarpinių arba galutinių produktų, įskaitant svarbiausias žaliavas, kurių svarbos lygis ir medžiagų naudojimo efektyvumas stebimas, sąrašas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.***
- 3. Pagal 36 straipsnį po 2027 m. gruodžio 31 d. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas nustatant minimaliuosius tarpinių ir galutinių produktų, kurių sudėtyje yra svarbiausiųjų žaliavų, svarbos lygio mažinimo ir medžiagų naudojimo efektyvumo reikalavimus.***

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl reglamento 26 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Veiklos vykdytojai, įpareigoti pateikti atliekų tvarkymo planus pagal Direktyvos 2006/21/EB 5 straipsnį, Direktyvos 2006/21/EB 3 straipsnyje apibrėžtai kompetentingai institucijai pateikia preliminarų ekonominio vertinimo tyrimą dėl galimybių naudoti svarbiausias žaliavas, esančias:

Pakeitimas

1. Veiklos vykdytojai, įpareigoti pateikti atliekų tvarkymo planus pagal Direktyvos 2006/21/EB 5 straipsnį, Direktyvos 2006/21/EB 3 straipsnyje apibrėžtai kompetentingai institucijai pateikia preliminarų **poveikio aplinkai ir** ekonominio vertinimo tyrimą dėl galimybių naudoti svarbiausias žaliavas, esančias:

Pakeitimas 69
Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 1 dalies a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) kasybos atliekas, kurias veiklos vykdytojas šalino nuo Direktyvos 2006/21/EB įsigaliojimo, ir

Pakeitimas 70
Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Veiklos vykdytojai atleidžiami nuo 1 dalyje nustatytos pareigos, jei jie kompetentingoms institucijoms įrodo, kad kasybos atliekose nėra svarbiausiųjų žaliavų, kurias galima techniškai panaudoti.

Pakeitimas 71
Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Į 1 dalyje nurodytą tyrimą įtraukiamas bent svarbiausiųjų žaliavų, esančių kasybos atliekose ir išgautame

2. Į 1 dalyje nurodytą tyrimą įtraukiamas bent svarbiausiųjų žaliavų, esančių kasybos atliekose ir išgautame

iškasenų kiekyje, kiekio ir koncentracijos įvertinimas bei techninių ir ekonominių galimybių jas naudoti įvertinimas.

iškasenų kiekyje, kiekio ir koncentracijos įvertinimas bei techninių ir ekonominių galimybių jas naudoti įvertinimas, ***taip pat jų išgavimo poveikis aplinkai. Veiklos vykdytojai nurodo metodus, kuriuos naudoja apskaičiuodami kiekius ir koncentracijas.***

Pakeitimas 72
Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Esamų atliekų įrenginių operatoriai pateikia 1 dalyje nurodytą tyrimą Direktyvos 2006/21/EB 3 straipsnyje apibrėžtai kompetentingai institucijai iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **3** metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Naujų atliekų įrenginių operatoriai pateikia šį tyrimą kompetentingai institucijai, teikdami savo atliekų tvarkymo planus pagal Direktyvos 2006/21/EB 5 straipsnį.

Pakeitimas

3. Esamų atliekų įrenginių operatoriai pateikia 1 dalyje nurodytą tyrimą Direktyvos 2006/21/EB 3 straipsnyje apibrėžtai kompetentingai institucijai iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **2** metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Naujų atliekų įrenginių operatoriai pateikia šį tyrimą kompetentingai institucijai, teikdami savo atliekų tvarkymo planus pagal Direktyvos 2006/21/EB 5 straipsnį.

Pakeitimas 73
Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. 4 dalyje nurodyta duomenų bazė turi būti sukurta ne vėliau kaip iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **1 metai** nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o visa informacija turi būti pateikta iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **3** metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Ši duomenų bazė pateikiama viešai prieinama ir skaitmenine forma ir atnaujinama bent kas dvejus metus, įtraukiant turimą papildomą informaciją ir duomenis, susijusius su neseniai uždarytais arba nustatytais įrenginiais.

Pakeitimas

5. 4 dalyje nurodyta duomenų bazė turi būti sukurta ne vėliau kaip iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **9 mėnesiai** nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o visa informacija turi būti pateikta iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **2** metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Ši duomenų bazė pateikiama viešai prieinama ir skaitmenine forma ir atnaujinama bent kas dvejus metus, įtraukiant turimą papildomą informaciją ir duomenis, susijusius su neseniai uždarytais arba nustatytais įrenginiais.

Pakeitimas 74
Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 6 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) visų uždarytų atliekų įrenginių atvejais valstybės narės išsamiai peržiūri turimas leidimų išdavimo bylas iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **1 metai** po šio reglamento įsigaliojimo dienos];

Pakeitimas

a) visų uždarytų atliekų įrenginių atvejais valstybės narės išsamiai peržiūri turimas leidimų išdavimo bylas iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **9 mėnesiai** po šio reglamento įsigaliojimo dienos];

Pakeitimas 75
Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 6 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) atliekų įrenginių, dėl kurių, remiantis turima informacija, a priori neatmetama galimybė, kad juose gali būti svarbiausiųjų žaliavų, kurias panaudoti būtų ekonomiškai naudinga, atvejais valstybės narės ne vėliau kaip iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **2 metai** po šio reglamento įsigaliojimo dienos] atlieka papildomą reprezentatyvių geocheminių mėginių paėmimą;

Pakeitimas

b) atliekų įrenginių, dėl kurių, remiantis turima informacija, a priori neatmetama galimybė, kad juose gali būti svarbiausiųjų žaliavų, kurias panaudoti būtų ekonomiškai naudinga, atvejais valstybės narės ne vėliau kaip iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **18 mėnesių** po šio reglamento įsigaliojimo dienos] atlieka papildomą reprezentatyvių geocheminių mėginių paėmimą;

Pakeitimas 76
Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 6 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) atliekų įrenginių, kuriuose, kaip nustatoma atlikus šios dalies a ir b punktuose aprašytus veiksmus, gali būti svarbiausiųjų žaliavų, kurias panaudoti būtų ekonomiškai naudinga, atvejais valstybės narės ne vėliau kaip iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **3 metai** po šio reglamento įsigaliojimo dienos] atlieka papildomą išsamesnę analizę, apimančią gręžinių kerno tyrimus arba lygiaverčius metodus, kai tai yra nekenksminga

Pakeitimas

c) atliekų įrenginių, kuriuose, kaip nustatoma atlikus šios dalies a ir b punktuose aprašytus veiksmus, gali būti svarbiausiųjų žaliavų, kurias panaudoti būtų ekonomiškai naudinga, atvejais valstybės narės ne vėliau kaip iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **30 mėnesių** po šio reglamento įsigaliojimo dienos] atlieka papildomą išsamesnę analizę, apimančią gręžinių kerno tyrimus arba lygiaverčius metodus, kai tai yra nekenksminga

aplinkai, laikantis galiojančių Sąjungos lygmens aplinkos apsaugos reikalavimų ir, atitinkamais atvejais, Direktyvos 2006/21/EB reikalavimų.

aplinkai, laikantis galiojančių Sąjungos lygmens aplinkos apsaugos reikalavimų ir, atitinkamais atvejais, Direktyvos 2006/21/EB reikalavimų.

Pakeitimas 77
Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

7. 6 dalyje aprašyti veiksmai vykdomi laikantis nacionalinių teisinių sistemų, susijusių su nuosavybės teisėmis, žemės, naudingųjų iškasenų ištekliais ir atliekomis, ir kitų atitinkamų nuostatų. ***Tais atvejais, kai tokie veiksniai trukdo vykdyti šiuos veiksmus***, valstybės narės institucijos siekia, kad atliekų įrenginio operatorius arba savininkas bendradarbiautų. 6 dalyje aprašytų veiksmų rezultatai turi būti prieinami duomenų bazėje. Jeigu įmanoma, valstybės narės į duomenų bazę įtraukia uždarytų kasybos atliekų įrenginių klasifikaciją pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją.

Pakeitimas 78
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Nuo [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **3** metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, pateikiantis rinkai magnetinio rezonanso tomografijos prietaisus, vėjo energijos generatorius, pramoninius robotus, motorines transporto priemones, lengvasias transporto priemones, aušinimo generatorius, šilumos siurblius, elektros variklius, įskaitant tuos atvejus, kai jie yra įmontuoti į kitus produktus, automatines skalbykles,

Pakeitimas

7. 6 dalyje aprašyti veiksmai vykdomi laikantis nacionalinių teisinių sistemų, susijusių su nuosavybės teisėmis, žemės, naudingųjų iškasenų ištekliais ir atliekomis, ir kitų atitinkamų nuostatų. Valstybės narės institucijos siekia, kad atliekų įrenginio operatorius arba savininkas bendradarbiautų. 6 dalyje aprašytų veiksmų rezultatai turi būti prieinami duomenų bazėje. Jeigu įmanoma, valstybės narės į duomenų bazę įtraukia uždarytų kasybos atliekų įrenginių klasifikaciją pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją.

Pakeitimas

1. Nuo [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **2** metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos] bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, pateikiantis rinkai magnetinio rezonanso tomografijos prietaisus, vėjo energijos generatorius, pramoninius robotus, motorines transporto priemones, lengvasias transporto priemones, aušinimo generatorius, šilumos siurblius, elektros variklius, įskaitant tuos atvejus, kai jie yra įmontuoti į kitus produktus, automatines skalbykles,

būgnines džiovykles, mikrobangų krosneles, dulkių siurblius ar indaploves, užtikrina, kad tie produktai būtų paženklinami gerai pastebima, aiškiai įskaitoma ir nenutrinama etikete, kurioje nurodoma:

būgnines džiovykles, mikrobangų krosneles, dulkių siurblius ar indaploves, užtikrina, kad tie produktai būtų paženklinami gerai pastebima, aiškiai įskaitoma ir nenutrinama etikete, kurioje nurodoma:

Pakeitimas 79
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) jei produkte yra vienas ar daugiau nuolatinių magnetų, nurodytų b punkte, kiek kiekvienos rūšies magnetų yra įmontuota į produktą.

Pakeitimas 80
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta pareiga netaikoma, jei pagal Reglamentą (ES) .../... [Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentas] arba kitą privalomą Sąjungos aktą, kuriame numatytas panašūs ar didesni reikalavimai dėl nuolatinių magnetų perdirbimo, buvo priimtas deleguotasis aktas, kuriuo nustatomi ekologinio projektavimo kriterijai.

Pakeitimas 81
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma 1 dalyje nurodyto ženklavimo forma. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 37 straipsnio 3 dalyje

2. **Ne vėliau kaip iki ... [vieni metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos]** Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma 1 dalyje nurodyto ženklavimo

nurodytos nagrinėjimo procedūros.

forma. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pakeitimas 82
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Nuo [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **3** metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, pateikiantis rinkai 1 dalyje nurodytus produktus, kuriuose yra vienas ar daugiau 1 dalies b punkto i–iii papunkčiuose nurodytų rūšių pastoviųjų magnetų, užtikrina, kad ant produkto arba jo viduje būtų duomenų saitas.

Pakeitimas

3. Nuo [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **2** metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, pateikiantis rinkai 1 dalyje nurodytus produktus, kuriuose yra vienas ar daugiau 1 dalies b punkto i–iii papunkčiuose nurodytų rūšių pastoviųjų magnetų, užtikrina, kad ant produkto arba jo viduje būtų duomenų saitas.

Pakeitimas 83
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 4 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) atsakingo fizinio arba juridinio asmens vardą ir pavardę (pavadinimą), registruotą prekybinį pavadinimą arba registruotą prekių ženklą ir, **kai žinoma**, elektronines ryšio priemones, kurias naudojant galima su jais susisiekti;

Pakeitimas

a) atsakingo fizinio arba juridinio asmens vardą ir pavardę (pavadinimą), registruotą prekybinį pavadinimą arba registruotą prekių ženklą ir elektronines ryšio priemones, kurias naudojant galima su jais susisiekti;

Pakeitimas 84
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 6 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6a. Jei šio straipsnio 3 dalyje nurodyti produktai turi bateriją, dėl kurios pagal Reglamentą (EU) .../... [Baterijų ir baterijų atliekų reglamentą] reikalaujama pateikti skaitmeninį pasą, šio straipsnio 4 dalyje nurodyta informacija įtraukiama į

tą skaitmeninį pasą.

Pakeitimas 85
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 7 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

4 dalyje nurodyta informacija turi būti susijusi su produkto modeliu arba, jeigu to paties modelio vienetų informacija skiriasi, su konkrečia partija arba vienetu. 4 dalyje nurodyta informacija turi būti prieinama perdirbėjams, rinkos priežiūros institucijoms ir muitinėms.

Pakeitimas

4 dalyje nurodyta informacija turi būti susijusi su produkto modeliu arba, jeigu to paties modelio vienetų informacija skiriasi, su konkrečia partija arba vienetu. 4 dalyje nurodyta informacija turi būti prieinama perdirbėjams, *atnaujintojams, taisytojams*, rinkos priežiūros institucijoms ir muitinėms.

Pakeitimas 86
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 9 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

9. *Jeigu informacijos apie pastoviųjų magnetų perdirbimą reikalavimai bet kuriam iš 1 dalyje išvardytų produktų nustatomi deleguotuose aktuose, priimamuose pagal Reglamento XX/XXXX [Leidinių biuro prašoma įrašyti: Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentas] 4 straipsnį arba kitus derinamuosius Sąjungos teisės aktus, tie reikalavimai taikomi vietoje šio straipsnio nuostatų.*

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 87
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 11 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

11. *Magnetinio rezonanso tomografijos prietaisams, L kategorijos patvirtinto tipo motorinėms transporto priemonėms ir lengvosioms transporto*

Pakeitimas

Išbraukta.

priemonėms šio straipsnio reikalavimai taikomi nuo [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 5 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos].

Pakeitimas 88
Pasiūlymas dėl reglamento
27 straipsnio 12 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

12a. Komisijai pagal 36 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies pakeičiamas šis reglamentas, kai tinkama ir remiantis reguliariai atliekamais galimybių ir sąnaudų ir naudos vertinimais, išplečiant šio straipsnio 1 dalyje pateiktą sąrašą.

Pakeitimas 89
Pasiūlymas dėl reglamento
28 straipsnio 3 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Po 2030 m. gruodžio 31 d. Komisija galės priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas bus papildomas nustatant mažiausias neodimio, disprozio, prazeodimio, terbio, boro, samario, nikelio ir kobalto, panaudotų iš produktų atliekų po vartojimo, dalis, kurių turi būti 1 dalyje nurodytuose produktuose sumontuotuose pastoviuosiuose magnetuose.

Ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d. Komisija priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas bus papildomas nustatant mažiausias neodimio, disprozio, prazeodimio, terbio, boro, samario, nikelio ir kobalto, panaudotų iš produktų atliekų po vartojimo **arba tokios pačios kategorijos produkto gamybinių atliekų** dalis, kurių turi būti 1 dalyje nurodytuose produktuose sumontuotuose pastoviuosiuose magnetuose **nuo 2031 m. sausio 1 d. ir vėliau. Tinkamai pagrįstais atvejais skirtingiems produktams gali būti taikomos skirtingos minimalios dalys arba tam tikriems produktams šis įpareigojimas gali būti netaikomas.**

Pakeitimas 90
Pasiūlymas dėl reglamento
28 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Magnetinio rezonanso tomografijos prietaisams, L kategorijos patvirtinto tipo motorinėms transporto priemonėms ir lengvosioms transporto priemonėms 1 ir 6 dalyse nustatyti reikalavimai pradedami taikyti praėjus 5 metams nuo 2 dalyje nurodyto deleguotojo akto įsigaliojimo dienos.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 91
Pasiūlymas dėl reglamento
29 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Vyriausybės arba organizacijos, parengusios ir prižiūrinčios sertifikavimo schemas, susijusias su svarbiausiųjų žaliavų tvarumu (toliau – schemų vykdytojai), gali prašyti, kad Komisija pripažintų jų schemas.

Pakeitimas

Vyriausybės, **įmonės** arba **daugiašalės suinteresuotųjų subjektų** organizacijos, parengusios ir prižiūrinčios sertifikavimo schemas, susijusias su svarbiausiųjų žaliavų tvarumu (toliau – schemų vykdytojai), gali prašyti, kad Komisija pripažintų jų schemas.

Pakeitimas 92
Pasiūlymas dėl reglamento
29 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Jeigu, remdamasi pagal 1 dalį pateiktais įrodymais, Komisija nustato, kad sertifikavimo schema atitinka IV priede nustatytus kriterijus, ji priima įgyvendinimo aktą, kuriuo ta schema pripažįstama. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pakeitimas

2. Jeigu, remdamasi pagal 1 dalį pateiktais įrodymais, Komisija nustato, kad sertifikavimo schema atitinka IV priede nustatytus kriterijus, ji priima įgyvendinimo aktą, kuriuo ta schema pripažįstama. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. ***Tų įgyvendinimo aktų priėmimo laikotarpis yra ne ilgesnis kaip 6 mėnesiai po to, kai sistemos savininkas pateikia paraišką.***

Pakeitimas 93
Pasiūlymas dėl reglamento
29 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Komisija **periodiškai** tikrina, ar pripažintos schemos ir toliau atitinka IV priede nustatytus kriterijus.

Pakeitimas

3. Komisija **kas trejus metus** tikrina, ar pripažintos schemos ir toliau atitinka IV priede nustatytus kriterijus.

Pakeitimas 94
Pasiūlymas dėl reglamento
29 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Pripažintų schemų vykdytojai nedelsdami praneša Komisijai apie bet kokius pripažintų schemų pakeitimus ar atnaujinimus. Komisija įvertina, ar tokie pakeitimai ar atnaujinimai turi įtakos schemos pripažinimo pagrindui, ir imasi atitinkamų veiksmų.

Pakeitimas

4. Pripažintų schemų vykdytojai nedelsdami praneša Komisijai apie bet kokius pripažintų schemų pakeitimus ar atnaujinimus, **svarbius šio reglamento atitikčiai ir juos viešai paskelbia**. Komisija įvertina, ar tokie pakeitimai ar atnaujinimai turi įtakos schemos pripažinimo pagrindui, ir imasi atitinkamų veiksmų.

Pakeitimas 95
Pasiūlymas dėl reglamento
29 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Komisija sukuria portalą, kuriame suinteresuotieji subjektai gali pateikti grįžtamąją informaciją apie pripažintas schemas arba įrodymus ar informaciją apie atvejus, kai pripažintą schemą įgyvendinantys ekonominės veiklos vykdytojai neįvykdė tos schemos reikalavimų. Informaciją portalui galima pateikti anonimiškai.

Pakeitimas 96
Pasiūlymas dėl reglamento
29 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Jeigu Komisija nustato pripažintos schemos trūkumą, turinčių įtakos jos pripažinimo pagrindui, ji gali suteikti schemos vykdytojui atitinkamą laikotarpį, per kurį jis turi atlikti taisomuosius veiksmus.

Pakeitimas 97
Pasiūlymas dėl reglamento
30 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. **Komisijai** pagal 36 straipsnį **suteikiami įgaliojimai priimti** deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatytais **įvairių** svarbiausiųjų žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklėmis pagal V priedą, atsižvelgiant į mokliškai pagrįstus vertinimo metodus ir atitinkamus tarptautinius standartus. Apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklėse **nurodoma, kuri** poveikio kategorija **yra svarbiausia**. Aplinkosauginio pėdsako deklaracija **teikiama atsižvelgiant tik į tą poveikio kategoriją**.

Pakeitimas 98
Pasiūlymas dėl reglamento
30 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Komisija **gali priimti** apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklės, susijusias su konkrečia svarbiausiąja žaliava, jeigu, atsižvelgusi į įvairias

Pakeitimas

6. Jeigu Komisija nustato pripažintos schemos trūkumą, turinčių įtakos jos pripažinimo pagrindui, ji gali suteikti schemos vykdytojui atitinkamą **ne ilgesnį kaip 6 mėnesių** laikotarpį, per kurį jis turi atlikti taisomuosius veiksmus.

Pakeitimas

1. **Ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. Komisija** pagal 36 straipsnį **priima** deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatytais **visų** svarbiausiųjų žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklėmis pagal V priedą, atsižvelgiant į mokliškai pagrįstus vertinimo metodus ir atitinkamus tarptautinius standartus. Apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklėse **nustatoma svarbiausia** poveikio kategorija **arba, tinkamai pagrįstais atvejais, kelios poveikio kategorijos**. Aplinkosauginio pėdsako deklaracija **apima tą poveikio kategoriją arba tas poveikio kategorijas, taip pat išmetamo anglies dioksido kiekį**.

Pakeitimas

2. Komisija **priima** apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklės, susijusias su konkrečia svarbiausiąja žaliava, jeigu, atsižvelgusi į įvairias atitinkamas poveikio aplinkai

atitinkamas poveikio aplinkai kategorijas, ji padaro išvadą, kad atitinkama svarbiausioji žaliava turi **didelį** aplinkosauginį pėdsaką, todėl prievolės deklaruoti tos medžiagos aplinkosauginį pėdsaką pagal svarbiausią poveikio kategoriją, kai ji pateikiama rinkai, vykdymas yra būtinas ir proporcingas siekiant prisidėti prie Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų, sudarant palankesnes sąlygas tiekti svarbiausias žaliavas, kurių aplinkosauginis pėdsakas yra mažesnis.

kategorijas **ir išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį**, ji padaro išvadą, kad atitinkama svarbiausioji žaliava turi **atitinkamą** aplinkosauginį pėdsaką, todėl prievolės deklaruoti tos medžiagos aplinkosauginį pėdsaką pagal svarbiausią poveikio kategoriją **ar kategorijas**, kai ji pateikiama rinkai, vykdymas yra būtinas ir proporcingas siekiant prisidėti prie Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų, sudarant palankesnes sąlygas tiekti svarbiausias žaliavas, kurių aplinkosauginis pėdsakas yra mažesnis, **ir mažinant kitų šiame reglamente nurodytų veiksmų poveikį klimatui ir aplinkai**.

Pakeitimas 99
Pasiūlymas dėl reglamento
30 straipsnio 3 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) ar ir kaip Sąjungos klimato ir aplinkos tikslai jau buvo pasiekti kitais Sąjungos teisės aktais, taikomais atitinkamoms svarbiausiosioms žaliavoms;

Pakeitimas

a) ar ir kaip **ir kaip veiksmingai** Sąjungos klimato ir aplinkos tikslai jau buvo pasiekti kitais Sąjungos teisės aktais, taikomais atitinkamoms svarbiausiosioms žaliavoms;

Pakeitimas 100
Pasiūlymas dėl reglamento
30 straipsnio 3 dalies c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) **susijusios ekonominės išlaidos ir administracinė našta ekonominės veiklos vykdytojams.**

Pakeitimas 101
Pasiūlymas dėl reglamento
30 straipsnio 4 dalies a punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

i) visomis atitinkamomis

i) visomis atitinkamomis

suinteresuotosiomis grupėmis, kaip antai pramone, įskaitant galutinės grandies pramonės sektorius, MVĮ ir, tam tikrais atvejais, amatų sektoriumi, socialiniais partneriais, prekyautojais, mažmenininkais, importuotojais, aplinkos apsaugos grupėmis ir vartotojų organizacijomis;

suinteresuotosiomis grupėmis, kaip antai pramone, įskaitant galutinės grandies pramonės sektorius, MVĮ ir, tam tikrais atvejais, amatų sektoriumi, socialiniais partneriais, prekyautojais, mažmenininkais, importuotojais, **organizacijomis skatinančioms žmogaus sveikatą ir aplinkos apsaugos grupėmis ir vartotojų organizacijomis bei akademine bendruomene**;

Pakeitimas 102

Pasiūlymas dėl reglamento

30 straipsnio 4 dalies a punkto iii a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iii a) Europos aplinkos agentūra, Europos mokslinė patariamoji valdyba klimato kaitos klausimais ir Europos cheminių medžiagų agentūra;

Pakeitimas 103

Pasiūlymas dėl reglamento

30 straipsnio 4 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) įvertinti, ar panašios prievolės pagal Sąjungos teisę turėjo numatytą poveikį ir svariai padėjo siekti Sąjungos aplinkos apsaugos tikslų.

Pakeitimas 104

Pasiūlymas dėl reglamento

30 straipsnio 5 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Pirmoje pastraipoje nustatytas reikalavimas taikomas kiekvienai atskirai rinkai pateikiamų svarbiausiųjų žaliavų rūšiai ir netaikomas svarbiausiosioms žaliavoms, esančioms tarpiniuose arba galutiniuose produktuose.

Pirmoje pastraipoje nustatytas reikalavimas taikomas kiekvienai atskirai rinkai pateikiamų svarbiausiųjų žaliavų rūšiai ir netaikomas svarbiausiosioms žaliavoms, esančioms tarpiniuose arba galutiniuose produktuose, **kai svarbiausioji žaliava**

sudaro nemažą viso produkto aplinkosauginio pėdsako dalį.

Pakeitimas 105
Pasiūlymas dėl reglamento
30 straipsnio 6 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) atsakingo fizinio arba juridinio asmens vardą ir pavardę (pavadinimą), registruotą prekybinį pavadinimą arba registruotą prekių ženklą ir, **kai žinoma**, elektronines ryšio priemones, kurias naudojant galima su jais susisiekti;

Pakeitimas

a) atsakingo fizinio arba juridinio asmens vardą ir pavardę (pavadinimą), registruotą prekybinį pavadinimą arba registruotą prekių ženklą ir elektronines ryšio priemones, kurias naudojant galima su jais susisiekti;

Pakeitimas 106
Pasiūlymas dėl reglamento
30 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

7. Komisija pagal 36 straipsnį **gali priimti** deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant svarbiausiųjų žaliavų, dėl kurių pagal 1 dalį priimtos apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklės, aplinkosauginio pėdsako rodiklio dydžio klases pagal V priedą.

Pakeitimas

7. Komisija pagal 36 straipsnį **per 2 metų laikotarpį priima** deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant svarbiausiųjų žaliavų, dėl kurių pagal 1 dalį priimtos apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklės, aplinkosauginio pėdsako rodiklio dydžio klases pagal V priedą.

Pakeitimas 107
Pasiūlymas dėl reglamento
30 straipsnio 7 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

7a. Jeigu tarpiniams arba galutiniams produktams, kurių sudėtyje yra ypatingos svarbos žaliavų, taikomi Sąjungos aplinkosauginio pėdsako reikalavimai, nustatyti kituose teisės aktuose, kiekvienos ypatingos svarbos žaliavos aplinkosauginis ir anglies dioksido pėdsakas, jei įmanoma, įtraukiamas

apskaičiuojant viso produkto aplinkosauginį pėdsaką.

Pakeitimas 108
Pasiūlymas dėl reglamento
30 straipsnio 7 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

7b. Ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje išnagrinėjamos galimybės apriboti galimybę patekti į Sąjungos rinką tik visų ar tam tikrų Sąjungos rinkai teikiamų produktų žaliavoms, priklausančioms 7 dalyje nurodytoms geriausių aplinkosauginio pėdsako rodiklių klasėms. Komisija, jei reikia, kartu su ta ataskaita pateikia pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

Pakeitimas 109
Pasiūlymas dėl reglamento
30 straipsnio 8 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Aplinkosauginio pėdsako deklaracija skelbiama laisvai prieinamoje interneto svetainėje.

Aplinkosauginio pėdsako deklaracija skelbiama laisvai prieinamoje interneto svetainėje **lengvai suprantamu būdu**.

Pakeitimas 110
Pasiūlymas dėl reglamento
IV priedo 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) skaidriomis, sąžiningomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis ši schema turi būti atvira visiems ekonominės veiklos vykdytojams, norintiems ir galintiems laikytis schemos reikalavimų;

a) skaidriomis, sąžiningomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis ši schema turi būti atvira visiems ekonominės veiklos vykdytojams, norintiems ir galintiems laikytis schemos reikalavimų, **ir jai būdingas įvairių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimu grindžiamas valdymas**;

Pakeitimas 111
Pasiūlymas dėl reglamento
IV priedo 1 dalies b punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) reikalavimus, kuriais užtikrinama aplinkos atžvilgiu tvari veikla, įskaitant reikalavimus, kuriais užtikrinama aplinkosaugos vadyba ir poveikio mažinimas;

Pakeitimas

i) reikalavimus, kuriais užtikrinama aplinkos atžvilgiu tvari veikla, įskaitant reikalavimus, kuriais užtikrinama aplinkosaugos vadyba ir poveikio mažinimas, **įskaitant šias rizikos aplinkai kategorijas (bet jomis neapsiribojant):**

- 1) oras, įskaitant oro taršą, pvz., išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;**
- 2) vanduo, be kita ko, jūros dugną ir jūros aplinką, įskaitant vandens taršą, vandens naudojimą, vandens kiekį (potvynius ar sausras) ir prieigą prie vandens;**
- 3) dirvožemis, įskaitant dirvožemio taršą, dirvožemio eroziją, žemės naudojimą ir žemės degradaciją;**
- 4) biologinė įvairovė, įskaitant žalą buveinėms, laukinei gyvūnijai, augmenijai ir ekosistemoms, įskaitant ekosistemines paslaugas;**
- 5) pavojingos medžiagos;**
- 6) triukšmas ir vibracija;**
- 7) įrenginių sauga;**
- 8) energijos suvartojimas;**
- 9) atliekos ir liekanos;**

Pakeitimas 112
Pasiūlymas dėl reglamento
IV priedo 1 dalies b punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

ii) reikalavimus, kuriais **užtikrinama** socialiai atsakinga veikla, įskaitant pagarbą

Pakeitimas

ii) reikalavimus, kuriais **užtikrinamas daugiašalių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas**, socialiai atsakinga veikla,

žmogaus teisėms ir darbuotojų teisėms;

įskaitant pagarbą žmogaus teisėms ir darbuotojų teisėms, **įskaitant čiabuvių tautų bendruomenės gyvenimą;**

Pakeitimas 113

Pasiūlymas dėl reglamento

IV priedo 1 dalies b punkto iii a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iii a) reikalavimai, kuriais užtikrinamas visuomenės dalyvavimas ir galimybė susipažinti su informacija prieš veiklos nutraukimą, jos metu ir po to;

Pakeitimas 114

Pasiūlymas dėl reglamento

IV priedo 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) atitikties tikrinimas ir stebėseną turi būti objektyvūs, grindžiami tarptautiniais, Sąjungos arba nacionaliniais standartais, reikalavimais ir procedūromis, **o jų vykdymas neturi priklausyti** nuo atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo;

c) atitikties tikrinimas ir stebėseną turi būti objektyvūs, grindžiami tarptautiniais, Sąjungos arba nacionaliniais standartais, **išvardytais III priedo 4 punkte, ir tarptautiniais, Sąjungos ar nacionaliniais reikalavimais ir procedūromis, kurių pakanka šio priedo b punkte nustatytų tvarumo reikalavimų laikymuisi užtikrinti ir kuriuos atlieka trečioji šalis nepriklausomai** nuo atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo;

Pakeitimas 115

Pasiūlymas dėl reglamento

IV priedo 1 dalies c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) atitikties tikrinimas ir stebėseną apima auditą vietoje, o audito ataskaitos skelbiamos viešai ir prireikus konsultuojamasi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, atsižvelgiant į neskelbtiną verslo

informaciją;

Pakeitimas 116
Pasiūlymas dėl reglamento
V priedo 2 dalies 4 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Nustatydamą konkrečių svarbiausių žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo taisyklę, Komisija siekia užtikrinti suderinamumą su **produkto, kuriam** gaminti naudojamos atitinkamos svarbiausios žaliavos, aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo taisyklėmis.

Pakeitimas

Nustatydamą konkrečių svarbiausių žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo taisyklę, Komisija siekia užtikrinti suderinamumą su **tarpinio ir galutinio produkto, kuriems** gaminti naudojamos atitinkamos svarbiausios žaliavos, aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo taisyklėmis.

Pakeitimas 117
Pasiūlymas dėl reglamento
V priedo 4 dalies 1 punkto a papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

a) pradinės grandies procesus, įskaitant rūdos išgavimą žaliavoms gaminti, cheminių medžiagų gamybą ir tiekimą (vežimą), pagalbines priemones, kuro gamybą ir tiekimą (vežimą), elektros energijos gamybą ir tiekimą bei medžiagų vežimą organizacijai nepriklausančiomis transporto priemonėmis;

Pakeitimas

a) pradinės grandies procesus, įskaitant rūdos išgavimą žaliavoms gaminti, cheminių medžiagų gamybą ir tiekimą (**įskaitant** vežimą), pagalbines priemones, kuro gamybą ir tiekimą (**įskaitant** vežimą), elektros energijos gamybą ir tiekimą bei medžiagų vežimą organizacijai nepriklausančiomis **arba jos nenaudojamoms** transporto priemonėmis;

Pakeitimas 118
Pasiūlymas dėl reglamento
V priedo 5 dalies 1 punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Apskaičiavimo taisyklėse nurodoma poveikio kategorija, kuri turi būti įtraukiama apskaičiuojant aplinkosauginį pėdsaką. Šios kategorijos pasirinkimas grindžiamas reikšmingų elementų analize, atliekama taikant tarptautiniu lygmeniu

Pakeitimas

Apskaičiavimo taisyklėse nurodoma poveikio kategorija **ar kategorijos**, kuri(-ios) turi būti įtraukiama(-os) apskaičiuojant aplinkosauginį pėdsaką **ir šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekį**. Šios kategorijos pasirinkimas grindžiamas reikšmingu

parengtus moksliskai pagrįstus metodus ir atsižvelgiant į:

elementų analize, atliekama taikant tarptautiniu lygmeniu parengtus moksliskai pagrįstus metodus ir atsižvelgiant į:

Pakeitimas 119
Pasiūlymas dėl reglamento
V priedo 5 dalies 1 punkto a papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

a) santykinę įvairaus poveikio svarbą, įskaitant jo santykinę svarbą siekiant **Sajungos** klimato ir aplinkosaugos tikslų;

Pakeitimas

a) santykinę įvairaus poveikio svarbą, įskaitant jo santykinę svarbą siekiant klimato ir aplinkosaugos tikslų;

Pakeitimas 120
Pasiūlymas dėl reglamento
V priedo 6 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Skaičiavimo taisyklėse nurodoma, kaip visų susijusių procesų ir medžiagų atvejais reikia naudoti su konkrečia įmone susijusius arba antrinius duomenų rinkinius.

Pakeitimas

Skaičiavimo taisyklėse nurodoma, kaip visų susijusių procesų ir medžiagų atvejais reikia naudoti su konkrečia įmone susijusius arba antrinius duomenų rinkinius. ***Jei pagal skaičiavimo taisykles galima pasirinkti tarp konkretaus bendrovės duomenų rinkinio ar antrinio duomenų rinkinio, turi būti pakankamai paskatų skaičiavimo metodui naudoti konkrečios bendrovės duomenų rinkinį.***

Pakeitimas 121
Pasiūlymas dėl reglamento
V priedo 6 dalies 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Apskaičiuojant 4 punkte išvardytų procesų etapais sunaudojamos energijos taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumą, naudojami šalies arba, kai įmanoma, regiono, kuriame buvo vykdoma konkreti veikla arba procesas, energijos rūšių derinio vidutinio išmetamo anglies dioksido kiekio

duomenys. Mažesni išmetamųjų teršalų faktoriai naudojami tik tuo atveju, jei ekonominės veiklos vykdytojas gali patikimai įrodyti, kad jo atskiri procesai arba energijos tiekimas yra mažiau anglies dioksido išskiriantys nei šalies energijos rūšių derinio vidurkis arba, jei įmanoma, regiono vidurkis. Tai įrodoma nurodant tiesioginį ryšį su atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamintoju arba mažesnio taršos anglies dioksidu intensyvumo gamintoju arba sutartį, įrodančią vartojimo trukmės ir geografinį ryšį tarp tiekiamos energijos ir ją vartojančio ekonominės veiklos vykdytojo, ir tai patvirtinama trečiosios šalies patikrinimo išvada.

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Saugaus ir tvaraus svarbiausiųjų žaliavų tiekimo užtikrinimo sistemos nustatymas ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 ir (ES) 2019/1020
Nuorodos	COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ITRE 8.5.2023
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ENVI 8.5.2023
Susiję komitetai - paskelbimo plenariniame posėdyje data	15.6.2023
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Jessica Polfjård 4.4.2023
Svarstymas komitete	24.5.2023
Priėmimo data	18.7.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 52 –: 3 0: 13
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Mathilde Androuët, Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Marek Paweł Balt, Aurélia Beigneux, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Michael Bloss, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Bas Eickhout, Agnès Evren, Helène Fritzon, Pär Holmgren, Jan Huitema, Adam Jarubas, Karin Karlsbro, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, César Luena, Liudas Mažylis, Marina Measure, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ljudmila Novak, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Erik Poulsen, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyragi, Nils Torvalds, Edina Tóth, Achille Variati, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Christophe Clergeau, Antoni Comín i Oliveres, Nicolás González Casares, Martin Häusling, Romana Jerković, Dan-Ștefan Motreanu, Manuela Ripa, Robert Roos, Susana Solís Pérez, Nicolae Ștefănuță
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Marie Dauchy, Maria Noichl, Jörgen Warborn

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

52	+
NI	Antoni Comín i Oliveres
Renew	Bartosz Arłukowicz, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Esther de Lange, Peter Liese, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Dan-Ștefan Motreanu, Ljudmila Novak, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Christine Schneider, Maria Spyraki, Jörgen Warborn, Pernille Weiss
S&D	Pascal Canfin, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Erik Poulsen, Susana Solís Pérez, Nils Torvalds, Emma Wiesner, Michal Wiezik
The Left	Marek Paweł Balt, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Christophe Clergeau, Helène Fritzon, Nicolás González Casares, Romana Jerković, César Luena, Alessandra Moretti, Maria Noichl, Günther Sidl, Achille Variati, Petar Vitanov
Verts/ALE	Margrete Auken, Michael Bloss, Bas Eickhout, Martin Häusling, Pär Holmgren, Tilly Metz, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Nicolae Ștefănuță

3	-
ID	Sylvia Limmer
NI	Ivan Vilibor Sinčić, Edina Tóth

13	0
ECR	Joanna Kopcińska, Robert Roos, Alexandr Vondra
ID	Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Marie Dauchy, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone
The Left	Malin Björk, Marina Measure, Silvia Modig, Mick Wallace
Verts/ALE	Manuela Ripa

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

19.7.2023

UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus svarbiausių žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 ir (ES) 2019/1020 (COM(2023)0160 - C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

Nuomonės referentė: Miriam Lexmann

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Nuomonės referentė pritaria Europos Komisijos pasiūlymui dėl saugaus ir tvaraus svarbiausių žaliavų tiekimo užtikrinimo sistemos. Siekiant užtikrinti ES strateginį savarankiškumą, labai svarbu, kad ji nebūtų priklausoma nuo kelių tiekėjų, ypač jei šios šalys yra ne strateginiai partneriai, o sisteminiai varžovai. Svarbiausios žaliavos yra labai svarbios ne tik sėkmingai skaitmeninei ir žaliajai pertvarkai, bet ir saugumo bei gynybos sektoriui.

Todėl ES turi sumažinti esamą priklausomybę ir pasiekti, kad tiekėjai būtų labiau subalansuoti. Idealiu atveju šie tiekėjai turėtų būti stabilios demokratinės valstybės, puoselėjančios bendras vertybes. Kai tai neįmanoma dėl riboto tam tikrų svarbiausių žaliavų prieinamumo, labai svarbu išlaikyti kuo mažesnę priklausomybę nuo atskirų tiekėjų, kad geopolitinės įtampos atveju būtų išvengta tiekimo sutrikimų. ES turi vengti pakeisti priklausomybę nuo vieno sisteminio varžovo tik tam, kad taptų priklausoma nuo vienos ar kelių trečiųjų šalių, kurios gali kelti grėsmę Sąjungos saugumui.

Strateginės partnerystės su panašiai mažančiomis šalimis yra sėkmingo svarbiausių žaliavų įvairinimo pagrindas. Nuomonės referentė ragina Komisiją sudaryti daugiau tokių partnerystės ir į esamus ir būsimus susitarimus su trečiosiomis šalimis įtraukti svarbiausių žaliavų aspektą. Kuo platesnis šalių partnerių ratas, tuo stabilesnis tiekimas.

Nuomonės referentė siūlo stiprinti žmogaus teisių aspektą, siekiant užtikrinti, kad galimybė naudoti svarbiausias žaliavas nebūtų suteikiama trečiųjų šalių piliečių ir darbuotojų sąskaita.

PAKEITIMAI

Užsienio reikalų komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos

komitetą atsižvelgti į šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento 1 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(1) galimybės naudoti žaliavas yra labai svarbios Sąjungos ekonomikai ir vidaus rinkos veikimui. Yra tam tikrų neenergetinių, ne žemės ūkio žaliavų, kurios dėl savo didelės ekonominės svarbos ir didelės tiekimo rizikos, kurią dažnai lemia didelė pasiūlos keliose trečiosiose šalyse koncentracija, laikomos itin svarbiomis. Dėl svarbaus daugelio tokių svarbiausiųjų žaliavų vaidmens įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir atsižvelgiant į tai, kad jos naudojamos gynybos ir kosmoso srityse, šių žaliavų paklausa ateinančiais dešimtmečiais proporcingai didės. Didėjant geopolitinei įtampai ir konkurencijai dėl išteklių didėja tiekimo sutrikimų rizika. Be to, jeigu padidėjusi svarbiausiųjų žaliavų paklausa nebus tinkamai valdoma, ji gali turėti neigiamą poveikį aplinkai *ir* socialinį poveikį. Atsižvelgiant į šias tendencijas, būtina imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrinamas saugus ir tvarus svarbiausiųjų žaliavų tiekimas, taip užtikrinant Sąjungos ekonominį atsparumą ir atvirą strateginį savarankiškumą;

Pakeitimas

(1) galimybės naudoti žaliavas yra labai svarbios Sąjungos ekonomikai, ***saugumui ir gynybai, žaliajai pertvarkai, taip pat*** vidaus rinkos veikimui. Yra tam tikrų neenergetinių, ne žemės ūkio žaliavų, kurios dėl savo didelės ekonominės svarbos ir didelės tiekimo rizikos, kurią dažnai lemia didelė pasiūlos keliose trečiosiose šalyse koncentracija, laikomos itin svarbiomis ***ir strateginėmis. Daugeliu atvejų šiose trečiosiose šalyse įsitvirtinę nedemokratiniai režimai ir jos naudojami savo ištekliais, kad darytų nederamą įtaką Sąjungai arba net naudotų prievartos mechanizmus prieš Sąjungą.*** Dėl svarbaus daugelio tokių svarbiausiųjų žaliavų vaidmens įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir atsižvelgiant į tai, kad jos naudojamos ***saugumo***, gynybos ir kosmoso srityse, šių žaliavų paklausa ateinančiais dešimtmečiais proporcingai didės. Didėjant geopolitinei įtampai, ***esant nepakankamam koordinavimui Europos Sąjungoje ir tarp Europos Sąjungos ir jos strateginių partnerių***, konkurencijai dėl išteklių ***sykiu*** didėja tiekimo sutrikimų rizika. Be to, jeigu padidėjusi svarbiausiųjų žaliavų paklausa nebus tinkamai valdoma ***ir mažinama***, ji gali turėti neigiamą poveikį ***žmogaus teisėms***, aplinkai, ***ekonomikai, taip pat*** socialinį poveikį. Atsižvelgiant į šias tendencijas, būtina imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrinamas saugus ir tvarus svarbiausiųjų žaliavų tiekimas, taip užtikrinant Sąjungos ekonominį atsparumą, ***saugumą ir gynybą, taip pat*** atvirą strateginį savarankiškumą ***pagal 2022 m. kovo 10 d. Versalio deklaraciją, Strateginį kelrodį ir Bendrą komunikatą dėl investicijų gynybos srityje***

spragų analizės ir tolesnių veiksmų;

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento 1 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(1a) atsižvelgdamos į Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, valstybės narės įsipareigojo stiprinti Europos Sąjungos gynybos pajėgumus ir kartu su Šiaurės Atlanto sutarties organizacija (NATO) imtis strateginių veiksmų, kad padidintų Sąjungos gebėjimą savarankiškai veikti gynybos srityje;

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento 1 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(1b) didėjantis Kinijos Liaudies Respublikos (KLR) kategoriškumas, įskaitant agresyvią poziciją Taivano atžvilgiu, ir socialiniai ir ekonominiai COVID-19 pandemijos padariniai atskleidė Sąjungos pažeidžiamumą ir dar kartą patvirtino būtinybę sumažinti Sąjungos santykių su KLR ir kitomis trečiosiomis šalimis riziką;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento 1 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(1c) dėl saugumo padėties Europoje ir visame pasaulyje reikia skubiai apsvarstyti, kaip sustiprinti tiekimo grandinės atsparumą, taip pat gynybos

sektoriuje;

Pakeitimas 5
Pasiūlymas dėl reglamento
2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) atsižvelgiant į svarbiausių žaliavų vertės grandinių sudėtingumą ir tarpvalstybinį pobūdį, nesuderintos nacionalinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausių žaliavų tiekimą, gali labai iškraipyti konkurenciją ir suskaidyti vidaus rinką. Todėl, siekiant užtikrinti vidaus rinkos veikimą, **turėtų būti sukurta bendra Sąjungos sistema, skirta** bendrai spręsti šią pagrindinę problemą;

Pakeitimas

(2) atsižvelgiant į svarbiausių žaliavų vertės grandinių sudėtingumą ir tarpvalstybinį pobūdį, **saugumo problemas, su kuriomis susiduria daugelis žaliavų tiekėjų, taip pat grėsmes transportui**, nesuderintos nacionalinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausių žaliavų tiekimą, gali labai iškraipyti konkurenciją ir suskaidyti vidaus rinką. Todėl, siekiant užtikrinti vidaus rinkos veikimą, **ES turėtų sukurti bendrą sistemą, skirtą** bendrai spręsti šią pagrindinę problemą;

Or. en

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl reglamento
2 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

(2a) Sąjungai sukūrus bendrą sistemą, kuria užtikrinamas saugus ir tvarus svarbiausių žaliavų tiekimasis, būtina palaikyti struktūrinį dialogą su bendraminčiais partneriais, kad būtų galima dalytis poreikių analize ir sudaryti išteklių ir svarbiausių žaliavų gavybos žemėlapius, kad būtų išvengta žalingo partnerių lenktyniavimo, be to, būtų sutelkti pajėgumai siekiant gauti abipusiškai naudingą prieigą prie svarbiausių žaliavų;

Or. en

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento 3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) pirma, siekiant veiksmingai užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausiųjų žaliavų tiekimą Sąjungai, į tą sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų siekiama sumažinti **didėjančią Sąjungos** pasiūlos riziką stiprinant Sąjungos pajėgumus visais strateginių žaliavų vertės grandinės etapais, įskaitant gavybą, apdorojimą ir perdirbimą, siekiant nustatyti kiekvienai strateginei žaliai taikomus kriterijus. Antra, kadangi Sąjunga ir toliau bus priklausoma nuo importo, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų didinamas strateginių žaliavų išorės pasiūlos įvairinimas. Trečia, būtina numatyti priemones, kuriomis būtų stiprinamas Sąjungos gebėjimas stebėti ir mažinti esamą ir būsimą tiekimo riziką. **Ketvirta**, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama didinti Sąjungoje suvartojamų svarbiausiųjų žaliavų žiediškumą ir tvarumą;

Pakeitimas

(3) pirma, siekiant veiksmingai užtikrinti saugų, **nekliudomą** ir tvarų svarbiausiųjų žaliavų tiekimą Sąjungai, į tą sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų siekiama sumažinti **Sąjungos paklausą, priklausomybę ir didėjančią** pasiūlos riziką stiprinant Sąjungos pajėgumus visais strateginių žaliavų vertės grandinės etapais, įskaitant gavybą, apdorojimą ir perdirbimą, **taip pat transporto infrastruktūrą**, siekiant nustatyti kiekvienai strateginei žaliai taikomus kriterijus. Antra, kadangi Sąjunga ir toliau bus priklausoma nuo importo, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų didinamas strateginių žaliavų išorės pasiūlos įvairinimas **ir mažinama jos priklausomybė, visų pirma nuo trečiųjų šalių, kurias Sąjunga pripažįsta sisteminėmis varžovėmis, keliančiomis tiesioginę grėsmę Sąjungai ir (arba) keliančiomis grėsmę taisyklėmis grindžiamam daugiašališkumui ir pagrindinėms demokratinėms vertybėms, visų pirma, nuo Kinijos Liaudies Respublikos**. Trečia, **taikant įvairinimo didinimo priemones turi būti atsizvelgiama į Sąjungos strateginius interesus ir ES sutartyse įtvirtintus principus**. **Ketvirta**, būtina numatyti priemones, kuriomis būtų stiprinamas Sąjungos gebėjimas **nustatyti**, stebėti ir mažinti esamą ir būsimą tiekimo riziką. **Penkta**, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama didinti Sąjungoje suvartojamų svarbiausiųjų žaliavų žiediškumą ir tvarumą, **ir turėtų būti numatytos bendradarbiavimo strategijos tokioms priemonėms trečiojoje šalyje populiarinti**;

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento 3 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3a) būsimais ES laisvosios prekybos ir partnerystės susitarimais galima užtikrinti ne tik didesnę tiekimo saugumą, bet ir patikimą santykių su trečiosiomis šalimis politinį ir ekonominį pagrindą. ES turėtų užtikrinti, kad esamais ir būsimais prekybos susitarimais būtų remiama teisinga žaliųjų pertvarka besivystančiose šalyse ir būtų laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo, ir, kai įmanoma, į juos turėtų būti įtrauktos konkrečios nuostatos dėl svarbiausių žaliavų. Šią sistemą turi papildyti griežtesnė laisvosios prekybos susitarimų, įskaitant prekybos ir darnaus vystymosi skyrius, stebėseną ir vykdymą, siekiant užtikrinti, kad Sąjungos partneriai apibrėžtų įsipareigojimus ir nuostatas dėl atsakingo svarbiausių žaliavų tiekimo ir jų laikytųsi;

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento 4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4) siekiant užtikrinti, kad šiame reglamente nustatytos priemonės būtų susijusios su svarbiausiomis medžiagomis, turėtų būti sudaryti strateginių ir svarbiausių žaliavų sąrašai. Tie sąrašai taip pat turėtų būti naudojami siekiant nukreipti ir suderinti valstybių narių pastangas įgyvendinti šio reglamento tikslus; Į strateginių žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos itin strategiškai svarbios žaliavos, atsižvelgiant į jų naudojimą strateginėse technologijose, kuriomis

(4) siekiant užtikrinti, kad šiame reglamente nustatytos priemonės būtų susijusios su svarbiausiomis medžiagomis, turėtų būti sudaryti strateginių ir svarbiausių žaliavų sąrašai. Tie sąrašai taip pat turėtų būti naudojami siekiant nukreipti ir suderinti valstybių narių pastangas įgyvendinti šio reglamento tikslus. Į strateginių žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos itin strategiškai svarbios žaliavos, atsižvelgiant į jų naudojimą strateginėse technologijose, kuriomis

grindžiama žaliaji ir skaitmeninė pertvarka, arba gynybos ar kosmoso srityse, kurioms būdingas potencialiai didelis atotrūkis tarp pasaulinės pasiūlos ir prognozuojamos paklausos ir kuriose padidinti gamybą yra palyginti sunku, pavyzdžiui, dėl ilgo pasirengimo naujiems projektams, kuriais siekiama padidinti tiekimo pajėgumus. Siekiant atsižvelgti į galimus technologinius ir ekonominius pokyčius, strateginių žaliavų sąrašas turėtų būti periodiškai peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas. Siekiant užtikrinti, kad pastangos didinti Sąjungos pajėgumus vertės grandinėje, stiprinti Sąjungos galimybes stebėti ir mažinti tiekimo riziką ir užtikrinti įvairesnį tiekimą būtų sutelkiamos į medžiagas, kurioms jų labiausiai reikia, atitinkamos priemonės turėtų būti taikomos tik strateginių žaliavų sąrašui;

grindžiama žaliaji ir skaitmeninė pertvarka, arba gynybos ar kosmoso srityse, kurioms būdingas potencialiai didelis atotrūkis tarp pasaulinės pasiūlos ir prognozuojamos paklausos ir kuriose padidinti gamybą yra palyginti sunku, pavyzdžiui, dėl ilgo pasirengimo naujiems projektams, kuriais siekiama padidinti tiekimo pajėgumus. Siekiant atsižvelgti į galimus technologinius ir ekonominius pokyčius, strateginių žaliavų sąrašas turėtų būti periodiškai peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas. ***Vertinant reikėtų atsižvelgti ne tik į naujausius turimus duomenis, bet ir į prognozuojamą paklausos ir pasiūlos raidą per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį, kad būtų atsižvelgta į galimą pasiūlos trūkumą ar tiekimo sutrikimus ateityje.*** Siekiant užtikrinti, kad pastangos didinti Sąjungos pajėgumus vertės grandinėje, stiprinti Sąjungos galimybes stebėti ir mažinti tiekimo riziką ir užtikrinti įvairesnį tiekimą būtų sutelkiamos į medžiagas, kurioms jų labiausiai reikia, atitinkamos priemonės turėtų būti taikomos tik strateginių žaliavų sąrašui;

Or. en

Pakeitimas 10 **Pasiūlymas dėl reglamento** **5 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(5) į svarbiausiųjų žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos visos strateginės žaliavos ir visos kitos visai Sąjungos ekonomikai itin svarbios žaliavos, kurių tiekimo sutrikimų rizika yra didelė. Siekdama atsižvelgti į galimus technologinius ir ekonominius pokyčius, Komisija, tęsdama dabartinę praktiką, turėtų periodiškai atlikti vertinimą, remdamasi įvairių žaliavų gamybos, prekybos, naudojimo, perdirbimo ir pakeitimo duomenimis, ir atnaujinti svarbiausiųjų ir strateginių

Pakeitimas

(5) į svarbiausiųjų žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos visos strateginės žaliavos ir visos kitos visai Sąjungos ekonomikai itin svarbios žaliavos, kurių tiekimo sutrikimų ***dėl natūralių ar tyčinių priežasčių*** rizika yra didelė. Siekdama atsižvelgti į galimus technologinius ir ekonominius pokyčius, Komisija, tęsdama dabartinę praktiką, turėtų periodiškai atlikti vertinimą, remdamasi įvairių žaliavų gamybos, prekybos, naudojimo, perdirbimo ir pakeitimo duomenimis, ir

žaliavų sąrašus, kurie turi atspindėti su tomis žaliavomis susijusios ekonominės svarbos ir tiekimo rizikos pokyčius. Į svarbiausių žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos tos žaliavos, kurių ekonominė svarba ir tiekimo rizika pasiekia arba viršija nustatytas ribas, neklasifikuojant atitinkamų žaliavų pagal svarbą. Šis vertinimas turėtų būti grindžiamas paskutinių turimų *penkerių* metų laikotarpio duomenų vidurkiu. Šiame reglamente nustatytos priemonės, susijusios su leidimų išdavimu, planavimu, žvalgyba, stebėseną, žiediškumu ir tvarumu pagal vieno langelio principą, turėtų būti taikomos visų svarbiausių žaliavų atvejais;

atnaujinti svarbiausių ir strateginių žaliavų sąrašus, kurie turi atspindėti su tomis žaliavomis susijusios ekonominės svarbos ir tiekimo rizikos pokyčius. Į svarbiausių žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos tos žaliavos, kurių ekonominė svarba ir tiekimo rizika pasiekia arba viršija nustatytas ribas, neklasifikuojant atitinkamų žaliavų pagal svarbą. Šis vertinimas turėtų būti grindžiamas paskutinių turimų *dveju* metų laikotarpio duomenų vidurkiu. Šiame reglamente nustatytos priemonės, susijusios su leidimų išdavimu, planavimu, žvalgyba, stebėseną, žiediškumu ir tvarumu pagal vieno langelio principą, turėtų būti taikomos visų svarbiausių žaliavų atvejais;

Or. en

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento

6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(6) siekiant stiprinti Sąjungos pajėgumus strateginių žaliavų vertės grandinėje, turėtų būti nustatyti lyginamieji dydžiai, kuriais būtų grindžiamos pastangos ir jais vadovaujantis būtų stebima pažanga. Turėtų būti siekiama padidinti kiekvienos strateginės žaliavos pajėgumus kiekviename vertės grandinės etape, kartu stengiantis pasiekti bendrus strateginių žaliavų gavybos, apdorojimo ir perdirbimo pajėgumų lyginamuosius dydžius. Pirma, Sąjunga turėtų didinti strateginių žaliavų nuosavų geologinių išteklių naudojimą ir stiprinti pajėgumus, kurių reikia norint išgauti medžiagas, reikalingas bent 10 proc. Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų kiekio pagaminti. Atsižvelgiant į tai, kad gavybos pajėgumai labai priklauso nuo prieinamų Sąjungos geologinių išteklių, šio lyginamojo dydžio pasiekimas priklauso

Pakeitimas

(6) siekiant stiprinti Sąjungos pajėgumus strateginių žaliavų vertės grandinėje, turėtų būti nustatyti lyginamieji dydžiai, kuriais būtų grindžiamos pastangos ir jais vadovaujantis būtų stebima pažanga. Turėtų būti siekiama padidinti kiekvienos strateginės žaliavos pajėgumus kiekviename vertės grandinės etape, kartu stengiantis pasiekti bendrus strateginių žaliavų gavybos, *transportavimo*, apdorojimo ir perdirbimo pajėgumų lyginamuosius dydžius. Pirma, Sąjunga turėtų didinti strateginių žaliavų nuosavų geologinių išteklių naudojimą ir stiprinti pajėgumus, kurių reikia norint išgauti medžiagas, reikalingas bent 10 proc. Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų kiekio pagaminti. Atsižvelgiant į tai, kad gavybos pajėgumai labai priklauso nuo prieinamų Sąjungos geologinių išteklių, šio lyginamojo dydžio pasiekimas

nuo tokio prieinamumo. Antra, siekdama sukurti visą vertės grandinę ir išvengti bet kokių kliūčių tarpiniuose etapuose, Sąjunga taip pat turėtų padidinti savo perdirbimo pajėgumus visoje vertės grandinėje ir sugebėti pagaminti bent 40 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. Trečia, manoma, kad ateinančiais dešimtmečiais vis didesnę Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų dalį gali sudaryti antrinės žaliavos, o dėl to padidėtų tiek Sąjungos žaliavų tiekimo saugumas, tiek tvarumas. Todėl naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus turėtų būti galima pagaminti bent 15 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. Šie lyginamieji dydžiai susiję su laikotarpiu iki 2030 m., atsižvelgiant į Sąjungos klimato ir energetikos sričių tikslus, nustatytus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119^[1], ir juos pagrindžiančius Skaitmeninio dešimtmečio^[2] programoje nustatytus skaitmeninius tikslus. Be to, kuriant kokybiškas darbo vietas, kai ugdomi įgūdžiai ir suteikiama galimybė pereiti iš vienos darbo vietos į kitą, bus mažinama sektorių darbo rinkoje kylanti rizika ir padedama užtikrinti ES konkurencingumą;

¹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

² 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa (OL L 323, 2022 12 19, p. 4–26).

priklauso nuo tokio prieinamumo. Antra, siekdama sukurti visą vertės grandinę ir išvengti bet kokių kliūčių tarpiniuose etapuose, Sąjunga taip pat turėtų padidinti savo perdirbimo pajėgumus visoje vertės grandinėje ir sugebėti pagaminti bent 40 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. Trečia, manoma, kad ateinančiais dešimtmečiais vis didesnę Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų dalį gali sudaryti antrinės žaliavos, o dėl to padidėtų tiek Sąjungos žaliavų tiekimo saugumas, tiek tvarumas. Todėl naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus turėtų būti galima pagaminti bent 15 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. Šie lyginamieji dydžiai susiję su laikotarpiu iki 2030 m., atsižvelgiant į Sąjungos klimato ir energetikos sričių tikslus, nustatytus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119^[1], ir juos pagrindžiančius Skaitmeninio dešimtmečio^[2] programoje nustatytus skaitmeninius tikslus. Be to, kuriant kokybiškas darbo vietas, kai ugdomi įgūdžiai ir suteikiama galimybė pereiti iš vienos darbo vietos į kitą, bus mažinama sektorių darbo rinkoje kylanti rizika ir padedama užtikrinti ES konkurencingumą;

¹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

² 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa (OL L 323, 2022 12 19, p. 4–26).

Or. en

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento 7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(7) kalbant apie kai kurias žaliavas, Sąjunga beveik visiškai priklauso nuo tiekimo iš vienos šalies. Dėl tokios priklausomybės kyla didelė tiekimo sutrikimų rizika. Siekiant apriboti **tokią galimą riziką** ir padidinti Sąjungos ekonominį atsparumą, turėtų būti stengiamasi užtikrinti, kad iki 2030 m. ne daugiau kaip 65 proc. **bet kokių strateginių neperdirbtų žaliavų Sąjungai būtų tiekiami iš vienos trečiosios šalies, tačiau ypatingą dėmesį reikėtų skirti šalims, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi strategines partnerystes žaliavų srityje, nes tokiais atvejais yra daugiau galimybių apsaugoti nuo tokios tiekimo rizikos;**

Pakeitimas

(7) kalbant apie kai kurias žaliavas, Sąjunga beveik visiškai priklauso nuo tiekimo iš vienos šalies. Dėl tokios priklausomybės kyla didelė tiekimo sutrikimų rizika, **o Kinijos Liaudies Respublikos atveju didėja Sąjungos pažeidžiamumas ir saugumo rizika. Be to, daug strateginių žaliavų gaunama iš šalių, kuriose kasyba siejama su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais, prastėjančiu valdymu, konfliktais ir aplinkos niokojimu.** Siekiant apriboti **tokį neigiamą poveikį** ir padidinti Sąjungos ekonominį atsparumą, turėtų būti stengiamasi užtikrinti, kad iki 2030 m. **Sąjungos bet kokių strateginių neperdirbtų žaliavų ir bet kuriuo perdirbimo metu priklausomybė nuo kurios nors vienos trečiosios šalies siektų ne daugiau kaip 65 proc., siekiant toliau mažinti šią priklausomybę iki apie 45 proc. ateityje, taip pat siekiama įgyvendinti savarankiškas ir bendradarbiavimu grindžiamas priemones, skirtas žmogaus teisių pažeidimų ir aplinkos niokojimo rizikai žaliavų tiekimo grandinėje sumažinti, be kita ko, pasitelkiant strategines partnerystes. Be to, priklausomybė turėtų būti palaipsniui sumažinta iki minimumo, jei ji mus sieja su nedemokratinėmis šalimis, kurios noriai pažeidinėja taisyklėmis grindžiamą tarptautinę sistemą;**

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento 10 konstatuojamoji dalis

(10) siekdama įvairinti strateginių žaliavų tiekimą Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos, turėtų nustatyti strateginius projektus trečiosiose šalyse, kuriose ketinama vykdyti strateginių žaliavų gavybą, apdorojimą arba perdirbimą. Siekiant užtikrinti, kad tokie strateginiai projektai būtų veiksmingai įgyvendinami, turėtų būti sudaromos geresnės galimybės **jiems** gauti finansavimą. Siekiant užtikrinti projektų pridėtinę vertę, jie turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Kaip ir Sąjungos projektų atveju, strateginiais projektais trečiosiose šalyse turėtų būti stiprinamas Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumas, techninės jų įgyvendinimo galimybės turi būti pakankamos, o projektai turi būti įgyvendinami tvariai. Besiformuojančiose rinkose ir besivystančiose šalyse įgyvendinami projektai turėtų būti abipusiškai naudingi ir Sąjungai, ir susijusiai trečiajai šaliai, ir toje šalyje turi būti sukuriama pridėtinė vertė, atsižvelgiant ir į **jo** suderinamumą su Sąjungos prekybos politika. Tokia vertė gali būti sukuriama, kai projektas yra naudingas daugiau nei **viename** vertės grandinės etape, taip pat tuomet, kad įgyvendinant projektą sukuriama platesnio masto ekonominė ir socialinė nauda, be kita ko, sukuriant tarptautinius standartus atitinkančias darbo vietas. Jeigu Komisija įvertina, kad šie kriterijai buvo įvykdyti, ji turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu;

(10) siekdama įvairinti strateginių žaliavų tiekimą Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos **ir, kai įmanoma, koordinuodama veiksmus su panašiai mažstančiais partneriais, įskaitant G7, NATO, ELPA valstybes nares**, turėtų nustatyti strateginius projektus trečiosiose šalyse, kuriose ketinama vykdyti strateginių žaliavų gavybą, **transportavimą**, apdorojimą arba perdirbimą. Siekiant užtikrinti, kad tokie strateginiai projektai būtų veiksmingai įgyvendinami **ir abipusiškai naudingi, trečiosioms šalims** turėtų būti sudaromos geresnės galimybės gauti finansavimą **ir pasinaudoti žinių bei technologijų perdavimo mechanizmais**. Siekiant užtikrinti projektų pridėtinę vertę, jie turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Kaip ir Sąjungos projektų atveju, strateginiais projektais trečiosiose šalyse turėtų būti stiprinamas Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumas, techninės jų įgyvendinimo galimybės turi būti pakankamos, o projektai turi būti įgyvendinami tvariai, **visapusiškai gerbiant žmogaus teises ir aplinką, remiantis griežtais poveikio aplinkai ir socialinio poveikio vertinimais, taip pat išsamaus patikrinimo principais**. Besiformuojančiose rinkose ir besivystančiose šalyse įgyvendinami projektai turėtų būti abipusiškai naudingi ir Sąjungai, ir susijusiai trečiajai šaliai, ir toje šalyje turi būti sukuriama pridėtinė vertė, atsižvelgiant ir į **jų** suderinamumą su **ES sutartyse įtvirtintais principais**, Sąjungos **bendra** prekybos politika **ir strateginiais prioritetais, taip pat tarptautiniais susitarimais ir konvencijomis, ypač TDO konvencijomis ir teise į laisvą, išankstinę ir informacija pagrįstą sutikimą, laikantis JT Deklaracijos dėl čiabuvių tautų teisių (UNDRIP)**. Tokia vertė gali būti sukuriama, kai projektas yra naudingas daugiau nei **visame** vertės grandinės etape,

taip pat tuomet, kad įgyvendinant projektą sukuriama platesnio masto ekonominė ir socialinė nauda, be kita ko, sukuriant tarptautinius standartus atitinkančias darbo vietas. Jeigu Komisija įvertina, kad šie kriterijai buvo įvykdyti, ji turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu;

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento 11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) siekiant užtikrinti, kad didesnė žaliavų gamyba būtų tvari, naujų žaliavų projektai turėtų būti įgyvendinami tvariai. Tuo tikslu strateginiai projektai, kuriems teikiama parama pagal šį reglamentą, turėtų būti vertinami atsižvelgiant į tarptautines priemones, apimančias visus tvarumo aspektus, nurodytus ES tvarių žaliavų principuose³¹, įskaitant aplinkos apsaugos užtikrinimą, socialiai atsakingą veiklą, kurią vykdant gerbiamos žmogaus teisės, kaip antai moterų teisės, ir skaidrų verslą. Projektais taip pat turėtų būti užtikrinamas sąžiningas bendradarbiavimas ir išsamios bei prasmingos konsultacijos su vietos bendruomenėmis, be kita ko, su čiaabuvių tautomis. Siekiant, kad projektų rengėjai galėtų aiškiai ir veiksmingai laikytis šio kriterijaus, turėtų būti laikoma, kad pakanka laikytis atitinkamų Sąjungos teisės aktų, tarptautinių standartų, gairių ir principų arba dalyvauti pagal šį reglamentą pripažintoje sertifikavimo schemeje;

Pakeitimas

(11) siekiant užtikrinti, kad didesnė žaliavų gamyba būtų **socialiniu ir aplinkos požiūriu** tvari, naujų žaliavų projektai turėtų būti įgyvendinami tvariai **ir užtikrinti žmogaus teisių paisymą**. Tuo tikslu strateginiai projektai, kuriems teikiama parama pagal šį reglamentą, turėtų būti vertinami atsižvelgiant į tarptautines priemones, apimančias visus tvarumo aspektus, nurodytus ES tvarių žaliavų principuose³¹, įskaitant aplinkos apsaugos užtikrinimą, socialiai atsakingą veiklą, kurią vykdant gerbiamos žmogaus teisės, kaip antai moterų **ir vaikų** teisės, ir skaidrų verslą. Projektais taip pat turėtų būti užtikrinamas sąžiningas bendradarbiavimas ir išsamios, **pragmatiškos** bei prasmingos **išankstinės** konsultacijos su vietos bendruomenėmis, be kita ko, su čiaabuvių tautomis. Siekiant, kad projektų rengėjai galėtų aiškiai ir veiksmingai laikytis šio kriterijaus, turėtų būti laikoma, kad pakanka laikytis atitinkamų Sąjungos teisės aktų, **įskaitant Direktyvą dėl įmonių tvarumo išsamus patikrinimo arba Reglamentą dėl produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, uždraudimo Sąjungos rinkoje**, tarptautinių standartų, gairių ir principų arba dalyvauti pagal šį reglamentą pripažintoje sertifikavimo schemeje. **Projektų rengėjai turėtų gerai**

pažinti šalį, su kuria vykdo derybas, užmegzti ryšius su vietos bendruomenėmis ir iš tiesų suprasti jų poreikius, indėlį ir naudą projektui. ES turi sudaryti ilgalaikes partnerystes, kurių tikslas būtų ne tik gauti žaliavų, bet ir užmegzti diplomatinius ryšius itin poliarizuotomis geopolitinėmis aplinkybėmis. Siekiant užtikrinti, kad strateginiai projektai būtų įgyvendinami tvariai ir paisant žmogaus teisių, turėtų būti įsteigtas specialus Tarybos pogrūpis, kurį sudarytų valstybių narių ir Komisijos ekspertai bei atitinkamos suinteresuotosios šalys ir kuris stebėtų ir spręstų su šiais aspektais susijusius galimus trūkumus;

³¹ Europos Komisijos Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis direktoratas. ES tvarių žaliavų principai. Leidinių biuras, 2021 m. Prieiga per internetą:
<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/23e4b6a0-41da-11ec-89db-01aa75ed71a1/language-lt>

³¹ Europos Komisijos Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis direktoratas. ES tvarių žaliavų principai. Leidinių biuras, 2021 m. Prieiga per internetą:
<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/23e4b6a0-41da-11ec-89db-01aa75ed71a1/language-lt>

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento

12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(12) bet kuris strateginių žaliavų projekto rengėjas turėtų turėti galimybę kreiptis į Komisiją dėl jo projekto pripažinimo strateginiu. Paraiškoje turėtų būti pateikiami keli su kriterijais susiję dokumentai ir įrodymai. Kad būtų galima geriau įvertinti gyvybingumą socialiniu, aplinkosauginiu ir ekonominiu požiūriais, projekto įgyvendinamumą ir įverčių patikimumo lygį, projekto rengėjas taip pat turėtų nurodyti projekto klasifikaciją pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją ir sudaryti sąlygas objektyviam patvirtinimui, pagrįsdamas šią klasifikaciją atitinkamais įrodymais. Prie

Pakeitimas

(12) bet kuris strateginių žaliavų projekto rengėjas turėtų turėti galimybę kreiptis į Komisiją dėl jo projekto pripažinimo strateginiu. Paraiškoje turėtų būti pateikiami keli su kriterijais susiję dokumentai ir įrodymai. Kad būtų galima geriau įvertinti gyvybingumą socialiniu, aplinkosauginiu ir ekonominiu požiūriais, projekto įgyvendinamumą ir įverčių patikimumo lygį, projekto rengėjas taip pat turėtų nurodyti projekto klasifikaciją pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją ir sudaryti sąlygas objektyviam patvirtinimui, pagrįsdamas šią klasifikaciją atitinkamais įrodymais. Prie

paraiškos taip pat turėtų būti pridedamas projekto tvarkaraštis, kad būtų galima įvertinti, kada projektu būtų galima prisidėti prie vidaus pajėgumų arba įvairinimo lyginamųjų dydžių užtikrinimo. Kadangi tam, kad kasybos projektai būtų įgyvendinami veiksmingai, labai svarbu, kad jiems pritartų visuomenė, projekto rengėjas taip pat turėtų pateikti planą, kuriame būtų numatytos priemonės visuomenės **pritarimui lengviau gauti**. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas socialiniams partneriams, pilietinei visuomenei ir kitiems priežiūrą vykdančiams subjektams. Projekto rengėjas taip pat turėtų pateikti verslo planą, kuriame būtų pateikta informacija apie projekto finansinį gyvybingumą ir jau sudarytų susitarimų dėl finansavimo ir prekių pirkimo apžvalga, taip pat galimų darbo vietų kūrimo ir projekto poreikių, susijusių su kvalifikuota darbo jėga, įskaitant kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, įverčiai;

paraiškos taip pat turėtų būti pridedamas projekto tvarkaraštis, kad būtų galima įvertinti, kada projektu būtų galima prisidėti prie vidaus pajėgumų arba įvairinimo lyginamųjų dydžių užtikrinimo. Kadangi tam, kad kasybos projektai būtų įgyvendinami veiksmingai, labai svarbu, kad jiems pritartų visuomenė, projekto rengėjas taip pat turėtų pateikti planą, kuriame būtų numatytos priemonės visuomenės **dalyvavimui užtikrinti**. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas socialiniams partneriams, pilietinei visuomenei ir kitiems priežiūrą vykdančiams subjektams. Projekto rengėjas taip pat turėtų pateikti verslo planą, kuriame būtų pateikta informacija apie projekto finansinį gyvybingumą ir jau sudarytų susitarimų dėl finansavimo ir prekių pirkimo apžvalga, taip pat galimų darbo vietų kūrimo ir projekto poreikių, susijusių su kvalifikuota darbo jėga, įskaitant kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, įverčiai;

Or. en

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento 13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(13) siekiant užtikrinti veiksmingą ir efektyvų paraiškų nagrinėjimą, Komisija turėtų turėti galimybę teikti pirmenybę projektų, susijusių su konkrečiais vertės grandinės etapais arba strateginėmis žaliavomis, kurioms skiriama nepakankamai dėmesio, paraiškų nagrinėjimui, taip užtikrinant subalansuotą Sąjungos pažangą siekiant visų į šį reglamentą įtrauktų Sąjungos pajėgumų lyginamųjų dydžių;

Pakeitimas

(13) siekiant užtikrinti veiksmingą ir efektyvų paraiškų nagrinėjimą, Komisija turėtų turėti galimybę teikti pirmenybę projektų, susijusių su konkrečiais vertės grandinės etapais arba strateginėmis žaliavomis, kurioms skiriama nepakankamai dėmesio, paraiškų nagrinėjimui, taip užtikrinant subalansuotą Sąjungos pažangą siekiant visų į šį reglamentą įtrauktų Sąjungos pajėgumų lyginamųjų dydžių. ***Komisija taip pat turėtų aktyviai ieškoti šalių partnerių ir***

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento 14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(14) kadangi valstybės narės, kurios teritorijoje bus įgyvendinamas strateginis projektas, bendradarbiavimas yra būtinas siekiant užtikrinti veiksmingą projekto įgyvendinimą, ta valstybė narė turėtų turėti teisę prieštarauti ir taip užkirsti kelią tam, kad projektui be jos pritarimo būtų suteiktas strateginio projekto statusas. Tokiu atveju atitinkama valstybė narė turėtų pateikti pagrįstą savo atsisakymo paaiškinimą, nurodydama galiojančius kriterijus. Sąjunga taip pat neturėtų suteikti strateginio projekto statuso projektams, kuriuos trečioji šalis įgyvendins nepritariant jos vyriausybei, ir todėl turėtų nesuteikti tokio statuso, kai trečiosios šalies vyriausybė dėl to prieštarauja;

Pakeitimas

(14) kadangi valstybės narės, kurios teritorijoje bus įgyvendinamas strateginis projektas, bendradarbiavimas yra būtinas siekiant užtikrinti veiksmingą projekto įgyvendinimą, ta valstybė narė turėtų turėti teisę prieštarauti ir taip užkirsti kelią tam, kad projektui be jos pritarimo būtų suteiktas strateginio projekto statusas. Tokiu atveju atitinkama valstybė narė turėtų pateikti pagrįstą savo atsisakymo paaiškinimą, nurodydama galiojančius kriterijus. Sąjunga taip pat neturėtų suteikti strateginio projekto statuso projektams, kuriuos trečioji šalis įgyvendins nepritariant jos vyriausybei, ir todėl turėtų nesuteikti tokio statuso, kai trečiosios šalies vyriausybė dėl to prieštarauja, ***atsižvelgiant į tai, kad poveikis aplinkai ir socialinis poveikis yra pagrindiniai veiksniai, lemiantys visuomenės nepritarimą gavybos sektoriui;***

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento 19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(19) atsižvelgiant į strateginių projektų vaidmenį užtikrinant Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumą ir jų indėlį siekiant Sąjungos atviro strateginio

Pakeitimas

(19) atsižvelgiant į strateginių projektų vaidmenį užtikrinant Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumą ir jų indėlį siekiant Sąjungos, ***saugumo, atsparumo,***

savarankiškumo ir įgyvendinant žaliąją bei skaitmeninę pertvarką, atsakinga leidimus išduodanti institucija turėtų pripažinti, kad strateginiai projektai atitinka viešąjį interesą. Gali būti leidžiama vykdyti strateginius projektus, kurie daro neigiamą poveikį aplinkai tiek, kiek numatyta Direktyvoje 2000/60/EB, Tarybos direktyvoje 92/43/EEB ir Direktyvoje 2009/147/EB³⁹, jeigu atsakinga leidimus išduodanti institucija, remdamasi kiekvienu konkrečiu atveju atliktu vertinimu, padaro išvadą, kad viešasis interesas, dėl kurio įgyvendinamas projektas, yra viršesnis už tą poveikį, su sąlyga, kad tenkinamos visos tose direktyvose nustatytos atitinkamos sąlygos. Kai tinkama, vertinant kiekvieną konkretų atvejį reikėtų atsižvelgti į gavybos vietų geologinius ypatumus, dėl kurių gali būti ribojamas sprendimų dėl projekto vykdymo vietos priėmimas;

39 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7–25).

atviro strateginio savarankiškumo ir įgyvendinant žaliąją bei skaitmeninę pertvarką, atsakinga leidimus išduodanti institucija turėtų pripažinti, kad strateginiai projektai atitinka viešąjį interesą. Gali būti leidžiama vykdyti strateginius projektus, kurie daro neigiamą poveikį aplinkai tiek, kiek numatyta Direktyvoje 2000/60/EB, Tarybos direktyvoje 92/43/EEB ir Direktyvoje 2009/147/EB, jeigu atsakinga leidimus išduodanti institucija, remdamasi kiekvienu konkrečiu atveju atliktu vertinimu, padaro išvadą, kad viešasis interesas, dėl kurio įgyvendinamas projektas, yra viršesnis už tą poveikį, su sąlyga, kad tenkinamos visos tose direktyvose nustatytos atitinkamos sąlygos. Kai tinkama, vertinant kiekvieną konkretų atvejį reikėtų atsižvelgti į gavybos vietų geologinius ypatumus, dėl kurių gali būti ribojamas sprendimų dėl projekto vykdymo vietos priėmimas;

39 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7–25).

Or. en

Pakeitimas 19 **Pasiūlymas dėl reglamento** **20 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(20) siekiant sumažinti leidimų išdavimo procedūros sudėtingumą ir padidinti jo efektyvumą bei skaidrumą, svarbiausiųjų žaliavų projektų rengėjai turėtų turėti galimybę bendrauti su viena nacionaline institucija, atsakinga už visos leidimų išdavimo procedūros palengvinimą ir koordinavimą, o strateginių projektų atveju – už išsamaus sprendimo priėmimą per nustatytą laikotarpį. Tuo tikslu valstybės

Pakeitimas

(20) siekiant sumažinti leidimų išdavimo procedūros sudėtingumą ir padidinti jo efektyvumą bei skaidrumą, svarbiausiųjų žaliavų projektų rengėjai turėtų turėti galimybę bendrauti su viena nacionaline institucija, atsakinga už visos leidimų išdavimo procedūros palengvinimą ir koordinavimą, o strateginių projektų atveju – už išsamaus sprendimo priėmimą per nustatytą laikotarpį. Tuo tikslu valstybės

narės turėtų paskirti vieną nacionalinę kompetentingą instituciją. Prireikus, atsižvelgiant į valstybės narės vidaus organizacinę struktūrą, nacionalinės kompetentingos institucijos užduotis turėtų būti įmanoma tomis pačiomis sąlygomis perduoti kitai institucijai. Siekdamos užtikrinti veiksmingą savo pareigų vykdymą, valstybės narės savo nacionalinėms kompetentingoms institucijoms arba bet kuriai jų vardu veikiančiai institucijai turėtų skirti pakankamai darbuotojų ir išteklių;

narės turėtų paskirti vieną nacionalinę kompetentingą instituciją. Prireikus, atsižvelgiant į valstybės narės vidaus organizacinę struktūrą, nacionalinės kompetentingos institucijos užduotis turėtų būti įmanoma tomis pačiomis sąlygomis perduoti kitai institucijai. Siekdamos užtikrinti veiksmingą savo pareigų vykdymą, valstybės narės savo nacionalinėms kompetentingoms institucijoms arba bet kuriai jų vardu veikiančiai institucijai turėtų skirti pakankamai *kvalifikuotų* darbuotojų ir išteklių;

Or. en

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl reglamento 25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(25) *vykstant konfliktams* dėl žemės naudojimo gali *atsirasti kliūčių įgyvendinti* svarbiausiųjų žaliavų projektus. Tinkamai parengti planai, įskaitant teritorijų ir zonų nustatymo planus, kuriuose atsižvelgiama į galimybes įgyvendinti svarbiausiųjų žaliavų projektus ir kurių galimas poveikis aplinkai buvo įvertintas, gali padėti nustatyti visuomeninio turto ir interesų pusiausvyrą, sumažinti konfliktų riziką ir paspartinti tvarų žaliavų projektų įgyvendinimą Sąjungoje. Todėl atsakingos nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, rengdamos atitinkamus planus, turėtų apsvarstyti galimybę įtraukti nuostatas, susijusias su žaliavų projektais;

Pakeitimas

(25) *konfliktų* dėl žemės naudojimo gali *kilti įgyvendinant* svarbiausiųjų žaliavų projektus, *ypač besivystančiose šalyse, kur priverstinis iškeldinimas ar perkėlimas yra įprasti kasybos veiklos bruožai*. Tinkamai parengti planai, įskaitant teritorijų ir zonų nustatymo planus, kuriuose atsižvelgiama į galimybes įgyvendinti svarbiausiųjų žaliavų projektus ir kurių galimas poveikis aplinkai buvo įvertintas, gali padėti nustatyti visuomeninio turto ir interesų pusiausvyrą, sumažinti konfliktų riziką ir paspartinti tvarų žaliavų projektų įgyvendinimą Sąjungoje. Todėl atsakingos nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, rengdamos atitinkamus planus, turėtų apsvarstyti galimybę įtraukti nuostatas, susijusias su žaliavų projektais;

Or. en

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl reglamento 28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(28) siekdami įveikti apribojimus, susijusius su šiuo metu dažnai suskaidytais viešųjų ir privačiųjų investicijų pastangomis, palengvinti integraciją ir investicijų grąžą, Komisija, valstybės narės ir skatinamojo finansavimo bankai turėtų geriau suderinti šiuo metu Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis vykdomas finansavimo programas ir sukurti jų sinergiją, taip pat užtikrinti geresnį veiksmų koordinavimą ir bendradarbiavimą su pramone ir pagrindinėmis privačiojo sektoriaus suinteresuotosiomis šalimis. Tuo tikslu turėtų būti įsteigtas specialus Tarybos pogrupis, kuriame dirbtų valstybių narių ir Komisijos ekspertai, taip pat atitinkamų viešųjų finansų įstaigų atstovai. Šis pogrupis turėtų svarstyti atskirus strateginių projektų finansavimo poreikius ir galimas jų finansavimo galimybes, kad projektų rengėjams būtų galima pateikti pasiūlymus, kaip geriausiai pasinaudoti esamomis finansavimo galimybėmis. Svarstydamą ir teikdamą rekomendacijas dėl strateginių projektų finansavimo trečiojoje šalyse, Taryba visų pirma turėtų atsižvelgti į strategiją „Global Gateway“⁴²;

⁴² Bendras komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui „Strategija „Global Gateway“ (JOIN(2021) 30 final).

Pakeitimas

(28) siekdami įveikti apribojimus, susijusius su šiuo metu dažnai suskaidytais viešųjų ir privačiųjų investicijų pastangomis, palengvinti integraciją ir investicijų grąžą, Komisija, valstybės narės ir skatinamojo finansavimo bankai turėtų geriau suderinti šiuo metu Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis vykdomas finansavimo programas ir sukurti jų sinergiją, taip pat užtikrinti geresnį veiksmų koordinavimą ir bendradarbiavimą su pramone ir pagrindinėmis privačiojo sektoriaus suinteresuotosiomis šalimis. Tuo tikslu turėtų būti įsteigtas specialus Tarybos pogrupis, kuriame dirbtų valstybių narių ir Komisijos ekspertai, taip pat atitinkamų viešųjų finansų įstaigų atstovai. Šis pogrupis turėtų svarstyti atskirus strateginių projektų finansavimo poreikius ir galimas jų finansavimo galimybes, kad projektų rengėjams būtų galima pateikti pasiūlymus, kaip geriausiai pasinaudoti esamomis finansavimo galimybėmis. Svarstydamą ir teikdamą rekomendacijas dėl strateginių projektų finansavimo trečiojoje šalyse, Taryba visų pirma turėtų atsižvelgti į strategiją „Global Gateway“⁴².
Be to, Valdyba užtikrina, kad strateginių projektų finansavimas trečiojoje šalyse atitiktų KVTBP „Globali Europa“ reglamente ir tarptautinėse investavimo gairėse bei konvencijose nustatytus tikslus ir bendruosius principus;

⁴² Bendras komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui „Strategija „Global Gateway“ (JOIN(2021) 30 final).

Pakeitimas 22
Pasiūlymas dėl reglamento
33 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(33) iš kosmoso užfiksuoti duomenys ir paslaugos, teikiamos vykdant Žemės stebėjimą, gali padėti kurti tvarias svarbiausių žaliavų vertės grandines, užtikrinant nuolatinį informacijos srautą, kuris galėtų būti naudingas vykdant tokią veiklą, kaip antai kasybos teritorijų stebėseną ir valdymas, poveikio aplinkai ir socialinio bei ekonominio poveikio vertinimas arba naudingųjų iškasenų išteklių žvalgyba. Kadangi stebint Žemę taip pat galima gauti informaciją apie atokias ir nepasiekiamas vietas, valstybės narės turėtų į tai kiek manoma atsižvelgti rengdamos ir įgyvendindamos savo nacionalines žvalgybos programas;

Pakeitimas

(33) iš kosmoso užfiksuoti duomenys ir paslaugos, teikiamos vykdant Žemės stebėjimą, gali padėti kurti tvarias svarbiausių žaliavų vertės grandines, užtikrinant nuolatinį informacijos srautą, kuris galėtų būti naudingas vykdant tokią veiklą, kaip antai kasybos teritorijų stebėseną ir valdymas, poveikio aplinkai ir socialinio bei ekonominio poveikio vertinimas arba naudingųjų iškasenų išteklių žvalgyba. Kadangi stebint Žemę taip pat galima gauti informaciją apie atokias ir nepasiekiamas vietas, valstybės narės turėtų į tai kiek manoma atsižvelgti rengdamos ir įgyvendindamos savo nacionalines žvalgybos programas.
Kartu reikėtų įvertinti, kaip panaudoti „Copernicus“ paslaugas ir kitas kosmoso technologijas siekiant nustatyti neteisėto ir grobuoniško naudojimo atvejus, su kuriais turėtų būti papildomai kovojama, didinant galimybes naudoti šias medžiagas teisėtiems, aplinkai nekenksmingiems ir tvariems projektams;

Or. en

Pakeitimas 23
Pasiūlymas dėl reglamento
34 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(34) nors siekiant užtikrinti didesnį tiekimo saugumą būtina stiprinti Sąjungos svarbiausių žaliavų vertės grandinę, svarbiausių žaliavų tiekimo grandinės ir toliau bus pasaulinio masto ir neapsaugotos

Pakeitimas

(34) nors siekiant užtikrinti didesnį tiekimo saugumą būtina stiprinti Sąjungos svarbiausių žaliavų vertės grandinę, svarbiausių žaliavų tiekimo grandinės ir toliau bus pasaulinio masto ir neapsaugotos

nuo išorės veiksmų. Neseni arba tebevykstantys įvykiai – nuo COVID-19 krizės **iki** neišprovokuotos ir nepagrįstos karinės agresijos prieš Ukrainą – parodė kai kurių Sąjungos tiekimo grandinių pažeidžiamumą sutrikimų atvejais. Siekiant užtikrinti, kad valstybės narės ir Europos pramonė galėtų numatyti tiekimo sutrikimus ir būtų pasirengusios jų padariniams, reikėtų parengti priemones, kuriomis būtų didinami stebėsenos pajėgumai, koordinuojamos strateginės atsargos ir stiprinamas įmonių pasirengimas;

nuo išorės veiksmų. Neseni arba tebevykstantys įvykiai – nuo COVID-19 krizės, **Rusijos** neišprovokuotos ir nepagrįstos karinės agresijos prieš Ukrainą **iki didėjančio Kinijos Liaudies Respublikos kategoriškumo ir agresyvios pozicijos Taivano atžvilgiu, taip pat dėl iš esmės sudėtingesnės geopolitinės padėties visame pasaulyje** – parodė kai kurių Sąjungos tiekimo grandinių pažeidžiamumą sutrikimų atvejais. Siekiant užtikrinti, kad valstybės narės ir Europos pramonė galėtų numatyti tiekimo sutrikimus ir būtų pasirengusios jų padariniams, reikėtų parengti priemones, kuriomis būtų didinami stebėsenos pajėgumai, **keičiamasi informacija**, koordinuojamos strateginės atsargos ir stiprinamas įmonių pasirengimas;

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento

46 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(46) siekdamas spręsti nepakankamos informacijos apie uždarytų kasybos atliekų įrenginių svarbiausiųjų žaliavų potencialą problemą, valstybės narės, laikydamosi Sąjungos konkurencijos taisyklių, turėtų sukurti duomenų bazę, kurioje būtų saugoma visa tokių žaliavų panaudojimui svarbi informacija, visų pirma susijusi su svarbiausiųjų žaliavų kiekiais ir koncentracija kasybos atliekų įrenginiuose. Informacija turėtų būti skelbiama viešai patogiai naudoti, skaitmenine forma, kad būtų galima susipažinti su išsamesne technine informacija. Siekdamas suteikti naudotojams patogią prieigą prie informacijos, valstybės narės turėtų, pavyzdžiui, įsteigti kontaktinį punktą, kuriame būtų galima keistis išsamesne informacija su potencialiais svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo projektų kūrėjais. Sukurtoje duomenų bazėje potencialūs projektų rengėjai turėtų lengvai rasti

Pakeitimas

(46) siekdamas spręsti nepakankamos informacijos apie uždarytų kasybos atliekų įrenginių svarbiausiųjų žaliavų potencialą problemą, valstybės narės, laikydamosi Sąjungos konkurencijos taisyklių, turėtų sukurti duomenų bazę, kurioje būtų saugoma visa tokių žaliavų panaudojimui svarbi informacija, visų pirma susijusi su svarbiausiųjų žaliavų kiekiais ir koncentracija kasybos atliekų įrenginiuose. Informacija turėtų būti skelbiama viešai patogiai naudoti, skaitmenine forma, kad būtų galima susipažinti su išsamesne technine informacija. Siekdamas suteikti naudotojams **interaktyvią**, patogią prieigą prie informacijos, valstybės narės turėtų, pavyzdžiui, įsteigti kontaktinį punktą, kuriame būtų galima keistis išsamesne informacija su potencialiais svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo projektų kūrėjais. Sukurtoje duomenų bazėje potencialūs projektų rengėjai turėtų lengvai rasti

įrenginius, kuriuose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo ekonominės perspektyvos yra didelės. Siekdamas sutelkti ribotus išteklius, valstybės narės, rinkdamos informaciją, turėtų laikytis pakopinio požiūrio ir daugiau pastangų reikalaujančius informacijos rinkimo etapus vykdyti tik perspektyviausiuose objektuose. Renkant informaciją turėtų būti siekiama teikti tikslią ir reprezentatyvią informaciją apie kasybos atliekų įrenginius ir kuo geriau parodyti svarbiausių žaliavų panaudojimo galimybes;

įrenginius, kuriuose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo ekonominės perspektyvos yra didelės. Siekdamas sutelkti ribotus išteklius, valstybės narės, rinkdamos informaciją, turėtų laikytis pakopinio požiūrio ir daugiau pastangų reikalaujančius informacijos rinkimo etapus vykdyti tik perspektyviausiuose objektuose. Renkant informaciją turėtų būti siekiama teikti tikslią ir reprezentatyvią informaciją apie kasybos atliekų įrenginius ir kuo geriau parodyti svarbiausių žaliavų panaudojimo galimybes;

Or. en

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl reglamento 49 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(49) Sąjungos rinkoje parduodamos svarbiausios žaliavos dažnai sertifikuojamos atsižvelgiant į jų gamybos ir tiekimo grandinės tvarumą. Sertifikavimas gali būti atliekamas taikant įvairias skirtingos aprėpties ir griežtumo viešojo ir privačiojo sektorių sertifikavimo schemas, todėl gali kilti painiava dėl teiginių, susijusių su atitinkamu taip sertifikuotų Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų tvarumo teiginių pobūdžiu ir teisingumu. Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais pripažįstamos išsamios ir patikimos laikytinos sertifikavimo schemas, kurias valdžios institucijos ir rinkos dalyviai, vertindami svarbiausių žaliavų tvarumą, gali naudoti kaip bendrą pagrindą. Turėtų būti pripažįstamos tik tokios sertifikavimo schemas, apimančios įvairius tvarumo aspektus, be kita ko, aplinkos apsaugą, žmogaus teises, įskaitant darbuotojų teises ir verslo skaidrumą, ir nuostatas dėl

Pakeitimas

(49) Sąjungos rinkoje parduodamos svarbiausios žaliavos dažnai sertifikuojamos atsižvelgiant į jų gamybos ir tiekimo grandinės tvarumą. Sertifikavimas gali būti atliekamas taikant įvairias skirtingos aprėpties ir griežtumo viešojo ir privačiojo sektorių sertifikavimo schemas, todėl gali kilti painiava dėl teiginių, susijusių su atitinkamu taip sertifikuotų Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų tvarumo teiginių pobūdžiu ir teisingumu. Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais pripažįstamos išsamios ir patikimos laikytinos sertifikavimo schemas, kurias valdžios institucijos ir rinkos dalyviai, vertindami svarbiausių žaliavų tvarumą, gali naudoti kaip bendrą pagrindą. Turėtų būti pripažįstamos tik tokios sertifikavimo schemas, apimančios įvairius tvarumo aspektus, be kita ko, aplinkos apsaugą, žmogaus teises, įskaitant darbuotojų teises ir verslo skaidrumą, ir nuostatas dėl

nepriklausomų trečiųjų šalių atliekamo atitikties tikrinimo ir stebėsenos. Siekiant užtikrinti procedūrų veiksmingumą, projektų rengėjams, teikiantiems paraiškas dėl pripažinimo strateginiais projektais, turėtų būti leidžiama kaip aplinkybę, pagrindžiančią, kad jų projektas įgyvendinamas tvariai, nurodyti dalyvavimą pripažintoje schemoje;

išsamaus patikrinimo proceso, įskaitant išsamų patikrinimą dėl priverčiamojo darbo, nepriklausomų trečiųjų šalių atliekamo atitikties tikrinimo ir stebėsenos. Siekiant užtikrinti procedūrų veiksmingumą, projektų rengėjams, teikiantiems paraiškas dėl pripažinimo strateginiais projektais, turėtų būti leidžiama kaip aplinkybę, pagrindžiančią, kad jų projektas įgyvendinamas tvariai, nurodyti dalyvavimą pripažintoje schemoje;

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl reglamento 50 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(50) svarbiausių žaliavų gamyba skirtingais vertės grandinės etapais **daro** poveikį aplinkai – klimatui, vandeniui, faunai arba florai. Siekiant apriboti **šią** žalą ir paskatinti tvaresnių svarbiausių žaliavų gamybą, Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai sukurti svarbiausių žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo sistemą, apimančią tikrinimo procedūrą, kurią naudojant būtų užtikrinama, kad kartu su Sąjungos rinkai pateikiamomis svarbiausiosiomis žaliavomis būtų viešai skelbiama informacija apie šį pėdsaką. Taikant šią **sistemą** turėtų būti atsižvelgiama į mokliškai pagrįstus vertinimo metodus ir atitinkamus gyvavimo ciklo vertinimo **srities tarptautinius standartus**. Reikalavimas nurodyti medžiagos aplinkosauginį pėdsaką turėtų būti taikomas tik tuo atveju, jeigu, remiantis specialiu vertinimu, padaroma išvada, kad tai padėtų siekti Sąjungos klimato ir aplinkos tikslų, nes palengvintų svarbiausių žaliavų, kurių aplinkosauginis pėdsakas mažesnis, pirkimą ir nebūtų daromas neproporcingas poveikis prekybos srautams. Priėmusi atitinkamus skaičiavimo metodus,

Pakeitimas

(50) **žmogaus teisių pažeidimų, be kita ko, priverčiamojo darbo naudojimo, prevencija ir panaikinimas yra vieni iš esminių Sąjungos išorės komercinių ir ekonominių santykių principų.** Svarbiausių žaliavų gamyba skirtingais vertės grandinės etapais **gali daryti neigiamą** poveikį **žmogaus teisėms ir** aplinkai – klimatui, vandeniui, faunai arba florai. Siekiant apriboti **galimą piktnaudžiavimą žmogaus teisėmis bei žalą aplinkai** ir paskatinti tvaresnių svarbiausių žaliavų gamybą, Komisijai turėtų būti suteikiami įgaliojimai sukurti svarbiausių žaliavų aplinkosauginio pėdsako apskaičiavimo sistemą, apimančią tikrinimo procedūrą, kurią naudojant būtų užtikrinama, kad kartu su Sąjungos rinkai pateikiamomis svarbiausiosiomis žaliavomis būtų viešai skelbiama informacija apie šį pėdsaką. Taikant šią **sistemą** turėtų būti atsižvelgiama į mokliškai pagrįstus vertinimo metodus ir atitinkamus **tarptautinius standartus, taip pat ir** gyvavimo ciklo vertinimo **sirtyje**. Reikalavimas nurodyti medžiagos **poveikį žmogaus teisėms ir** aplinkosauginį pėdsaką turėtų būti taikomas tik tuo atveju, jeigu,

Komisija turėtų nustatyti svarbiausių žaliavų rodiklių dydžio klases, kad potencialūs pirkėjai galėtų lengvai palyginti atitinkamą prieinamų medžiagų aplinkosauginį pėdsaką, o rinka būtų skatinama naudoti tvaresnes medžiagas. Svarbiausių žaliavų pardavėjai turėtų užtikrinti, kad jų klientai galėtų susipažinti su aplinkosauginio pėdsako deklaracijomis. Užtikrinant skaidrumą, susijusį su Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų atitinkamu pėdsaku, taip pat galima sudaryti sąlygas taikyti kitas Sąjungos ir nacionalinio lygmens politikos priemones, kaip antai paskatas arba žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijus, kuriais skatinama svarbiausių žaliavų, turinčių mažesnę poveikį aplinkai, gamyba;

remiantis specialiu vertinimu, padaroma išvada, kad tai padėtų siekti Sąjungos **žmogaus teisių**, klimato ir aplinkos tikslų, nes palengvintų svarbiausių žaliavų, kurių aplinkosauginis pėdsakas mažesnis **ir kurios suderinamos su Sąjungos įsipareigojimais žmogaus teisių srityje**, pirkimą ir nebūtų daromas neproporcingas poveikis prekybos srautams. Priėmusi atitinkamus skaičiavimo metodus, Komisija turėtų nustatyti svarbiausių žaliavų rodiklių dydžio klases, kad potencialūs pirkėjai galėtų lengvai palyginti atitinkamą prieinamų medžiagų **poveikį žmogaus teisėms ir** aplinkosauginį pėdsaką, o rinka būtų skatinama naudoti tvaresnes medžiagas. Svarbiausių žaliavų pardavėjai turėtų užtikrinti, kad jų klientai galėtų **aiškiai ir lengvai** susipažinti su aplinkosauginio pėdsako deklaracijomis. Užtikrinant skaidrumą, susijusį su Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų atitinkamu pėdsaku, taip pat galima sudaryti sąlygas taikyti kitas Sąjungos ir nacionalinio lygmens politikos priemones, kaip antai paskatas arba žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijus, kuriais skatinama svarbiausių žaliavų, turinčių mažesnę poveikį aplinkai, gamyba;

Pakeitimas 27
Pasiūlymas dėl reglamento
53 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(53a) Darbotvarkė iki 2030 m. suteikė naują postūmį, kad naudojant gavybos išteklius būtų galima užtikrinti geresnes pragyvenimo sąlygas, jei bus atidžiai atsižvelgta į visų pagrindinių subjektų kilmės ir priimančiosiose šalyse nuomonę ir lūkesčius, kad būtų suderinti darnaus vystymosi ir tiekimo saugumo klausimai, pavyzdžiui, Afrikos kasybos vizija ir ES žaliavų iniciatyva. Vietos lygmeniu turėtų būti įgyvendinami įtraukūs verslo modeliai, pagal kuriuos vietos

bendruomenės dalyvautų priimant sprendimus, būtų ginamos jų teisės ir jos gautų naudos iš gavybos pramonės;

Or. en

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl reglamento 54 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(54) siekdama įgyvendinti 2020 m. svarbiausių žaliavų veiksmų planą, Sąjunga su trečiosiomis šalimis susitarė dėl strateginių partnerysčių žaliavų srityje. Siekiant įvairinti pasiūlą, šios pastangos turėtų būti tęsiamos. Siekdamas sukurti ir užtikrinti nuoseklią būsimų partnerysčių sudarymo sistemą, valstybės narės ir Komisija, bendradarbiaudamos Taryboje, turėtų aptarti ir užtikrinti, kad būtų koordinuojama, inter alia, informacija apie tai, ar esamomis partnerystėmis pasiekiami numatyti tikslai, pirmenybė trečiosioms šalims, kai sudaromos naujos partnerystės, tokių partnerysčių turinys ir jų suderinamumas bei galimo valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis sinergija. Sąjunga, laikydamosi strategijos „Global Gateway“, turėtų siekti abipusiškai naudingų partnerysčių su besiformuojančiomis rinkomis ir besivystančiomis šalimis, kuriomis būtų prisidedama prie jos žaliavų tiekimo grandinės įvairinimo ir sukuriama pridėtinė šių šalių gamybos vertė;

Pakeitimas

(54) siekdama įgyvendinti 2020 m. svarbiausių žaliavų veiksmų planą, Sąjunga su trečiosiomis šalimis susitarė dėl strateginių partnerysčių žaliavų srityje. Siekiant įvairinti pasiūlą, šios pastangos turėtų būti tęsiamos. ***Taip pat reikia toliau bendradarbiauti ir koordinuoti veiksmus su tarptautiniais partneriais, ypač bendraminčiais partneriais, vidaus rinkoje dalyvaujančiomis šalimis arba šalimis kandidatėmis.*** Siekdamas sukurti ir užtikrinti nuoseklią būsimų partnerysčių sudarymo sistemą, valstybės narės ir Komisija, bendradarbiaudamos Taryboje ***ir visapusiškai dalyvaujant Europos Parlamentui***, turėtų aptarti ir užtikrinti, kad būtų koordinuojama, inter alia, informacija apie tai, ar esamomis partnerystėmis pasiekiami numatyti tikslai, pirmenybė trečiosioms šalims, kai sudaromos naujos partnerystės, tokių partnerysčių turinys ir jų suderinamumas bei galimo valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis sinergija. Sąjunga, laikydamosi strategijos „Global Gateway“, turėtų siekti abipusiškai naudingų partnerysčių su besiformuojančiomis rinkomis ir besivystančiomis šalimis, kuriomis būtų prisidedama prie jos žaliavų tiekimo grandinės įvairinimo ir sukuriama pridėtinė šių šalių gamybos vertė. ***Strateginės partnerystės turėtų apimti Sąjungos įsipareigojimus teikti techninę***

pagalbą kovojant su neteisėtais finansiniais srautais, gerinant tarptautinių korporacijų veiklos ir finansų reguliavimą, taip pat techninę pagalbą vyriausybėms ir privatiems subjektams siekiant padėti laikytis Sąjungos teisės aktų dėl tiekimo grandinės išsamaus patikrinimo;

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl reglamento 55 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(55) siekiant remti užduočių, susijusių su strateginių projektų rengimu ir jų finansavimu, žvalgybos programomis, stebėsenos pajėgumais ar strateginėmis atsargomis, įgyvendinimą ir teikti Komisijai tinkamas rekomendacijas, turėtų būti įsteigta Europos svarbiausiųjų žaliavų taryba. Šią Tarybą turėtų sudaryti valstybės narės ir Komisija, o kitos šalys joje galėtų dalyvauti stebėtojų teisėmis. Siekdama įgyti reikiamų ekspertinių žinių, reikalingų tam tikroms užduotims įgyvendinti, Taryba turėtų įsteigti nuolatinis finansavimo, žvalgybos, stebėsenos **ir** strateginių išteklių pogrupius, kurie turėtų veikti kaip tinklas, suburdami įvairias atitinkamas nacionalines institucijas ir prireikus konsultuodamiesi su pramonės atstovais, akademinė bendruomene, pilietine visuomene ir kitomis atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis. Tarybos rekomendacijos ir nuomonės turėtų būti neprivalomos, o tai, kad tokių rekomendacijų ar nuomonių nėra, neturėtų trukdyti Komisijai vykdyti savo užduočių pagal šį reglamentą;

Pakeitimas

(55) siekiant remti užduočių, susijusių su strateginių projektų rengimu ir jų finansavimu, žvalgybos programomis, stebėsenos pajėgumais ar strateginėmis atsargomis, įgyvendinimą ir teikti Komisijai tinkamas rekomendacijas, turėtų būti įsteigta Europos svarbiausiųjų žaliavų taryba. Šią Tarybą turėtų sudaryti valstybės narės ir Komisija, o kitos šalys, **kaip antai akademinės bendruomenės nariai, pilietinės visuomenės organizacijos, kitos ES institucijos ir ES agentūros**, joje galėtų dalyvauti stebėtojų teisėmis. **Europos gynybos agentūra turėtų būti kviečiama dalyvauti Tarybos posėdžiuose ir su ja turėtų būti konsultuojamasi dėl klausimų, susijusių su svarbiausiųjų žaliavų, darančių tiesioginį poveikį gynybos pramonei, tiekimu.** Siekdama įgyti reikiamų ekspertinių žinių, reikalingų tam tikroms užduotims įgyvendinti, Taryba turėtų įsteigti nuolatinis finansavimo, žvalgybos, stebėsenos, strateginių išteklių **ir tvarumo** pogrupius, kurie turėtų veikti kaip tinklas, suburdami įvairias atitinkamas nacionalines institucijas ir, prireikus, konsultuodamiesi su pramonės atstovais, akademinė bendruomene, pilietine visuomene ir kitomis atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis. Tarybos rekomendacijos ir nuomonės turėtų būti neprivalomos, o tai, kad tokių

rekomendacijų ar nuomonių nėra, neturėtų trukdyti Komisijai vykdyti savo užduočių pagal šį reglamentą;

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Bendras šio reglamento tikslas – pagerinti vidaus rinkos veikimą sukuriant sistemą, kuria būtų užtikrinamas saugus ir tvarus svarbiausių žaliavų tiekimas Sąjungai.

Pakeitimas

1. Bendras šio reglamento tikslas – pagerinti vidaus rinkos veikimą sukuriant sistemą, kuria būtų užtikrinamas saugus, **nekliudomas** ir tvarus svarbiausių **ir strateginių** žaliavų tiekimas Sąjungai, **kartu stiprinant esamas demokratines partnerystes ir užmezgant naujus diplomatinis ryšius;**

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 2 dalies a punkto iii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

iii) naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus, įskaitant visus tarpinius perdirbimo etapus, galima pagaminti ne mažiau kaip **15** proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio;

Pakeitimas

iii) naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus, įskaitant visus tarpinius perdirbimo etapus, galima pagaminti ne mažiau kaip **25** proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio;

Or. en

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) įvairinti strateginių žaliavų importą į Sąjungą, siekiant užtikrinti, kad iki 2030 m. metinis kiekvienos strateginės žaliavos sunaudojimo Sąjungoje kiekis bet

Pakeitimas

b) įvairinti strateginių žaliavų importą į Sąjungą, siekiant užtikrinti, kad iki 2030 m. metinis kiekvienos strateginės žaliavos sunaudojimo Sąjungoje kiekis bet

kuriuo atitinkamu perdirbimo etapu galėtų būti grindžiamas importu iš kelių trečiųjų šalių, iš kurių nė viena netiektų daugiau kaip 65 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo kiekio;

kuriuo atitinkamu perdirbimo etapu galėtų būti grindžiamas importu iš kelių trečiųjų šalių, iš kurių nė viena netiektų daugiau kaip 65 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo kiekio, **ir toliau siekti mažinti priklausomybę nuo atskirų trečiųjų šalių, ypač nuo tų, kurias Sąjunga pripažįsta sisteminėmis varžovėmis, keliančiomis tiesioginę grėsmę Sąjungai ir keliančiomis grėsmę taisyklėmis grindžiamam daugiašališkumui, ir šalimis, kurios nesilaiko pagrindinių demokratinių standartų;**

Pakeitimas 33
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 2 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) gerinti Sąjungos gebėjimą stebėti ir mažinti su svarbiausiosiomis žaliavomis susijusią tiekimo riziką;

Pakeitimas

c) gerinti Sąjungos gebėjimą stebėti ir mažinti su svarbiausiosiomis žaliavomis susijusią tiekimo riziką, **atsižvelgiant į pasaulinį konkurencingumą ir vengiant bet kokių nepagrįstų išlaidų;**

Or. en

Pakeitimas 34
Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 2 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) užtikrinti Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausiųjų žaliavų ir produktų, kurių sudėtyje yra svarbiausiųjų žaliavų, laisvą judėjimą, kartu užtikrinant aukšto lygio aplinkos apsaugą, pagerinant šių žaliavų žiediškumą ir tvarumą.

Pakeitimas

d) užtikrinti Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausiųjų žaliavų ir produktų, kurių sudėtyje yra svarbiausiųjų žaliavų, laisvą judėjimą, kartu užtikrinant aukšto lygio aplinkos apsaugą **ir tvarumą**, pagerinant šių žaliavų žiediškumą ir tvarumą.

Or. en

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 2 dalies d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) užtikrinti Sąjungos gebėjimą pasiekti savo tikslus saugumo ir gynybos politikos srityje užtikrinant svarbiausių ir strateginių žaliavų tiekimą;

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 2 dalies d b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

db) siekti apriboti neteisėtą ir grobuonišką žaliavų gavybą, o tai turėtų padidinti galimybes naudoti tokias medžiagas teisėtiems ir aplinkai nekenksmingiems projektams;

Or. en

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 2 dalies d c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

dc) stiprinti bendradarbiavimą su panašiai mąstančiomis šalimis, kad būtų bendrai sprendžiami esami ir būsimi pasauliniai uždaviniai.

Or. en

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Jeigu, remdamasi 42 straipsnyje **nurodyta ataskaita, Komisija padaro išvadą, kad tikėtina, jog Sąjunga nepasieks** 2 dalyje nustatytų tikslų, **Komisija įvertina galimybes pasiūlyti priemones arba pasinaudoti savo įgaliojimais Sąjungos lygmeniu** ir **šių veiksmų** proporcingumą siekiant užtikrinti, kad tie tikslai būtų įgyvendinti.

Pakeitimas

3. **Europos Komisija ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo šio reglamento paskelbimo dienos turi paskelbti ataskaitą, kurioje būtų išdėstyta jos metodika, taikoma kiekvienai strateginei žaliavai taikomiems lyginamiesiems dydžiams. Joje turi būti kiekybiškai įvertintas kiekvienai medžiagai reikalingų investicijų lygis ir apžvelgtos pagrindinės kliūtys, kurias reikia įveikti.** Jeigu **Komisija, remdamasi šia pradine ataskaita arba 42 straipsnyje nurodytomis papildomomis trejų metų pažangos ataskaitomis, padarytų išvadą, kad Sąjunga greičiausiai nepasieks** 2 dalyje nustatytų tikslų, **reikėtų įvertinti naujų priemonių įgyvendinamumą** ir proporcingumą siekiant užtikrinti, kad tie tikslai būtų įgyvendinti **Sąjungos lygmeniu.**

Or. en

Pakeitimas 39

**Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 3 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Reikėtų skatinti atvirą ir nuolatinį pramonės ir politikos formuotojų dialogą siekiant nustatyti lyginamuosius dydžius, kurie būtų techniškai ir ekonomiškai įmanomi, taip pat atitinkantys ES tikslus.

Pakeitimas 40

**Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio 1 dalies 3 a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a) antrinė žaliava – substancija ar medžiaga, išgauta iš procesų liekanų arba iš nebenaudojamų produktų, kuri gali būti naudojama gamybos procesuose vietoj pirminės žaliavos arba kartu su ja;

Or. en

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 1 dalies 38 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

38a) su gynyba susiję produktai – produktai, dėl kurių skirta sutartis gynybos ir saugumo srityje, kaip apibrėžta Direktyvoje 2009/81/EB;

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 1 dalies 62 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

62) strateginė partnerystė – Sąjungos ir trečiosios valstybės įsipareigojimas stiprinti bendradarbiavimą žaliavų vertės grandinės srityje, nustatomas neprivalomu dokumentu, kuriame nustatomi konkretūs veiksmai bendro intereso srityse.

62) strateginė partnerystė – Sąjungos ir trečiosios valstybės **abipusis** įsipareigojimas stiprinti bendradarbiavimą žaliavų vertės grandinės srityje, nustatomas neprivalomu dokumentu, kuriame nustatomi konkretūs veiksmai bendro intereso srityse.

Or. en

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 1 dalies 62 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

62a) naudojimo būtinoms reikmėms koncepcija – sąvoka, aprašyta 2023 m. kovo mėn. paskelbtoje Komisijos ataskaitoje „Parama Komisijai kuriant naudojimo būtinoms reikmėms koncepciją“;

Or. en

Pakeitimas 44
Pasiūlymas dėl reglamento
3 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Nukrypdoma nuo šio straipsnio 3 dalies, Komisija Tarybos prašymu įtraukia į sąrašą papildomas žaliavas, jei Taryba arba Komisija, vykdydama stebėsenos, testavimo nepalankiausiomis sąlygomis ir informavimo įpareigojimus pagal šio reglamento 19 straipsnio 1, 2 dalis ir 20 straipsnį, nustato konkrečių žaliavų tiekimo ir prieigos prie jų pokyčius, dėl kurių gali kilti pavojus tiekimui ir 1 straipsnio 2 dalyje nustatytiems tikslams.

Or. en

Pakeitimas 45
Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Į svarbiausių ir strateginių žaliavų statusą turi būti atsižvelgiama visuose ES teisės aktuose, kai medžiagoms daromas tiesioginis ar netiesioginis poveikis tiek bendruosiuose, konkrečioms produktams skirtuose, tiek konkrečioms

medžiagoms skirtuose teisės aktuose.

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl reglamento 4 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Visos svarbiausios ir strateginės žaliavos turėtų būti laikomos atitinkančiomis „būtinumo“ kriterijus pagal naudojimo būtinoms reikmėms koncepciją.

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl reglamento 4 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Nukrypdoma nuo šio straipsnio 3 dalies, Komisija Tarybos prašymu atnaujina sąrašą, jei Taryba arba Komisija, vykdydama stebėsenos, testavimo nepalankiausiomis sąlygomis ir informavimo įpareigojimus pagal šio reglamento 19 straipsnio 1, 2 dalis ir 20 straipsnį, nustato konkrečių žaliavų tiekimo ir prieigos prie jų pokyčius, dėl kurių gali kilti pavojus tiekimui ir 1 straipsnyje nustatytiems tikslams.

Or. en

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Gavusi projekto rengėjo paraišką ir laikydamasi 6 straipsnyje nustatytos tvarkos, Komisija strateginiais projektais pripažįsta žaliavų projektus, kurie atitinka

1. Gavusi projekto rengėjo paraišką ir laikydamasi 6 straipsnyje nustatytos tvarkos, Komisija strateginiais projektais pripažįsta žaliavų projektus, **kuriais**

šiuos kriterijus:

prisidedama prie šio reglamento 1 straipsnyje nustatytų tikslų ir kurie atitinka šiuos kriterijus:

Or. en

Pakeitimas 49
Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) projektu būtų *reikšmingai* prisidedama prie Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumo užtikrinimo;

Pakeitimas

a) projektu būtų *svariai* prisidedama prie Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumo užtikrinimo;

Or. en

Pakeitimas 50
Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

ba) projektas padėtų sumažinti Europos Sąjungos priklausomybę nuo sisteminių konkurentų ir šalių, kurios nesilaiko pagrindinių demokratinių standartų;

Or. en

Pakeitimas 51
Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) projektas būtų įgyvendinamas tvariai, visų pirma kiek tai susiję su poveikio aplinkai stebėseną, prevencija ir mažinimu, *socialiai atsakinga veikla*, įskaitant pagarbą žmogaus ir darbuotojų

Pakeitimas

c) projektas būtų įgyvendinamas tvariai, visų pirma kiek tai susiję su *socialinio poveikio*, poveikio aplinkai *ir žmogaus teisių pažeidimų* stebėseną, prevencija ir mažinimu, įskaitant pagarbą

teisėms, kokybiškų darbo vietų kūrimo galimybėmis ir prasmingu bendradarbiavimu su vietos bendruomenėmis ir atitinkamais socialiniais partneriais, taip pat skaidria verslo veikla *laikantis tinkamos* atitikties užtikrinimo politikos, siekiant užkirsti kelią neigiamam poveikiui tinkamam viešojo administravimo veikimui, be kita ko, korupcijai ir kyšininkavimui, ir kuo labiau sumažinti šį poveikį;

žmogaus ir darbuotojų teisėms, kokybiškų darbo vietų kūrimo galimybėmis ir prasmingu bendradarbiavimu su vietos bendruomenėmis ir atitinkamais socialiniais partneriais, taip pat skaidria verslo veikla *tvirtai laikantis* atitikties užtikrinimo politikos, siekiant užkirsti kelią neigiamam poveikiui tinkamam viešojo administravimo veikimui, be kita ko, korupcijai ir kyšininkavimui, ir kuo labiau sumažinti šį poveikį;

Or. en

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 1 dalies c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) projektuose taip pat būtų numatytas išsamus skundų teikimo mechanizmas, kuriuo naudodamiesi asmenys galėtų pranešti apie bet kokius žmogaus teisių pažeidimus, taip pat būtų numatytos tokių pažeidimų ištaisymo priemonės;

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) Sąjungoje vykdomų projektų atveju projekto sukūrimas, vykdymas ir gamyba būtų naudingi tarpvalstybiniu mastu ne tik atitinkamai valstybei narei, bet ir galutinės grandies sektoriams;

d) Sąjungoje vykdomų projektų atveju *projektu būtų prisidedama prie kiekvių, reikalingų 1 straipsnio 2 dalies a punkto i, ii ir iii įtraukose nurodytiems savarankiškumo tikslams pasiekti, o* projekto sukūrimas, vykdymas ir gamyba būtų naudingi tarpvalstybiniu mastu ne tik atitinkamai valstybei narei, bet ir galutinės grandies sektoriams;

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 1 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

trečiojoje šalyse, kurios yra besiformuojančios rinkos arba besivystančios ekonomikos šalys, **vykdomų projektų atveju projektas** būtų **abipusiškai naudingas** Sąjungai ir atitinkamai trečiajai šaliai, nes **toje šalyje** būtų **sukurama pridėtinė vertė**.

Pakeitimas

trečiojoje šalyse, kurios yra besiformuojančios rinkos arba besivystančios ekonomikos šalys, **vykdant projektus būtų laikomasi tarptautinių standartų ir žmogaus teisių ir aplinkos apsaugos konvencijų ir šie projektai** būtų **abipusiai naudingi** Sąjungai ir atitinkamai trečiajai šaliai, nes **suteiktų papildomos vietos vertės, visų pirma, taikant įtraukius verslo modelius, kuriuos taikant vietos bendruomenės dalyvautų sprendimų priėmimo procese, jų teisės būtų apsaugotos ir joms būtų naudinga gavybos veikla, taip pat būtų prisidedama prie Sąjungos ekonominio atsparumo, be kita ko, saugumo ir gynybos tikslų įgyvendinimo**.

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Prireikus būtina apsvarstyti galimybę įgyvendinti papildomas infrastruktūros strateginius projektus, kuriais galima pagerinti su žaliavų strateginiais projektais susijusį transportą ir ryšius.

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl reglamento 6 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) planas, kuriame numatomos priemonės visuomenės ***pritarimui lengviau gauti, įskaitant, kai tinkama***, pakartotinai naudojamų ryšių su vietos bendruomenėmis ir organizacijomis, įskaitant socialinius partnerius, kanalų sukūrimą, informuotumo didinimo ir informavimo kampanijų įgyvendinimą ir poveikio švelninimo bei kompensavimo mechanizmų sukūrimą;

Pakeitimas

d) planas, kuriame numatomos priemonės visuomenės ***dalyvavimui ir sutikimui visais projekto etapais užtikrinti, įskaitant*** pakartotinai naudojamų ryšių ***ir konsultacijų*** su vietos bendruomenėmis ir organizacijomis, įskaitant socialinius partnerius, kanalų sukūrimą, informuotumo didinimo ir informavimo kampanijų įgyvendinimą ir poveikio švelninimo bei kompensavimo mechanizmų sukūrimą. ***Kai projektas susijęs su perkėlimu – planas, kuriame išsamiai nurodoma, kaip bus nustatyti teisėti žemės naudojimo teisių turėtojai ir kaip jie dalyvaus vertinimo procese, ir kad kompensacijos už prarastą turtą ar žemę bus teisingos, suteikiamos laiku ir užtikrintos;***

Or. en

Pakeitimas 57
Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma forma, kurią turi naudoti projektų rengėjai, pildydami 1 dalyje nurodytas paraiškas. Šioje formoje gali būti nurodyta, kaip turi būti pateikiama 1 dalyje nurodyta informacija. ***Minėtieji*** įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

Pakeitimas

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma forma, kurią turi naudoti projektų rengėjai, pildydami 1 dalyje nurodytas paraiškas. Šioje formoje gali būti nurodyta, kaip turi būti pateikiama 1 dalyje nurodyta informacija. ***Tie*** įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros ***ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.***

Or. en

Pakeitimas 58
Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Jeigu Komisija mano, kad paraiškoje pateikta informacija yra neišsami, ji **suteikia** pareiškėjui galimybę laiku pateikti papildomą informaciją, reikalingą paraiškai užpildyti.

Pakeitimas

3. Jeigu Komisija mano, kad paraiškoje pateikta informacija yra neišsami, ji **pateikia** pareiškėjui **papildomus paaiškinimus dėl trūkstamos informacijos ir suteikia** galimybę laiku pateikti papildomą informaciją, reikalingą paraiškai užpildyti.

Or. en

Pakeitimas 59
Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. 34 straipsnyje nurodyta Europos svarbiausių žaliavų taryba (toliau – Taryba), taikydama sąžiningas ir skaidrias procedūras, aptaria, ar paraiška išsami ir pateikia nuomonę dėl to, ar siūlomas projektas atitinka 5 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus.

Pakeitimas

4. 34 straipsnyje nurodyta Europos svarbiausių žaliavų taryba (toliau – Taryba), taikydama sąžiningas ir skaidrias procedūras, aptaria, ar paraiška išsami ir **ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo jos gavimo** pateikia nuomonę dėl to, ar siūlomas projektas atitinka 5 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus. **Taryba į šias diskusijas pakviečia atitinkamus pramonės, vietos bendruomenių ir pilietinės visuomenės atstovus ir po išsamių konsultacijų pateikia nuomonę.**

Or. en

Pakeitimas 60
Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 9 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

9. Jeigu projektai nebelaikomi strateginiais projektais, netenkama visų

Pakeitimas

9. Jeigu projektai nebelaikomi strateginiais projektais, netenkama visų

šiam reglamente numatytų teisių, susijusių su strateginio projekto statusu.

šiam reglamente numatytų teisių, susijusių su strateginio projekto statusu. **Projekto rengėjas užtikrina, kad interneto svetainėje nebūtų viešai skelbiama jokia neskelbtina ar įslaptinta informacija apie ES svarbiausias žaliavas, išskyrus tą, kuri reikalinga šioje dalyje nurodytiems skaidrumo įsipareigojimams vykdyti.**

Or. en

Pakeitimas 61
Pasiūlymas dėl reglamento
7 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Tai, ar strateginis projektas atitinka 2 dalyje nustatytas sąlygas, aptariama ir suderinama bendradarbiaujant su nacionalinėmis institucijomis, atsakingomis už šias teisės aktų sistemas.

Or. en

Pakeitimas 62
Pasiūlymas dėl reglamento
14 straipsnio 2 dalies a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) pagreitintas administracinių reikalavimų, tiesiogiai susijusių su strateginio projekto statuso suteikimu ir projekto įgyvendinimu, nagrinėjimas;

Or. en

Pakeitimas 63
Pasiūlymas dėl reglamento
14 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) pagalba projektų rengėjams, **siekiantiems dar labiau padidinti** visuomenės pritarimą dėl projekto.

Pakeitimas

b) pagalba projektų rengėjams, ***kad jie laiku pateiktų visuomenei išsamią informaciją, taip siekiant toliau didinti*** visuomenės ***dalyvavimo mastą ir*** pritarimą dėl projekto. .

Or. en

Pakeitimas 64
Pasiūlymas dėl reglamento
15 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) papildomus privačiojo finansavimo šaltinius;

Pakeitimas

a) papildomus privačiojo finansavimo šaltinius, ***visų pirma, gautus įgyvendinant iniciatyvą „Global Gateway“;***

Or. en

Pakeitimas 65
Pasiūlymas dėl reglamento
17 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) leidimų išdavimo procedūra;

Pakeitimas

a) leidimų išdavimo procedūra ***ir susiję administraciniai procesai, reikalingi leidimui gauti;***

Or. en

Pakeitimas 66
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Kiekviena valstybė narė parengia nacionalinę svarbiausiųjų žaliavų

Pakeitimas

1. Kiekviena valstybė narė parengia nacionalinę svarbiausiųjų žaliavų

parengtinės žvalgybos programą.
Kiekviena valstybė narė pirmąją tokią programą parengia iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 1 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Nacionalinės programos peržiūros ir prireikus atnaujinamos bent kas *penkerius* metus.

parengtinės žvalgybos programą.
Kiekviena valstybė narė pirmąją tokią programą parengia iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 1 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Nacionalinės programos peržiūros ir prireikus atnaujinamos bent kas *trejus* metus.

Or. en

Pakeitimas 67

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 1 dalies d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) geopolitiniai įvykiai ir iššūkiai saugumui, su kuriais susiduria Sąjunga, taip pat žmogaus teisių padėtis trečiosiose šalyse.

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Komisija saugo Europos svarbiausių ir strateginių žaliavų gamybą nuo nesąžiningos prekybos praktikos, išlaikydama ir stiprindama prekybos apsaugos priemones, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos.

Pakeitimas 69

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 3 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija, bendradarbiaudama su nacionalinėmis institucijomis, dalyvaujančiomis 35 straipsnio 6 dalies c

Komisija, bendradarbiaudama su nacionalinėmis institucijomis, dalyvaujančiomis 35 straipsnio 6 dalies c

punkte nurodytame nuolatiniam pogrupyje, užtikrina, kad bent kas *trejus* metus būtų atliekamas kiekvienos strateginės žaliavos tiekimo grandinės testavimas nepalankiausiomis sąlygomis. Tuo tikslu 35 straipsnio 6 dalies c punkte nurodytas nuolatinis pogrupis koordinuoja ir paskirsto įvairių dalyvaujančių institucijų atliekamo skirtingų strateginių žaliavų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis veiksmus.

punkte nurodytame nuolatiniam pogrupyje, užtikrina, kad bent kas *dvejus* metus būtų atliekamas kiekvienos strateginės žaliavos tiekimo grandinės testavimas nepalankiausiomis sąlygomis. Tuo tikslu 35 straipsnio 6 dalies c punkte nurodytas nuolatinis pogrupis koordinuoja ir paskirsto įvairių dalyvaujančių institucijų atliekamo skirtingų strateginių žaliavų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis veiksmus.

Or. en

Pakeitimas 70
Pasiūlymas dėl reglamento
19 straipsnio 3 dalies 2 pastraipos a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) ar žaliavas kontroliuoja šalys, nesugebančios laikytis pagrindinių demokratinių standartų, ir tai, kiek Sąjunga yra priklausoma nuo konkrečios žaliavos;

Or. en

Pakeitimas 71
Pasiūlymas dėl reglamento
19 straipsnio 3 dalies 2 pastraipos a b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ab) tai, koku mastu Sąjunga gali pasikliauti konkrečios svarbiausios žaliavos importu iš kitos trečiosios šalies;

Or. en

Pakeitimas 72
Pasiūlymas dėl reglamento
19 straipsnio 3 dalies 2 pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) veiksniai, kurie gali turėti įtakos tiekimui, įskaitant, be kita ko, geopolitinę padėtį, logistiką, energijos tiekimą, darbo jėgą ar stichines nelaimes;

Pakeitimas

c) veiksniai, kurie gali turėti įtakos tiekimui, įskaitant, be kita ko, geopolitinę padėtį, **prekybos ginčus**, logistiką, energijos tiekimą, darbo jėgą ar stichines nelaimes;

Or. en

Pakeitimas 73
Pasiūlymas dėl reglamento
19 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Komisija užtikrina, kad šioje interneto svetainėje nebūtų skelbiama iš valstybių narių gauta ar apibendrinta neskelbtina ar įslaptinta informacija, susijusi su valstybių narių ar ES svarbiausių žaliavų strateginiu pažeidžiamumu ar atsparumu.

Or. en

Pakeitimas 74
Pasiūlymas dėl reglamento
20 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Valstybės narės nustato visoje jų teritorijoje esančioje svarbiausių žaliavų vertės grandinėje veikiančius pagrindinius rinkos dalyvius ir:

2. Valstybės narės, **pasikonsultavusios su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis ir MVĮ atstovais**, nustato visoje jų teritorijoje esančioje svarbiausių žaliavų vertės grandinėje veikiančius pagrindinius rinkos dalyvius ir:

Or. en

Pakeitimas 75
Pasiūlymas dėl reglamento
24 straipsnio 5 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) jie tiesiogiai arba netiesiogiai priklauso sisteminiams varžovams ar šalimis, kurios nesilaiko pagrindinių demokratinių standartų, yra jų valdomi, veikia jų vardu ar nurodymu ir kontroliuoja daugiau kaip 50 proc. tiekiamo konkrečios strateginės žaliavos kiekio.

Or. en

Pakeitimas 76
Pasiūlymas dėl reglamento
24 straipsnio 5 dalies b b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bb) subjektus, kurie yra registruoti sisteminėse varžovėse arba kurių akcijas kontroliuoja sisteminės varžovės ir kurie šiuo metu nėra įtraukti į sankcijų sąrašą, kompetentingos institucijos turi iširti papildomai ir tinkamai patikrinti jų įgaliojimus.

Or. en

Pakeitimas 77
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) didinti atliekų, kuriose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo tikimybę didelė, surinkimą ir užtikrinti, kad jos būtų įtraukiamos į tinkamą grąžinamojo perdirbimo sistemą, siekiant kuo labiau padidinti perdirbamų medžiagų,

a) didinti atliekų, kuriose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo tikimybę didelė, surinkimą ir **rūšiuojimą** ir užtikrinti, kad jos būtų įtraukiamos į tinkamą grąžinamojo perdirbimo sistemą, siekiant kuo labiau padidinti perdirbamų

naudojamų svarbiausių žaliavų
grąžinamojo perdirbimo įrenginiuose,
prieinamumą ir kokybę;

medžiagų, naudojamų svarbiausių
žaliavų grąžinamojo perdirbimo
įrenginiuose, prieinamumą ir kokybę;

Or. en

Pakeitimas 78
Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) didinti antrinių svarbiausių žaliavų naudojimą gamybos metu, be kita ko, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į perdirbtųjų medžiagų dalį nustatant su viešaisiais pirkimais susijusius sutarčių skyrimo kriterijus;

Pakeitimas

c) didinti antrinių svarbiausių žaliavų naudojimą ***perdirbimo ir*** gamybos metu, be kita ko, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į perdirbtųjų medžiagų dalį ***ir perdirbimo galimybes viso gyvavimo ciklo metu, be kita ko,*** nustatant su viešaisiais pirkimais susijusius sutarčių skyrimo kriterijus;

Or. en

Pakeitimas 79
Pasiūlymas dėl reglamento
29 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Vyriausybės arba organizacijos, parengusios ir prižiūrinčios sertifikavimo schemas, susijusias su svarbiausių žaliavų tvarumu (toliau – schemų vykdytojai), gali prašyti, kad Komisija pripažintų jų schemas.

Pakeitimas

Vyriausybės arba ***daugiašalės suinteresuotųjų subjektų*** organizacijos, parengusios ir prižiūrinčios sertifikavimo schemas, susijusias su svarbiausių žaliavų tvarumu (toliau – schemų vykdytojai), gali prašyti, kad Komisija pripažintų jų schemas.

Or. en

Pakeitimas 80
Pasiūlymas dėl reglamento
29 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Komisija periodiškai tikrina, ar pripažintos schemos ir toliau atitinka IV priede nustatytus kriterijus.

Pakeitimas

3. Komisija periodiškai tikrina, ar pripažintos schemos ir toliau atitinka IV priede nustatytus kriterijus ***ir atitinka Įmonių išsamaus patikrinimo direktyvą ir Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyvą, siekdama užtikrinti, kad strateginiai projektai atitiktų aukščiausius aplinkos apsaugos ir žmogaus teisių standartus.***

Or. en

Pakeitimas 81
Pasiūlymas dėl reglamento
29 straipsnio 5 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5a. Komisija sukuria portalą, kuriame suinteresuotosios šalys gali pateikti atsiliepimus ir informaciją apie pakartotinius ar reikšmingus atvejus, kai pripažintą schemą įgyvendinantys ekonominės veiklos vykdytojai nesilaikė tos schemos reikalavimų, kad Komisija galėtų atlikti nepriklausomą vertinimą.

Or. en

Pakeitimas 82
Pasiūlymas dėl reglamento
29 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6. Jeigu Komisija nustato pripažintos schemos trūkumą, turinčių įtakos jos pripažinimo pagrindui, ji gali suteikti pripažinimo pagrindui atitinkamą laikotarpį, per kurį jis turi atlikti taisomuosius veiksmus.

6. Jeigu Komisija ***pagal 5 ir 5a dalis*** nustato pripažintos schemos trūkumą, turinčių įtakos jos pripažinimo pagrindui, ji gali suteikti schemos vykdytojui atitinkamą laikotarpį, per kurį jis turi atlikti taisomuosius veiksmus. ***Šis laikotarpis yra ne ilgesnis kaip 6 mėnesiai.***

Pakeitimas 83
Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio -1 dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- 1. Sąjungos su trečiosiomis šalimis sudarytose strateginėse partnerystėse numatomos konkrečios priemonės, kuriomis prisidedama prie:**
- i) II priede išvardytų Sąjungos svarbiausių žaliavų tiekimo saugumo, atsparumo ir tvarumo didinimo;**
 - ii) 1 straipsnio 2 dalies b punkte nustatyto lyginamojo dydžio;**
 - iii) Sąjungos ir šalių partnerių bendradarbiavimo ir bendros atsakomybės svarbiausių žaliavų vertės grandinėje didinimo siekiant sutartų partnerystės tikslų, sykiu atsižvelgiant į ES ir šalių partnerių politikos erdvę;**
 - iv) ekonominės ir socialinės plėtros šalyse partnerėse, ypač besiformuojančiose rinkos ekonomikos ir besivystančiose šalyse, taikant valdymo sistemas, kurioje pirmenybė teikiama žmogaus teisėms, kartu skatinant aplinkos požiūriu tvarios ir žiedinės ekonomikos praktikos bei deramų darbo sąlygų diegimą;**
 - v) vietos pridėtinės vertės didinimo sudarant palankesnes sąlygas gatavų prekių ir pusgaminių gamybai atitinkamose galutinės grandies pramonės šakose, be kita ko, sudarant palankesnes sąlygas privačiosioms ir viešosioms investicijoms arba jas remiant;**

Pakeitimas 84
Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. *Taryba* periodiškai aptaria:

Pakeitimas

1. *Siekdama įvertinti šio reglamento įgyvendinimą ir poveikį, Tarybai* periodiškai aptaria:

Or. en

Pakeitimas 85

Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 1 dalies a punkto i a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ia) Sąjungos priklausomybės nuo trečiųjų šalių, ypač nuo trečiųjų šalių, kurias Sąjunga pripažįsta sisteminėmis varžovėmis, keliančiomis tiesioginę grėsmę Sąjungai ir (arba) keliančiomis grėsmę taisyklėmis grindžiamam daugiašališkumui ir pagrindinėms demokratinėms vertybėms, mažinimo;

Pakeitimas 86

Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

iii) Sąjungos ir šalių partnerių bendradarbiavimo svarbiausių žaliavų vertės grandinėje gerinimo;

Pakeitimas

iii) Sąjungos ir šalių partnerių bendradarbiavimo *ir koordinavimo* svarbiausių *ir strateginių* žaliavų vertės grandinėje gerinimo, *be kita ko, pasitelkiant Apsirūpinimo naudingosiomis iškasenomis partnerystę ir Konferencijų svarbiausių medžiagų ir naudingųjų iškasenų klausimais;*

Pakeitimas 87
Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 1 dalies c punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) galimą indėlį, užtikrinantį tiekimo saugumą, atsižvelgiant į galimas trečiosios šalies atsargas, gavybos, perdirbimo ir grąžinamojo perdirbimo pajėgumus, susijusius su svarbiausiosiomis žaliavomis;

Pakeitimas

i) galimą indėlį, užtikrinantį tiekimo saugumą **ir įvairinimą**, atsižvelgiant į galimas trečiosios šalies atsargas, gavybos, perdirbimo ir grąžinamojo perdirbimo pajėgumus, susijusius su svarbiausiosiomis žaliavomis, **taip pat į jos, kaip tiekėjos, patikimumą**;

Or. en

Pakeitimas 88
Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 1 dalies c punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

ii) ar trečiosios šalies reglamentavimo sistema užtikrinama poveikio aplinkai **stebėseną, prevenciją ir mažinimą**, socialiai **atsakinga veikla**, įskaitant pagarbą žmogaus ir darbo teisėms, ir prasmingą bendradarbiavimą su vietos bendruomenėmis, skaidri verslo veikla ir neigiamo poveikio tinkamam viešojo administravimo ir teisinės valstybės veikimui prevencija;

Pakeitimas

ii) ar trečiosios šalies reglamentavimo sistema **ir jos įgyvendinimu** užtikrinama **valdymo sistemą užtikrina socialinio poveikio ir** poveikio aplinkai **stebėseną, prevenciją ir mažinimą**, socialiai **atsakingos veiklos vykdymą**, įskaitant pagarbą žmogaus ir darbo teisėms, ir prasmingą bendradarbiavimą su vietos bendruomenėmis, **turint laisvą išankstinį ir informaciją pagrįstą sutikimą**, skaidri **ir atskaitinga** verslo veikla ir neigiamo poveikio tinkamam viešojo administravimo ir teisinės valstybės veikimui prevencija;

Or. en

Pakeitimas 89
Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 1 dalies c punkto iii papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iii) ar šalyje partnerėje vykdomi

*pilietinės visuomenės dalyvavimo
procesai, kad visuomenė galėtų dalyvauti
įgyvendinant partnerystę;*

Or. en

Pakeitimas 90

**Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 1 dalies c punkto iv a papunktis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

*iva) galimybių kurti naujas
partnerystes ir abipusiškai naudingą
bendradarbiavimą, kuris duotų ilgalaikės
geopolitinės naudos;*

Pakeitimas 91

**Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 1 dalies c punkto iv b papunktis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

*ivb) ar trečioji šalis laikosi Europos
vertybių ir Sąjungos BUSP prioritetų;*

Pakeitimas 92

**Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 1 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

*1a. mažinti strateginę dėl
svarbiausių žaliavų susiformavusią
priklausomybę nuo sisteminių konkurentų
arba nuo šalių, kurios nesilaiko
pagrindinių demokratinių standartų;*

Or. en

Pakeitimas 93

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Atsižvelgdama į 1 dalį ir kiek tai susiję su besiformuojančiomis rinkomis ir besivystančiomis šalimis, Taryba užtikrina bendradarbiavimą su kitais atitinkamais veiksnių koordinavimo forumais, įskaitant forumus, įsteigtus įgyvendinant strategiją „Global Gateway“.

Pakeitimas

2. Atsižvelgdama į 1 dalį ir kiek tai susiję su besiformuojančiomis rinkomis ir besivystančiomis šalimis, Taryba užtikrina bendradarbiavimą su kitais atitinkamais veiksnių koordinavimo forumais **ir partneriais, ypač G 7**, įskaitant forumus, įsteigtus įgyvendinant strategiją „Global Gateway“ **ir vykdant Sąjungos bendrą prekybos politiką, įskaitant jos investicinius komponentus, taip pat jos prekybos ir darnaus vystymosi metodą.**

Pakeitimas 94

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Taryba siekia bendradarbiauti ir koordinuoti veiksmus su tarptautiniais partneriais, ypač bendraminčiais partneriais, vidaus rinkoje dalyvaujančiomis šalimis arba šalimis kandidatėmis;

Pakeitimas 95

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Taryba, koordinuodama veiksmus su Komisija ir EIVT, užtikrina, kad bendradarbiaujant su tarptautinėmis institucijomis, pavyzdžiui, PPO, EBPO, Tarptautine darbo organizacija (TDO) ir Jungtinėmis Tautomis (JT), būtų laikomasi tarptautinių aplinkos apsaugos

ir žmogaus teisių standartų.

Pakeitimas 96
Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 3 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) derina veiksmus su Komisija, siekdamas užtikrinti jų dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis ir Sąjungos **neprivalomų** strateginių partnerysčių su trečiosiomis šalimis, apimančių bent svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinę, suderinamumą;

Pakeitimas

a) derina veiksmus su Komisija, siekdamas užtikrinti jų dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis ir Sąjungos **privalomų** strateginių partnerysčių su trečiosiomis šalimis, apimančių bent svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinę, suderinamumą, **taip pat užtikrina valstybių narių ir trečiųjų šalių žinių ir technologijų perdavimą siekiant abipusės naudos;**

Or. en

Pakeitimas 97
Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 3 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

ba) siekti mažinti abipusę strateginę priklausomybę nuo sisteminių konkurentų arba nuo šalių, kurios nesilaiko pagrindinių demokratinių standartų.

Or. en

Pakeitimas 98
Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Komisija į esamus ir būsimus tarptautinius susitarimus įtraukia

svarbiausiųjų žaliavų aspektą.

Pakeitimas 99
Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 3 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3b. Strateginiai partneriai taip pat turėtų būti vertinami atsižvelgiant į iššūkius, kylančius dėl vežimo suvaržymų, įskaitant tuos, kurie kyla tiek dėl tinkamos infrastruktūros trūkumo, tiek dėl problemiškos nuosavybės ar nesaugių transporto maršrutų. Šias problemas Komisija turėtų spręsti bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir kitomis institucijomis.

Or. en

Pakeitimas 100

Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Tarybą sudaro valstybių narių ir Komisijos atstovai. Jai pirmininkauja Komisija.

1. Tarybą sudaro valstybių narių, ***Europos išorės veiksmų tarnybos*** ir Komisijos atstovai. Jai pirmininkauja Komisija. ***Turėtų būti konsultuojamasi su Europos gynybos agentūra ir ji turėtų būti raginama dalyvauti Tarybos veikloje, kai sprendžiami su saugumu ir gynyba susiję klausimai.***

Pakeitimas 101

Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Taryba užtikrina reguliarių koordinavimą ir bendradarbiavimą su pramonės atstovais ir pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais.

Pakeitimas 102

Pasiūlymas dėl reglamento

35 straipsnio 6 dalies 2 pastraipos d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) tvarumo pogrupį, kuris aptartų 5 straipsnio 1 dalies c punkto nuostatas ir jų įgyvendinimą;

Or. en

Pakeitimas 103

Pasiūlymas dėl reglamento

35 straipsnio 6 dalies 2 pastraipos d b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

db) pogrupį, suburiantį valstybių narių atstovus, pramonę ir ES strateginių partnerių atstovus, siekiant koordinuoti ir nagrinėti bendradarbiavimo ir veiksmų koordinavimo galimybes siekiant šio reglamento strateginių tikslų, be kita ko, pasitelkiant strateginio koordinavimo forumus, pavyzdžiui, ES ir JAV prekybos ir technologijų tarybą.

Or. en

Pakeitimas 104

Pasiūlymas dėl reglamento

35 straipsnio 7 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Tam tikrais atvejais Taryba gali kviesti ekspertus, kitas trečiąsias šalis arba trečiųjų **valstybių** atstovus stebėtojų teisėmis dalyvauti 6 dalyje nurodytų nuolatinių ar laikinųjų pogrupių posėdžiuose arba teikti rašytines pastabas.

Pakeitimas

Tam tikrais atvejais Taryba gali kviesti ekspertus, **pramonės atstovus ir pagrindinius privačiojo sektoriaus suinteresuotuosius subjektus, pilietinės visuomenės organizacijas, akademinės bendruomenės atstovus**, kitas trečiąsias šalis arba trečiųjų **šalių** atstovus stebėtojų teisėmis dalyvauti 6 dalyje nurodytų nuolatinių ar laikinųjų pogrupių posėdžiuose arba teikti rašytines pastabas.

Pakeitimas 105

**Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 9 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9a. Taryba kasmet atsiskaito Europos Parlamentui apie Tarybos pareigas ir įvairiuose pograpiuose vykusias diskusijas.

Pakeitimas 106

**Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 1 skirsnio 1 dalies p a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

pa) erbis

Or. en

Pakeitimas 107

**Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 1 skirsnio 1 dalie p b punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

pb) europis

Or. en

Pakeitimas 108
Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 1 skirsnio 1 dalies p c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

pc) lantanas

Or. en

Pakeitimas 109
Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 1 skirsnio 1 dalies p d punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

pd) iterbis

Or. en

Pakeitimas 110
Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 1 skirsnio 1 dalies p e punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

pe) itris

Or. en

Pakeitimas 111
Pasiūlymas dėl reglamento
III priedo 2 punkto d papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) ar projektas atitinka Sąjungos
vystomojo bendradarbiavimo ir *užsienio*

d) ar projektas atitinka Sąjungos
vystomojo bendradarbiavimo, *užsienio*,

politikos sričių tikslus.

saugumo ir gynybos politikos sričių tikslus ir tarptautinius žmogaus teisių ir aplinkos apsaugos standartus.

Pakeitimas 112
Pasiūlymas dėl reglamento
III priedo 4 punkto b a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) [Leidinių biuro prašoma įrašyti: nuoroda į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl tam tikrų su miškų naikinimu ir alinimu siejamų prekių ir produktų tiekimo Sąjungos rinkai ir jų eksporto iš Sąjungos] tiek, kiek jis taikomas projekto rengėjui;

Or. en

Pakeitimas 113
Pasiūlymas dėl reglamento
III priedo 4 punkto b b papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bb) [Leidinių biuro prašoma įrašyti: nuoroda į Baterijų ir baterijų atliekų reglamentą] tiek, kiek jis taikomas projekto rengėjui;

Or. en

Pakeitimas 114
Pasiūlymas dėl reglamento
III priedo 4 punkto b c papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bc) 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) 2017/821, kuriuo nustatomos alavo, tantalo, volframo, jų rūdų ir aukso iš konfliktinių ir didelės rizikos zonų Sąjungos importuotojų prievolės dėl

*išsamaus tiekimo grandinės patikrinimo,
tiek, kiek jis taikomas projekto rengėjui;*

Or. en

Pakeitimas 115
Pasiūlymas dėl reglamento
III priedo 4 punkto b d papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

*bd) 2006 m. kovo 15 d. Europos
Parlamento ir Tarybos
direktyvai 2006/21/EB dėl kasybos
pramonės atliekų tvarkymo tiek, kiek ji
taikoma projekto rengėjui;*

Or. en

Pakeitimas 116
Pasiūlymas dėl reglamento
III priedo 4 punkto b e papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

*be) [Leidinių biuro prašoma įrašyti:
nuoroda į Žurnalistų ir žmogaus teisių
gynėjų apsaugos nuo akivaizdžiai
nepagrįstų ar piktnaudžiaujamų teismo
procesų direktyvą];*

Or. en

Pakeitimas 117
Pasiūlymas dėl reglamento
III priedo 4 punkto c a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) kitos aktualios TDO konvencijos:

Or. en

Pakeitimas 118
Pasiūlymas dėl reglamento
III priedo 4 punkto i a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ia) Tarptautinei žmogaus teisių chartijai, įskaitant Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą ir Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą;

Or. en

Pakeitimas 119
Pasiūlymas dėl reglamento
III priedo 4 punkto i b papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ib) 2007 m. JT Generalinės Asamblėjos priimtoje Jungtinių Tautų deklaracijoje dėl čiabuvių tautų teisių nustatytoms laisvo, išankstinio ir informacija grindžiamo sutikimo principams;

Or. en

Pakeitimas 120
Pasiūlymas dėl reglamento
III priedo 4 punkto i c papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ic) Jungtinių Tautų pasaulinio susitarimo dešimt principų;

Or. en

Pakeitimas 121
Pasiūlymas dėl reglamento
III priedo 4 punkto i d papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

id) EIB tinkamumo finansuoti, neįtrauktos veiklos ir neįtrauktų sektorių sąrašui.

Or. en

Pakeitimas 122
Pasiūlymas dėl reglamento
III priedo 4 punkto 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) įsipareigodami gauti sertifikatą atitinkamam projektui pagal 29 straipsnyje nurodytą pripažintą schemą ir pateikdami pakankamai įrodymų, kad įgyvendintas atitinkamas projektas galės atitikti tokio sertifikato kriterijus.

Išbraukta.

Or. en

Pakeitimas 123
Pasiūlymas dėl reglamento
IV priedo 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) skaidriomis, sąžiningomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis ši schema turi būti atvira visiems ekonominės veiklos vykdytojams, norintiems ir galintiems laikytis schemos reikalavimų;

a) skaidriomis, sąžiningomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis ši schema turi būti atvira visiems ekonominės veiklos vykdytojams, norintiems ir galintiems laikytis schemos reikalavimų, **ir ja turi būti užtikrinami aukščiausi įmanomi žmogaus teisių ir aplinkos standartai, taip pat ir pasitelkiant daugiašalį suinteresuotųjų šalių vykdymą valdymą;**

Or. en

Pakeitimas 124
Pasiūlymas dėl reglamento
IV priedo 1 dalies b punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

ii) reikalavimus, kuriais užtikrinama socialiai atsakinga veikla, įskaitant pagarbą žmogaus teisėms ir darbuotojų teisėms;

Į kompromisą įtrauktas nepakeistas tekstas

ii) reikalavimus, kuriais užtikrinama socialiai atsakinga veikla, įskaitant pagarbą žmogaus teisėms ir darbuotojų teisėms;

Or. en

Pakeitimas 125
Pasiūlymas dėl reglamento
IV priedo 1 dalies b punkto iii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

iii) reikalavimus kuriais užtikrinamas verslo sąžiningumas ir skaidrumas, įskaitant patikimos finansų, aplinkosaugos ir socialinių reikalų vadybos reikalavimus;

Pakeitimas

iii) reikalavimus, kuriais užtikrinamas verslo sąžiningumas ir skaidrumas, įskaitant patikimos finansų, aplinkosaugos ir socialinių reikalų vadybos reikalavimus, ***ir griežtą kovos su korupcija ir kyšininkavimu politiką, atitinkančią III priede išdėstytas EBPO rekomendacijas;***

Or. en

Pakeitimas 126
Pasiūlymas dėl reglamento
IV priedo 1 daliess b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) tai apima auditą vietoje ir asmenines konsultacijas su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant vietos bendruomenes, pilietinę visuomenę, darbuotojus ir profesines sąjungas;

Or. en

Pakeitimas 127
Pasiūlymas dėl reglamento
IV priedo 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) atitikties tikrinimas ir stebėseną turi būti objektyvūs, grindžiami tarptautiniais, Sąjungos arba nacionaliniais standartais, reikalavimais ir procedūromis, o jų vykdymas neturi priklausyti nuo atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo;

Pakeitimas

c) atitikties tikrinimas ir stebėseną turi būti objektyvūs, grindžiami tarptautiniais, Sąjungos arba nacionaliniais standartais, reikalavimais ir procedūromis, o jų vykdymas neturi priklausyti nuo atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo, ***pasitelkiant trečiųjų šalių auditus. Atlikus tokius auditus, jie skelbiami viešai;***

Or. en

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Saugaus ir tvaraus svarbiausiųjų žaliavų tiekimo užtikrinimo sistemos nustatymas ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 ir (ES) 2019/1020
Nuorodos	COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ITRE 8.5.2023
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	AFET 8.5.2023
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Miriam Lexmann 4.5.2023
Svarstymas komitete	24.5.2023
Priėmimo data	18.7.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 53 –: 3 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Michael Gahler, Kinga Gál, Klemen Grošelj, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Lukas Mandl, Thierry Mariani, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemec, Gheorghe-Vlad Nistor, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Dragoș Tudorache, Viola von Cramon-Taubadel, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Željana Zovko
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Attila Ara-Kovács, Malik Azmani, Jakop G. Dalunde, Georgios Kyrtos, Sergey Lagodinsky, Juozas Olekas, Nikos Papandreou, Javier Zarzalejos
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Theresa Bielowski, Franc Bogovič, Gilles Boyer, Othmar Karas, Samira Rafaela

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

53	+
ECR	Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
NI	Kinga Gál
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Franc Bogovič, Michael Gahler, Othmar Karas, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Gheorghe-Vlad Nistor, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Malik Azmani, Gilles Boyer, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Georgios Kyrtos, Ilhan Kyuchyuk, Samira Rafaela, Dragoș Tudorache, Salima Yebou
S&D	Attila Ara-Kovács, Maria Arena, Theresa Bielowski, Włodzimierz Cimoszewicz, Dietmar Köster, Pedro Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Juozas Olekas, Nikos Papandreou, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder
Verts/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütikofer, Jakop G. Dalunde, Sergey Lagodinsky, Viola von Cramon-Taubadel

3	-
ID	Jean-Lin Lacapelle, Thierry Mariani
NI	Kostas Papadakis

0	0

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

17.7.2023

EKONOMIKOS IR PINIGŲ POLITIKOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus svarbiausiųjų žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 ir (ES) 2019/1020 (COM2023/0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

Nuomonės referentė: Jessica Polfjård

PAKEITIMAI

Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą atsižvelgti į šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento 2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) atsižvelgiant į svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinių sudėtingumą ir tarpvalstybinį pobūdį, **nesuderintos** nacionalinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausiųjų žaliavų tiekimą, **gali labai iškraipyti konkurenciją ir suskaidyti vidaus rinką**. Todėl, siekiant užtikrinti vidaus rinkos veikimą, turėtų būti sukurta bendra Sąjungos sistema, skirta bendrai spręsti šią pagrindinę problemą;

Pakeitimas

(2) atsižvelgiant į svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinių sudėtingumą ir tarpvalstybinį pobūdį, **suderintos** nacionalinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausiųjų žaliavų tiekimą, **yra labai svarbios**. Todėl, siekiant užtikrinti vidaus rinkos veikimą **ir vientisumą**, turėtų būti sukurta bendra Sąjungos sistema, skirta bendrai, **sąžiningai ir teisingai** spręsti šią pagrindinę problemą, **visapusiškai laikantis taikomų Sąjungos konkurencijos ir valstybės pagalbos taisyklių**;

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento 29 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(29) labai svarbu užtikrinti privačias bendrovių, finansinių investuotojų ir perkančiųjų įmonių investicijas. Tais atvejais, kai vien privačių investicijų nepakanka, veiksmingam projektų įgyvendinimui svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinėje gali prireikti viešosios paramos, pavyzdžiui, garantijų, paskolų arba investicijų į nuosavą ir kvazinuosavą kapitalą. Ši viešoji parama gali būti laikoma valstybės pagalba. Tokia pagalba turi būti skatinamojo poveikio, būtina, tinkama ir proporcinga. Dabartinėse valstybės pagalbos gairėse, kurios neseniai buvo nuodugniai peržiūrėtos atsižvelgiant į dvejopos pertvarkos tikslus, numatyta daug galimybių tam tikromis sąlygomis remti investicijas svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinėje;

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento 29 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(29) labai svarbu užtikrinti privačias bendrovių, finansinių investuotojų ir perkančiųjų įmonių investicijas. Tais atvejais, kai vien privačių investicijų nepakanka, veiksmingam projektų įgyvendinimui svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinėje gali prireikti viešosios paramos, pavyzdžiui, garantijų, paskolų arba investicijų į nuosavą ir kvazinuosavą kapitalą. Ši viešoji parama, **jei ji tinkamai pagrįsta ir nekenkia konkurencijai vidaus rinkoje**, gali būti laikoma valstybės pagalba. Tokia pagalba turi būti skatinamojo poveikio, būtina, tinkama ir proporcinga **ir dėl jos neturėtų susidaryti pernelyg didelė koncentracija nedideliam tiekėjų skaičiui**. Dabartinėse valstybės pagalbos gairėse, kurios neseniai buvo nuodugniai peržiūrėtos atsižvelgiant į dvejopos pertvarkos tikslus, numatyta daug galimybių tam tikromis sąlygomis remti investicijas svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinėje **ir kitus Europos žaliavojo kurso tikslus**;

(29a) laikinoji valstybės pagalbos krizės ir pereinamojo laikotarpio sąlygomis sistema yra Žaliavojo kurso pramonės plano antrojo ramsčio dalis. Reikėtų pažymėti, kad tai laikina ir tikslinė sistema ir kad esama kompromisų dėl finansavimo, skirto užtikrinti svarbiausiųjų žaliavų prieinamumą Europoje, paspartinimo ir vidaus rinkos vientisumo, nes ne visos

valstybės narės turi vienodas biudžeto galimybes vykdyti būtinas investicijas. Todėl reikia tinkamų priemonių, kad būtų galima struktūriškai reaguoti į investicijų poreikius. Komisija turėtų leisti valstybėms narėms teikti valstybės pagalbą tik tuo atveju, jei ja siekiama bendros svarbos tikslo, o valstybės narės skatinamos nustatyti papildomas privalomas valstybės pagalbos gavimo sąlygas;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento 29 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(29 b) žvelgiant iš ilgalaikės perspektyvos, žaliavų projektai negalės pasikliauti viešuoju finansavimu, ypač todėl, kad ateityje valstybės pagalbos finansavimas gali būti ne toks dosnus. Kai Europos svarbiausių žaliavų valdyba ir jos pogrupiai teikia konsultacijas dėl projektų, pirmenybė turėtų būti teikiama privatiems finansavimo šaltiniams. Kuo geriau bendrovės ir projektai sugebės pritraukti privatų kapitalą, tuo konkurencingesni jie bus;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento 30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(30) viešoji parama turi būti naudojama proporcingai sprendžiant rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemas ir veikla neturėtų būti dubliuojama arba ja neturėtų būti išstumiamas privatus finansavimas ar sutrikdoma konkurencija vidaus rinkoje. Veiksmai turėtų suteikti Sąjungai aiškia

(30) viešoji parama turi būti naudojama proporcingai sprendžiant rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemas ir veikla neturėtų būti dubliuojama arba ja neturėtų būti išstumiamas privatus finansavimas, **trukdoma skirtingų valstybių narių bendrovių bendradarbiavimui** ar sutrikdoma konkurencija vidaus rinkoje.

pridėtinę vertę;

Veiksmai turėtų **būti tikslingi ir veiksmingi**, suteikti Sąjungai aiškia pridėtinę vertę, **užkirsti kelią privačiųjų investicijų išstūmimui ir jais galiausiai turėtų būti skatinama vartotojų gerovė**;

Pakeitimas 6 **Pasiūlymas dėl reglamento** **39 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(39) daugelis strateginių žaliavų rinkų nėra visiškai skaidrios ir daugiausia dėmesio jose skiriama pasiūlai, todėl didėja pardavėjų derybinė galia ir pirkėjams nustatomos kainos. Siekdama padėti **sumažinti** Sąjungoje įsisteigusių įmonių **mokamas kainas**, Komisija turėtų sukurti sistemą, pagal kurią būtų galima nustatyti bendrą suinteresuotų pirkėjų paklausą. Kurdamą tokią sistemą Komisija turėtų atsižvelgti į patirtį, įgytą siekiant panašių tikslų, visų pirma bendro dujų pirkimo srityje, kaip nustatyta Tarybos reglamente (ES) 2022/2576⁴⁴. Valstybių narių valdžios institucijos taip pat turėtų turėti galimybę dalyvauti šioje sistemoje ir taip kaupti savo strategines atsargas. Visos pagal šį mechanizmą taikomos priemonės turėtų būti suderinamos su Sąjungos konkurencijos teise;

Pakeitimas

(39) daugelis strateginių žaliavų rinkų nėra visiškai skaidrios ir daugiausia dėmesio jose skiriama pasiūlai, todėl didėja pardavėjų derybinė galia ir pirkėjams nustatomos kainos. Siekdama padėti **užtikrinti, kad** Sąjungoje įsisteigusioms įmonėms **būtų prieinamos žaliavos**, Komisija turėtų sukurti sistemą, pagal kurią būtų galima nustatyti bendrą suinteresuotų pirkėjų paklausą. Kurdamą tokią sistemą Komisija turėtų atsižvelgti į patirtį, įgytą siekiant panašių tikslų, visų pirma bendro dujų pirkimo srityje, kaip nustatyta Tarybos reglamente (ES) 2022/2576. Valstybių narių valdžios institucijos taip pat turėtų turėti galimybę dalyvauti šioje sistemoje ir taip kaupti savo strategines atsargas. Visos pagal šį mechanizmą taikomos priemonės turėtų būti suderinamos su Sąjungos konkurencijos teise;

⁴⁴ 2022 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentas (ES) 2022/2576 dėl solidarumo didinimo geriau koordinuojant dujų pirkimą, nustatant patikimus lyginamuosius kainų indeksus ir tarpvalstybinius dujų mainus (OL L 335, 2022 12 29, p. 1–35).

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento 39 a konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(39 a) atsparus ir konkurencingas žaliavų sektorius Sąjungai yra labai svarbus ekonominiu ir strateginiu požiūriu. Atsižvelgiant į šio reglamento tikslus stiprinti Sąjungos strateginių žaliavų gavybos, apdorojimo ir perdirbimo pajėgumus, svarbu užtikrinti sąžiningą ir nuspėjamą rinkos aplinką įmonėms visoje žaliavų vertės grandinėje. Todėl bet kokia sistema, skirta paklausai telkti, siekiant sustiprinti Sąjungos įmonių padėtį rinkoje paklausos atžvilgiu, taip pat turi atidžiai apsvarstyti rinkos poveikį Sąjungos įmonėms pasiūlos atžvilgiu;

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento 46 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(46) siekdamas spręsti nepakankamos informacijos apie uždarytų kasybos atliekų įrenginių svarbiausiųjų žaliavų potencialą problemą, valstybės narės, laikydamosi Sąjungos konkurencijos taisyklių, turėtų sukurti duomenų bazę, kurioje būtų saugoma visa tokių žaliavų panaudojimui svarbi informacija, visų pirma susijusi su svarbiausiųjų žaliavų kiekiais ir koncentracija kasybos atliekų įrenginiuose. Informacija turėtų būti skelbiama viešai patogiai naudoti, skaitmenine forma, kad būtų galima susipažinti su išsamesne technine informacija. Siekdamas suteikti naudotojams patogią prieigą prie informacijos, valstybės narės turėtų, pavyzdžiui, įsteigti kontaktinį punktą, kuriame būtų galima keistis išsamesne informacija su potencialiais svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo projektų kūrėjais.

(46) siekdamas spręsti nepakankamos informacijos apie uždarytų kasybos atliekų įrenginių svarbiausiųjų žaliavų potencialą problemą, valstybės narės, laikydamosi Sąjungos konkurencijos taisyklių, turėtų sukurti duomenų bazę, kurioje būtų saugoma visa tokių žaliavų panaudojimui svarbi informacija, visų pirma susijusi su svarbiausiųjų žaliavų kiekiais ir koncentracija kasybos atliekų įrenginiuose. Informacija turėtų būti skelbiama viešai patogiai naudoti, skaitmenine forma, kad būtų galima susipažinti su išsamesne technine informacija. Siekdamas suteikti naudotojams patogią prieigą prie informacijos, valstybės narės turėtų, pavyzdžiui, įsteigti kontaktinį punktą, kuriame būtų galima keistis išsamesne informacija su potencialiais svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo projektų kūrėjais.

Sukurtoje duomenų bazėje potencialūs projektų rengėjai turėtų lengvai rasti įrenginius, kuriuose esančių svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo ekonominės perspektyvos yra didelės. Siekdamos sutelkti ribotus išteklius, valstybės narės, rinkdamos informaciją, **turėtų** laikytis pakopinio požiūrio ir daugiau pastangų reikalaujančius informacijos rinkimo etapus vykdyti tik perspektyviausiuose objektuose. Renkant informaciją turėtų būti siekiama teikti tikslią ir reprezentatyvią informaciją apie kasybos atliekų įrenginius ir kuo geriau parodyti svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo galimybes;

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento 54 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(54) siekdama įgyvendinti 2020 m. svarbiausiųjų žaliavų veiksmų planą, Sąjunga su trečiosiomis šalimis susitarė dėl strateginių partnerysčių žaliavų srityje. Siekiant įvairinti pasiūlą, šios pastangos turėtų **būti tęsiamos**. Siekdamos sukurti ir užtikrinti nuoseklią būsimų partnerysčių sudarymo sistemą, valstybės narės ir Komisija, bendradarbiaudamos Taryboje, turėtų aptarti ir užtikrinti, kad būtų koordinuojama, inter alia, informacija apie tai, ar esamomis partnerystėmis pasiekiami numatyti tikslai, pirmenybė trečiosioms šalims, kai sudaromos naujos partnerystės, tokių partnerysčių turinys ir jų suderinamumas bei galimo valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis sinergija. Sąjunga, laikydamosi strategijos „Global Gateway“, turėtų siekti abipusiškai naudingų partnerysčių su besiformuojančiomis rinkomis ir besivystančiomis šalimis, kuriomis būtų prisidedama prie jos žaliavų tiekimo

Sukurtoje duomenų bazėje potencialūs projektų rengėjai turėtų lengvai rasti įrenginius, kuriuose esančių svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo ekonominės perspektyvos yra didelės. Siekdamos sutelkti ribotus išteklius, valstybės narės, rinkdamos informaciją, **galėtų** laikytis pakopinio požiūrio ir daugiau pastangų reikalaujančius informacijos rinkimo etapus vykdyti tik perspektyviausiuose objektuose. Renkant informaciją turėtų būti siekiama teikti tikslią ir reprezentatyvią informaciją apie kasybos atliekų įrenginius ir kuo geriau parodyti svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo galimybes;

Pakeitimas

(54) siekdama įgyvendinti 2020 m. svarbiausiųjų žaliavų veiksmų planą, Sąjunga su trečiosiomis šalimis susitarė dėl strateginių partnerysčių žaliavų srityje. Siekiant įvairinti pasiūlą, šios pastangos turėtų būti **intensyvesnės ir dėl jų turėtų būti rengiami konkretūs strateginiai projektai**. Siekdamos sukurti ir užtikrinti nuoseklią būsimų partnerysčių sudarymo sistemą, **atitinkančią Sąjungos pramonės, energetikos ir klimato politiką**, valstybės narės ir Komisija, bendradarbiaudamos Taryboje, turėtų aptarti ir užtikrinti, kad būtų koordinuojama, inter alia, informacija apie tai, ar esamomis partnerystėmis pasiekiami numatyti tikslai, pirmenybė trečiosioms šalims, kai sudaromos naujos partnerystės, tokių partnerysčių turinys ir jų suderinamumas bei galimo valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis sinergija. Sąjunga, laikydamosi strategijos „Global Gateway“, turėtų siekti abipusiškai naudingų **ir tvarių** partnerysčių su

grandinės įvairinimo ir sukuriama pridėtinė šių šalių gamybos vertė;

besiformuojančiomis rinkomis ir besivystančiomis šalimis, kuriomis būtų prisidedama prie jos žaliavų tiekimo grandinės įvairinimo ir sukuriama pridėtinė šių šalių gamybos vertė. **Todėl Taryba taip pat gali apsvarstyti, kaip strateginės partnerystės galėtų prisidėti prie trečiųjų šalių gamtinio kapitalo saugumo ir atsparumo klimato kaitai;**

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento 63 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(63) jeigu bet kuri iš šiame reglamente numatytų priemonių laikoma valstybės pagalba, su tokiomis priemonėmis susijusios nuostatos nedaro poveikio Sutarties 107 ir 108 straipsnių taikymui;

Pakeitimas

(63) jeigu bet kuri iš šiame reglamente numatytų priemonių laikoma valstybės pagalba, su tokiomis priemonėmis susijusios nuostatos nedaro poveikio Sutarties 107 ir 108 straipsnių taikymui **ir jomis turėtų būti vengiama papildomų kliūčių konkurencijai vidaus rinkoje;**

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento 14 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Komisija ir valstybės narės imasi veiksmų, siekdamos paspartinti ir sutelkti privačiąsias investicijas į strateginius projektus. Tokia veikla, nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams, gali apimti paramos strateginiams projektams, kuriems sunku gauti finansavimą, teikimą ir koordinavimą.

Pakeitimas

1. Komisija ir valstybės narės imasi veiksmų, siekdamos **palengvinti**, paspartinti ir sutelkti privačiąsias investicijas į strateginius projektus. Tokia veikla, nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams, gali apimti paramos strateginiams projektams, kuriems sunku gauti finansavimą, teikimą ir koordinavimą. **Komisija ir valstybės narės vengia veiksmų, kuriais būtų išstumtos privačiosios investicijos.**

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento 14 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Siekdamos palengvinti greitą ir veiksmingą strateginių projektų įgyvendinimą, valstybės narės **gali** teikti administracinę paramą. Tai, be kita ko, gali būti:

Pakeitimas

2. Siekdamos palengvinti greitą ir veiksmingą strateginių projektų įgyvendinimą, valstybės narės, **jei to prašoma**, teikia administracinę paramą. Tai, be kita ko, gali būti:

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento 14 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) pagalba projektų rengėjams, siekiantiems dar labiau padidinti visuomenės pritarimą dėl projekto.

Pakeitimas

b) pagalba projektų rengėjams, siekiantiems dar labiau padidinti **savalaikes viešas konsultacijas ir** visuomenės pritarimą dėl projekto.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento 14 straipsnio 2 dalies c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) nuspėjama, reguliari, savalaikė ir aiški komunikacija projektų rengėjams, ypač tais atvejais, kai dėl informacijos srauto kyla pavojus, kad projektas gali vėluoti.

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento 14 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2 a. Komisija gali pateikti valstybėms narėms nuomonę dėl nacionalinio įgyvendinimo suderinamumo su 1 straipsnio 2 dalyje nustatytais tikslais.

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento 15 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. 35 straipsnio 6 dalies a punkte nurodytas nuolatinis pogrupis strateginio projekto rengėjo prašymu aptaria ir pataria, kaip būtų galima užbaigti jo projekto finansavimą, atsižvelgdamas į jau užtikrintą finansavimą ir apsvarstydamas bent šiuos aspektus:

1. 35 straipsnio 6 dalies a punkte nurodytas nuolatinis pogrupis strateginio projekto rengėjo prašymu aptaria ir pataria, kaip būtų galima užbaigti jo projekto finansavimą, **ir teikia rekomendacijas dėl būsimų išteklių ir finansavimo priemonių**, atsižvelgdamas į jau užtikrintą finansavimą ir apsvarstydamas bent šiuos aspektus:

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento 15 straipsnio 1 dalies e punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

e) teisingos informacijos teikimą ir galimybes subjektams visose valstybėse narėse.

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento 16 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

16 straipsnis

Palankesnių sąlygų susitarimams dėl prekių pirkimo sudarymas

1. Komisija, laikydamasi konkurencijos taisyklių, sukuria sistemą, kuria sudaromos palankesnės sąlygos susitarimams dėl prekių pirkimo, *susijusiems su* strateginiais projektais.

1. Komisija, laikydamasi konkurencijos taisyklių, sukuria sistemą, kuria sudaromos palankesnės sąlygos susitarimams dėl prekių pirkimo, *naudingo* strateginiams projektams, *pripažintiems pagal 6 straipsnį, net jei nacionalinė kompetentinga institucija dar nėra išdavusi leidimo.*

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl reglamento 16 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4a) Komisija stebi tokių projektų finansinį gyvybingumą ir prireikus pasiūlo taisomąsias priemones.

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 1 e dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(1e) bendrosios rinkos vientisumo.

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl reglamento 24 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1 dalyje nurodytoje sistemoje dalyvaujančios Sąjungos įmonės ir valstybių narių institucijos gali skaidriai bendrai derėtis dėl pirkimo, be kita ko, dėl pirkimo susitarimo kainų ar kitų sąlygų, arba vykdyti bendrą pirkimą, siekdamos susitarti su tiekėjais dėl geresnių sąlygų arba išvengti žaliavų stygiaus. Dalyvaujančios Sąjungos įmonės ir valstybių narių institucijos laikosi Sąjungos

1 dalyje nurodytoje sistemoje dalyvaujančios Sąjungos įmonės ir valstybių narių institucijos gali skaidriai bendrai derėtis dėl pirkimo, be kita ko, dėl pirkimo susitarimo kainų ar kitų sąlygų, arba vykdyti bendrą pirkimą, siekdamos susitarti su tiekėjais dėl geresnių sąlygų arba išvengti žaliavų stygiaus. Dalyvaujančios Sąjungos įmonės ir valstybių narių institucijos laikosi Sąjungos

teisės, *įskaitant* Sąjungos konkurencijos teisę.

teisės, *visų pirma* Sąjungos konkurencijos teisės.

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento 25 straipsnio 2 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Atsižvelgiant į 1 dalies a ir b punktus, nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams, toje dalyje nurodytos programos gali apimti **finansinių paskatų**, kaip antai nuolaidų, piniginio atlygio arba užstato grąžinimo sistemų, nustatymą, siekiant skatinti pakartotinai naudoti produktus, kuriuose esančių svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo tikimybė didelė, ir rinkti tokiuose produktuose esančias atliekas.

Pakeitimas

Atsižvelgiant į 1 dalies a ir b punktus, nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams **ir tinkamai pagrįstais atvejais**, toje dalyje nurodytos programos gali apimti **ekonominių priemonių**, kaip antai **nurodytų Direktyvos 2008/98/EB IVa priede, įskaitant** nuolaidas, piniginių atlygį arba užstato grąžinimo sistemas, nustatymą, siekiant skatinti pakartotinai naudoti produktus, kuriuose esančių svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo tikimybė didelė, ir rinkti tokiuose produktuose esančias atliekas. **Tokios ekonominės priemonės taikomos tik tais atvejais, kai privačių bendrovių įnašas laikomas nepakankamu.**

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento 46 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje įvertinama bent ***tai, ar tikslinga nustatyti didžiausias svarbiausiųjų žaliavų, dėl kurių buvo priimtos skaičiavimo ir tikrinimo taisyklės, aplinkosauginio pėdsako ribas.***

Pakeitimas

1 dalyje nurodytoje ataskaitoje įvertinama bent:

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento 46 straipsnio 2 dalies a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) tolesnės priemonės, kuriomis skatinamos investicijos į strateginius projektus ir stiprinami Europos svarbiausių žaliavų pajėgumai visoje vertės grandinėje, įskaitant tai, ar tikslinga su strateginiais projektais susijusių naudą išplėsti ir kitose srityse;

Pakeitimas 25

**Pasiūlymas dėl reglamento
46 straipsnio 2 dalies b punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) šiame reglamente nustatytų priemonių indėlis siekiant Sąjungos aplinkos ir klimato srities tikslų, visų pirma Reglamente (ES) 2021/1119 nustatytų tikslų;

Pakeitimas 26

**Pasiūlymas dėl reglamento
46 straipsnio 2 dalies c punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) šiame reglamente nustatytų priemonių poveikis vietos bendruomenėms;

Pakeitimas 27

**Pasiūlymas dėl reglamento
46 straipsnio 2 dalies d punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

tai, ar tikslinga nustatyti didžiausias svarbiausių žaliavų, dėl kurių buvo priimtos skaičiavimo ir tikrinimo taisyklės, aplinkosauginio pėdsako ribas.

d) tai, ar tikslinga nustatyti didžiausias svarbiausių žaliavų, dėl kurių buvo

priimtos skaičiavimo ir tikrinimo taisyklės,
aplinkosauginio pėdsako ribas.

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Saugaus ir tvaraus svarbiausiųjų žaliavų tiekimo užtikrinimo sistemos nustatymas ir reglamentų (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 ir (ES) 2019/1020 dalinis keitimas
Nuorodos	COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ITRE 8.5.2023
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ECON 8.5.2023
Nuomonės referentė: Paskyrimo data	Jessica Polfjård 20.4.2023
Priėmimo data	28.6.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 50 - : 3 0 : 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtzos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Aušra Maldeikienė, Csaba Molnár, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Eva Maria Poptcheva, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Damien Carême, Niels Fuglsang, Henrike Hahn, Valérie Hayer, Martin Hlaváček, Eugen Jurzyca, Janusz Lewandowski, Chris MacManus, Tonino Picula, Jessica Polfjård, René Repasi, Eleni Stavrou
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Vladimír Bilčík, Marco Campomenosi, Hannes Heide, Leszek Miller, Patrizia Toia, Juan Ignacio Zoido Álvarez

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

50	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Eugen Jurzyca, Denis Nesci, Dorien Rookmaker, Johan Van Overtveldt
ID	Marco Campomenosi, Valentino Grant, France Jamet, Antonio Maria Rinaldi
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Vladimír Bilčík, Markus Ferber, Danuta Maria Hübner, Janusz Lewandowski, Aušra Maldeikienė, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Jessica Polfjård, Ralf Seekatz, Eleni Stavrou, Inese Vaidere, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Engin Eroglu, Valérie Hayer, Martin Hlaváček, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Eva Maria Poptcheva, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Jonás Fernández, Niels Fuglsang, Hannes Heide, Aurore Lalucq, Leszek Miller, Csaba Molnár, Tonino Picula, René Repasi, Alfred Sant, Joachim Schuster, Patrizia Toia
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Damien Carême, Claude Gruffat, Henrike Hahn, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Kira Marie Peter-Hansen

3	-
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos
The Left	José Gurmão, Chris MacManus

0	0

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

19.7.2023

REGIONINĖS PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus svarbiausių žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 ir (ES) 2019/1020 (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

Nuomonės referentas: Franc Bogovič

PAKEITIMAI

Regioninės plėtros komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą atsižvelgti į toliau pateikiamą tekstą:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento 1 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(1) galimybės naudoti žaliavas yra labai svarbios Sąjungos ekonomikai ir vidaus rinkos veikimui. Yra tam tikrų neenergetinių, ne žemės ūkio žaliavų, kurios dėl savo didelės ekonominės svarbos ir didelės tiekimo rizikos, kurią dažnai lemia didelė pasiūlos keliose trečiosiose šalyse koncentracija, laikomos itin svarbiomis. Dėl svarbaus daugelio tokių svarbiausių žaliavų vaidmens įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir atsižvelgiant į tai, kad jos naudojamos gynybos ir kosmoso srityse, šių žaliavų paklausa ateinančiais dešimtmečiais proporcingai didės. Didėjant geopolitinei įtampai ir konkurencijai dėl išteklių didėja tiekimo sutrikimų rizika. Be

Pakeitimas

(1) galimybės naudoti žaliavas yra labai svarbios Sąjungos ekonomikai, **žaliajai pertvarkai, saugumui ir gynybai, taip pat** vidaus rinkos veikimui. Yra tam tikrų neenergetinių, ne žemės ūkio žaliavų, kurios dėl savo didelės ekonominės svarbos ir didelės tiekimo rizikos, kurią dažnai lemia didelė pasiūlos keliose trečiosiose šalyse koncentracija, laikomos itin svarbiomis **ir strateginėmis**. Dėl svarbaus daugelio tokių svarbiausių žaliavų vaidmens įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir atsižvelgiant į tai, kad jos naudojamos gynybos ir kosmoso srityse, šių žaliavų paklausa ateinančiais dešimtmečiais proporcingai didės, **jei nebus įgyvendintos pakankamos**

to, jeigu padidėjusi svarbiausiųjų žaliavų paklausa nebus tinkamai valdoma, ji gali turėti neigiamą poveikį aplinkai ir socialinį poveikį. Atsižvelgiant į šias tendencijas, būtina imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrinamas saugus ir tvarus svarbiausiųjų žaliavų tiekimas, **taip užtikrinant** Sąjungos ekonominį atsparumą ir atvirą strateginį savarankiškumą;

priemonės medžiagų naudojimo efektyvumui skatinti ir ES nuo didėjančio paklausos ir pasiūlos atotrūkio pasauliniu lygmeniu apsaugoti. Kitoms tam tikruose sektoriuose, pavyzdžiui, žemės ūkio, sveikatos ar statybos, naudojamoms žaliavoms ateityje gali kilti didelė tiekimo rizika. Didėjant geopolitinei įtampai ir konkurencijai dėl išteklių didėja tiekimo sutrikimų rizika. Be to, jeigu padidėjusi svarbiausiųjų žaliavų paklausa nebus tinkamai valdoma **ir mažinama**, ji gali turėti neigiamą poveikį **regionų ir vietos lygmeniu, taip pat neigiamą poveikį** aplinkai ir socialinį poveikį. Atsižvelgiant į šias tendencijas, būtina imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrinamas saugus ir tvarus svarbiausiųjų žaliavų tiekimas, **be kita ko, įtraukiant regionų ir vietos veikėjus ir stiprinant regionines tiekimo grandines, ir švelninti smarkiai didėjantį paklausos augimą Sąjungoje, kad būtų galima užtikrinti** Sąjungos ekonominį atsparumą, **žaliąją pertvarką, saugumą ir gynybą bei atvirą strateginį savarankiškumą, o žaliąją ir skaitmeninę pertvarką neturėtų didinti ES priklausomybės nuo trečiųjų šalių žaliavų tiekimo tokiu būdu, kad atsirastų pažeidžiamumas ir vėl būtų sutrikdytos ištiesos tiekimo grandinės;**

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento 2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) atsižvelgiant į svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinių sudėtingumą ir tarpvalstybinį pobūdį, nesuderintos nacionalinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausiųjų žaliavų tiekimą, gali labai iškraipyti konkurenciją ir suskaidyti vidaus rinką. Todėl, siekiant užtikrinti vidaus rinkos veikimą, turėtų būti sukurta bendra

Pakeitimas

(2) atsižvelgiant į svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinių sudėtingumą ir tarpvalstybinį pobūdį, nesuderintos nacionalinės priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausiųjų **ir strateginių** žaliavų tiekimą, gali labai iškraipyti konkurenciją ir suskaidyti vidaus rinką. Todėl, siekiant užtikrinti vidaus rinkos veikimą, turėtų būti sukurta bendra

Sąjungos sistema, skirta bendrai spręsti šią pagrindinę problemą;

Sąjungos sistema, skirta šiai pagrindinei problemai bendrai spręsti;

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento 3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) pirma, siekiant veiksmingai užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausiųjų žaliavų tiekimą Sąjungai, į tą sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų siekiama sumažinti didėjančią Sąjungos pasiūlos riziką stiprinant Sąjungos pajėgumus visais strateginių žaliavų vertės grandinės etapais, įskaitant gavybą, apdorojimą ir perdirbimą, siekiant nustatyti kiekvienai strateginei žaliavai taikomus kriterijus. Antra, kadangi Sąjunga ir toliau bus priklausoma nuo importo, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų didinamas strateginių žaliavų išorės pasiūlos įvairinimas. Trečia, būtina numatyti priemones, kuriomis būtų stiprinamas Sąjungos gebėjimas stebėti ir mažinti esamą ir būsimą tiekimo riziką. **Ketvirta**, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama didinti Sąjungoje suvartojamų svarbiausiųjų žaliavų žiedišumą ir tvarumą;

Pakeitimas

(3) pirma, siekiant veiksmingai užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausiųjų žaliavų tiekimą Sąjungai, į tą sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų siekiama sumažinti didėjančią Sąjungos pasiūlos riziką **ir priklausomybę** stiprinant Sąjungos pajėgumus visais **svarbiausiųjų ir** strateginių žaliavų vertės grandinės etapais, įskaitant gavybą, apdorojimą ir perdirbimą, siekiant nustatyti kiekvienai strateginei žaliavai taikomus kriterijus. Antra, kadangi Sąjunga ir toliau bus priklausoma nuo importo, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis būtų didinamas strateginių žaliavų išorės pasiūlos įvairinimas. Trečia, **sistemoje ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas šalims kandidatėms ir kaimyninėms šalims, kuriose gausu svarbiausiųjų ir strateginių žaliavų, siekiant užtikrinti geresnę bendradarbiavimą ateityje, regionų ir vietos plėtrą ir mažesnę aplinkosauginį pėdsaką trumpinant transporto linijas. Ketvirta**, būtina numatyti priemones, kuriomis būtų stiprinamas Sąjungos gebėjimas **nustatyti**, stebėti ir mažinti esamą ir būsimą tiekimo riziką **ir greitai imtis atitinkamų veiksmų. Penkta**, į šią sistemą turėtų būti įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama didinti Sąjungoje suvartojamų svarbiausiųjų žaliavų žiedišumą ir tvarumą, **kurti visiškai žiedinę ekonomiką ir užtikrinti viešąją visų su šiomis svarbiausiosiomis ir strateginėmis žaliavomis susijusių gyvavimo ciklo procesų kontrolę. Šešta, Sąjunga turėtų parengti strategines tam tikrų svarbiausiųjų žaliavų saugojimo**

programas, kurios padėtų valdyti ir švelninti tiekimo sutrikimų poveikį ir užtikrinti prieinamumą krizės ir nestabilumo atveju;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento 4 konstatuojamoji dalis.

Komisijos siūlomas tekstas

(4) siekiant užtikrinti, kad šiame reglamente nustatytos priemonės būtų susijusios su svarbiausiomis medžiagomis, turėtų būti sudaryti strateginių ir svarbiausių žaliavų sąrašai. Tie sąrašai taip pat turėtų būti naudojami siekiant nukreipti ir suderinti valstybių narių pastangas įgyvendinti šio reglamento tikslus; Į strateginių žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos itin strategiškai svarbios žaliavos, atsižvelgiant į jų naudojimą strateginėse technologijose, kuriomis grindžiama žalioji ir skaitmeninė pertvarka, arba gynybos ar kosmoso srityse, kurioms būdingas potencialiai didelis atotrūkis tarp pasaulinės pasiūlos ir prognozuojamos paklausos ir kuriose padidinti gamybą yra palyginti sunku, pavyzdžiui, dėl ilgo pasirengimo naujiems projektams, kuriais siekiama padidinti tiekimo pajėgumus. Siekiant atsižvelgti į galimus technologinius ir ekonominius pokyčius, **strateginių žaliavų sąrašas turėtų būti periodiškai peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas. Siekiant užtikrinti, kad pastangos didinti Sąjungos pajėgumus vertės grandinėje, stiprinti Sąjungos galimybes stebėti ir mažinti tiekimo riziką ir užtikrinti įvairesnį tiekimą būtų sutelkiamos į medžiagas, kurioms jų labiausiai reikia, atitinkamos priemonės turėtų būti taikomos tik strateginių žaliavų sąrašui;**

Pakeitimas

(4) siekiant užtikrinti, kad šiame reglamente nustatytos priemonės būtų susijusios su svarbiausiomis medžiagomis, turėtų būti sudaryti strateginių ir svarbiausių žaliavų sąrašai. Tie sąrašai taip pat turėtų būti naudojami siekiant nukreipti ir suderinti valstybių narių pastangas įgyvendinti šio reglamento tikslus. Į strateginių žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos itin strategiškai svarbios žaliavos, atsižvelgiant į jų naudojimą strateginėse technologijose, kuriomis grindžiama žalioji ir skaitmeninė pertvarka, arba gynybos ar kosmoso, **taip pat sveikatos ir apsirūpinimo maistu saugumo** srityse, kurioms būdingas potencialiai didelis atotrūkis tarp pasaulinės pasiūlos ir prognozuojamos paklausos ir kuriose padidinti gamybą yra palyginti sunku, pavyzdžiui, dėl ilgo pasirengimo naujiems projektams, kuriais siekiama padidinti tiekimo pajėgumus. Siekiant atsižvelgti į galimus technologinius ir ekonominius pokyčius, **taip pat į ad hoc riziką, kylančią dėl geopolitinių konfliktų ar gaivalinių nelaimių, strateginių žaliavų sąrašas turėtų būti periodiškai peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas. Tarybai paprašius, sąrašą turėtų būti galima keisti bet kuriuo metu, nelaukiant numatytos peržiūros;**

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento 5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(5) Į svarbiausių žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos visos strateginės žaliavos ir visos kitos visai Sąjungos ekonomikai itin svarbios žaliavos, kurių tiekimo sutrikimų rizika yra didelė. Siekdama atsižvelgti į galimus technologinius ir ekonominius pokyčius, Komisija, tęsdama dabartinę praktiką, turėtų periodiškai atlikti vertinimą, remdamasi įvairių žaliavų gamybos, prekybos, naudojimo, perdirbimo ir pakeitimo duomenimis, ir atnaujinti svarbiausių ir strateginių žaliavų sąrašus, kurie turi atspindėti su tomis žaliavomis susijusios ekonominės svarbos ir tiekimo rizikos pokyčius. Į svarbiausių žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos tos žaliavos, kurių ekonominė svarba ir tiekimo rizika pasiekia arba viršija nustatytas ribas, neklasifikuojant atitinkamų žaliavų pagal svarbą. Šis vertinimas turėtų būti grindžiamas paskutinių turimų penkerių metų laikotarpio duomenų vidurkiu. Šiame reglamente nustatytos priemonės, susijusios su leidimų išdavimu, planavimu, žvalgyba, stebėseną, žiediškumu ir tvarumu pagal vieno langelio principą, turėtų būti taikomos visų svarbiausių žaliavų atvejais;

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento 6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(6) siekiant stiprinti Sąjungos pajėgumus strateginių žaliavų vertės

Pakeitimas

(5) Į svarbiausių žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos visos strateginės žaliavos ir visos kitos visai Sąjungos ekonomikai itin svarbios žaliavos, kurių tiekimo sutrikimų rizika yra didelė. Siekdama atsižvelgti į galimus technologinius ir ekonominius pokyčius, Komisija, tęsdama dabartinę praktiką, turėtų periodiškai atlikti vertinimą, remdamasi įvairių žaliavų gamybos, prekybos, naudojimo, perdirbimo ir pakeitimo duomenimis, ir atnaujinti svarbiausių ir strateginių žaliavų sąrašus, kurie turi atspindėti su tomis žaliavomis susijusios ekonominės svarbos ir tiekimo rizikos pokyčius. Į svarbiausių žaliavų sąrašą turėtų būti įtraukiamos tos žaliavos, kurių ekonominė svarba ir tiekimo rizika pasiekia arba viršija nustatytas ribas, neklasifikuojant atitinkamų žaliavų pagal svarbą. Šis vertinimas turėtų būti grindžiamas paskutinių turimų penkerių metų laikotarpio duomenų vidurkiu. Šiame reglamente nustatytos priemonės, susijusios su leidimų išdavimu, planavimu, žvalgyba, stebėseną, žiediškumu, **galimybėmis gauti finansavimą ir administracinę paramą** ir tvarumu pagal vieno langelio principą, turėtų būti taikomos visų svarbiausių žaliavų atvejais;

(6) siekiant stiprinti Sąjungos pajėgumus strateginių žaliavų vertės

grandinėje, turėtų būti nustatyti lyginamieji dydžiai, kuriais būtų grindžiamos pastangos ir jais vadovaujantis būtų stebima pažanga. Turėtų būti siekiama padidinti kiekvienos strateginės žaliavos pajėgumus kiekviename vertės grandinės etape, kartu stengiantis pasiekti bendrus strateginių žaliavų gavybos, apdorojimo ir perdirbimo pajėgumų lyginamuosius dydžius. Pirma, Sąjunga turėtų didinti strateginių žaliavų nuosavų geologinių išteklių naudojimą ir stiprinti pajėgumus, kurių reikia norint išgauti medžiagas, reikalingas bent 10 proc. Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų kiekio pagaminti. Atsižvelgiant į tai, kad gavybos pajėgumai labai priklauso nuo prieinamų Sąjungos geologinių išteklių, šio lyginamojo dydžio pasiekimas priklauso nuo tokio prieinamumo. Antra, siekdama sukurti visą vertės grandinę ir išvengti bet kokių kliūčių tarpiniuose etapuose, Sąjunga taip pat turėtų padidinti savo perdirbimo pajėgumus visoje vertės grandinėje ir sugebėti pagaminti bent 40 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. Trečia, manoma, kad ateinančiais dešimtmečiais vis didesnę Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų dalį gali sudaryti antrinės žaliavos, o dėl to padidėtų tiek Sąjungos žaliavų tiekimo saugumas, tiek tvarumas. Todėl naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus turėtų būti galima pagaminti bent 15 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. Šie lyginamieji dydžiai susiję su laikotarpiu iki 2030 m., atsižvelgiant į Sąjungos klimato ir energetikos sričių tikslus, nustatytus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119²⁹, ir juos pagrindžiančius Skaitmeninio dešimtmečio³⁰ programoje nustatytus skaitmeninius tikslus. Be to, kuriant kokybiškas darbo vietas, kai ugdomi įgūdžiai ir suteikiama galimybė pereiti iš vienos darbo vietos į kitą, bus mažinama sektorių darbo rinkoje kylanti rizika ir padedama užtikrinti ES konkurencingumą;

grandinėje, turėtų būti nustatyti lyginamieji dydžiai, kuriais būtų grindžiamos pastangos ir jais vadovaujantis būtų stebima pažanga. Turėtų būti siekiama padidinti kiekvienos strateginės žaliavos pajėgumus kiekviename vertės grandinės etape, kartu stengiantis pasiekti bendrus strateginių žaliavų gavybos, apdorojimo ir perdirbimo pajėgumų lyginamuosius dydžius. Pirma, Sąjunga turėtų didinti strateginių žaliavų nuosavų geologinių išteklių naudojimą ir stiprinti pajėgumus, kurių reikia norint išgauti medžiagas, reikalingas bent 10 proc. Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų kiekio pagaminti. Atsižvelgiant į tai, kad gavybos pajėgumai labai priklauso nuo prieinamų Sąjungos geologinių išteklių, šio lyginamojo dydžio pasiekimas priklauso nuo tokio prieinamumo, **ir prioritetas turėtų būti teikiamas antrinėms žaliavoms**. Antra, siekdama sukurti visą vertės grandinę ir išvengti bet kokių kliūčių tarpiniuose etapuose, Sąjunga taip pat turėtų padidinti savo perdirbimo pajėgumus visoje vertės grandinėje ir sugebėti pagaminti bent 40 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. Trečia, manoma, kad ateinančiais dešimtmečiais vis didesnę Sąjungoje suvartojamų strateginių žaliavų dalį gali sudaryti antrinės žaliavos, o dėl to padidėtų tiek Sąjungos žaliavų tiekimo saugumas, tiek tvarumas. Todėl naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus turėtų būti galima pagaminti bent 15 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio. Šie lyginamieji dydžiai susiję su laikotarpiu iki 2030 m., atsižvelgiant į Sąjungos klimato ir energetikos sričių tikslus, nustatytus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119²⁹, ir juos pagrindžiančius Skaitmeninio dešimtmečio programoje³⁰ nustatytus skaitmeninius tikslus. Be to, kuriant kokybiškas darbo vietas, kai ugdomi įgūdžiai ir suteikiama galimybė pereiti iš vienos darbo vietos į kitą, **taip pat remiamas vietos bendruomenių vystymasis**, bus mažinama sektorių darbo

rinkoje kylanti rizika ir padedama užtikrinti ES konkurencingumą;

²⁹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

³⁰ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa (OL L 323, 2022 12 19, p. 4–26).

²⁹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

³⁰ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa (OL L 323, 2022 12 19, p. 4–26).

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento 7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(7) kalbant apie kai kurias žaliavas, Sąjunga beveik visiškai priklauso nuo tiekimo iš vienos šalies. Dėl tokios priklausomybės kyla didelė tiekimo sutrikimų rizika. Siekiant apriboti tokią galimą riziką ir padidinti Sąjungos ekonominę atsparumą, turėtų būti stengiamasi užtikrinti, kad iki 2030 m. ne daugiau kaip 65 proc. bet kokių strateginių neperdirbtų žaliavų Sąjungai būtų tiekiamas iš vienos trečiosios šalies, tačiau ypatingą dėmesį reikėtų skirti šalims, su **kuriomis** Sąjunga yra sudariusi strategines partnerystes žaliavų srityje, nes tokiais atvejais yra daugiau galimybių apsaugoti nuo **tokios** tiekimo rizikos;

Pakeitimas

(7) kalbant apie kai kurias žaliavas, Sąjunga beveik visiškai priklauso nuo tiekimo iš vienos šalies. Dėl tokios priklausomybės kyla didelė tiekimo sutrikimų rizika **bei saugumo ir pažeidžiamumo rizika**. Siekiant apriboti tokią galimą riziką ir padidinti Sąjungos ekonominę atsparumą, turėtų būti stengiamasi užtikrinti, kad iki 2030 m. ne daugiau kaip 65 proc. bet kokių strateginių **arba svarbiausiųjų** neperdirbtų žaliavų Sąjungai būtų tiekiamas iš vienos trečiosios šalies, **atsižvelgiant į atitinkamos vertės grandinės koncentracijos lygį pasauliniu mastu**, tačiau ypatingą dėmesį reikėtų skirti šalims **kandidatėms, kaimyninėms šalims ir kitoms šalims bei regionams**, su **kuriai**s Sąjunga yra sudariusi strategines partnerystes žaliavų srityje, nes tokiais atvejais yra daugiau galimybių apsaugoti nuo tiekimo rizikos;

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento 9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(9) siekdama stiprinti pajėgumus Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos, turėtų nustatyti strateginius projektus Sąjungoje, kuriuos įgyvendinant ketinama vykdyti strateginių žaliavų gavybą, apdorojimą arba perdirbimą. Teikiant veiksmingą paramą strateginiams projektams galima pagerinti galutinės grandies sektorių galimybes gauti medžiagų, taip pat sukurti ekonominių galimybių visoje vertės grandinėje, be kita ko, ir MVI, ir prisidėti prie darbo vietų kūrimo. Todėl, siekiant užtikrinti strateginių projektų plėtojimą visoje Sąjungoje, tokiems projektams turėtų būti taikomos paprastesnės ir iš anksto žinomos leidimų išdavimo procedūros ir teikiama parama siekiant gauti finansavimą. Siekiant sutelkti paramą ir užtikrinti jos pridėtinę vertę, prieš skiriant tokią paramą, projektai turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Strateginiais Sąjungos projektais turėtų būti stiprinamas Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumas, techninės jų įgyvendinimo galimybės turi būti pakankamos, o projektai turi būti įgyvendinami tvariai tiek aplinkos, tiek socialiniu požiūriu. Tokie projektai taip pat turėtų būti naudingi tarpvalstybiniu mastu, t. y. ir už atitinkamos valstybės narės ribų. Jeigu Komisija įvertina, kad šie kriterijai buvo įvykdyti, ji turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu; Kadangi greitas pripažinimas yra labai svarbus siekiant veiksmingai remti Sąjungos tiekimo saugumą, vertinimo procesas turėtų likti racionalus ir ne pernelyg sudėtingas;

Pakeitimas

(9) siekdama stiprinti pajėgumus Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos, turėtų nustatyti strateginius projektus Sąjungoje, kuriuos įgyvendinant ketinama vykdyti strateginių žaliavų gavybą, apdorojimą arba perdirbimą. Teikiant veiksmingą paramą strateginiams projektams galima pagerinti galutinės grandies sektorių galimybes gauti medžiagų, taip pat sukurti ekonominių galimybių visoje vertės grandinėje, be kita ko, ir MVI, ***regioninėms bei vietos bendruomenėms***, ir prisidėti prie darbo vietų kūrimo. Todėl, siekiant užtikrinti strateginių projektų plėtojimą visoje Sąjungoje, tokiems projektams turėtų būti taikomos ***veiksmingesnės, skaidresnės***, paprastesnės ir iš anksto žinomos leidimų išdavimo procedūros ***nemažinant aplinkosaugos ir socialinių reikalavimų, taip pat*** teikiama parama siekiant gauti ***ir užtrinti*** finansavimą, ***o tai, jei pasiteisintų, galėtų tapti pavyzdžiu leidimų išdavimo procedūroms ir galimybėms gauti finansavimą svarbiausių ar kitų žaliavų atveju***. Siekiant sutelkti paramą ir užtikrinti jos pridėtinę vertę, prieš skiriant tokią paramą, projektai turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Strateginiais Sąjungos projektais turėtų būti stiprinamas Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumas, techninės jų įgyvendinimo galimybės turi būti pakankamos, o projektai turi būti įgyvendinami tvariai tiek aplinkos, tiek socialiniu požiūriu. Tokie projektai taip pat turėtų būti naudingi tarpvalstybiniu mastu, t. y. ir už atitinkamos valstybės narės ribų. Jeigu Komisija įvertina, kad šie kriterijai buvo įvykdyti, ji turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu. Kadangi greitas pripažinimas yra labai svarbus

siekiant veiksmingai remti Sąjungos tiekimo saugumą, vertinimo procesas turėtų likti racionalus ir ne pernelyg sudėtingas;

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento 10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(10) siekdama įvairinti strateginių žaliavų tiekimą Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos, turėtų nustatyti strateginius projektus trečiosiose šalyse, kuriose ketinama vykdyti strateginių žaliavų gavybą, apdirbimą arba perdirbimą. Siekiant užtikrinti, kad tokie strateginiai projektai būtų veiksmingai įgyvendinami, turėtų būti sudaromos geresnės galimybės jiems gauti finansavimą. Siekiant užtikrinti projektų pridėtinę vertę, jie turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Kaip ir Sąjungos projektų atveju, strateginiais projektais trečiosiose šalyse turėtų būti **stiprinamas** Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo **saugumas**, techninės jų įgyvendinimo galimybės turi būti pakankamos, o projektai turi būti įgyvendinami tvariai. Besiformuojančiose rinkose ir besivystančiose šalyse įgyvendinami projektai turėtų būti abipusiškai naudingi ir Sąjungai, ir susijusiai trečiajai šaliai, ir toje šalyje **turi** būti **sukuriamas** pridėtinė vertė, atsižvelgiant ir į jo suderinamumą su Sąjungos prekybos politika. Tokia vertė gali būti sukuriamas, kai projektas yra naudingas daugiau nei viename vertės grandinės etape, taip pat tuomet, kad įgyvendinant projektą sukuriamas platesnio masto ekonominė ir socialinė nauda, be kita ko, sukuriama tarptautinius standartus atitinkančias darbo vietas. Jeigu Komisija įvertina, kad šie kriterijai buvo įvykdyti, ji turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto

Pakeitimas

(10) siekdama įvairinti strateginių žaliavų tiekimą Sąjungoje, Komisija, padedama Tarybos, turėtų nustatyti strateginius projektus **šalyse kandidatėse, kaimyninėse šalyse ir** trečiosiose šalyse, kuriose ketinama vykdyti strateginių žaliavų gavybą, apdirbimą arba perdirbimą. Siekiant užtikrinti, kad tokie strateginiai projektai būtų veiksmingai įgyvendinami, turėtų būti sudaromos geresnės galimybės jiems gauti finansavimą. Siekiant užtikrinti projektų pridėtinę vertę, **be kita ko, trečiosioms šalims, kuriose jie vykdomi,** jie turėtų būti vertinami pagal tam tikrus kriterijus. Kaip ir Sąjungos projektų atveju, strateginiais projektais trečiosiose šalyse, **ypač šalyse kandidatėse ir kaimyninėse šalyse,** turėtų būti **prisidedama stiprinant** Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo **saugumą**, techninės jų įgyvendinimo galimybės turi būti pakankamos, o projektai turi būti įgyvendinami tvariai **tokiu būdu, kad prisidėtų prie regionų ir vietos bendruomenių vystymosi.** Besiformuojančiose rinkose ir besivystančiose šalyse įgyvendinami projektai turėtų būti abipusiškai naudingi ir Sąjungai, ir susijusiai trečiajai šaliai. **Prireikūs ES rems šalis kandidatės, kaimynines šalis arba trečiajais šalis joms stiprinant savo teisinę sistemą, gero valdymo gebėjimus ir skaidrumą žaliavų sektoriuje, kad žaliavų partnerystė būtų naudinga visoms šalims, taip pat ir vietos gyventojams. Kiekvienu projektu** toje

pripažinimo strateginiu;

šalyje *turėtų* būti *kuriama* pridėtinė vertė, atsižvelgiant ir į jo suderinamumą su *ES sutartyse įtvirtintais principais*, Sąjungos prekybos politika *ir strateginiais prioritetais*. Tokia vertė gali būti sukuriama, kai projektas yra naudingas daugiau nei viename *žaliavų* vertės grandinės etape, taip pat tuomet, kad įgyvendinant projektą sukuriama platesnio masto ekonominė ir socialinė nauda, be kita ko, sukuriant tarptautinius standartus atitinkančias darbo vietas. Jeigu Komisija įvertina, kad šie kriterijai buvo įvykdyti, ji turėtų paskelbti sprendimą dėl projekto pripažinimo strateginiu;

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento 11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) siekiant užtikrinti, kad didesnė žaliavų gamyba būtų tvari, naujų žaliavų projektai turėtų būti įgyvendinami tvariai. Tuo tikslu strateginiai projektai, kuriems teikiama parama pagal šį reglamentą, turėtų būti vertinami atsižvelgiant į tarptautines priemones, apimančias visus tvarumo aspektus, nurodytus ES tvarių žaliavų principuose³¹, įskaitant aplinkos apsaugos užtikrinimą, socialiai atsakingą veiklą, kurią vykdant *gerbiamos* žmogaus *teisės, kaip antai* moterų *teisės*, ir *skaidrų verslą*. Projektais taip pat turėtų būti užtikrinamas sąžiningas bendradarbiavimas ir išsamios bei prasmingos konsultacijos su vietos bendruomenėmis, *be kita ko, su* čiabuvių *tautomis*. Siekiant, kad projektų rengėjai galėtų aiškiai ir veiksmingai laikytis šio kriterijaus, turėtų būti laikoma, kad pakanka laikytis atitinkamų Sąjungos teisės aktų, tarptautinių standartų, gairių ir principų arba dalyvauti pagal šį reglamentą pripažintoje sertifikavimo schemeje;

Pakeitimas

(11) siekiant užtikrinti, kad didesnė žaliavų gamyba būtų tvari, naujų žaliavų projektai turėtų būti įgyvendinami tvariai. Tuo tikslu strateginiai projektai, kuriems teikiama parama pagal šį reglamentą, turėtų būti vertinami atsižvelgiant į tarptautines priemones, apimančias visus tvarumo aspektus, nurodytus ES tvarių žaliavų principuose³¹, įskaitant aplinkos *ir jūrų bei pakrančių* apsaugos užtikrinimą, socialiai atsakingą veiklą, kurią vykdant *paisoma* žmogaus *teisių, be kita ko, moterų ir vaikų teisių, taikoma skaidri verslo praktika, didinama socialinė, ekonominė ir teritorinė sanglauda, taip pat suteikiant užimtumo galimybių nepakankamai atstovaujamos ir socialiai nepalankioje padėtyje esančioms grupėms. Be to, šie teisės aktai turi būti vertinami pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę, tarptautinę aplinkos teisę ir išsamaus tikrinimo principus, o* projektais taip pat turėtų būti užtikrinamas sąžiningas bendradarbiavimas ir išsamios bei prasmingos konsultacijos su *regioninėmis*

ir vietos bendruomenėmis, *įskaitant* čiabuvių *tautas*. Siekiant, kad projektų rengėjai galėtų aiškiai ir veiksmingai laikytis šio kriterijaus, turėtų būti laikoma, kad pakanka laikytis atitinkamų Sąjungos teisės aktų, tarptautinių standartų, gairių ir principų arba dalyvauti pagal šį reglamentą pripažintoje sertifikavimo schemoje;

³¹ Europos Komisijos Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis direktoratas. ES tvarių žaliavų principai. Leidinių biuras, 2021 m. Prieiga per internetą:
<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/23e4b6a0-41da-11ec-89db-01aa75ed71a1/language-lt>

³¹ Europos Komisijos Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis direktoratas. ES tvarių žaliavų principai. Leidinių biuras, 2021 m. Prieiga per internetą:
<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/23e4b6a0-41da-11ec-89db-01aa75ed71a1/language-lt>

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento 11 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(11a) remiantis Komisijos pranešimu dėl bendriems Europos interesams svarbaus projekto (BEISP)^{1a}, tvarios ir aplinką tausojančios gavybos projektai, apimantys naujoviškus procesus ir vykdomi atliekant mineraloginį bei metalurginį perdirbimą netoli gavybos vietų, gali būti laikomi bendriems Europos interesams svarbiais projektais. Šiais projektais turėtų būti svariai prisidedama prie ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos ir jais turėtų būti didinamas Sąjungos pramonės ir ekonomikos konkurencingumas. Be to, siekiant suderinti šiuos projektus su Europos vertybėmis ir tikslais, turėtų būti tvirtai įsipareigojama užtikrinti skaidrumą, regioninę plėtrą, švietimą ir bendruomenės dalyvavimą, vengti iškastinio kuro naudojimo integruojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, mažinti atliekų kiekį ir taikyti tvaraus

1a Komunikatas dėl valstybės pagalbos, skirtos bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti, suderinamumo su vidaus rinka analizės kriterijai (OL C 528, 2021 12 30, p. 10–18).

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento 12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(12) bet kuris strateginių žaliavų projekto rengėjas turėtų turėti galimybę kreiptis į Komisiją dėl jo projekto pripažinimo strateginiu. Paraiškoje turėtų būti pateikiami *keli* su kriterijais susiję dokumentai ir įrodymai. Kad būtų galima geriau įvertinti gyvybingumą socialiniu, aplinkosauginiu ir ekonominiu požiūriais, projekto įgyvendinamumą ir įverčių patikimumo lygį, projekto rengėjas taip pat turėtų nurodyti projekto klasifikaciją pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją ir sudaryti sąlygas objektyviam patvirtinimui, pagrįsdamas šią klasifikaciją atitinkamais įrodymais. Prie paraiškos taip pat turėtų būti pridedamas projekto tvarkaraštis, kad būtų galima įvertinti, kada projektu būtų galima prisidėti prie vidaus pajėgumų arba įvairinimo lyginamųjų dydžių užtikrinimo. Kadangi tam, kad kasybos projektai būtų įgyvendinami veiksmingai, labai svarbu, kad jiems pritartų visuomenė, projekto rengėjas taip pat turėtų pateikti planą, kuriame būtų numatytos priemonės visuomenės *pritarimui lengviau gauti* Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas socialiniams partneriams, pilietinei visuomenei ir kitiems priežiūrą vykdančioms subjektams. Projekto rengėjas taip pat turėtų pateikti verslo planą,

Pakeitimas

(12) bet kuris strateginių žaliavų projekto rengėjas turėtų turėti galimybę kreiptis į Komisiją dėl jo projekto pripažinimo strateginiu. Paraiškoje turėtų būti pateikiami *atitinkami* su kriterijais susiję dokumentai ir įrodymai. Kad būtų galima geriau įvertinti gyvybingumą socialiniu, aplinkosauginiu ir ekonominiu požiūriais, projekto įgyvendinamumą ir įverčių patikimumo lygį, projekto rengėjas taip pat turėtų nurodyti projekto klasifikaciją pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją ir sudaryti sąlygas objektyviam patvirtinimui, pagrįsdamas šią klasifikaciją atitinkamais įrodymais. Prie paraiškos taip pat turėtų būti pridedamas projekto tvarkaraštis, kad būtų galima įvertinti, kada projektu būtų galima prisidėti prie vidaus pajėgumų arba įvairinimo lyginamųjų dydžių užtikrinimo. Kadangi tam, kad kasybos projektai būtų įgyvendinami veiksmingai, labai svarbu, kad jiems pritartų visuomenė, projekto rengėjas taip pat turėtų pateikti planą, kuriame būtų numatytos priemonės, *užtikrinančios tinkamą visuomenės dalyvavimą, konsultavimąsi su ja, pripažinimą ir kontrolę. Tai galioja ir projektams šalyse kandidatėse, kaimyninėse šalyse ir trečiojoje šalyse.* Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas

kuriame būtų pateikta informacija apie projekto finansinį gyvybingumą ir jau sudarytų susitarimų dėl finansavimo ir prekių pirkimo apžvalga, taip pat galimų darbo vietų kūrimo ir projekto poreikių, susijusių su kvalifikuota darbo jėga, įskaitant kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, įverčiai;

socialiniams partneriams, pilietinei visuomenei ir kitiems priežiūrą vykdančioms subjektams, **taip pat vietos ir regioninėmis valdžios institucijoms.** Projekto rengėjas taip pat turėtų pateikti verslo planą, kuriame būtų pateikta informacija apie projekto finansinį gyvybingumą ir jau sudarytų susitarimų dėl finansavimo ir prekių pirkimo apžvalga, taip pat galimų darbo vietų kūrimo ir projekto poreikių, susijusių su kvalifikuota darbo jėga, įskaitant kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, **ir iniciatyvų, kuriomis siekiama pagerinti moterų dalyvavimą ir bendras darbo sąlygas,** įverčiai;

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento 19 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(19a) žaliavos, kurios nelaikomos svarbiausiosiomis ar strateginėmis, vis tiek gali būti labai svarbios valstybėms narėms ir jų pramonei bei sektoriams, kuriems šis reglamentas netaikomas;

Pagrindimas

Todėl labai svarbu, kad šis reglamentas nebūtų aiškinamas priešingai. Turi būti užtikrinta, kad reglamentas neturėtų poveikio žaliavų, reikalingų, pvz., žemės ūkiui ir statyboms, prieinamumui.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento 20 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(20) siekiant sumažinti leidimų išdavimo procedūros sudėtingumą ir padidinti **jo** efektyvumą bei skaidrumą, svarbiausiųjų žaliavų projektų rengėjai turėtų turėti

(20) siekiant sumažinti leidimų išdavimo procedūros sudėtingumą ir padidinti **jos** efektyvumą bei skaidrumą, svarbiausiųjų žaliavų projektų rengėjai turėtų turėti

galimybę bendrauti su viena nacionaline institucija, atsakinga už visos leidimų išdavimo procedūros palengvinimą ir koordinavimą, o strateginių projektų atveju – už išsamaus sprendimo priėmimą per nustatytą laikotarpį. Tuo tikslu valstybės narės turėtų paskirti vieną nacionalinę kompetentingą instituciją. Prireikus, atsižvelgiant į valstybės narės vidaus organizacinę struktūrą, nacionalinės kompetentingos institucijos užduotis turėtų būti įmanoma tomis pačiomis sąlygomis perduoti kitai institucijai. Siekdamas užtikrinti **veiksmingą savo pareigų vykdymą**, valstybės narės savo nacionalinėms kompetentingoms institucijoms arba bet kuriai jų vardu veikiančiai institucijai turėtų skirti pakankamai darbuotojų ir išteklių;

galimybę bendrauti su viena nacionaline institucija, atsakinga už visos leidimų išdavimo procedūros palengvinimą ir koordinavimą, o strateginių projektų atveju – už išsamaus sprendimo priėmimą per nustatytą laikotarpį. Tuo tikslu valstybės narės turėtų paskirti vieną nacionalinę kompetentingą instituciją, **kuri turėtų reguliariai konsultuotis su atitinkamomis regioninėmis institucijomis**. Prireikus, atsižvelgiant į valstybės narės vidaus organizacinę struktūrą, nacionalinės kompetentingos institucijos užduotis turėtų būti įmanoma tomis pačiomis sąlygomis perduoti kitai institucijai. **Šis paskyrimas nedaro poveikio ministrų organizacijai, įskaitant jos sprendimų priėmimo procesą.** Siekdamas užtikrinti, **kad jos veiksmingai galėtų vykdyti savo pareigas**, valstybės narės savo nacionalinėms kompetentingoms institucijoms arba bet kuriai jų vardu veikiančiai institucijai turėtų skirti pakankamai darbuotojų ir išteklių;

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento 21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(21) siekdamas užtikrinti aiškumą dėl strateginių projektų statuso suteikimo ir apriboti galimo piktnaudžiavimo bylinėjimusi veiksmingumą, kartu nedarant neigiamo poveikio veiksmingam teisminiam nagrinėjimui, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad ginčai, susiję su leidimų strateginiams projektams išdavimo procedūra, būtų išsprendžiami laiku. Tuo tikslu nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad pareiškėjai ir projektų rengėjai galėtų naudotis paprasta ginčų sprendimo procedūra ir kad strateginių projektų atvejais būtų galima skubiai vykdyti visas su projektais susijusias teismines ir ginčų sprendimo

Pakeitimas

(21) siekdamas užtikrinti aiškumą dėl strateginių projektų statuso suteikimo ir apriboti galimo piktnaudžiavimo bylinėjimusi veiksmingumą, kartu nedarant neigiamo poveikio veiksmingam teisminiam nagrinėjimui, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad ginčai, susiję su leidimų strateginiams projektams išdavimo procedūra, būtų išsprendžiami laiku. Tuo tikslu nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad pareiškėjai ir projektų rengėjai galėtų naudotis paprasta ginčų sprendimo procedūra ir kad strateginių projektų atvejais būtų galima skubiai vykdyti visas su projektais susijusias teismines ir ginčų sprendimo

procedūras;

procedūras. **Be to, šis reglamentas turėtų sudaryti geresnes sąlygas keistis geriausia patirtimi ginčų sprendimo srityje;**

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento 25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(25) vykstant konfliktams dėl žemės naudojimo gali atsirasti kliūčių įgyvendinti svarbiausių žaliavų projektus. Tinkamai parengti planai, įskaitant teritorijų ir zonų nustatymo planus, kuriuose atsižvelgiama į galimybes įgyvendinti svarbiausių žaliavų projektus ir kurių galimas poveikis aplinkai buvo įvertintas, gali padėti **nustatyti** visuomeninio turto ir interesų pusiausvyrą, sumažinti konfliktų riziką ir paspartinti tvarų žaliavų projektų įgyvendinimą Sąjungoje. Todėl atsakingos nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, rengdamos atitinkamus planus, turėtų apsvarstyti galimybę įtraukti nuostatas, susijusias su žaliavų projektais;

Pakeitimas

(25) vykstant konfliktams dėl žemės naudojimo gali atsirasti kliūčių įgyvendinti svarbiausių žaliavų projektus. Tinkamai parengti planai, **grindžiami glaudžiu valdžios institucijų bendradarbiavimu nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis**, įskaitant teritorijų ir zonų nustatymo planus, kuriuose atsižvelgiama į galimybes įgyvendinti svarbiausių žaliavų projektus ir kurių galimas poveikis aplinkai, **kultūrai ir visuomenei, įskaitant poveikį maisto produktų gamybai**, buvo įvertintas, gali padėti **rasti** visuomeninio turto ir interesų pusiausvyrą, sumažinti konfliktų riziką ir paspartinti tvarų žaliavų projektų įgyvendinimą Sąjungoje **ir šalyse kandidatėse, kaimyninėse šalyse ir trečiosiose šalyse**. Todėl atsakingos nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, rengdamos atitinkamus planus, turėtų apsvarstyti galimybę įtraukti nuostatas, susijusias su žaliavų projektais;

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento 25 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(25a) pripažįstant itin svarbų vietos ir regioninių valdžios institucijų vaidmenį daugiapakopio valdymo srityje, jų aktyvus dalyvavimas yra būtinas siekiant skatinti

regioninę svarbiausių ir strateginių žaliavų projektų plėtrą. Jų specifinės žinios ir artumas prie šių projektų užtikrina veiksmingą sprendimų priėmimą, skatina dalyvavimą vietos lygmeniu ir leidžia taikyti tvarią, prie regionų specifikos pritaikytą praktiką, taigi galiausiai didina šių iniciatyvų sėkmę ir teigiamą poveikį;

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento 25 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(25b) pripažįstant išskirtinius atokiausių regionų poreikius ir aplinkybes, labai svarbu pritaikyti kasybos, perdirbimo ir apdorojimo projektus prie konkrečių jų sąlygų. Užtikrinant, kad tokiais sumetimais būtų skatinamas tvarus vystymasis, išsaugomos vietos ekosistemos, atsižvelgiama į kultūrinius niuansus ir kuo labiau didinama galima nauda šiems regionams, jie bus suderinti su Sąjungos išipareigojimu siekti teisingos ir įtraukios pažangos visose teritorijose;

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl reglamento 25 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(25c) labai svarbu pripažinti kasybos, apdorojimo ir perdirbimo projektų potencialą išlaikyti ir didinti vertę regionuose, gerinti vietos įgūdžius ir kovoti su depopuliacija, nes šie projektai gali būti esminiai ekonomikos veiksniai, suteikiantys darbo galimybių, stiprinantys vietos pajėgumus ir darantys vietą

patrauklią gyventojams, ir tokiu būdu skatinantys regionų vystymąsi ir ilgalaikį tvarumą;

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl reglamento 26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(26) siekiant gauti finansavimą svarbiausių žaliavų projektams Sąjungoje dažnai kyla sunkumų. Svarbiausių žaliavų rinkoms dažnai būdingas didelis kainų nepastovumas, ilgi pasirengimo laikotarpiai, didelė koncentracija ir neskaidrumas. Be to, šiam sektoriui finansuoti reikia aukšto lygio ekspertinių žinių, kurių finansų įstaigoms dažnai trūksta. Siekdamos įveikti šiuos veiksnius ir padėti užtikrinti stabilų ir patikimą strateginių žaliavų tiekimą, valstybės narės ir Komisija turėtų padėti gauti finansavimą ir administracinę paramą;

Pakeitimas

(26) siekiant gauti finansavimą svarbiausių žaliavų projektams Sąjungoje dažnai kyla sunkumų. Svarbiausių žaliavų rinkoms dažnai būdingas didelis kainų nepastovumas, ilgi pasirengimo laikotarpiai, didelė koncentracija ir neskaidrumas. Be to, šiam sektoriui finansuoti reikia aukšto lygio ekspertinių žinių, kurių finansų įstaigoms dažnai trūksta. Siekdamos įveikti šiuos veiksnius ir padėti užtikrinti stabilų ir patikimą strateginių žaliavų tiekimą, valstybės narės ir Komisija turėtų *šalinti politikos kliūtis* ir padėti gauti finansavimą ir administracinę paramą;

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl reglamento 27 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(27 a) siekiant užtikrinti, kad tiekimo grandinės problemų, kilusių dėl COVID-19 pandemijos ir dėl Rusijos invazijos į Ukrainą sukeltos energetikos krizės, nebegalėtų kilti, Europos Sąjungai reikia tinkamos darbo jėgos, todėl ji turi pasinaudoti tokiomis ES finansinėmis priemonėmis kaip „Europos socialinis fondas +“ (ESF+), Europos regioninės plėtros fondas (ERPF) ir Teisingos pertvarkos mechanizmas, kad paremtų švietimo ir mokymo priemones, kuriomis

*būtų siekiama kelti darbo jėgos
kvalifikaciją visoje žaliavų vertės
grandinėje;*

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento 28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(28) siekdami įveikti apribojimus, susijusius su šiuo metu dažnai suskaidytais viešųjų ir privačiųjų investicijų pastangomis, palengvinti integraciją ir investicijų grąžą, Komisija, valstybės narės ir skatinamojo finansavimo bankai turėtų geriau suderinti šiuo metu Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis vykdomas finansavimo programas ir sukurti jų sinergiją, taip pat užtikrinti geresnį veiksmų koordinavimą ir bendradarbiavimą su pramone ir pagrindinėmis privačiojo sektoriaus suinteresuotosiomis šalimis. Tuo tikslu turėtų būti įsteigtas specialus Tarybos pogrupis, kuriame dirbtų valstybių narių ir Komisijos ekspertai, taip pat atitinkamų viešųjų finansų įstaigų atstovai. Šis pogrupis turėtų svarstyti atskirus strateginių projektų finansavimo poreikius ir galimas jų finansavimo galimybes, kad projektų rengėjams būtų galima pateikti pasiūlymus, kaip geriausiai pasinaudoti esamomis finansavimo galimybėmis. Svarstydamą ir teikdamą rekomendacijas dėl strateginių projektų finansavimo trečiojoje šalyse, Taryba visų pirma turėtų atsižvelgti į strategiją „Global Gateway“⁴²;

⁴² Bendras komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui

Pakeitimas

(28) siekdami įveikti apribojimus, susijusius su šiuo metu dažnai suskaidytais viešųjų ir privačiųjų investicijų pastangomis, palengvinti integraciją ir investicijų grąžą, Komisija, valstybės narės ir skatinamojo finansavimo bankai turėtų geriau suderinti šiuo metu Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis vykdomas finansavimo programas ir sukurti jų sinergiją, taip pat užtikrinti geresnį veiksmų koordinavimą ir bendradarbiavimą su pramone ir pagrindinėmis privačiojo sektoriaus suinteresuotosiomis šalimis. Tuo tikslu turėtų būti įsteigtas specialus Tarybos pogrupis, kuriame dirbtų valstybių narių ir Komisijos ekspertai, taip pat atitinkamų viešųjų finansų įstaigų atstovai. Šis pogrupis turėtų svarstyti atskirus strateginių projektų finansavimo poreikius ir galimas jų finansavimo galimybes, kad projektų rengėjams būtų galima pateikti pasiūlymus, kaip geriausiai pasinaudoti esamomis finansavimo galimybėmis. Svarstydamą ir teikdamą rekomendacijas dėl strateginių projektų finansavimo **šalyse kandidatėse, kaimyninėse šalyse ir trečiojoje šalyse**, Taryba visų pirma turėtų atsižvelgti į strategiją „Global Gateway“⁴² **ir strategines partnerystes bei stojimo susitarimus**;

⁴² Bendras komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento 29 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(29) labai svarbu užtikrinti privačias bendrovių, finansinių investuotojų ir perkančiųjų įmonių investicijas. Tais atvejais, kai vien privačių investicijų nepakanka, veiksmingam projektų įgyvendinimui svarbiausių žaliavų vertės grandinėje gali prireikti viešosios paramos, pavyzdžiui, garantijų, paskolų arba investicijų į nuosavą ir kvazinuosavą kapitalą. Ši viešoji parama gali būti laikoma valstybės pagalba. Tokia pagalba turi būti skatinamojo poveikio, būtina, tinkama ir proporcinga. Dabartinėse valstybės pagalbos gairėse, kurios neseniai buvo nuodugniai peržiūrėtos atsižvelgiant į dvejopos pertvarkos tikslus, numatyta daug galimybių tam tikromis sąlygomis remti investicijas svarbiausių žaliavų vertės grandinėje;

Pakeitimas

(29) labai svarbu užtikrinti privačias bendrovių, finansinių investuotojų ir perkančiųjų įmonių investicijas. Tais atvejais, kai vien privačių investicijų nepakanka, veiksmingam projektų įgyvendinimui svarbiausių žaliavų vertės grandinėje gali prireikti viešosios paramos, pavyzdžiui, garantijų, paskolų arba investicijų į nuosavą ir kvazinuosavą kapitalą. Ši viešoji parama gali būti laikoma valstybės pagalba. Tokia pagalba turi būti skatinamojo poveikio, būtina, tinkama ir proporcinga. Dabartinėse valstybės pagalbos gairėse, kurios neseniai buvo nuodugniai peržiūrėtos atsižvelgiant į dvejopos pertvarkos tikslus, numatyta daug galimybių tam tikromis sąlygomis remti investicijas svarbiausių žaliavų vertės grandinėje. ***Komisija ir valstybės narės turėtų paaiškinti, kaip gali būti taikomos valstybės pagalbos taisyklės. Be to, jos turėtų nustatyti finansinius mechanizmus, kuriais būtų remiami esami ir nauji pramonės pajėgumai svarbiausių žaliavų vertės grandinėje, apimantys tiek veiklos, tiek kapitalo išlaidas. Komisija turėtų toliau nagrinėti galimybę užtikrinti specialų ES lygmens finansavimą, pavyzdžiui, skiriant finansinę paramą konkreitiems projektams iš naujo ar esamo fondo, kuris nėra skirtas tik žaliavoms;***

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento 33 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(33) iš kosmoso užfiksuoti duomenys ir paslaugos, **teikiamos** vykdant Žemės stebėjimą, gali padėti kurti tvarias svarbiausių žaliavų vertės grandines, užtikrinant nuolatinį informacijos srautą, kuris galėtų būti naudingas vykdant tokią veiklą, kaip **antai** kasybos teritorijų stebėseną ir valdymą, poveikio aplinkai ir socialinio bei ekonominio poveikio vertinimas arba naudingųjų iškasenų išteklių žvalgyba. Kadangi stebint Žemę taip pat galima gauti informaciją apie atokias ir nepasiekiamas vietas, valstybės narės turėtų į tai kiek manoma atsižvelgti rengdamos ir įgyvendindamos savo nacionalines žvalgybos programas;

Pakeitimas 25

**Pasiūlymas dėl reglamento
34 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(34) nors siekiant užtikrinti didesnę tiekimo saugumą būtina stiprinti Sąjungos svarbiausių žaliavų vertės grandinę, svarbiausių žaliavų tiekimo grandinės ir toliau bus pasaulinio masto ir neapsaugotos nuo išorės veiksnių. Neseni arba tebevykstantys įvykiai – nuo COVID-19 krizės iki neišprovokuotos ir nepagrįstos karinės agresijos prieš Ukrainą – parodė kai kurių Sąjungos tiekimo grandinių pažeidžiamumą sutrikimų atvejais. Siekiant užtikrinti, kad valstybės narės ir Europos pramonė galėtų numatyti tiekimo sutrikimus ir būtų pasirengusios jų padariniams, reikėtų parengti priemones, kuriomis būtų didinami stebėsenos pajėgumai, koordinuojamos strateginės atsargos ir stiprinamas įmonių

Pakeitimas

(33) iš kosmoso užfiksuoti duomenys ir paslaugos, **teikiami** vykdant Žemės stebėjimą, gali padėti kurti tvarias svarbiausių žaliavų vertės grandines, užtikrinant nuolatinį informacijos srautą, kuris galėtų būti naudingas vykdant tokią veiklą kaip kasybos teritorijų stebėseną ir valdymą, poveikio aplinkai ir socialinio bei ekonominio poveikio vertinimas **prieš pradedant eksploatuoti ir eksploatacijos metu, siekiant užtikrinti atitiktį socialinėms ir aplinkos apsaugos reguliavimo sistemoms**, arba naudingųjų iškasenų išteklių žvalgyba. Kadangi stebint Žemę taip pat galima gauti informaciją apie atokias ir nepasiekiamas vietas, valstybės narės turėtų į tai kiek manoma atsižvelgti rengdamos ir įgyvendindamos savo nacionalines žvalgybos programas;

Pakeitimas

(34) nors siekiant užtikrinti didesnę tiekimo saugumą būtina stiprinti Sąjungos svarbiausių žaliavų vertės grandinę, svarbiausių žaliavų tiekimo grandinės ir toliau bus pasaulinio masto ir neapsaugotos nuo išorės veiksnių. Neseni arba tebevykstantys įvykiai – nuo COVID-19 krizės iki neišprovokuotos ir nepagrįstos karinės agresijos prieš Ukrainą – parodė kai kurių Sąjungos tiekimo grandinių pažeidžiamumą sutrikimų atvejais. Siekiant užtikrinti, kad valstybės narės ir Europos pramonė galėtų numatyti tiekimo sutrikimus ir būtų pasirengusios jų padariniams, reikėtų parengti priemones, kuriomis būtų didinami stebėsenos pajėgumai, **keičiamasi informacija, prireikus** koordinuojamos strateginės

pasirengimas;

atsargos ir stiprinamas įmonių pasirengimas;

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl reglamento 35 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(35) valstybės narės neturi tokių pačių pajėgumų, reikalingų užtikrinti informuotumą apie riziką ir ją numatyti, ir ne visos valstybės narės yra sukūrusios specialias struktūras, stebinčias svarbiausiųjų žaliavų tiekimo grandines ir galinčias informuoti įmones apie galimą tiekimo sutrikimų riziką. Be to, nors kai kurios įmonės investavo į savo tiekimo grandinių stebėseną, kitoms trūksta pajėgumų tai padaryti. Todėl, atsižvelgdama į pasaulinį svarbiausiųjų žaliavų tiekimo grandinių aspektą ir jų sudėtingumą, Komisija turėtų parengti specialią stebėsenos suvestinę, kurioje būtų vertinama svarbiausiųjų žaliavų tiekimo rizika, ir užtikrinti, kad surinkta informacija būtų prieinama valdžios institucijoms ir privatiems subjektams, taip didindama valstybių narių sinergiją. Siekdama užtikrinti, kad Sąjungos vertės grandinės būtų pakankamai parengtos galimiems tiekimo sutrikimams, Komisija turėtų atlikti testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir įvertinti strateginių žaliavų tiekimo grandinių pažeidžiamumą bei joms kylančią tiekimo riziką. Valstybės narės turėtų prisidėti prie šios veiklos, kai įmanoma, atlikdamos tokį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis pasitelkiant nacionalines tiekimo ir informavimo įstaigas, susijusias su svarbiausiųjų žaliavų sritimi. Taryba turėtų užtikrinti Komisijos ir valstybių narių atliekamo testavimo nepalankiausiomis sąlygomis koordinavimą. Tais atvejais, kai nė viena valstybė narė neturi galimybių atlikti reikalingą konkrečios strateginės žaliavos

Pakeitimas

(35) valstybės narės neturi tokių pačių pajėgumų, reikalingų užtikrinti informuotumą apie riziką ir ją numatyti, ir ne visos valstybės narės yra sukūrusios specialias struktūras, stebinčias svarbiausiųjų žaliavų tiekimo grandines ir galinčias informuoti įmones apie galimą tiekimo sutrikimų riziką. Be to, nors kai kurios įmonės investavo į savo tiekimo grandinių stebėseną, kitoms trūksta pajėgumų tai padaryti. Todėl, atsižvelgdama į pasaulinį svarbiausiųjų žaliavų tiekimo grandinių aspektą ir jų sudėtingumą, Komisija turėtų parengti specialią stebėsenos suvestinę, kurioje būtų vertinama svarbiausiųjų žaliavų tiekimo rizika, ir užtikrinti, kad surinkta informacija būtų prieinama valdžios institucijoms ir privatiems subjektams, taip didindama valstybių narių sinergiją. Siekdama užtikrinti, kad Sąjungos vertės grandinės būtų pakankamai parengtos galimiems tiekimo sutrikimams, Komisija turėtų atlikti testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir įvertinti strateginių žaliavų tiekimo grandinių pažeidžiamumą bei joms kylančią tiekimo riziką. Valstybės narės turėtų prisidėti prie šios veiklos, kai įmanoma, atlikdamos tokį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis pasitelkiant nacionalines tiekimo ir informavimo įstaigas, susijusias su svarbiausiųjų žaliavų sritimi. Taryba turėtų užtikrinti Komisijos ir valstybių narių atliekamo testavimo nepalankiausiomis sąlygomis koordinavimą. Tais atvejais, kai nė viena valstybė narė neturi galimybių atlikti reikalingą konkrečios strateginės žaliavos

testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, Komisija šį testavimą turėtų atlikti pati. Viešai skelbdama tokio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus, Komisija taip pat turėtų pasiūlyti galimas strategijas, kurias galėtų taikyti valdžios institucijos ir privatūs subjektai, siekdami sumažinti tiekimo riziką, *kaip antai* strateginių *atsargų kaupimo* arba *tolesnio jų tiekimo įvairinimo*. Siekdama surinkti informaciją, reikalingą stebėsenos ir testavimo nepalankiausiomis sąlygomis priemonėms vykdyti, Komisija turėtų derinti veiksmus su atitinkamu nuolatinio Tarybos pogrupiu, o valstybės narės turėtų nustatyti ir stebėti pagrindinius rinkos dalyvius, kurie yra svarbūs vertės grandinės veikimui. Tais atvejais, kai nė vienas nuolatinio pogrupio narys neturi galimybių atlikti reikalingą konkrečios strateginės žaliavos testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, Komisija turėtų šį testavimą atlikti pati;

testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, Komisija šį testavimą turėtų atlikti pati. Viešai skelbdama tokio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus, Komisija taip pat turėtų pasiūlyti galimas strategijas, kurias galėtų taikyti valdžios institucijos ir privatūs subjektai, siekdami sumažinti tiekimo riziką, *pavyzdžiui, įgyvendinti papildomas politikos priemones, kuriomis siekiama sumažinti strateginių žaliavų poreikį, kaupti strategines atsargas arba labiau įvairinti jų tiekimą*. Siekdama surinkti informaciją, reikalingą stebėsenos ir testavimo nepalankiausiomis sąlygomis priemonėms vykdyti, Komisija turėtų derinti veiksmus su atitinkamu nuolatinio Tarybos pogrupiu, o valstybės narės turėtų nustatyti ir stebėti pagrindinius rinkos dalyvius, kurie yra svarbūs vertės grandinės veikimui. Tais atvejais, kai nė vienas nuolatinio pogrupio narys neturi galimybių atlikti reikalingą konkrečios strateginės žaliavos testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, Komisija turėtų šį testavimą atlikti pati;

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl reglamento 41 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(41) svarbiausiosios žaliavos yra metalai, kurie iš esmės gali būti perdirbami daugybę kartų, nors kartais jų kokybė dėl to pablogėja. Taip sukuriama galimybė vykdyti žaliąją pertvarką pereiti prie tikrai žiedinės ekonomikos. Po pradinio spartaus svarbiausiųjų žaliavų, reikalingų naujoms technologijoms, paklausos augimo etapo, kai pirminė gavyba ir apdorojimas vis dar bus pagrindiniai šių žaliavų gavimo būdai, vis *svarbesnis* turėtų tapti perdirbimas ir dėl *jo* turėtų sumažėti pirminės gavybos poreikis bei su juo susijęs poveikis. Tačiau šiais laikais svarbiausiųjų žaliavų perdirbimo lygiai tebėra maži, o

Pakeitimas

(41) svarbiausiosios žaliavos yra metalai, kurie iš esmės gali būti perdirbami daugybę kartų, nors kartais jų kokybė dėl to pablogėja. Taip sukuriama galimybė vykdyti žaliąją pertvarką pereiti prie tikrai žiedinės ekonomikos. Po pradinio spartaus svarbiausiųjų žaliavų, reikalingų naujoms technologijoms, paklausos augimo etapo, kai pirminė gavyba ir apdorojimas vis dar bus pagrindiniai šių žaliavų gavimo būdai, vis *svarbesni* turėtų tapti perdirbimas *bei pakartotinis naudojimas* ir dėl *jų* turėtų sumažėti pirminės gavybos poreikis bei su juo susijęs poveikis. Tačiau šiais laikais svarbiausiųjų žaliavų perdirbimo lygiai

perdirbimo sistemos ir technologijos dažnai neatitinka šių medžiagų ypatumų. Todėl reikia imtis veiksmų, kuriais būtų šalinami įvairūs veiksniai, ribojantys žiediško potencialą;

tebėra maži, **nes trūksta paskatų**, o perdirbimo sistemos ir technologijos dažnai neatitinka šių medžiagų ypatumų. Todėl reikia imtis veiksmų, kuriais būtų šalinami įvairūs veiksniai, ribojantys žiediško potencialą, **kad perdirbimas taptų perėjimo prie veiksmingos ekonomikos ir reikalingų žaliavų kūrimo pagrindu. (AM 50). Nepaisant to, kiek strateginių žaliavų bus sunaudojama Sąjungoje 2030 m., galutinis tikslas turėtų būti visiškai tų žaliavų žiediškas;**

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl reglamento 41 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(41a) reikia šviesti visuomenę ir didinti jos informuotumą apie perdirbimo ir efektyvaus išteklių naudojimo svarbą, skatinant tvarų elgesį tiek individualiai, tiek kolektyviai, nes tai yra tinkamas būdas užtikrinti perėjimą prie tikrai žiedinės ekonomikos, kuri padės sumažinti priklausomybę nuo trečiųjų šalių žaliavų;

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl reglamento 42 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(42a) elektroninės įrangos atliekų sudėtyje yra svarbiausių žaliavų, kurių koncentracija yra gerokai didesnė nei pasaulio aukščiausios klasės rūdose. Tai suteikia didžiulių gavybos iš urbanistinių atliekų plėtros galimybių. Todėl labai svarbu sukurti perdirbimo centrams palankią infrastruktūrą, kad jie galėtų veiksmingai ir efektyviai vėl pateikti

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl reglamento 43 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(43) daugelyje Sąjungos regionų, kuriuose anksčiau buvo vykdoma žaliavų gavyba, yra uždarytų įrenginių, kuriuose sukaupta daug kasybos atliekų, bet šias atliekas tik neseniai pradėta laikyti ekonomiškai svarbiomis, todėl jų svarbiausiųjų žaliavų potencialas daugiausia dar nebuvo ištirtas. Naudojant kasybos atliekų įrenginiuose sukauptas svarbiausias žaliavas būtų galima sukurti ekonominę vertę ir darbo vietas istoriniuose kasybos regionuose, **kurie dažnai *nukenčia* dėl *deindustrializacijos* ir *nuosmukio***. Nepakankamas dėmesys ***svarbiausiųjų žaliavų kiekiams ir*** informacijos trūkumas, visų pirma kalbant apie uždarytus atliekų įrenginius, yra vienos iš pagrindinių kliūčių, trukdančių geriau išnaudoti kasybos atliekose esančių svarbiausiųjų žaliavų potencialą;

Pakeitimas

(43) daugelyje Sąjungos regionų, kuriuose anksčiau buvo vykdoma žaliavų gavyba, yra uždarytų įrenginių, kuriuose sukaupta daug kasybos atliekų, bet šias atliekas tik neseniai pradėta laikyti ekonomiškai svarbiomis, todėl jų svarbiausiųjų žaliavų potencialas daugiausia dar nebuvo ištirtas. Naudojant kasybos atliekų įrenginiuose sukauptas svarbiausias žaliavas būtų galima sukurti ekonominę vertę ir darbo vietas istoriniuose kasybos regionuose ***ir suteikti teigiamą postūmį tolesniam atitinkamų regionų ir vietos bendruomenių, kurioms dažnai *poveikį daro deindustrializacija ir nuosmukis, o dėl to didėja regioniniai skirtumai ir nelygybė, vystymuisi. Šiomis aplinkybėmis Sąjunga turi didinti savo atsparumą apribodama neigiamą poveikį aplinkai ir socialinį poveikį, kuris patiriamas užtikrinant galimybę gauti žaliavų****. Nepakankamas dėmesys ***socialiniams ir ekonominiams aspektams bei*** informacijos trūkumas ***apie svarbiausiųjų žaliavų kiekius***, visų pirma kalbant apie uždarytus atliekų įrenginius, yra vienos iš pagrindinių kliūčių, trukdančių geriau išnaudoti kasybos atliekose esančių svarbiausiųjų žaliavų potencialą, ***taip pat siekiant teritorinės sanglaudos;***

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl reglamento 44 a konstatuojamoji dalis (nauja)

(44a) reikia sukurti aiškią ir darnią kasybos atliekose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo reguliavimo sistemą, kad būtų užtikrintas aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos standartų laikymasis, taip pat skatinti investicijas į infrastruktūrą, reikalingą kasybos atliekose esančioms svarbiausiosioms žaliavoms panaudoti, be kita ko, sudarant palankesnes sąlygas gauti finansavimą ir skiriant valstybės paramą, kad būtų galima sumažinti priklausomybę nuo naujų gavybos rūšių ir tvariai pakartotinai naudoti esamus išteklius;

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl reglamento 45 konstatuojamoji dalis

(45) tiek esamų, tiek naujų kasybos atliekų įrenginių operatoriai turėtų atlikti preliminarų ekonominio vertinimo tyrimą, susijusį su svarbiausių žaliavų, išgautų iš įrenginių vietoje esančių kasybos atliekų ir iš tokių susidarančių atliekų, naudojimu. Laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/98/EB⁴⁶ nustatytos atliekų hierarchijos, pirmenybė turėtų būti teikiama veiksams, kuriais siekiama užkirsti kelią atliekų, kuriose yra svarbiausių žaliavų, susidarymui, išgaunant svarbiausias žaliavas iš išgauto iškasenų kiekio prieš joms tampant atliekomis. Atlikdami šį tyrimą, veiklos vykdytojai turėtų surinkti būtiną informaciją, be kita ko **susijusia** su svarbiausių žaliavų koncentracija ir kiekiais kasybos atliekose, ir įvertinti įvairias galimybes, susijusias su procesais, operacijomis ar verslo susitarimais, kuriuos naudojant būtų galima sudaryti sąlygas ekonomiškai perspektyviam svarbiausių žaliavų panaudojimui. Šiuo įpareigojimu

(45) tiek esamų, tiek naujų kasybos atliekų įrenginių operatoriai turėtų atlikti preliminarų ekonominio vertinimo tyrimą, susijusį su svarbiausių žaliavų, išgautų iš įrenginių vietoje esančių kasybos atliekų ir iš tokių susidarančių atliekų, naudojimu. Laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/98/EB⁴⁶ nustatytos atliekų hierarchijos, pirmenybė turėtų būti teikiama veiksams, kuriais siekiama užkirsti kelią atliekų, kuriose yra svarbiausių žaliavų, susidarymui, išgaunant svarbiausias žaliavas iš išgauto iškasenų kiekio prieš joms tampant atliekomis. Atlikdami šį tyrimą, veiklos vykdytojai turėtų surinkti būtiną informaciją, be kita ko, **susijusia** su svarbiausių žaliavų koncentracija ir kiekiais kasybos atliekose, ir įvertinti įvairias galimybes, susijusias su procesais, operacijomis ar verslo susitarimais, kuriuos naudojant būtų galima sudaryti sąlygas ekonomiškai, **ekologiškai ir socialiai** perspektyviam svarbiausių žaliavų

papildomi Direktyvoje 2006/21/EB ir nacionaliniuose teisės aktuose, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, nustatyti įpareigojimai ir jis yra tiesiogiai taikomas. Vykdydami šį įpareigojimą veiklos vykdytojai ir kompetentingos institucijos turėtų siekti kuo labiau sumažinti administracinę našta ir kuo labiau integruoti procedūras;

⁴⁶ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3–30).

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl reglamento 46 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(46) siekdamas spręsti nepakankamos informacijos apie uždarytų kasybos atliekų įrenginių svarbiausiųjų žaliavų potencialą problemą, valstybės narės, laikydamosi Sąjungos konkurencijos taisyklių, turėtų sukurti duomenų bazę, kurioje būtų saugoma visa tokių žaliavų panaudojimui svarbi informacija, visų pirma susijusi su svarbiausiųjų žaliavų kiekiais ir koncentracija kasybos atliekų įrenginiuose. Informacija turėtų būti skelbiama viešai patogiai naudoti, skaitmenine forma, kad būtų galima susipažinti su išsamesne technine informacija. Siekdamas suteikti naudotojams patogią prieigą prie informacijos, valstybės narės turėtų, pavyzdžiui, įsteigti kontaktinį punktą, kuriame būtų galima keistis išsamesne informacija su potencialiais svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo projektų kūrėjais. Sukurtoje duomenų bazėje potencialūs projektų rengėjai turėtų lengvai rasti įrenginius, kuriuose esančių svarbiausiųjų

panaudojimui. Šiuo įpareigojimu papildomi Direktyvoje 2006/21/EB ir nacionaliniuose teisės aktuose, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, nustatyti įpareigojimai ir jis yra tiesiogiai taikomas. Vykdydami šį įpareigojimą veiklos vykdytojai ir kompetentingos institucijos turėtų siekti kuo labiau sumažinti administracinę našta ir kuo labiau integruoti procedūras;

⁴⁶ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3–30).

Pakeitimas

(46) siekdamas spręsti nepakankamos informacijos apie uždarytų kasybos atliekų įrenginių svarbiausiųjų žaliavų potencialą problemą, valstybės narės, laikydamosi Sąjungos konkurencijos taisyklių, turėtų sukurti duomenų bazę, kurioje būtų saugoma visa tokių žaliavų panaudojimui svarbi informacija, visų pirma susijusi su svarbiausiųjų žaliavų kiekiais ir koncentracija kasybos atliekų įrenginiuose. Informacija turėtų būti skelbiama viešai patogiai naudoti, skaitmenine forma, kad būtų galima susipažinti su išsamesne technine informacija. Siekdamas suteikti naudotojams patogią prieigą prie informacijos, valstybės narės ***ir vietos bei regioninės valdžios institucijos*** turėtų, pavyzdžiui, įsteigti kontaktinį punktą, kuriame būtų galima keistis išsamesne informacija su potencialiais svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo projektų kūrėjais. Sukurtoje duomenų bazėje potencialūs projektų rengėjai turėtų lengvai rasti

žaliavų panaudojimo ekonominės perspektyvos yra didelės. Siekdamos sutelkti ribotus išteklius, valstybės narės, rinkdamos informaciją, turėtų laikytis pakopinio požiūrio ir daugiau pastangų reikalaujančius informacijos rinkimo etapus vykdyti tik perspektyviausiuose objektuose. Renkant informaciją turėtų būti siekiama teikti tikslią ir reprezentatyvią informaciją apie kasybos atliekų įrenginius ir kuo geriau parodyti svarbiausių žaliavų panaudojimo galimybes;

įrenginius, kuriuose esančių svarbiausių žaliavų panaudojimo ekonominės, **ekologinės ir socialinės** perspektyvos yra didelės. Siekdamos sutelkti ribotus išteklius, valstybės narės, rinkdamos informaciją, turėtų laikytis pakopinio požiūrio ir daugiau pastangų reikalaujančius informacijos rinkimo etapus vykdyti tik perspektyviausiuose objektuose. Renkant informaciją turėtų būti siekiama teikti tikslią ir reprezentatyvią informaciją apie kasybos atliekų įrenginius ir kuo geriau parodyti svarbiausių žaliavų panaudojimo **aplinkai mažiausiai kenksmingais būdais** galimybes;

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl reglamento 54 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(54) siekdama įgyvendinti 2020 m. svarbiausių žaliavų veiksmų planą, Sąjunga su trečiosiomis šalimis susitarė dėl strateginių partnerysčių žaliavų srityje. Siekiant įvairinti pasiūlą, šios pastangos turėtų būti tęsiamos. Siekdamos sukurti ir užtikrinti nuoseklią būsimų partnerysčių sudarymo sistemą, valstybės narės ir Komisija, bendradarbiaudamos Taryboje, turėtų aptarti ir užtikrinti, kad būtų koordinuojama, *inter alia*, informacija apie tai, ar esamomis partnerystėmis pasiekiami numatyti tikslai, pirmenybė trečiosioms šalims, kai sudaromos naujos partnerystės, tokių partnerysčių turinys ir jų suderinamumas bei galimo valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis sinergija. Sąjunga, laikydamasi strategijos „Global Gateway“, turėtų siekti abipusiškai naudingų partnerysčių su besiformuojančiomis rinkomis ir besivystančiomis šalimis, kuriomis būtų prisidedama prie jos žaliavų tiekimo grandinės įvairinimo ir sukuriama pridėtinė

Pakeitimas

(54) siekdama įgyvendinti 2020 m. svarbiausių žaliavų veiksmų planą, Sąjunga su trečiosiomis šalimis susitarė dėl strateginių partnerysčių žaliavų srityje. Siekiant įvairinti pasiūlą, šios pastangos turėtų būti tęsiamos **ypatingą dėmesį skiriant tinkamam teisės aktų dėl priverstinio darbo ir išsamaus patikrinimo, darbo teisių ir TDO rekomendacijų dėl kasybos sektoriaus laikymuisi ir prasmingam bendradarbiavimui su vietos bendruomenėmis**. Siekdamos sukurti ir užtikrinti nuoseklią būsimų partnerysčių sudarymo sistemą, valstybės narės ir Komisija, bendradarbiaudamos Taryboje, turėtų aptarti ir užtikrinti, kad būtų koordinuojama, *inter alia*, informacija apie tai, ar esamomis partnerystėmis pasiekiami numatyti tikslai, pirmenybė trečiosioms šalims, kai sudaromos naujos partnerystės, tokių partnerysčių turinys ir jų suderinamumas bei galimo valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis

šių šalių gamybos vertė;

sinergija. Sąjunga, laikydamasi strategijos „Global Gateway“, turėtų siekti abipusiškai naudingų partnerystė su besiformuojančiomis rinkomis ir besivystančiomis šalimis, kuriomis būtų prisidedama prie jos žaliavų tiekimo grandinės įvairinimo ir sukuriama pridėtinė šių šalių gamybos vertė. ***Taip pat reikia dėti daugiau pastangų bendradarbiaujant ir koordinuojant veiksmus su tarptautiniais partneriais ir su Europos laisvosios prekybos asociacijos narėmis, vidaus rinkoje dalyvaujančiomis šalimis arba šalimis kandidatėmis ir kaimyninėmis šalimis;***

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl reglamento 54 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(54a) teikiant pirmenybę naujoms partnerystėms su šalimis kandidatėmis, kaimyninėmis šalimis ir trečiosiomis šalimis, ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas žmogaus teisėms, konfliktų sprendimui ir regioniniam stabilumui;

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl reglamento 55 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(55) siekiant remti užduočių, susijusių su strateginių projektų rengimu ir jų finansavimu, žvalgybos programomis, stebėsenos pajėgumais ar strateginėmis atsargomis, įgyvendinimą ir teikti Komisijai tinkamas rekomendacijas, turėtų būti įsteigta Europos svarbiausiųjų žaliavų taryba. Šią Tarybą turėtų sudaryti valstybės narės ir Komisija, o kitos šalys joje galėtų

(55) siekiant remti užduočių, susijusių su strateginių projektų rengimu ir jų finansavimu, žvalgybos programomis, stebėsenos pajėgumais ar strateginėmis atsargomis, įgyvendinimą ir teikti Komisijai tinkamas rekomendacijas, turėtų būti įsteigta Europos svarbiausiųjų žaliavų taryba. Šią Tarybą turėtų sudaryti valstybės narės ir Komisija, o ***vietos ir regioninės***

dalyvauti stebėtojų teisėmis. Siekdama įgyti reikiamų ekspertinių žinių, reikalingų tam tikroms užduotims įgyvendinti, Taryba turėtų įsteigti nuolatinius finansavimo, žvalgybos, stebėsenos ir strateginių išteklių pogrupius, kurie turėtų veikti kaip tinklas, suburdami įvairias atitinkamas nacionalines institucijas ir prireikus konsultuodamiesi su pramonės atstovais, akademinė bendruomene, pilietine visuomene ir kitomis atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis. Tarybos rekomendacijos ir nuomonės turėtų būti neprivalomos, o tai, kad tokių rekomendacijų ar nuomonių nėra, neturėtų trukdyti Komisijai vykdyti savo užduočių pagal šį reglamentą;

valdžios institucijos, pilietinės visuomenė ir kitos šalys joje galėtų dalyvauti stebėtojų teisėmis. ***Europos Parlamentas turėtų būti nuolat kviečiamas į Tarybos posėdžius.*** Siekdama įgyti reikiamų ekspertinių žinių, reikalingų tam tikroms užduotims įgyvendinti, Taryba turėtų įsteigti nuolatinius finansavimo, žvalgybos, stebėsenos ir strateginių išteklių, ***taip pat tvarumo*** pogrupius, kurie turėtų veikti kaip tinklas, suburdami įvairias atitinkamas nacionalines institucijas ir prireikus konsultuodamiesi su pramonės atstovais, akademinė bendruomene, pilietine visuomene ir kitomis atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis. Tarybos rekomendacijos ir nuomonės turėtų būti neprivalomos, o tai, kad tokių rekomendacijų ar nuomonių nėra, neturėtų trukdyti Komisijai vykdyti savo užduočių pagal šį reglamentą;

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl reglamento 56 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(56) tai atvejais, kai nėra pažangos siekiant tikslų, įskaitant pajėgumų ir įvairinimo lyginamuosius dydžius, gali reikėti priimti papildomas priemones. Todėl Komisija turėtų stebėti pažangą siekiant šių tikslų;

Pakeitimas

(56) tai atvejais, kai nėra pažangos siekiant tikslų, įskaitant pajėgumų ir įvairinimo lyginamuosius dydžius, gali reikėti priimti papildomas priemones. Todėl Komisija turėtų stebėti pažangą siekiant šių tikslų ***ir teikti ataskaitas Europos Parlamentui;***

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl reglamento 56 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(56a) atlikdama vertinimą pagal 46 straipsnį, Komisija turėtų nustatyti konkrečius tikslus, susijusius su kiekvienos strateginės žaliavos gavybos, apdorojimo ir perdirbimo pajėgumais. Tai

turėtų būti padaryta per dvejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos arba atsižvelgiant į tai, ar turima reikiamos informacijos apie medžiagų prieinamumą komunalinių atliekų tvarkymo įrenginiuose, taip pat į būtinus technologinius pokyčius;

Pagrindimas

Dabartiniai tikslai yra labai platūs ir apima visas medžiagas. Konkretūs tikslai turėtų būti svarstomi atsižvelgiant į kiekvienos medžiagos ypatybes ir prieinamumą bei į vietas ir regioninių valdžios institucijų pateiktas ataskaitas apie jų komunalinių atliekų tvarkymo įrenginius.

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl reglamento 58 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(58) siekiant užtikrinti patikimą ir konstruktyvų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, visos šalys, taikančios šį reglamentą, turėtų gerbti informacijos ir duomenų, gautų vykdant savo užduotis, konfidencialumą. Komisija ir nacionalinės kompetentingos institucijos, jų pareigūnai, valstybės tarnautojai ir kiti asmenys, kurių darbą prižiūri šios institucijos, taip pat kitų valstybių narių institucijų pareigūnai ir valstybės tarnautojai neturėtų atskleisti informacijos, kurią jie gavo arba kuria pasikeitė pagal šį reglamentą, ir tokios informacijos, dėl kurios prisiimtas įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį. Ši nuostata turėtų būti taikoma ir Europos svarbiausiųjų žaliavų tarybai. Duomenys turėtų būti tvarkomi ir saugomi saugioje aplinkoje;

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl reglamento 62 konstatuojamoji dalis

Pakeitimas

(58) siekiant užtikrinti patikimą ir konstruktyvų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, visos šalys, taikančios šį reglamentą, turėtų gerbti informacijos ir duomenų, gautų vykdant savo užduotis, konfidencialumą. Komisija ir nacionalinės kompetentingos institucijos, jų pareigūnai, valstybės tarnautojai ir kiti asmenys, kurių darbą prižiūri šios institucijos, taip pat kitų valstybių narių **ir Europos Parlamento** institucijų pareigūnai ir valstybės tarnautojai neturėtų atskleisti informacijos, kurią jie gavo arba kuria pasikeitė pagal šį reglamentą, ir tokios informacijos, dėl kurios prisiimtas įpareigojimas saugoti profesinę paslaptį. Ši nuostata turėtų būti taikoma ir Europos svarbiausiųjų žaliavų tarybai. Duomenys turėtų būti tvarkomi ir saugomi saugioje aplinkoje;

(62) Komisija turėtų atlikti šio reglamento vertinimą. Remiantis Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 dalimi, šis vertinimas turėtų būti grindžiamas penkiais kriterijais – veiksmingumu, efektyvumu, aktualumu, nuoseklumu ir Europos pridėtine verte – ir turėtų būti naudojamas kaip pagrindas galimų papildomų priemonių poveikiui įvertinti. Komisija turėtų pateikti Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šio reglamento įgyvendinimo ir pažangos siekiant jo tikslų, įskaitant pajėgumų ir įvairinimo lyginamuosius dydžius, ataskaitą. Ataskaitoje, remiantis priemonių, susijusių su informacijos apie svarbiausiųjų žaliavų aplinkosauginį pėdsaką skaidrumu, įgyvendinimu, taip pat turėtų būti įvertinama, ar tikslinga nustatyti didžiausias ribas, susijusias su aplinkosauginiu pėdsaku;

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl reglamento 64 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

(62) Komisija turėtų atlikti šio reglamento vertinimą. Remiantis Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 dalimi, šis vertinimas turėtų būti grindžiamas penkiais kriterijais – veiksmingumu, efektyvumu, aktualumu, nuoseklumu ir Europos pridėtine verte – ir turėtų būti naudojamas kaip pagrindas galimų papildomų priemonių, **visų pirma susijusių su žmogaus teisėmis, aplinka ir žiedišku**, poveikiui įvertinti. Komisija turėtų pateikti Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šio reglamento įgyvendinimo ir pažangos siekiant jo tikslų, įskaitant pajėgumų ir įvairinimo lyginamuosius dydžius, ataskaitą. Ataskaitoje, remiantis priemonių, susijusių su informacijos apie svarbiausiųjų žaliavų aplinkosauginį pėdsaką skaidrumu, įgyvendinimu, taip pat turėtų būti vertinama, ar tikslinga nustatyti didžiausias su aplinkosauginiu pėdsaku susijusias ribas;

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl reglamento 64 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Pakeitimas

(64a) poreikis užtikrinti tvarų ir atsparų svarbiausiųjų žaliavų tiekimą taip pat priklauso nuo tiekimo grandinių stiprinimo Europos regionų lygmeniu. Siekiant padidinti tiekimo grandinių stabilumą ir sumažinti priklausomybę nuo išorės šaltinių, labai svarbus ir regioninių subjektų dalyvavimas;

(64b) pradėjus taikyti priemones, kuriomis užtikrinamas tinkamas svarbiausių žaliavų aiškumas ir atsekamumo kontrolė, pripažįstama skaidrumo tiekimo grandinėse svarba. Siekiant užtikrinti šiame sektoriuje veikiančių įmonių socialinę ir aplinkosauginę atsakomybę ir teikti tikslią informaciją, skatinami skaitmeniniai sprendimai ir pažangios technologijos, siekiant stebėti ir skaidriai pranešti apie žaliavų kilmę, priimtus tvarumo standartus ir tiekėjų parengtą socialinę bei aplinkosaugos praktiką;

Pakeitimas 43

**Pasiūlymas dėl reglamento
64 c konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(64c) siekiant skatinti vis didesnę atsparumą ir tvarumą tiekiant svarbiausias žaliavas, labai rekomenduojama investuoti į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, kad būtų skatinamas regioninis tiekimo šaltinių įvairinimas. Įmonėms, universitetams ir mokslinių tyrimų centrams bendradarbiaujant bus nustatytos ir plėtojamos tvarios alternatyvos, pavyzdžiui, perdirbtų medžiagų naudojimas arba naujų technologijų taikymas priklausomybei nuo pasaulinių tiekimo šaltinių mažinti;

Pakeitimas 44

**Pasiūlymas dėl reglamento
64 d konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(64d) atrenkant projektus pirmenybė turėtų būti teikiama aplinkos ir piliečių sveikatos apsaugai; reikia atlikti

nuodugnų poveikio aplinkai vertinimą, atsižvelgiant į teritorinius ypatumus ir pažeidžiamumą, ypač į hidrogeologinį stabilumą, įtraukiant regioninius atitinkamų teritorijų subjektus, kuriems tenka svarbus vaidmuo;

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Bendras šio reglamento tikslas – pagerinti vidaus rinkos veikimą sukuriant sistemą, kuria būtų užtikrinamas saugus ir tvarus svarbiausių žaliavų tiekimas Sąjungai.

Pakeitimas

1. Bendras šio reglamento tikslas – pagerinti vidaus rinkos veikimą sukuriant sistemą, kuria būtų užtikrinamas saugus ir tvarus svarbiausių žaliavų tiekimas Sąjungai ***ir tvarus jos regionų vystymasis, pirmenybę teikiant tvarumo, veiksmingumo, pakankamumo ir žiediško nuostatoms, kad būtų padidintas Sąjungos konkurencingumas.***

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 2 dalies a punkto iii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

iii) naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus, ***įskaitant visus tarpinius perdirbimo etapus***, galima pagaminti ne mažiau kaip 15 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio;

Pakeitimas

iii) naudojant Sąjungos perdirbimo pajėgumus, ***apimančius parengimo perdirbimui etapą nuo surinkimo iki rūšiavimo ir pirminio apdorojimo***, galima pagaminti ne mažiau kaip 15 proc. metinio Sąjungoje sunaudojamo strateginių žaliavų kiekio;

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 2 dalies a punkto iii a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iii) 1 straipsnio 3 dalyje nurodytoje ataskaitoje Komisija turi paskelbti šių lyginamųjų dydžių apskaičiavimo ir ataskaitų apie juos teikimo metodiką. Turėtų būti sukurtas mechanizmas, kuriuo būtų užtikrinama, kad visos medžiagos būtų traktuojamos vienodai;

Pakeitimas 48

**Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 2 dalies c a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) užtikrinti veiksmingesnes ir skaidresnes leidimų išdavimo procedūras nemažinant aplinkosaugos ir socialinių reikalavimų;

Pakeitimas 49

**Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 2 dalies d punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) užtikrinti Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų ir produktų, kurių sudėtyje yra svarbiausių žaliavų, laisvą judėjimą, kartu užtikrinant **aukšto** lygio aplinkos apsaugą, pagerinant šių žaliavų žiediškumą ir tvarumą.

d) užtikrinti Sąjungos rinkai pateikiamų svarbiausių žaliavų ir produktų, kurių sudėtyje yra svarbiausių žaliavų, laisvą judėjimą, kartu užtikrinant **aukščiausio** lygio aplinkos apsaugą, pagerinant šių žaliavų **patvarumą, taisomumą**, žiediškumą ir tvarumą.

Pakeitimas 50

**Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 2 dalies d a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) užtikrinti visų su svarbiausiosiomis ir strateginėmis žaliavomis susijusių gyvavimo ciklo procesų viešąją kontrolę;

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 2 dalies d b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

db) kurti kokybiškas darbo vietas ir skatinti įtraukią ir sąžiningą darbo rinką visoje svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinėje;

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl reglamento 1 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Jeigu, remdamasi 42 straipsnyje nurodyta ataskaita, Komisija padaro išvadą, kad tikėtina, jog Sąjunga nepasieks 2 dalyje nustatytų tikslų, Komisija įvertina **galimybes pasiūlyti priemones arba pasinaudoti** savo įgaliojimais **Sąjungos lygmeniu ir šių veiksmų proporcingumą siekiant užtikrinti**, kad **tie tikslai** būtų įgyvendinti.

3. Jeigu, remdamasi 42 straipsnyje nurodyta ataskaita, Komisija padaro išvadą, kad tikėtina, jog Sąjunga nepasieks 2 dalyje nustatytų tikslų, Komisija, **glaudžiai bendradarbiaudama su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais**, įvertina **priežastis, kodėl tie tikslai nebus pasiekti, ir pasiūlo priemonių** arba **Sąjungos lygmeniu pasinaudoja** savo įgaliojimais. **Šiomis aplinkybėmis Komisija sudaro sąlygas tam tikro lygio lankstumui, kad būtų kuo geriau atspindėtas tikslinės žaliavos vertės grandinės unikalumas, nes kiekviena medžiaga turi specifinių savybių ir sunkumų, susijusių su jos išgavimu, apdorojimu ir perdirbimu. Daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama esamų pajėgumų išsaugojimui ir rėmimui. Reikėtų skatinti atvirą ir nuolatinį**

pramonės ir politikos formuotojų dialogą siekiant nustatyti lyginamuosius dydžius, kurie būtų techniškai ir ekonomiškai įmanomi, taip pat atitinkantys ES tikslus.

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 1 dalies 5 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

(5) žvalgyba – veikla, kurią vykdant siekiama atpažinti ir nustatyti mineralų santalkų savybes;

Pakeitimas

(5) žvalgyba – veikla, kurią vykdant siekiama atpažinti ir nustatyti mineralų santalkų savybes, **įskaitant naujų gavybos ir apdorojimo technologijų kūrimą, žvalgomojo gręžimo kampanijas ir bandomųjų įrenginių paleidimą;**

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 1 dalies 8 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

(8) atsargos – mineralų santalkos, kuriose esančių išgautinų žaliavų gavyba yra ekonomiškai perspektyvi;

Pakeitimas

(8) atsargos – mineralų santalkos, kuriose esančių išgautinų žaliavų gavyba yra ekonomiškai, **aplinkos požiūriu ir socialiai** perspektyvi **tam tikros rinkos kontekste;**

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 1 dalies 11 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

(11) grąžinamasis perdirbimas – naudojimo operacija, kurios metu atliekų medžiagos perdirbamos į produktus arba medžiagas, panaudojamas pirminiais ar kitais tikslais.

Pakeitimas

(11) grąžinamasis perdirbimas – naudojimo operacija, kurios metu atliekų medžiagos **surenkamos, rūšiuojamos, išardomos ir** perdirbamos į produktus arba medžiagas, panaudojamas pirminiais ar kitais tikslais;

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 1 dalies 18 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

(18) projekto rengėjas – įmonė arba įmonių konsorciumas, plėtojantis žaliavų projektą;

Pakeitimas

(18) projekto rengėjas – įmonė arba įmonių konsorciumas, plėtojantis žaliavų projektą ***Sajungoje arba trečiosiose šalyse***;

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl reglamento 2 straipsnio 1 dalies 28 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

(28) pagrindiniai rinkos dalyviai – svarbiausių žaliavų gavybos, perdirbimo ar grąžinamojo perdirbimo veikloje dalyvaujantys gamintojai, svarbiausių žaliavų pardavėjai ir platintojai, taip pat galutinės grandies įmonės, naudojančios daug svarbiausių žaliavų;

Pakeitimas

(28) pagrindiniai rinkos dalyviai – svarbiausių žaliavų ***žvalgybos***, gavybos, perdirbimo ar grąžinamojo perdirbimo veikloje dalyvaujantys gamintojai, svarbiausių žaliavų pardavėjai ir platintojai, taip pat galutinės grandies įmonės, naudojančios daug svarbiausių žaliavų;

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl reglamento 3 straipsnio 2 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Kartu su vertinamomis žaliavomis atnaujintame strateginių žaliavų sąrašė nurodomas žaliavų, kurios strategiškai yra vienos iš svarbiausių, prognozuojamas paklausos augimas ir sunkumai, kylantys didinant jų gamybą. Strateginė svarba, numatomas paklausos augimas ***ir gamybos didinimo*** sunkumai nustatomi pagal I priedo 2 skirsnį.

Pakeitimas

Kartu su vertinamomis žaliavomis atnaujintame strateginių žaliavų sąrašė nurodomas ***svarbiausių*** žaliavų, kurios strategiškai yra vienos iš svarbiausių, prognozuojamas paklausos augimas, ***prognozuojamas paklausos prieinamumas, dėl kurio gali kilti pavojus regioninei plėtrai***, ir sunkumai, kylantys didinant jų gamybą. Strateginė svarba, numatomas paklausos augimas, ***prognozuojamas paklausos***

prieinamumas, dėl kurio gali kilti pavojus regioninei plėtrai, ir sunkumai plėtoti didesnę gamybą nustatomi pagal I priedo 2 skirsnį.

Pakeitimas 59

Pasiūlymas dėl reglamento 3 straipsnio 2 dalies 2 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija naudoja skaidrią ir aiškiai apibrėžtą medžiagų, kurios turi būti įtrauktos į strateginių žaliavų sąrašą, vertinimo metodiką, panašią į svarbiausių žaliavų sąrašui taikomą metodiką, be kita ko, naudodama techninės informacijos suvestines. Prie būsimų strateginių žaliavų sąrašų pridedamas esamų ES teisės aktų poveikio vertinimas ir poveikis į tuos sąrašus įtrauktoms medžiagoms.

Pakeitimas 60

Pasiūlymas dėl reglamento 3 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Komisija peržiūri ir prireikus atnaujina strateginių žaliavų sąrašą iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **ketveri** metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau – kas **ketverius** metus.

3. Komisija peržiūri ir prireikus atnaujina strateginių žaliavų sąrašą iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **treji** metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau – kas **trejus (3)** metus. **Tarybos prašymu, remdamasi stebėseną ir testavimu nepalankiausiomis sąlygomis pagal šį reglamentą, Komisija prireikus peržiūri arba atnaujina sąrašą bet kuriuo metu, nelaukdama tos numatytos peržiūros.**

Pakeitimas 61

**Pasiūlymas dėl reglamento
3 straipsnio 3 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Jei atlikus 1 straipsnio 3 dalyje nurodytą atnaujinimą žaliava nebelaikoma strategine žaliava, išimties tvarka ji turėtų būti toliau laikoma svarbiausia žaliava trejus metus po to atnaujinimo paskelbimo.

Pakeitimas 62

**Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 4 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Komisija peržiūri ir prireikus atnaujina svarbiausių žaliavų sąrašą iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **ketveri** metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau – kas **ketverius** metus.

4. Komisija peržiūri ir prireikus atnaujina svarbiausių žaliavų sąrašą iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: **treji** metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau – kas **trejus (3)** metus. **Tarybos prašymu, remdamasi stebėseną ir testavimu nepalankiausiomis sąlygomis pagal šį reglamentą, Komisija prireikus peržiūri arba atnaujina sąrašą bet kuriuo metu, nelaukdama tos numatytos peržiūros.**

Pakeitimas 63

**Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 4 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Jei atlikus 1 straipsnio 4 dalyje nurodytą atnaujinimą žaliava nebelaikoma svarbiausia žaliava, išimties tvarka ji turėtų būti toliau laikoma svarbiausia žaliava trejus metus po to atnaujinimo paskelbimo.

Pakeitimas 64

Pasiūlymas dėl reglamento 4 straipsnio 4 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4b. Į svarbiausių ir strateginių žaliavų statusą turi būti atsižvelgiama visuose ES teisės aktuose, kai medžiagoms daromas tiesioginis ar netiesioginis poveikis tiek bendruosiuose, konkreitiems produktams skirtuose, tiek konkrečioms medžiagoms skirtuose teisės aktuose.

Pakeitimas 65

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) projektu būtų reikšmingai prisidedama prie Sąjungos strateginių žaliavų tiekimo saugumo užtikrinimo;

a) projektu būtų reikšmingai prisidedama prie Sąjungos **svarbiausių ir** strateginių žaliavų tiekimo saugumo užtikrinimo **ir produktų, pagamintų iš svarbiausių žaliavų, tiekimo Sąjungai;**

Pakeitimas 66

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) projektas būtų įgyvendinamas tvariai, visų pirma kiek tai susiję su poveikio aplinkai stebėsenai, prevencijai ir mažinimui, socialiai atsakinga veikla, įskaitant **pagarbą** žmogaus ir darbuotojų **teisėms**, kokybiškų darbo vietų kūrimo galimybėmis ir prasmingu bendradarbiavimu su vietos bendruomenėmis ir atitinkamais socialiniais partneriais, taip pat skaidria verslo veikla laikantis tinkamos atitikties

c) projektas būtų įgyvendinamas **skaidriai ir** tvariai, visų pirma kiek tai susiję su poveikio **klimatei ir** aplinkai **bei socialinio poveikio** stebėsenai, prevencijai ir mažinimui, socialiai atsakinga veikla, įskaitant žmogaus ir darbuotojų **teisių paaisymą, kultūros paveldu**, kokybiškų darbo vietų kūrimo galimybėmis ir prasmingu bendradarbiavimu su **regioninėmis ir** vietos bendruomenėmis ir atitinkamais socialiniais partneriais, taip

užtikrinimo politikos, siekiant užkirsti kelią neigiamam poveikiui tinkamam viešojo administravimo veikimui, be kita ko, korupcijai ir kyšininkavimui, ir kuo labiau sumažinti šį poveikį;

pat skaidria verslo veikla laikantis tinkamos *ir tvirtos* atitikties užtikrinimo politikos, siekiant užkirsti kelią neigiamam poveikiui tinkamam viešojo administravimo veikimui, be kita ko, korupcijai ir kyšininkavimui, ir kuo labiau sumažinti šį poveikį;

Pakeitimas 67

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 1 dalies c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) gavybos projektų Sąjungoje aspektu projektu bus sukurta pridėtinė vertė, nes bus išlaikytas papildomas vertės grandinės etapas regione;

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) Sąjungoje vykdomų projektų atveju projekto sukūrimas, vykdymas ir gamyba būtų naudingi tarpvalstybiniu mastu ne tik atitinkamai valstybei narei, bet ir galutinės grandies sektoriams;

d) Sąjungoje vykdomų projektų atveju projekto sukūrimas, vykdymas ir gamyba būtų naudingi tarpvalstybiniu mastu ne tik atitinkamai valstybei narei, bet ir galutinės grandies sektoriams, **taip pat regionų ir vietos bendruomenėms;**

Pakeitimas 69

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 1 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

e) trečiojoje šalyje, kurios yra besiformuojančios rinkos arba besivystančios ekonomikos šalys, vykdomų projektų atveju projektas būtų

e) **šalyje kandidatėse, kaimyninėse šalyse ir** trečiojoje šalyje, kurios yra besiformuojančios rinkos arba besivystančios ekonomikos šalys,

abipusiškai naudingas Sąjungai ir atitinkamai trečiajai šaliai, nes toje šalyje būtų sukuriama pridėtinė vertė.

vykdomų projektų atveju projektas būtų abipusiškai naudingas Sąjungai ir atitinkamai trečiajai šaliai, nes toje šalyje būtų sukuriama pridėtinė vertė, ***paisoma tarptautinių standartų ir konvencijų ir būtų laikomasi Sąjungos projektams lygiaverčių socialinių, aplinkosaugos ir darbo reikalavimų.***

Pakeitimas 70

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Projekto pripažinimas strateginiu projektu nedaro poveikio reikalavimams, taikomiems atitinkamam projektui arba projekto rengėjui pagal tarptautinę, Sąjungos arba nacionalinę teisę.

Pakeitimas

3. Projekto pripažinimas strateginiu projektu nedaro poveikio reikalavimams, taikomiems atitinkamam projektui arba projekto rengėjui pagal tarptautinę, Sąjungos arba nacionalinę teisę, ***įskaitant trečiųjų valstybių nacionalinės teisės aktus.***

Pakeitimas 71

Pasiūlymas dėl reglamento 5 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Prireikus Komisija turėtų apsvarstyti galimybę įgyvendinti papildomus strateginius infrastruktūros projektus, kurie galėtų palengvinti ir pagerinti su žaliavų strateginiais projektais susijusį vežimą ir komunikaciją, taip pat apskritai prisidėti prie geresnės regionų ir vietos plėtros ir didesnio strateginio žaliavų projekto priimtumo visuomenei bei socialinės įtraukties, sykiu atsižvelgdama į aplinkosaugos klausimus.

Pakeitimas 72

**Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 3 b dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3b. Nustatant įpareigojimus, pavyzdžiui, sertifikavimo sistemas ir aplinkosauginio pėdsako reikalavimus, būtina laikytis subalansuoto požiūrio, kad pramonė galėtų laikytis šių įsipareigojimų, tačiau sykiu būtų užtikrinamos vienodos sąlygos ES ir ne ES įmonėms.

Pakeitimas 73

**Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 1 dalies c punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) projekto įgyvendinimo tvarkaraštis, įskaitant projektui reikalingų leidimų ir atitinkamos leidimų išdavimo procedūros būklės apžvalgą;

c) projekto įgyvendinimo tvarkaraštis, įskaitant projektui reikalingų leidimų ir atitinkamos **skaidrios** leidimų išdavimo procedūros būklės apžvalgą, **taip pat tinkamas visuomenės dalyvavimas šiame procese;**

Pakeitimas 74

**Pasiūlymas dėl reglamento
6 straipsnio 1 dalies d punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) planas, kuriame numatomos priemonės visuomenės pritarimui lengviau gauti, įskaitant, kai tinkama, pakartotinai naudojamų ryšių su vietos bendruomenėmis ir organizacijomis, įskaitant socialinius partnerius, **kanalų sukūrimą**, informuotumo didinimo **ir** informavimo **kampanijų įgyvendinimą** ir poveikio švelninimo bei kompensavimo **mechanizmų sukūrimą;**

d) planas, kuriame numatomos priemonės **paistyti kultūros paveldo ir užtikrinti prasmingą paveiktų bendruomenių, visų pirma susijusių vietos bendruomenių ir čiabuvių bendruomenių, įtraukimą ir aktyvų dalyvavimą visame projekte**, visuomenės pritarimui lengviau gauti, įskaitant, kai tinkama, pakartotinai naudojamų ryšių su **regioninėmis ir** vietos bendruomenėmis ir organizacijomis

kanalų sukūrimą, įskaitant socialinius partnerius ir regionines bei vietos bendruomenes, įgyvendinant dalyvavimo ir informuotumo didinimo bei informavimo kampanijas ir sukuriant poveikio švelninimo bei kompensavimo mechanizmą, užtikrinanti, kad priverstinis perkėlimas būtų naudojamas tik kaip kraštutinė priemonė;

Pakeitimas 75

Pasiūlymas dėl reglamento 6 straipsnio 1 dalies g punktas

Komisijos siūlomas tekstas

g) galimybių pagal projektą sukurti kokybiškų darbo vietų ir projekto poreikių, susijusių su kvalifikuota darbo jėga, taip pat kvalifikacijos kėlimu ir perkvalifikavimu, įvertinimas.

Pakeitimas

g) galimybių pagal projektą sukurti kokybiškų darbo vietų ir projekto poreikių, susijusių su kvalifikuota darbo jėga, taip pat kvalifikacijos kėlimu ir perkvalifikavimu, įvertinimas, *lyčių lygybės skatinimas, kai įmanoma, taikant socialinio viešojo pirkimo išlygą, daugiausia dėmesio skiriant nepakankamai atstovaujамų ir socialiai remtinų grupių užimtumo galimybių kūrimui, ypač regionuose, kurie susiduria su sunkumais šioje srityje. Gavybos projektų atveju – pridėtinės vertės, išlaikytos metalurginio ir mineraloginio perdūrimo ir mineralinių išteklių panaudojimo atvejais, įvertinimas, išreikštas naujų darbo vietų kūrimu, moksliniais tyrimais ir technologine plėtra, taip pat padidėjusia verslo apimtimi.*

Pakeitimas 76

Pasiūlymas dėl reglamento 6 straipsnio 5 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Jeigu valstybė narė, kurios teritorija

Pakeitimas

Jeigu valstybė narė, kurios teritorija

susijusi su siūlomu projektu, prieštarauja tam, kad siūlomas projektas būtų pripažintas strateginiu, 4 dalyje nurodyto aptarimo metu ji nurodo pagrįstas tokio prieštaravimo priežastis. Taryba aptaria valstybės narės pateiktas pagrįstas prieštaravimo priežastis. Jeigu po šio aptarimo valstybė narė ir toliau prieštarauja, strateginio projekto statusas projektui nesuteikiamas.

susijusi su siūlomu projektu, prieštarauja tam, kad siūlomas projektas būtų pripažintas strateginiu, 4 dalyje nurodyto aptarimo metu ji, **pasikonsultavusi su atitinkamomis regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis**, nurodo pagrįstas tokio prieštaravimo priežastis. Taryba aptaria valstybės narės pateiktas pagrįstas prieštaravimo priežastis. Jeigu po šio aptarimo valstybė narė ir toliau prieštarauja, strateginio projekto statusas projektui nesuteikiamas.

Pakeitimas 77

Pasiūlymas dėl reglamento 6 straipsnio 6 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Komisijos sprendimas turi būti pagrįstas, taip pat ir tais atvejais, kai jis skiriasi nuo Tarybos nuomonės. Komisija savo argumentus pateikia Tarybai ir projekto rengėjui.

Pakeitimas

Komisijos sprendimas turi būti pagrįstas, taip pat ir tais atvejais, kai jis skiriasi nuo Tarybos nuomonės. Komisija savo argumentus pateikia Tarybai, **valstybės narės kompetentingai institucijai, Europos Parlamentui** ir projekto rengėjui.

Pakeitimas 78

Pasiūlymas dėl reglamento 6 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

8. Jeigu Komisija nustato, kad **strateginis projektas nebeatitinka 5 straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų arba jeigu jo** pripažinimas buvo grindžiamas paraiška, kurioje pateikta neteisinga informacija, ji gali, atsižvelgdama į Tarybos ir atsakingo projekto rengėjo nuomonę, panaikinti sprendimą, kuriuo projektui buvo suteiktas strateginio projekto statusas.

Pakeitimas

8. Jeigu Komisija nustato, kad **strateginio projekto** pripažinimas buvo grindžiamas paraiška, kurioje pateikta **visiškai** neteisinga informacija, ji gali, atsižvelgdama į Tarybos ir atsakingo projekto rengėjo nuomonę, panaikinti sprendimą, kuriuo projektui buvo suteiktas strateginio projekto statusas.

Pakeitimas 79

Pasiūlymas dėl reglamento 7 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Laikoma, kad strateginiais projektais prisidedama prie strateginių žaliavų tiekimo saugumo Sąjungoje užtikrinimo.

Pakeitimas

1. Laikoma, kad strateginiais projektais prisidedama prie strateginių žaliavų tiekimo saugumo Sąjungoje užtikrinimo. ***Valstybės narės užtikrina, kad strateginiams projektams būtų teikiamas didelis prioritetas kaip viešojo intereso arba visuomenės saugumo klausimui.***

Pakeitimas 80

Pasiūlymas dėl reglamento 7 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybė narė, kurios teritorijoje siūloma vykdyti strateginį projektą, imasi priemonių, siekdama padėti laiku ir veiksmingai įgyvendinti tokį projektą.

Pakeitimas

3. Valstybė narė, kurios teritorijoje siūloma vykdyti strateginį projektą, ***kartu su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis*** imasi priemonių, siekdama padėti laiku, ***skaidriai*** ir veiksmingai įgyvendinti tokį projektą.

Pakeitimas 81

Pasiūlymas dėl reglamento 7 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Taryba periodiškai dalyvauja diskusijose dėl strateginių projektų įgyvendinimo. Prireikus ji apsvarsto priemones, kurių galėtų imtis projekto rengėjas, valstybė narė, kurios teritorijai strateginis projektas daro tiesioginį poveikį, arba vietos ir regioninės valdžios institucijos, siekdamas sudaryti dar geresnes sąlygas tų strateginių projektų

sėkmingam įgyvendinimui. Taryba laiku informuoja projekto rengėją, valstybę narę ir regionines bei vietos valdžios institucijas apie diskusijų rezultatus.

Pakeitimas 82

Pasiūlymas dėl reglamento 7 straipsnio 9 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

9. Projekto rengėjas sukuria ir reguliariai atnaujina specialią projekto interneto svetainę, kurioje pateikiama atitinkama informacija, susijusi su strateginiu projektu, įskaitant informaciją apie strateginio projekto poveikį aplinkai, socialinį ir ekonominį poveikį ir naudą. Ši interneto svetainė turi būti laisvai prieinama visuomenei, o informacija joje turi būti pateikiama vietos gyventojams lengvai suprantama kalba arba kalbomis.

Pakeitimas

9. Projekto rengėjas sukuria ir reguliariai atnaujina specialią projekto interneto svetainę, kurioje pateikiama atitinkama informacija, susijusi su strateginiu projektu, įskaitant informaciją apie strateginio projekto poveikį aplinkai, **kultūrai**, socialinį ir ekonominį poveikį ir naudą. Ši interneto svetainė turi būti laisvai prieinama visuomenei, o informacija joje turi būti pateikiama vietos gyventojams **ir bendruomenėms** lengvai suprantama kalba arba kalbomis. **Projekto interneto svetainėje pateikiami atlikti poveikio aplinkai, socialinio poveikio ir poveikio žmogaus teisėms vertinimai, taip pat visi esami susitarimai su paveiktomis bendruomenėmis ir koncesijos sutartys su valdžios institucijomis.**

Pakeitimas 83

Pasiūlymas dėl reglamento 8 straipsnio 3 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. 1 dalyje nurodytos nacionalinės kompetentingos institucijos pareigos arba su ja susijusios užduotys gali būti perduodamos kitai institucijai arba vykdomos kitos institucijos kiekvienu svarbiausiųjų žaliavų projekto atveju, jeigu:

Pakeitimas

3. 1 dalyje nurodytos nacionalinės kompetentingos institucijos pareigos arba su ja susijusios užduotys gali būti perduodamos kitai institucijai arba vykdomos kitos institucijos, **visų pirma atitinkamos regioninės institucijos**, kiekvienu svarbiausiųjų žaliavų projekto atveju, jeigu:

Pakeitimas 84

Pasiūlymas dėl reglamento 8 straipsnio 8 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) periodiškai aptaria šio skirsnio įgyvendinimą ir dalijasi geriausios patirties pavyzdžiais, kaip paspartinti leidimų išdavimo svarbiausiųjų žaliavų projektams procedūras ir padidinti visuomenės pritarimą;

Pakeitimas

a) periodiškai aptaria šio skirsnio įgyvendinimą ir dalijasi geriausios patirties pavyzdžiais, kaip paspartinti leidimų išdavimo svarbiausiųjų žaliavų projektams procedūras ir padidinti visuomenės **dalyvavimą, konsultavimąsi su ja ir jos pritarimą; taip pat dalijasi geriausios praktikos pavyzdžiais ir juos aptaria, be kita ko, iš kitų atitinkamų kasybos regionų, kad būtų užtikrintas struktūrinis ir nuspėjamas formatas;**

Pakeitimas 85

Pasiūlymas dėl reglamento 9 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Siekdami užtikrinti veiksmingą su strateginiais projektais Sąjungoje susijusių leidimų išdavimo procedūrų administracinį tvarkymą, projekto rengėjai ir visos susijusios institucijos užtikrina, kad tos procedūros būtų sutvarkomos kuo greičiau pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę.

Pakeitimas

1. Siekdami užtikrinti veiksmingą **ir skaidrą** su strateginiais projektais Sąjungoje susijusių leidimų išdavimo procedūrų administracinį tvarkymą, projekto rengėjai ir visos susijusios institucijos užtikrina, kad tos procedūros būtų sutvarkomos kuo greičiau pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę.

Pakeitimas 86

Pasiūlymas dėl reglamento 9 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Nedarant poveikio Sąjungos teisėje nustatytiems įpareigojimams, strateginiams projektams Sąjungoje suteikiamas

Pakeitimas

2. Nedarant poveikio Sąjungos teisėje nustatytiems įpareigojimams, strateginiams projektams Sąjungoje suteikiamas

aukščiausios nacionalinės svarbos statusas (jeigu toks statusas numatomas nacionalinėje teisėje), ir į juos turi būti atitinkamai atsižvelgiama leidimų išdavimo procedūros metu.

aukščiausios nacionalinės svarbos statusas (jeigu toks statusas numatomas nacionalinėje teisėje), ir į juos turi būti atitinkamai atsižvelgiama leidimų išdavimo procedūros metu, **įskaitant statybos, cheminių medžiagų ir prijungimo prie tinklo leidimus, aplinkos vertinimus ir leidimus, kai jų reikia, ir apimant visus administracinius prašymus ir procedūras, įskaitant paraišką dėl viešojo finansavimo.**

Pakeitimas 87

Pasiūlymas dėl reglamento 9 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Visos ginčų sprendimo procedūros, bylinėjimasis, apeliaciniai skundai ir apskundimo teismine tvarka priemonės, susijusios su leidimų išdavimo procedūra ir leidimų vykdyti strateginius projektus Sąjungoje išdavimu, nacionaliniuose teismuose, tribunoluose, kolegijose, įskaitant tarpininkavimo ar arbitražo teismus (jeigu šios institucijos numatomos pagal nacionalinę teisę), laikomos skubiomis, jeigu ir tiek, kiek tokios skubos procedūros numatomos nacionalinėje teisėje, ir su sąlyga, kad gerbiamos įprastai galiojančios asmenų arba vietos bendruomenių teisės į gynybą. Prireikus taikant tokias skubos procedūras dalyvauja strateginių projektų rengėjai.

Pakeitimas

3. Visos ginčų sprendimo procedūros, bylinėjimasis, apeliaciniai skundai ir apskundimo teismine tvarka priemonės, susijusios su leidimų išdavimo procedūra ir leidimų vykdyti strateginius projektus Sąjungoje išdavimu, nacionaliniuose teismuose, tribunoluose, kolegijose, įskaitant tarpininkavimo ar arbitražo teismus (jeigu šios institucijos numatomos pagal nacionalinę teisę), laikomos skubiomis, jeigu ir tiek, kiek tokios skubos procedūros numatomos nacionalinėje teisėje, ir su sąlyga, kad gerbiamos įprastai galiojančios asmenų arba **regioninių ar** vietos bendruomenių teisės į gynybą. Prireikus taikant tokias skubos procedūras dalyvauja strateginių projektų rengėjai.

Pakeitimas 88

Pasiūlymas dėl reglamento 10 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Sąjungos strateginių projektų, kurių leidimų išdavimo procedūra buvo pradėta

Pakeitimas

2. Sąjungos strateginių projektų, kurių leidimų išdavimo procedūra buvo pradėta

prieš suteikiant jiems strateginio projekto statusą, atveju likusių leidimų išdavimo proceso etapų po to, kai projektui suteikiamas strateginio projekto statusas, trukmė, nukrypstant nuo 1 dalies, turi būti ne ilgesnė nei:

prieš suteikiant jiems strateginio projekto statusą, atveju ***ir veiklos plėtros projektų, kuriems jau suteiktas leidimas, atveju*** likusių leidimų išdavimo proceso etapų po to, kai projektui suteikiamas strateginio projekto statusas, trukmė, nukrypstant nuo 1 dalies, turi būti ne ilgesnė nei:

Pakeitimas 89

Pasiūlymas dėl reglamento 11 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija užtikrina, kad atitinkamos institucijos per ***tris*** mėnesius nuo visos būtinos informacijos, surinktos pagal Direktyvos 2011/92/ES 5, 6 ir 7 straipsnius, gavimo ir tos direktyvos 6 ir 7 straipsniuose nurodytų konsultacijų užbaigimo pateiktų jos 1 straipsnio 2 dalies g punkto iv papunktyje nurodytą pagrįstą išvadą dėl strateginio projekto poveikio aplinkai vertinimo.

Pakeitimas

3. 8 straipsnio 1 dalyje nurodyta nacionalinė kompetentinga institucija užtikrina, kad atitinkamos institucijos per ***du*** mėnesius nuo visos būtinos informacijos, surinktos pagal Direktyvos 2011/92/ES 5, 6 ir 7 straipsnius, gavimo ir tos direktyvos 6 ir 7 straipsniuose nurodytų konsultacijų užbaigimo pateiktų jos 1 straipsnio 2 dalies g punkto iv papunktyje nurodytą pagrįstą išvadą dėl strateginio projekto poveikio aplinkai vertinimo.

Pakeitimas 90

Pasiūlymas dėl reglamento 11 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Strateginių projektų atveju konsultavimosi su suinteresuotąja visuomene dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos, nurodytos Direktyvos 2011/92/ES 5 straipsnio 1 dalyje, laikotarpis negali būti ilgesnis kaip **90** dienų.

Pakeitimas

4. Strateginių projektų atveju konsultavimosi su suinteresuotąja visuomene dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos, nurodytos Direktyvos 2011/92/ES 5 straipsnio 1 dalyje, laikotarpis negali būti ilgesnis kaip **30** dienų.

Pakeitimas 91

**Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 4 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Tinkamai konsultuojamasi su atitinkamomis pilietinei visuomenei atstovaujančiomis įstaigomis, pavyzdžiui, aplinkosaugos partneriais, nevyriausybinėmis organizacijomis ir įstaigomis, atsakingomis už socialinės įtraukties, pagrindinių teisių, neįgaliųjų teisių, lyčių lygybės ir nediskriminavimo skatinimą.

Pakeitimas 92

**Pasiūlymas dėl reglamento
12 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, atsakingos už planų, įskaitant zonų ir teritorijų nustatymo ir žemės naudojimo **planų**, rengimą, prireikus į tokius planus įtrauktų nuostatas dėl svarbiausių žaliavų projektų rengimo. Pirmenybė turi būti teikiama dirbtiniams ir užstatytiems paviršiams, pramoninėms vietovėms, urbanistinėms dykroms ir, kai tinkama, plyno lauko žemei, **nenaudojamai žemės ūkiui ir miškininkystei.**

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, atsakingos už planų, įskaitant zonų ir teritorijų nustatymo ir žemės naudojimo **planus**, rengimą, prireikus į tokius planus įtrauktų nuostatas dėl svarbiausių žaliavų projektų rengimo. ***Jei savivaldybėje yra aktyvios ar apleistos kasyklos, vykdoma žinoma istorinė kasybos veikla, yra mineralizuotos pamatinės uolienos, naudingųjų iškasenų telkiniai, patikrinti valstybių narių geologinio tyrimo arba įmonės, kuri vykdo žvalgybos ir (arba) kasybos veiklą, vietos valdžios institucijos teikia pirmenybę žvalgybos veiklai ir kasybos projektams toje teritorijoje.*** Pirmenybė turi būti teikiama dirbtiniams ir užstatytiems paviršiams, pramoninėms vietovėms, urbanistinėms dykroms ir, kai tinkama, plyno lauko žemei. ***Taip pat atsižvelgiama į galimų medžiagų gavybos vietų artumą ir į galimybę steigti technologinius centrus, kurie skatintų įvairių vertės grandinės sudedamųjų dalių sinergiją.***

Pakeitimas 93

Pasiūlymas dėl reglamento 14 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Komisija ir valstybės narės imasi veiksmų, siekdamos paspartinti ir sutelkti privačiąsias investicijas į strateginius projektus. Tokia veikla, nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams, gali apimti paramos strateginiams projektams, kuriems sunku gauti finansavimą, teikimą ir koordinavimą.

Pakeitimas

1. Komisija ir valstybės narės, **taip pat atitinkamos vietos ir regioninės valdžios institucijos** imasi veiksmų, siekdamos paspartinti ir sutelkti privačiąsias investicijas į strateginius projektus. Tokia veikla, nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams, gali apimti paramos strateginiams projektams, kuriems sunku gauti finansavimą, teikimą ir koordinavimą.

Pakeitimas 94

Pasiūlymas dėl reglamento 14 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Siekdamos palengvinti greitą ir veiksmingą strateginių projektų įgyvendinimą, valstybės narės gali teikti administracinę paramą. Tai, be kita ko, gali būti:

Pakeitimas

2. Siekdamos palengvinti greitą ir veiksmingą strateginių projektų įgyvendinimą, valstybės narės, **vietos ir regioninės valdžios institucijos** gali teikti administracinę paramą. Tai, be kita ko, gali būti:

Pakeitimas 95

Pasiūlymas dėl reglamento 14 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) pagalba projektų rengėjams, siekiantiems dar labiau padidinti **visuomenės** pritarimą dėl projekto.

Pakeitimas

b) pagalba projektų rengėjams, siekiantiems dar labiau padidinti **konsultavimąsi su visuomene, jos dalyvavimą ir pritarimą** dėl projekto, **įtraukiant rekomendacijas ir geriausios praktikos pavyzdžius, kuriais prireikus**

dalijasi Europos svarbiausių žaliavų taryba;

Pakeitimas 96

**Pasiūlymas dėl reglamento
14 straipsnio 2 dalies b a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) nuspėjamas, reguliarus ir aiškus projekto rengėjo informavimas apie vėlavimą dėl administracinių priežasčių ir kliūtis leidimų išdavimo procese, įskaitant tokio vėlavimo priežastis.

Pakeitimas 97

**Pasiūlymas dėl reglamento
15 straipsnio 1 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Iki 2024 m. liepos mėn. Taryba sukuria internetinį portalą, kuriame aiškiai ir skaidriai dalijamasi informacija apie viešojo finansavimo investuotojų prieigą, įskaitant turimą sumą, kuriose jurisdikcijose bus teikiamas finansavimas (pavyzdžiui, dotacijos, mokesčių kreditai, sutartys dėl kainų skirtumo arba paskolų garantijos) ir paraiškų teikimo procesą. Tai turėtų apimti vidaus ir tarptautines finansavimo galimybes.

Pakeitimas 98

**Pasiūlymas dėl reglamento
15 straipsnio 1 b dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b. 35 straipsnio 6 dalies a punkte nurodytas nuolatinis pogrupis praėjus dvejiems metams nuo įsigaliojimo pateikia

ataskaitą, kurioje aprašomos kliūtys gauti finansavimą, ir rekomendacijas, kaip sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą žaliavų projektams per Europos investicijų banko grupę ir atitinkamas Sąjungos lėšų teikimo ir finansavimo programas, taip pat valstybės pagalbą.

Pakeitimas 99

Pasiūlymas dėl reglamento 15 straipsnio 1 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1c. Visiems naujiems būsimiems ES lygmens finansavimo šaltiniams, sukurtiems kartu su Žaliojo kurso pramonės planu, Europos Komisija įtraukia oficialų ryšį su Svarbiausiųjų žaliavų aktu ir užtikrina, kad Europos strateginiams projektams remti būtų skirta pakankamai lėšų.

Pakeitimas 100

Pasiūlymas dėl reglamento 16 straipsnio antraštinė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Palankesnių sąlygų susitarimams dėl prekių pirkimo sudarymas

Palankesnių sąlygų **bendradarbiavimui ir** susitarimams dėl prekių pirkimo sudarymas

Pakeitimas 101

Pasiūlymas dėl reglamento 16 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) **strateginių** žaliavų, kurias jie ketina pirkti, kiekis ir kokybė;

a) žaliavų, kurias jie ketina pirkti, kiekis ir kokybė;

Pakeitimas 102

Pasiūlymas dėl reglamento 16 straipsnio 3 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Taikant 1 dalyje nurodytą sistemą projektų rengėjams turi būti suteikiama galimybė teikti pasiūlymus, kuriuose nurodoma:

Pakeitimas

3. Taikant 1 dalyje nurodytą sistemą **žaliavų** projektų rengėjams turi būti suteikiama galimybė teikti pasiūlymus, kuriuose nurodoma:

Pakeitimas 103

Pasiūlymas dėl reglamento 16 straipsnio 3 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) **strateginių** žaliavų, dėl kurių jos siekia sudaryti pirkimo susitarimus, kiekis ir kokybė;

Pakeitimas

a) žaliavų, dėl kurių jos siekia sudaryti pirkimo susitarimus, kiekis ir kokybė;

Pakeitimas 104

Pasiūlymas dėl reglamento 16 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Remdamasi pagal 2 ir 3 dalis gautais kainų pasiūlymais ir pasiūlymais, Komisija padeda užmegzti ryšius tarp **strateginių** projektų rengėjų ir jų projektams svarbių potencialių prekių pirkėjų.

Pakeitimas

4. Remdamasi pagal 2 ir 3 dalis gautais pasiūlymais, Komisija padeda užmegzti ryšius tarp **žaliavų** projektų rengėjų ir jų projektams svarbių potencialių prekių pirkėjų.

Pakeitimas 105

Pasiūlymas dėl reglamento 18 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Kiekviena valstybė narė parengia nacionalinę svarbiausių žaliavų parengtinės žvalgybos programą. Kiekviena valstybė narė pirmą tokį veiksmų planą parengia ne vėliau kaip [OL data: **1** metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Nacionalinės programos peržiūrimos ir prireikus atnaujinamos bent kas penkerius metus.

Pakeitimas

1. Kiekviena valstybė narė, ***pasikonsultavusi su vietos ir regioninėmis valdžios institucijomis***, parengia nacionalinę svarbiausių žaliavų parengtinės žvalgybos programą. Kiekviena valstybė narė pirmą tokį veiksmų planą parengia ne vėliau kaip [OL data: **vieni** metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos]. Nacionalinės programos peržiūrimos ir prireikus atnaujinamos bent kas penkerius metus.

Pakeitimas 106

**Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 5 dalies 1 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės laisvai prieinamoje interneto svetainėje viešai skelbia informaciją apie savo mineralų santalkas, kuriose yra svarbiausių žaliavų, surinktą taikant 1 dalyje nurodytose nacionalinėse programose nustatytas priemones. Atitinkamais atvejais ši informacija apima nustatytų santalkų klasifikavimą pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją.

Pakeitimas

Valstybės narės laisvai prieinamoje interneto svetainėje viešai skelbia informaciją apie savo mineralų santalkas, kuriose yra svarbiausių žaliavų, surinktą taikant 1 dalyje nurodytose nacionalinėse programose nustatytas priemones, ***ir informuoja vietos ir regionines valdžios institucijas apie santalkas jų teritorijose, tačiau neatskleidžia neskelbtinos komercinės informacijos***. Atitinkamais atvejais ši informacija apima nustatytų santalkų klasifikavimą pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją.

Pakeitimas 107

**Pasiūlymas dėl reglamento
19 straipsnio 1 dalies d punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

d) Sąjungos ir pasaulinės gamybos ir gamybos pajėgumų įvairiais vertės grandinės etapais.

Pakeitimas

d) Sąjungos ir pasaulinės gamybos ir ***dabartinių arba potencialių*** gamybos pajėgumų įvairiais vertės grandinės etapais.

Pakeitimas 108

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Komisija saugo Europos svarbiausių ir strateginių žaliavų gamybą nuo nesąžiningos prekybos praktikos, toliau taikydama ir stiprindama prekybos apsaugos priemones, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos. ES turėtų teikti pirmenybę PPO reikalavimus atitinkančių paskatų nustatymui, kad visame pasaulyje būtų užtikrintos vienodos sąlygos. Tai galėtų būti vartotojų paskatos tvarioms Europos žaliavoms arba parama pažangesnių įrenginių gamybai.

Pakeitimas 109

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 3 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija, bendradarbiaudama su nacionalinėmis institucijomis, dalyvaujančiomis 35 straipsnio 6 dalies c punkte nurodytame nuolatiniam pogrupyje, užtikrina, kad bent kas trejus metus būtų atliekamas kiekvienos strateginės žaliavos tiekimo grandinės testavimas nepalankiausiomis sąlygomis. Tuo tikslu 35 straipsnio 6 dalies c punkte nurodytas nuolatinis pogrupis koordinuoja ir paskirsto įvairių dalyvaujančių institucijų atliekamo skirtingų strateginių žaliavų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis veiksmus.

Komisija, bendradarbiaudama su nacionalinėmis institucijomis, dalyvaujančiomis 35 straipsnio 6 dalies c punkte nurodytame nuolatiniam pogrupyje, užtikrina, kad bent kas trejus metus būtų atliekamas kiekvienos strateginės **ir svarbiausios** žaliavos tiekimo grandinės testavimas nepalankiausiomis sąlygomis. Tuo tikslu 35 straipsnio 6 dalies c punkte nurodytas nuolatinis pogrupis koordinuoja ir paskirsto įvairių dalyvaujančių institucijų atliekamo skirtingų strateginių **ir svarbiausių** žaliavų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis veiksmus.

Pakeitimas 110

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. *Komisija laisvai prieinamoje interneto svetainėje viešai skelbia ir reguliariai atnaujina stebėsenos suvestinę, kurioje pateikiami šie duomenys:*

- a) *turima informacija apie 1 dalyje nurodytų parametrų raidą;*
- b) *svarbiausių žaliavų tiekimo rizikos apskaičiavimas atsižvelgiant į a punkte nurodytą informaciją;*
- c) *3 dalyje nurodyto testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai;*
- d) *tam tikrais atvejais siūlomos tinkamos rizikos mažinimo strategijos, kurias taikant būtų galima sumažinti tiekimo riziką.*

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 111

Pasiūlymas dėl reglamento 19 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Jeigu, remdamasi pagal 1, 2 ir 3 dalis surinkta informacija, Komisija mano, kad yra aiškių duomenų, jog gali kilti tiekimo sutrikimų, **Komisija** įspėja valstybes nares, Tarybą ir Sąjungos budraus krizių stebėjimo arba krizių valdymo mechanizmų, kurių taikymo sritis apima atitinkamas svarbiausias arba strategines žaliavas, valdymo įstaigas.

Pakeitimas

5. Jeigu, remdamasi pagal 1, 2 ir 3 dalis surinkta informacija, Komisija mano, kad yra aiškių duomenų, jog gali kilti tiekimo sutrikimų, **ji** įspėja valstybes nares, Tarybą, **Europos Parlamentą** ir Sąjungos budraus krizių stebėjimo arba krizių valdymo mechanizmų, kurių taikymo sritis apima atitinkamas svarbiausias arba strategines žaliavas, valdymo įstaigas.

Pakeitimas 112

Pasiūlymas dėl reglamento 20 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Teikdamos 43 straipsnyje nurodytą ataskaitą, valstybės narės pateikia Komisijai informaciją apie visus naujus arba jų teritorijoje jau vykdomus žaliavų projektus, susijusią su 19 straipsnio 1 dalies d punktu, įskaitant naujų projektų klasifikaciją pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją.

Pakeitimas

1. Teikdamos 43 straipsnyje nurodytą ataskaitą, valstybės narės, ***prireikus bendradarbiaudamos su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis ir pasikonsultavusios su socialiniais partneriais ir suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant MVĮ atstovaujančias organizacijas***, pateikia Komisijai informaciją apie visus naujus arba jų teritorijoje jau vykdomus žaliavų projektus, susijusią su 19 straipsnio 1 dalies d punktu, įskaitant naujų projektų klasifikaciją pagal Jungtinių Tautų pagrindinę išteklių klasifikaciją.

Pakeitimas 113

**Pasiūlymas dėl reglamento
21 straipsnio 2 dalies a punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

a) turimų kiekvienos strateginės žaliavos atsargų lygį, išreikštą tiek tonomis, tiek metinio atitinkamų medžiagų nacionalinio sunaudojamo kiekio procentine dalimi, taip pat atsargų cheminę formą ir grynumą;

Pakeitimas

a) turimų kiekvienos strateginės žaliavos atsargų lygį, išreikštą tiek tonomis, tiek metinio atitinkamų medžiagų nacionalinio ***jos teritorijoje*** sunaudojamo kiekio procentine dalimi, taip pat atsargų cheminę formą ir grynumą;

Pakeitimas 114

**Pasiūlymas dėl reglamento
22 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

1. Iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 2 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau – kas dvejus metus Komisija, remdamasi pagal 21 straipsnio 1 dalį gauta informacija, Tarybai pateikia:

Pakeitimas

1. Iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 2 metai po šio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau – kas dvejus metus Komisija, remdamasi pagal 21 straipsnio 1 dalį gauta informacija, Tarybai ***ir Europos Parlamentui*** pateikia:

Pakeitimas 115

Pasiūlymas dėl reglamento 22 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) išreiškiamas kiekiu, reikalingu, kad tiekimo sutrikimo atveju būtų padengtas tam tikro skaičiaus dienų vidutinis grynasis importas, apskaičiuotas remiantis importo per praėjusius kalendorinius metus kiekiu;

Pakeitimas

a) išreiškiamas kiekiu, reikalingu, kad tiekimo, ***susijusio su būtiniausių prekių gaminimu ir prekių bei paslaugų, tiesiogiai susijusių su gyvybiškai svarbiomis visuomenės funkcijomis ar ekonomine veikla, teikimu***, sutrikimo atveju būtų padengtas tam tikro skaičiaus dienų vidutinis grynasis importas, apskaičiuotas remiantis importo per praėjusius kalendorinius metus kiekiu;

Pakeitimas 116

Pasiūlymas dėl reglamento 24 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) atsižvelgdama į ***numatomą suinteresuotųjų*** dalyvių ***skaičių*** ir ***poreikį užtikrinti, kad šie skaičiai būtų galima tinkamai*** valdyti, nustato mažiausius reikalaujamos žaliavos kiekius, dėl kurių būtų galima dalyvauti sistemoje.

Pakeitimas

b) atsižvelgdama į ***skirtingus MVĮ sektoriaus rinkos*** dalyvių ***pajėgumus*** ir ***poreikius, numatomą suinteresuotųjų dalyvių skaičių ir poreikį veiksmingai juos*** valdyti ***sistemoje***, nustato mažiausius reikalaujamos žaliavos kiekius, dėl kurių būtų galima dalyvauti sistemoje.

Pakeitimas 117

Pasiūlymas dėl reglamento 25 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Kiekviena valstybė narė iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 3 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] priima ir įgyvendina nacionalines programas, kuriose numato priemones, skirtas:

Pakeitimas

1. Kiekviena valstybė narė iki [Leidinių biuro prašoma įrašyti: 3 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] priima ir įgyvendina nacionalines programas, kuriose ***taiko daugiapakopio valdymo principą, įtraukiant regionines***

valdžios institucijas į sprendimų priėmimo procesus, ir kuriose numato priemones, skirtas:

Pakeitimas 118

Pasiūlymas dėl reglamento 25 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) didinti atliekų, *kuriose esančių svarbiausiųjų žaliavų panaudojimo tikimybė didelė*, surinkimą ir užtikrinti, kad jos būtų įtraukiamos į tinkamą grąžinamojo perdirbimo sistemą, siekiant kuo labiau padidinti perdirbamų medžiagų, naudojamų svarbiausiųjų žaliavų grąžinamojo perdirbimo įrenginiuose, prieinamumą ir kokybę;

Pakeitimas

a) didinti atliekų, *metalo laužo ir nebetinkamų naudoti produktų, kuriuose yra svarbiausiųjų žaliavų*, surinkimą, *rūšiavimą ir perdirbimą* ir užtikrinti, kad jos būtų įtraukiamos į tinkamą grąžinamojo perdirbimo sistemą, siekiant kuo labiau padidinti perdirbamų medžiagų, naudojamų svarbiausiųjų žaliavų grąžinamojo perdirbimo įrenginiuose, prieinamumą ir kokybę, *visų pirma nustatant sudėtingų atliekų srautų, pavyzdžiui, elektroninės įrangos atliekų, perdirbimo procesų kokybės standartus*;

Pakeitimas 119

Pasiūlymas dėl reglamento 25 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) didinti produktų ir sudedamųjų dalių, kuriuose *esančių* svarbiausiųjų žaliavų *panaudojimo tikimybė didelė*, *pakartotinį naudojimą*;

Pakeitimas

b) didinti produktų ir sudedamųjų dalių, kuriuose *yra* svarbiausiųjų žaliavų, *pakartotinį naudojimą, skatinti taisymą, atnaujinimą, perdarymą ir paskirties keitimą*;

Pakeitimas 120

Pasiūlymas dėl reglamento 25 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) didinti svarbiausių žaliavų grąžinamojo perdirbimo technologijų brandą *ir* skatinti medžiagų naudojimo efektyvumą bei svarbiausių žaliavų pakeitimą tam tikrose srityse, bent jau įtraukiant *su tuo susijusius* paramos veiksmus, nustatytus nacionalinėse mokslinių tyrimų ir inovacijų programose;

Pakeitimas

d) didinti svarbiausių žaliavų grąžinamojo perdirbimo technologijų brandą, skatinti medžiagų naudojimo efektyvumą bei svarbiausių žaliavų pakeitimą tam tikrose srityse, *sykiu užtikrinant tokį patį efektyvumą ir techninį bei ekonominį tinkamumą. Tai galima pasiekti šiems tikslams* bent jau įtraukiant paramos veiksmus, nustatytus nacionalinėse mokslinių tyrimų ir inovacijų programose. *Šios iniciatyvos apima paramą grąžinamojo perdirbimo technologijų centrų, kurie, bendradarbiaudami su vietos ir regioninėmis valdžios institucijomis, sujungia svarbiausių žaliavų grąžinamojo perdirbimo procesų mokslinių tyrimų ir plėtros sinergiją, kūrimui;*

Pakeitimas 121

**Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 dalies e punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

e) užtikrinti, kad jų darbuotojai turėtų *įgūdžių, reikalingų* svarbiausių žaliavų vertės grandinės žiedišcumui užtikrinti.

Pakeitimas

e) *dalyvaujant socialiniams partneriams ir vykdant tvarias viešąsias investicijas* užtikrinti, kad, *pasitelkus kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą*, jų darbuotojai turėtų *bendrąją kompetenciją, reikalingą* svarbiausių žaliavų vertės grandinės žiedišcumui užtikrinti.

Pakeitimas 122

**Pasiūlymas dėl reglamento
25 straipsnio 1 dalies e a punktas (naujas)**

ea) sukurti stabilią antrinių svarbiausių žaliavų rinką, koordinuoti bendras iniciatyvas ir keistis geriausia patirtimi;

Pakeitimas 123

Pasiūlymas dėl reglamento 25 straipsnio 2 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Atsižvelgiant į 1 dalies a ir b punktus, nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams, toje dalyje nurodytos programos gali apimti finansinių paskatų, kaip antai nuolaidų, piniginio atlygio arba užstato grąžinimo sistemų, nustatymą, siekiant skatinti pakartotinai naudoti produktus, kuriuose *esančių* svarbiausių žaliavų *panaudojimo tikimybė didelė, ir rinkti tokiuose* produktuose esančias atliekas.

Pakeitimas

Atsižvelgiant į 1 dalies a ir b punktus, nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams, toje dalyje nurodytos programos gali apimti finansinių paskatų, kaip antai nuolaidų, piniginio atlygio arba užstato grąžinimo sistemų, nustatymą, siekiant skatinti pakartotinai naudoti produktus, kuriuose *yra* svarbiausių žaliavų, *ir rinkti svarbiausių žaliavų, kurias galima panaudoti, turinčiuose* produktuose esančias atliekas, *atsižvelgiant į specialius įvairių regionų poreikius.*

Pakeitimas 124

Pasiūlymas dėl reglamento 25 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Teikdamos Komisijai duomenis apie perdirbtų elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekį pagal Direktyvos 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų 16 straipsnio 6 dalį, valstybės narės atskirai nustato ir praneša sudedamųjų dalių, kuriose yra atitinkamas iš tokios įrangos atliekų pašalintų svarbiausių žaliavų kiekis, kiekį ir svarbiausių žaliavų, panaudotų iš elektros ir elektroninės įrangos atliekų, kiekį.

Pakeitimas

5. Teikdamos Komisijai duomenis apie perdirbtų elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekį pagal Direktyvos 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų 16 straipsnio 6 dalį, valstybės narės, *bendradarbiaudamos su vietos ir regioninėmis valdžios institucijomis*, atskirai nustato ir praneša *elektros ir elektroninėje įrangoje esančias rinkai pateiktas svarbiausias žaliavas*, sudedamųjų dalių, kuriose yra atitinkamas

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma tokių ataskaitų forma ir elementai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Pirmasis ataskaitinis laikotarpis turi apimti pirmuosius visus kalendorinius metus po tų įgyvendinimo aktų priėmimo.

iš tokios įrangos atliekų pašalintų svarbiausių žaliavų kiekis, kiekį ir svarbiausių žaliavų, panaudotų iš elektros ir elektroninės įrangos atliekų, kiekį. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma tokių ataskaitų forma ir elementai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 37 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Pirmasis ataskaitinis laikotarpis turi apimti pirmuosius visus kalendorinius metus po tų įgyvendinimo aktų priėmimo.

Pakeitimas 125

Pasiūlymas dėl reglamento 25 straipsnio 5 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5a. Vertinimo proceso metu pagal 46 straipsnį Komisija nustato elektros ir elektroninės įrangos atliekose esančių svarbiausių žaliavų surinkimo ir naudojimo tikslus. Šie tikslai turi būti pažangūs ir peržiūrimi kas dvejus metus, atsižvelgiant į technologijų plėtrą, grąžinamojo perdirbimo pajėgumus ir elektros ir elektroninės įrangos atliekų prieinamumą, atsižvelgiant į 5 dalyje nurodytą ataskaitą, 1 straipsnyje nustatytus tikslus ir regionines bei vietos surinkimo ataskaitas.

Pakeitimas 126

Pasiūlymas dėl reglamento 25 straipsnio 7 dalies 2 pastraipos įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Sudarydama šį sąrašą, Komisija atsižvelgia į:

Sudarydama šį sąrašą, Komisija, **prireikus bendradarbiaudama su valstybių narių, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis**, atsižvelgia į:

Pakeitimas 127

Pasiūlymas dėl reglamento 25 straipsnio 7 dalies 2 pastraipos a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) produkto apyvartą, į rinką pateiktą ir surinktą kiekį;

Pakeitimas 128

Pasiūlymas dėl reglamento 28 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

28a straipsnis

Socialiai atsakinga veikla

Šio reglamento 5 straipsnyje nustatytas tvarumo principas apima socialiai atsakingos veiklos taikymą, o tai reiškia, kad įgyvendinant strateginį projektą turi būti paisoma žmogaus ir darbo teisių. Įmonės, kurioms suteiktas strateginio projekto statusas ir kurios veikia trečiosiose šalyse, privalo užtikrinti, kad šių teisių būtų paisoma. Atitinkamos įmonės turėtų pateikti visus įrodymus ar informaciją, kurių kartas nuo karto gali paprašyti jų kilmės valstybė narė arba Taryba, užtikrinančius, kad šis įpareigojimas vykdomas.

Pakeitimas 129

Pasiūlymas dėl reglamento 29 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Vyriausybės arba **organizacijos**, parengusios ir prižiūrinčios sertifikavimo schemas, susijusias su svarbiausiųjų žaliavų tvarumu (toliau – schemų vykdytojai), gali prašyti, kad Komisija

Vyriausybės **ir vietos administracijos, organizacijos** arba **pramonės įmonės**, parengusios ir prižiūrinčios sertifikavimo schemas, susijusias su svarbiausiųjų žaliavų tvarumu (toliau – schemų

pripažintų jų schemas.

vykdytojai), gali prašyti, kad Komisija pripažintų jų schemas.

Pakeitimas 130

Pasiūlymas dėl reglamento 30 straipsnio 4 dalies a punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) visomis atitinkamomis suinteresuotosiomis grupėmis, kaip antai pramone, įskaitant galutinės grandies pramonės sektorius, MVĮ ir, tam tikrais atvejais, amatų *sektoriumi*, socialiniais partneriais, prekiautojais, mažmenininkais, importuotojais, aplinkos apsaugos grupėmis ir vartotojų organizacijomis;

Pakeitimas

i) visomis atitinkamomis suinteresuotosiomis grupėmis, kaip antai pramone, įskaitant galutinės grandies pramonės sektorius, MVĮ ir, tam tikrais atvejais, amatų *sektorių*, socialiniais partneriais, *regioninėmis ir vietos bendruomenėmis*, prekiautojais, mažmenininkais, importuotojais, aplinkos apsaugos grupėmis ir vartotojų organizacijomis;

Pakeitimas 131

Pasiūlymas dėl reglamento 30 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

7. Komisija pagal 36 straipsnį gali priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant svarbiausiųjų žaliavų, dėl kurių pagal 1 dalį priimtos apskaičiavimo ir tikrinimo taisyklės, aplinkosauginio pėdsako rodiklio dydžio klases pagal V priedą.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 132

Pasiūlymas dėl reglamento 31 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės dėl priežasčių, susijusių su informacija apie pastoviųjų

Pakeitimas

1. Valstybės narės, *regioninės ir vietos valdžios institucijos* dėl priežasčių,

magnetų perdirbimą arba perdirbtosios medžiagos dalį, arba dėl priežasčių, susijusių su informacija apie svarbiausių žaliavų, kurioms taikomas šis reglamentas, aplinkosauginį pėdsaką, nedraudžia, neriboja ir netrukdo tiekti rinkai arba pradėti naudoti produktus, kurių sudėtyje yra pastoviųjų magnetų, arba svarbiausias žaliavas, atitinkančias šio reglamento reikalavimus.

susijusių su informacija apie pastoviųjų magnetų perdirbimą arba perdirbtosios medžiagos dalį, arba dėl priežasčių, susijusių su informacija apie svarbiausių žaliavų, kurioms taikomas šis reglamentas, aplinkosauginį pėdsaką, nedraudžia, neriboja ir netrukdo tiekti rinkai arba pradėti naudoti produktus, kurių sudėtyje yra pastoviųjų magnetų, arba svarbiausias žaliavas, atitinkančias šio reglamento reikalavimus.

Pakeitimas 133

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Taryba *periodiškai* aptaria:

Pakeitimas

1. Taryba *bent kartą per metus* aptaria *ir ne vėliau kaip po vieno metų nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos paskelbia strateginę ataskaitą dėl ES strateginių partnerysčių, kurioje nurodoma:*

Pakeitimas 134

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies a punkto iii a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iiia) ekonominių ir socialinių pokyčių šalyse partnerėse, visų pirma besiformuojančios rinkos ekonomikos šalyse ir besivystančiose šalyse, kartu skatinant aplinkos atžvilgiu tvarios ir žiedinės ekonomikos praktikos taikymą ir deramas darbo sąlygas;

Pakeitimas 135

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies a punkto iii b papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iiib) Sąjungos klimato ir aplinkos apsaugos tikslų;

Pakeitimas 136

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis ir veiksmy, kuriuos Sąjunga vykdo pagal strategines partnerystes, suderinamumą ir galimą sinergiją;

b) valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis **šalimis kandidatėmis, kaimyninėmis šalimis ir** trečiosiomis šalimis ir veiksmy, kuriuos Sąjunga vykdo pagal strategines partnerystes, suderinamumą ir galimą sinergiją;

Pakeitimas 137

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies c punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) kurioms trečiosioms šalims turėtų būti teikiama pirmenybė sudaryti strategines partnerystes, atsižvelgiant į šiuos kriterijus:

c) kurioms **šalims kandidatėms, kaimyninėms šalims ir** trečiosioms šalims turėtų būti teikiama pirmenybė sudaryti strategines partnerystes, atsižvelgiant į šiuos kriterijus:

Pakeitimas 138

Pasiūlymas dėl reglamento 33 straipsnio 1 dalies c punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ii) ar trečiosios šalies reglamentavimo sistema užtikrinama poveikio aplinkai stebėseną, prevencija ir mažinimas, socialiai atsakinga veikla, įskaitant pagarbą

ii) ar trečiosios šalies reglamentavimo sistema užtikrinama poveikio aplinkai stebėseną, prevencija ir mažinimas, socialiai atsakinga veikla, įskaitant pagarbą

žmogaus ir darbo teisėms, ir prasmingą bendradarbiavimą su vietos bendruomenėmis, skaidri verslo veikla ir neigiamo poveikio tinkamam viešojo administravimo ir teisinės valstybės veikimui prevencija;

žmogaus ir darbo teisėms, ir prasmingą bendradarbiavimą su *regionų ir* vietos bendruomenėmis, *visų pirma čiabuvių tautomis*, skaidri verslo veikla ir neigiamo poveikio tinkamam viešojo administravimo ir teisinės valstybės veikimui prevencija;
iii) ar yra sudaryti šalies kandidatės, kaimyninės šalies ar trečiosios šalies ir Sąjungos bendradarbiavimo susitarimai, o besiformuojančių rinkų ir besivystančių šalių atveju – kokios yra strategijos „Global Gateway“ investicinių projektų, suplanuotų užtikrinant skaidrumą, skirtų tvarios ekonomikos pertvarkai siekiant spręsti klimato kaitos problemą ir padėti patenkinti pagrindinius poreikius, įgyvendinimo galimybės;

Pakeitimas 139

Pasiūlymas dėl reglamento

33 straipsnio 1 dalies c punkto iv a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iva) šalių kandidačių ir kaimyninių šalių atveju – ar partnerystė svarbiausiųjų ir strateginių žaliavų srityje būtų galima prisidėti prie pridėtinės vertės kūrimo vietos lygmeniu ir ar ji būtų abipusiškai naudinga tiek šaliai partnerei, tiek Sąjungai, ir kokia ta vertė būtų;

Pakeitimas 140

Pasiūlymas dėl reglamento

33 straipsnio 1 dalies c punkto iv b papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ivb) ar šalis kandidatė, kaimyninė šalis ar trečioji šalis laikosi Europos vertybių;

Pakeitimas 141

**Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 2 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Taryba pataria dėl galimų naujų strateginių partnerysčių su šalimis kandidatėmis, kaimyninėmis šalimis ar trečiosiomis šalimis.

Pakeitimas 142

**Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 2 b dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Taryba siekia bendradarbiauti ir koordinuoti veiksmus su tarptautiniais partneriais, Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybėmis, vidaus rinkoje dalyvaujančiomis šalimis arba šalimis kandidatėmis.

Pakeitimas 143

**Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 2 c dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2c. Nustačiusi strateginius projektus su šalimis kandidatėmis, kaimyninėmis šalimis ir trečiosiomis šalimis, Taryba greitai užmezga struktūrinę komunikaciją su strateginės partnerystės šalimis, kad nustatytų bendradarbiavimo sąlygas, atitinkamus suinteresuotuosius subjektus ir procedūras.

Pakeitimas 144

**Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 3 dalies a punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

a) derina veiksmus su Komisija, siekdamas užtikrinti jų dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis trečiosiomis šalimis ir Sąjungos neprivalomų strateginių partnerysčių su trečiosiomis šalimis, apimančių bent svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinę, suderinamumą;

Pakeitimas

a) derina veiksmus su Komisija, siekdamas užtikrinti jų dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamomis **šalimis kandidatėmis, kaimyninėmis šalimis ir** trečiosiomis šalimis ir Sąjungos neprivalomų strateginių partnerysčių su **šalimis kandidatėmis, kaimyninėmis šalimis ir** trečiosiomis šalimis, apimančių bent svarbiausiųjų žaliavų vertės grandinę, suderinamumą;

Pakeitimas 145

**Pasiūlymas dėl reglamento
33 straipsnio 3 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Komisija į esamus ir būsimus tarptautinius susitarimus įtraukia svarbiausiųjų ir strateginių žaliavų aspektą.

Pakeitimas 146

**Pasiūlymas dėl reglamento
34 straipsnio 2 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Vykdydama savo veiklą Taryba siekia bendradarbiauti ir reguliariai konsultuotis su pramonės atstovais, privačiojo sektoriaus suinteresuotaisiais subjektais, socialiniais partneriais ir atitinkamomis vietos ir regioninėmis valdžios institucijomis.

Pakeitimas 147

**Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

1. Tarybą sudaro valstybių narių ir Komisijos atstovai. Jai pirmininkauja Komisija.

Pakeitimas

1. Tarybą sudaro valstybių narių ir Komisijos atstovai. Jai pirmininkauja Komisija. ***Konsultuojamasi su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis.***

Pakeitimas 148

Pasiūlymas dėl reglamento 35 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Taryba užtikrina reguliarų koordinavimą ir bendradarbiavimą su pramonės ir pagrindinėmis privačiojo sektoriaus suinteresuotosiomis šalimis, taip pat su šalių kandidačių, kaimyninių šalių ir trečiųjų šalių atstovais ir atitinkamomis vietos ir regioninėmis valdžios institucijomis.

Pakeitimas 149

Pasiūlymas dėl reglamento 35 straipsnio 6 dalies 2 pastraipos a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) pogrūpis socialiai įtraukiai ir tvariai kasybos praktikai aptarti ir koordinuoti, vietos problemoms ir poreikiams spręsti, skaidriai komunikacijai ir draugiškiems bendruomenės santykiams skatinti, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas kasybos projektų pritarimui. Pogrūpis taip pat atsako už geriausios patirties kaupimą ir sklaidą Sąjungoje;

Pakeitimas 150

Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 6 dalies 2 pastraipos d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) pogrųpį strateginių partnerystų klausimams pagal 33 straipsnį aptarti ir koordinuoti, užtikrinant bendradarbiavimą su kitais atitinkamais koordinavimo forumais, įskaitant forumus, įsteigtus pagal strategiją „Global Gateway“; pilietinės visuomenės organizacijų ir akademinės bendruomenės atstovai kviečiami dalyvauti stebėtojų teisėmis;

Pakeitimas 151

Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 6 dalies 2 pastraipos d b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

db) pogrųpį, atsakingą už galimybių tyrimą žvalgybos įmonėms skirti privatų ir viešąjį finansavimą, kad jos galėtų visapusiškai panaudoti ir paspartinti žinias, įgytas iš nacionalinių žvalgybos programų.

Pakeitimas 152

Pasiūlymas dėl reglamento
35 straipsnio 7 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Tam tikrais atvejais Taryba gali kviesti ekspertus, kitas trečiąsias šalis arba trečiųjų valstybių atstovus stebėtojų teisėmis dalyvauti 6 dalyje nurodytų nuolatinių ar laikinųjų pogrųpių posėdžiuose arba teikti rašytines pastabas.

Tam tikrais atvejais Taryba, **prieš priimdama sprendimus**, gali kviesti **regioninių ir vietos valdžios institucijų atstovus**, ekspertus, **pramonės ir pagrindinius privačiojo sektoriaus suinteresuotuosius subjektus**, kitas trečiąsias šalis arba trečiųjų valstybių atstovus **iš pramonės, pilietinės visuomenės, akademinės bendruomenės,**

profesinių sąjungų ir kitus atstovus, turinčius ekspertinių žinių ir pagrįstų interesų, stebėtojų teisėmis dalyvauti 6 dalyje nurodytų nuolatinių ar laikinųjų pogrūpių posėdžiuose arba teikti rašytines pastabas.

Pakeitimas 153

Pasiūlymas dėl reglamento 35 straipsnio 9 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9a. Taryba kasmet teikia ataskaitas Europos Parlamentui.

Pakeitimas 154

Pasiūlymas dėl reglamento I priedo 1 skirsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Strateginėmis laikomos šios žaliavos:

Strateginėmis laikomos šios žaliavos, įskaitant atitinkamus metalus nešėjus ir mineralus, iš kurių išgaunamos šios strateginės žaliavos, ir jų ferolydinius:

Pakeitimas 155

Pasiūlymas dėl reglamento I priedo 1 skirsnio 1 dalies aa punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) aliuminis

Pakeitimas 156

Pasiūlymas dėl reglamento I priedo 1 skirsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) boras (*naudojamas metalurgijos srityje*)

b) boras

Pakeitimas 157

Pasiūlymas dėl reglamento I priedo 1 skirsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) chromas

Pakeitimas 158

Pasiūlymas dėl reglamento I priedo 1 skirsnio 1 dalies g punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

g) litis (*tinkamas baterijoms gaminti*)

g) litis

Pakeitimas 159

Pasiūlymas dėl reglamento I priedo 1 skirsnio 1 dalies h punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

h) **magnio metalas**

h) **magnis**

Pakeitimas 160

Pasiūlymas dėl reglamento I priedo 1 skirsnio 1 dalies i punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

i) manganas (*tinkamas baterijoms gaminti*)

i) manganas

Pakeitimas 161

Pasiūlymas dėl reglamento I priedo 1 skirsnio 1 dalies j punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

j) gamtinis grafitas (***tinkamas baterijoms gaminti***)

j) gamtinis grafitas

Pakeitimas 162

Pasiūlymas dėl reglamento I priedo 1 skirsnio 1 dalies k punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

k) nikelis (***tinkamas baterijoms gaminti***)

k) nikelis

Pakeitimas 163

Pasiūlymas dėl reglamento I priedo 1 skirsnio 1 dalies m punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

m) ***magnetams gaminti naudojami*** retųjų žemių elementai (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm ir Ce)

m) retųjų žemių elementai (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm ir Ce)

Pakeitimas 164

Pasiūlymas dėl reglamento I priedo 1 skirsnio 1 dalies n punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

n) ***silicio metalas***

n) ***silicis***

Pakeitimas 165

Pasiūlymas dėl reglamento I priedo 1 skirsnio 1 dalies o punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

o) *titano metalas*

o) *titanas*

Pakeitimas 166

Pasiūlymas dėl reglamento

I priedo 2 skirsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Strateginė svarba nustatoma remiantis žaliavos reikšme įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, taip pat gynybos ir kosmoso srityse, ir atsižvelgiant į:

1. Strateginė svarba nustatoma remiantis žaliavos reikšme įgyvendinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, **įskaitant žaliavas, kurios naudojamos gaminant ir perdirbant žaliavas žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai**, taip pat gynybos ir kosmoso srityse, **bei svarba apsirūpinimo maistu ir vaistais saugumui** ir atsižvelgiant į:

Pakeitimas 167

Pasiūlymas dėl reglamento

I priedo 2 skirsnio 2 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Prognozuojamas paklausos prieinamumas apskaičiuojamas taip:

$$D_{F/A} = DF/R$$

DF – sukauptos paklausos prognozė ataskaitiniais metais;

R – žinomi ekonomiškai perspektyvių žaliavų geologinių išteklių rezervai.

Pakeitimas 168

Pasiūlymas dėl reglamento

II priedo 1 skirsnio 1 dalies aa punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) *aliuminis*

Pakeitimas 169

Pasiūlymas dėl reglamento II priedo 1 skirsnio 1 dalies g a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ga) chromas

Pakeitimas 170

Pasiūlymas dėl reglamento II priedo 1 skirsnio 1 dalies v punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

v) **gamtinis** grafitas

v) grafitas

Pakeitimas 171

Pasiūlymas dėl reglamento III priedo 4 punkto 1 dalies aa punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) siekiant laisvo, išankstinio ir informacija grindžiamo sutikimo.

Pakeitimas 172

Pasiūlymas dėl reglamento III priedo 4 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Tai, ar gavybos projektas Sąjungoje atitinka 5 straipsnio 1 dalies c a punkte (naujas) nurodytą kriterijų, ir privalo atitikti šiuos kriterijus:

a) dalis mineralinių išteklių metalurginio ir mineraloginio apdorojimo ir panaudojimo vykdomi toje pačioje NUTS 3 lygio teritorijoje arba ne toliau kaip 150 km nuo gavybos vietos pagal 12 straipsnio 1 dalį, jei tokios operacijos yra ekonomiškai ir techniškai perspektyvios;

b) teikiama didesnė ekonominė arba

socialinė nauda, įskaitant darbo vietų kūrimą.

Pakeitimas 173

**Pasiūlymas dėl reglamento
IV priedo 1 dalies b punkto iii a papunktis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iii a) reikalavimus įtraukti vietos suinteresuotuosius subjektus į programų planavimą ir pritaikymą prie regioninių poreikių ir tikslų, naudojant vietos duomenis ir grįžtamąją informaciją, kad būtų galima juos įgyvendinti pagal poreikius ir veiksmingai.

Pakeitimas 174

**Pasiūlymas dėl reglamento
IV priedo 1 dalies b punkto iii b papunktis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iiib) reikalavimus, kuriais užtikrinamas laisvas, išankstinis ir informacija grindžiamas sutikimas, kad vietos bendruomenė galėtų pasinaudoti savo pagrindine teise duoti sutikimą arba jo neduoti.

Pagrindimas

Laisvas, išankstinis ir informacija grindžiamas sutikimas yra tarptautiniu mastu pripažintas principas, kaip užtikrinti vietos bendruomenių ir čiabuvių dalyvavimą ir pritarimą projekto ar ekonominės veiklos sausumoje, kuri turėtų įtakos grupei, rengimo procese. Laisvas, išankstinis ir informacija grindžiamas sutikimas yra nustatytas Jungtinių Tautų deklaracijoje dėl čiabuvių tautų teisių, nes tai daugiausia susiję su žemės naudojimo teisėmis.

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Saugaus ir tvaraus svarbiausiųjų žaliavų tiekimo užtikrinimo sistemos nustatymas ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 ir (ES) 2019/1020
Nuorodos	COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ITRE 8.5.2023
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	REGI 8.5.2023
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Franc Bogovič 23.3.2023
Svarstymas komitete	27.6.2023
Priėmimo data	19.7.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 35 - : 0 0 : 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	François Alfonsi, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Vlad-Marius Botoș, Corina Crețu, Rosa D’Amato, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Alin Mituța, Dan-Ștefan Motreanu, Denis Nesci, Niklas Nienass, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Karolin Braunsberger-Reinhold, Carlos Coelho, Rosanna Conte, Herbert Dorfmann, Sandro Gozi, Ana Miranda, Yana Toom, Stefania Zambelli
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Carlo Fidanza

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

35	+
ECR	Carlo Fidanza, Denis Nesci
ID	Rosanna Conte, Alessandro Panza, André Rougé, Stefania Zambelli
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Carlos Coelho, Christian Doleschal, Herbert Dorfmann, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Dan-Ștefan Motreanu, Andrey Novakov
Renew	Vlad-Marius Botoș, Sandro Gozi, Alin Mituța, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Corina Crețu, Matthias Ecke, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Marcos Ros Sempere
The Left	Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Ana Miranda, Niklas Nienass, Caroline Roose

0	-

1	0
The Left	Martina Michels

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

ATSAKINGO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Saugaus ir tvaraus svarbiausių žaliavų tiekimo užtikrinimo sistemos nustatymas ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, 2018/1724 ir (ES) 2019/1020			
Nuorodos	COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD)			
Pateikimo EP data	17.3.2023			
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ITRE 8.5.2023			
Nuomonę teikiantys komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	AFET 8.5.2023	DEVE 8.5.2023	INTA 8.5.2023	BUDG 8.5.2023
	ECON 8.5.2023	ENVI 8.5.2023	IMCO 8.5.2023	REGI 8.5.2023
	JURI 8.5.2023			
Nuomonė nepareikšta Sprendimo data	BUDG 26.4.2023	IMCO 28.3.2023	JURI 25.4.2023	
Susiję komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	DEVE 15.6.2023	ENVI 15.6.2023	INTA 15.6.2023	
Pranešėjai Paskyrimo data	Nicola Beer 11.4.2023			
Svarstymas komitete	22.5.2023			
Priėmimo data	7.9.2023			
Galutinio balsavimo rezultatai	+: –: 0:	53 1 5		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Matteo Adinolfi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Marc Botenga, Martin Buschmann, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Marie Dauchy, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Christophe Grudler, Henrike Hahn, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Seán Kelly, Łukasz Kohut, Marina Measure, Dan Nica, Angelika Niebler, Niklas Nienass, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Robert Roos, Sara Skyttedal, Maria Spyrali, Grzegorz Tobiszowski, Marie Toussaint, Pernille Weiss			
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Rasmus Andresen, Andrus Ansip, Tiziana Beghin, Franc Bogovič, Mohammed Chahim, Jakob G. Dalunde, Francesca Donato, Matthias Ecke, Martin Hojsík, Marina Kaljurand, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Susana Solís Pérez, Emma Wiesner			
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Karolin Braunsberger-Reinhold, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Camilla Laureti, Aušra Maldeikienė, Bogdan Rzońca, Kosma Złotowski			
Pateikimo data	7.9.2023			

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

53	+
ECR	Bogdan Rzońca, Grzegorz Tobiszowski, Kosma Złotowski
ID	Matteo Adinolfi, Marie Dauchy
NI	Tiziana Beghin, Martin Buschmann, Francesca Donato
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Christian Ehler, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Seán Kelly, Aušra Maldeikienė, Angelika Niebler, Maria Spyrali, Pernille Weiss
Renew	Andrus Ansip, Nicola Beer, Martina Dlabajová, Valter Flego, Christophe Grudler, Martin Hojsik, Ivars Ijabs, Mauri Pekkarinen, Dominique Riquet, Susana Solís Pérez, Emma Wiesner
S&D	Mohammed Chahim, Matthias Ecke, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Ivo Hristov, Marina Kaljurand, Camilla Laureti, Dan Nica, Thomas Rudner
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Ignazio Corrao, Jakop G. Dalunde, Henrike Hahn, Niklas Nienass, Mikuláš Peksa, Marie Toussaint

1	-
S&D	Łukasz Kohut

5	0
ECR	Johan Nissinen, Robert Roos
PPE	Sara Skyttedal
The Left	Marc Botenga, Marina Mesure

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė